Hallituksen esitys eduskunnalle Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välillä tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Belgian, Bulgarian, Tšekin, Tanskan, Saksan, Viron, Irlannin, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Luxemburgin, Unkarin, Maltan, Alankomaiden, Itävallan, Puolan, Portugalin, Romanian, Slovenian, Slovakian, Suomen, Ruotsin, Yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian välillä Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen. Sopimus allekirjoitettiin Brysselissä joulukuussa 2011. Sopimukseen kuuluu olennaisena osana liittymisehdot ja mukautukset unionin perustana oleviin sopimuksiin sisältävä liittymisasiakirja liitteineen sekä yksi erityiskysymystä käsittelevä pöytäkirja. Lisäksi allekirjoittajavaltioiden konferenssin päätösasiakirjaan sisältyvät sopimuspuolten julistukset.

Liittymissopimuksella Kroatiasta tulee Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen, sellaisina kuin nämä sopimukset ovat muutettuina tai täydennettyinä, osapuoli. Kroatia saa unionin jäsenvaltioille kuuluvat oikeudet ja velvollisuudet sellaisina kuin ne kyseisten sopimusten sekä liittymissopimukseen ja liittymisasiakirjaan kirjattujen ehtojen mukaan ovat.

Liittymissopimus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013, jos kaikki liittymissopimuksen sopimuspuolet ovat tallettaneet ratifioimisasiakirjansa Italian hallituksen huostaan 30 päivään kesäkuuta 2013 mennessä. Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian ratifioinnit ovat siten ehdoton edellytys liittymissopimuksen voimaantulolle.

Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Esitykseen sisältyy lisäksi ehdotus Kroatian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samana päivänä kuin liittymissopimus tulee voimaan.

296070

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ 1
SISÄLLYS 2
YLEISPERUSTELUT 5
1 JOHDANTO 5
2 NYKYTILA 6
2.1 Suomen suhteet Kroatiaan 7
3 LIITTYMISSOPIMUKSEN KESKEINEN SISÄLTÖ JA MERKITYS 7
3.1 Tavaroiden vapaa liikkuvuus 7
3.2 Henkilöiden vapaa liikkuvuus 8
3.3 Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus 10
3.4 Pääomien vapaa liikkuvuus 12
3.5 Julkiset hankinnat 12
3.6 Yhtiöoikeus 13
3.7 Teollis- ja tekijänoikeudet 14
3.8 Kilpailupolitiikka 15
3.9 Rahoituspalvelut 15
3.10 Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet 16
3.11 Maatalous ja maaseudun kehittäminen 17
3.12 Elintarviketurvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka 18
3.13 Kalastus 19
3.14 Liikennepolitiikka 19
3.15 Energia 20
3.16 Verotus 20
3.16.1 Välillinen verotus 21
3.16.2 Välitön verotus 22
3.17 Talous- ja rahapolitiikka 22
3.18 Tilastot 23
3.19 Sosiaalipolitiikka ja työllisyys 24
3.20 Yritys- ja teollisuuspolitiikka 27
3.21 Euroopan laajuiset verkot 27
3.22 Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen 28
3.23 Oikeuslaitos- ja perusoikeudet 29
3.24 Vapaus, turvallisuus ja oikeus 32
3.25 Tiede ja tutkimus 34
3.26 Koulutus ja kulttuuri 35
3.27 Ympäristö 35
3.28 Kuluttajansuoja ja terveyden suojelu 38
3.29 Tulliliitto 40
3.30 Ulkosuhteet 40
3.31 Ulko- ja turvallisuus- ja puolustuspolitiikka 41
3.32 Varainhoidon valvonta 42
3.33 Varainhoito- ja talousarviosäännökset 43
3.34 Toimielimet 44
3.35 Muut 45
3.35.1 Hiili- ja terästutkimusrahasto 45
3.35.2 Euroopan keskuspankki 45
3.35.3 Euroopan investointipankki 45
3.35.4 Kroatian liittymisneuvotteluissa antamat sitoumukset ja suojalausekkeet 46

3.35.5 Liittymistä edeltävien rahoitusvälineiden asteittainen lakkauttaminen ja siirtymäajan rahoitusväline ... 47
3.35.6 Tiedonsaanti- ja neuvottelumenettely ... 47
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET ... 47
4.1 Taloudelliset vaikutukset ... 47
4.1.1 Kokonaistaloudelliset vaikutukset ... 47
4.1.2 Budjettivaikutukset ... 48
4.2 Ympäristövaikutukset ... 49
4.3 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset ... 49
4.4 Vaikutukset kansalaisen asemaan ... 49
5 ASIAN VALMISTELU ... 50
5.1 Liittymisneuvottelujen tausta ... 50
5.2 Liittymistä valmisteleva tuki ... 51
5.3 Liittymisneuvottelujen kulku ... 52
5.4 Liittymisneuvottelujen tulokset ... 53
5.5 Suomen neuvottelutavoitteet ja niiden toteutuminen ... 54
6 ESITYKSEN VALMISTELU ... 56

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT ... 57
1 Liittymissopimuksen sisältö ... 57
1.1 Sopimuksen rakenne ja suhde niihin sopimuksiin, joihin unioni perustuu 57
1.2 Liittymissopimus ... 58
1.3 Liittymisasiakirja ... 59

Ensimmäinen osa: Periaatteet ... 59

Toinen osa: Perussopimusten mukautukset ... 65

I osasto: Institutionaaliset määräykset ... 65
II osasto: Muut mukautukset ... 65

Kolmas osa: Pysyvät määräykset ... 66

Neljäs osa: Väliaikaiset määräykset ... 74
I osasto: Siirtymätoimenpiteet ... 74
II osasto: Institutionaaliset määräykset ... 83
III osasto: Varainhoitoa koskevat määräykset ... 85
IV osasto: Muut määräykset ... 88

Viides osa: Tämän asiakirjan täytäntöönpanoa koskevat määräykset ... 91
I osasto: Toimielinten työjärjestyksiin sekä komiteoiden työjärjestyksiin ja sääntöihin ... 91
II osasto: Toimielinten hyväksymien säädösten sovellettavuus ... 91
III osasto: Loppumääräykset ... 92

Liitteet ... 92

1.4 Päätösasiakirja **93**
I Päätösasiakirjan teksti 93
II Julistukset 93

A. **Nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus** 93
Yhteinen julistus Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta 93

B. **Useiden nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus** 93
Saksan liittotasavallan ja Itävallan tasavallan yhteinen julistus työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta: Kroatia 93

C. **Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian tasavallan yhteinen julistus** 93
Yhteinen julistus Euroopan kehitysrahastosta 93

D. **Kroatian tasavallan julistus** 93
Kroatian tasavallan julistus siirtymäjärjestelystä Kroatian maatalousmaata koskevien markkinoiden vapauttamiseksi 93

III Euroopan unionin sekä Kroatian tasavallan välinen kirjeenvaihto liittymistä edeltävänä aikana hyväksyttävien tiettyjen päätösten tekemiseen ja muiden toteutettavien toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä 94

2 Lakiehdotuksen perustelut 94
3 Voimaantulo 95
4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus 95
5 Käsittelyjärjestys 97
LAKIEHDOTUS 100
Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välillä tehdyn vakautus- ja assosiaatio-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta 100
SOPIMUSTEKSTI 101

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Hallituksen esityksessä selostetaan Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin (EU tai unioni) tehdyn sopimuksen sisältöä ja vaikutuksia.

Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian tasavallan välisessä sopimuksessa Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin (liittymissopimus) on neljä artiklaa, joissa määrätään Kroatian liittymisestä unioniin sekä sen perustana oleviin sopimuksiin. Lisäksi artikloissa määrätään sopimuksen ratifioinnista ja voimaantulosta. Liittymissopimuksen allekirjoituksen jälkeen sekä nykyisten jäsenvaltioiden että Kroatian on ratifioitava sopimus kansallisten menettelyjensä mukaisesti. Liittymissopimus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013, jos kaikki ratifioimiskirjat on talletettu kyseiseen päivään mennessä ja sopimuksen voimaantulon edellytykset täyttyneet.

Asiakirja Kroatian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin EU perustuu (liittymisasiakirja) käsittää 55 artiklaa. Asiakirja on erottamaton osa liittymissopimusta. Siihen kuuluu myös yhdeksän liitettä, jotka sisältävät tietyt sekundaarilainsäädännön mukautukset ja siirtymätoimenpiteet sekä yksi erityiskysymystä käsittelevä pöytäkirja.

Päätösasiakirjassa todetaan, että liittymissopimus ja sen edellä kuvatut eri osat on laadittu ja hyväksytty jäsenvaltioiden ja hakijamaiden välisessä konferenssissa. Asiakirjan liitteenä on neljä konferenssissa annettua julistusta, joista yksi on kaikkien nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus, yksi useiden jäsenvaltioiden julistus, yksi yhteinen julistus ja yksi Kroatian yksipuolinen julistus.

Lisäksi asiakirjan liitteenä on kirjeenvaihto liittymistä edeltävänä aikana EU:ssa tehtävien tiettyjen päätösten ja toimien hyväksymistä koskevasta tiedonsaanti- ja neuvottelumenettelystä. Sen mukaan Kroatian tasavalta voi jo ennen liittymistään pyrkiä vaikuttamaan sille tulevaisuudessa tärkeisiin päätöksiin ja toimiin EU:ssa.

Hallituksen esitys jakautuu kahteen osaan, joista yleisperustelut käsittävä osa sisältää yleiskuvauksen liittymissopimuksen ja –asiakirjan sisällöstä ja neuvottelutuloksista toimialoittain sekä vaikutuksista Suomelle. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa selostetaan kuhunkin sopimuksen artiklaan liittyvät unionin lainsäädännön mukautukset ja lisäykset sekä niiden suhde kansalliseen lainsäädäntöön. Liittymisasiakirjan liitteiden sisältöä selostetaan kunkin käsittelevän artiklan kohdalla.

Esityksessä pyritään noudattamaan perussopimusten mukaista terminologiaa. Perussopimukset lyhennetään seuraavasti: Sopimus Euroopan unionista (EU- sopimus, SEU), Sopimus Euroopan unionin toiminnasta (EUT-sopimus, SEUT) ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus (Euratomin perustamissopimus). Kroatian tasavallan liittymissopimus on julkaistu EU:n virallisessa lehdessä (EUVL L 112, 24.4.2012).

Suomen yksittäiset neuvottelutavoitteet Kroatian jäsenyysneuvotteluissa liittyivät pääsääntöisesti sisä- ja oikeusasioita sekä kilpailupolitiikkaa koskeviin neuvottelulukuihin.

Hallituksen esityksen antohetkeen mennessä jäsenvaltioista Bulgaria, Italia, Itävalta, Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Romania, Slovakia, Tšekki, Unkari ja Viro ovat ratifioineet liittymissopimuksen. Kroatia ratifioi liittymissopimuksen 4 päivänä huhtikuuta 2012.

2 Nykytila

EU:n perustavoitteena on sen perustamisesta lähtien ollut Euroopan demokraattinen yhdentyminen. Alkuperäinen kuuden perustajavaltion unioni on vaiheittain laajentunut 27 maan unioniksi. Unionin jäsenyyttä voi hakea jokainen eurooppalainen valtio, joka noudattaa vapauden, kansanvallan, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteita. Laajentuminen on ollut keskeinen väline vakauden, vaurauden ja demokratian vahvistamisessa Euroopassa. EU:n viides laajentumiskierros saatiin päätökseen 1 päivänä tammikuuta 2007, kun Romania ja Bulgaria liittyivät unionin jäseniksi.

EU asetti 1990-luvun jälkipuoliskolla tavoitteekseen Jugoslavian hajoamissodista kärsineen Länsi-Balkanin kestävän vakauttamisen ja alueen maiden vähitellen tapahtuvan integroimisen unioniin. EU:n tarkoituksena on ollut vahvistaa Länsi-Balkanin maiden (Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo, Kroatia, Makedonia, Montenegro, Serbia, Slovenia) demokraattisia instituutioita, varmistaa oikeusvaltion pysyvyys sekä luoda valmiuksia ylläpitää avointa ja vaurasta talouselämää. Taustalla on ollut pyrkimys toistaa vastaava siirtymävaihe, jonka Keski- ja Itä-Euroopan valtiot kävivät läpi ennen liittymisneuvotteluidensa aloittamista.

Länsi-Balkanin maiden kanssa ryhdyttiin vuodesta 1999 alkaen laatimaan vakautus- ja assosiaatiosopimuksia. Ne ovat Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa tehtyjen Eurooppasopimusten tyyppisiä laaja-alaisia sekasopimuksia, jotka kattavat vapaakaupan lisäksi poliittisen vuoropuhelun ja määräyksiä muun muassa alueellisen yhteistyön lisäämisestä, työvoiman liikkuvuudesta, yritysten perustamisesta, palvelujen kaupasta, maksuista ja pääomista sekä oikeus- ja sisäasian yhteistyöstä. Näitä sopimuksia sovelletaan täysimääräisesti siihen asti, kunnes hakijamaasta tulee EU:n jäsen.

Kroatian ja EU:n välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 2005 (SopS 4 ja 5/2005). Tämä sopimus on perusta unionin ja Kroatian välisille oikeudelliselle, taloudelliselle ja poliittiselle yhteistyölle. Maan liittyessä unioniin vakautus- ja assosiaatiosopimus korvautuu liittymissopimuksella.

Kroatia jätti jäsenyyshakemuksensa unioniin vuonna 2003. EU käynnisti liittymisneuvottelut Kroatian kanssa lokakuussa 2005 ja ne päätettiin liittymiskonferenssissa 30 päivänä kesäkuuta 2011. Liittymissopimus allekirjoitettiin Eurooppa-neuvoston kokouksen yhteydessä 9 päivänä joulukuuta 2011 ja Kroatian on määrä liittyä unionin jäseneksi 1 päivänä heinäkuuta 2013. Kroatia on Slovenian jälkeen toinen hajonneesta Jugoslavian sosialistisesta liittotasavallasta itsenäistynyt maa, joka liittyy unioniin. Kroatian liittyminen unioniin muodostaa uuden vaiheen EU:n laajentumisprosessissa Länsi-Balkanilla.

Kroatian liittymisneuvottelujen päättämisen yhteydessä sovittiin, että Euroopan komissio (komissio) seuraa Kroatian valmistautumista EU-jäsenyyteen tehostetusti. Tavoitteena on varmistaa EU:n kannalta keskeisten uudistusten jatkuminen Kroatian liittymiseen saakka. Komission 24 päivänä huhtikuuta 2012 julkaiseman Kroatian EU-jäsenyyskriteerien toimeenpanoa koskevan seurantakertomuksen (komission seurantakertomus kevät 2012 eli niin sanottu monitorointiraportti) mukaan Kroatia on kokonaisuudessaan valmistautunut EU-jäsenyyteen hyvin, mutta puutteita on edelleen erityisesti kilpailupolitiikassa, oikeuslaitoksen tehokkuudessa, korruption ehkäisemisessä ja Schengenkriteerien täyttämisessä. Seurantarakertomuksen perusteella Kroatia laatii omat toimenpideohjelmansa eri hallinnonaloille. Kroatian hallitus on vakuuttanut olevansa sitoutunut vielä tarvittavien uudistusten toimeenpanemiseksi. Kroatian hallitus on julkaissut 51-kohtaisen toimenpideluettelon suositusten toimeenpanemiseksi. Komissio seuraa uudistusten toimeenpanoa Kroatian EU-liittymiseen saakka. Seuraavat komission seurantarakertomukset julkaistaan lokakuussa 2012 ja keväällä 2013.

Kroatian liityttyä unioniin EU:n ulkoraja siirtyy Kroatian, Bosnia-Hertsegovinan, Serbian ja Montenegron vastaisille rajoille. Montenegron kanssa aloitettiin jäsenyysneuvottelut kesäkuussa 2012, Serbia on EU-jäsenehdokasmaa ja komissio on arvellut Bosnia-Hertsegovinan jättävän jäsenyyshakemuksensa pian sen jälkeen kun EU:n ja

Bosnia-Hertsegovinan välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus tulee voimaan. Kroatia saattaa siten tulevaisuudessa olla maarajojensa osalta unionin sisärajavaltio.

2.1 Suomen suhteet Kroatiaan

Suomi tunnusti Kroatian 17 päivänä tammikuuta 1992 ja diplomaattisuhteet maiden välillä solmittiin 19 päivänä helmikuuta 1992. Suomen ja Kroatian kahdenväliset suhteet ovat hyvät ja ongelmattomat. Maiden välinen korkean tason vierailuvaihto on ollut tiivistä. Suomen julkisuuskuva Kroatiassa on myönteinen. Suomen ja Kroatian kaupallis-taloudellisissa suhteissa on kehittämisen varaa. Kroatiassa arvioidaan olevan edustettuina noin 30 suomalaista yritystä. Suomen vienti Kroatiaan oli vuonna 2011 noin 75 miljoonaa euroa ja tuonti Kroatiasta Suomeen lähes 24 miljoonaa euroa. Suomen tärkeimmät vientituotteet Kroatiaan ovat telekommunikaatiolaitteet, paperi sekä koneet ja laitteet. Suomalaisyritysten suorien investointien määrä Kroatiaan on tällä hetkellä melko vähäinen. Kroatian EU:hun liittymisen myötä suomalaisyrityksillä on mahdollista päästä mukaan energia- ja infrastruktuurihankkeisiin, joita unioni, Euroopan investointipankki ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki lähivuosina rahoittavat.

Suomi on tukenut Kroatian EU-lähentymistä ja -valmiuksia komission rahoittaman viranomaisten välisen Twinning-hankeyhteistyön avulla. Kroatia on Suomelle tärkeä Twinning-kumppanimaa, jonka kanssa yhteistyö on toiminut erinomaisesti. Suomella on ollut Kroatiassa yhteensä jo 14 Twinning-hanketta, erityisesti tilasto-, merenkulku- ja ympäristöaloilla. Alkamassa on 15 hanke, joka koskee viisumikysymyksiä. Kroatian EU-jäsenyys avaa Kroatialle mahdollisuuden toimia Suomen strategisena kumppanimaana muihin Länsi-Balkanin alueen maihin suuntautuvissa Twinning-hankkeissa.

Suomen ja Kroatian välisestä viisumivapaudesta sovittiin 19 päivänä helmikuuta 1992 ja sopimus tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1992 (SopS 23/1992). Sopimuksella taataan sekä Suomen että Kroatian kansalaisille esteetön saapuminen toiseen maahan minkä tahansa rajanylityspaikan kautta ja mahdollisuus oleskella maassa ilman viisumia enintään kolmen kuukauden ajan.

Sopimus Suomen tasavallan hallituksen ja Kroatian tasavallan hallituksen välillä sijoitusten vastavuoroisesta edistämisestä ja suojaamisesta tehtiin 1 päivänä kesäkuuta 1999 ja se tuli voimaan 1 päivänä marraskuuta 2002 (SopS 92/2002).

Suomen ja Kroatian välillä ovat voimassa myös sopimukset, jotka koskevat kansainvälistä maantieliikennettä (SopS 16 ja 17/2005) sekä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämistä (SopS 59/1987). Sopimukset jatkavat voimassaoloaan myös Kroatian liittymissopimuksen voimaantulon jälkeen.

3 Liittymissopimuksen keskeinen sisältö ja merkitys

Kroatian liittymissopimuksen muodostavista asiakirjoista keskeisin on liittymisasiakirja. Seuraavassa on tehty selkoa liittymisasiakirjan määräyksistä ja sen liitteistä neuvotteluluvuittain. Jaksoon on sisällytetty myös lyhyt arvio kunkin asiakokonaisuuden vaikutuksista Suomelle.

3.1 Tavaroiden vapaa liikkuvuus

Tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevissa neuvotteluissa keskityttiin SEUT 34–36 artiklan noudattamista koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon, minkä myötä Kroatia on poistanut kansallisesta lainsäädännöstään tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia sisältävät säännökset sekä ottanut käyttöön vastavuoroisen tunnustamisen lausekkeen.

Kroatia on mukauttanut lainsäädäntönsä vastaamaan unionin harmonisoidun tuotelainsäädännön alaa. Lisäksi se on mukauttanut lainsäädäntönsä vastaamaan unionin horisontaalista lainsäädäntöä muun muassa standardisoinnin, vaatimustenmukaisuuden, akkreditoinnin, metrologian ja markkinoiden valvonnan sekä muiden hallinnollisten menettelyjen osalta.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on pääosin saattanut tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan säännöstönsä neuvotteluissa sovittujen vaatimusten mukaiseksi. Kroatian tulee kuiten-

kin edelleen tavaroiden vapaan liikkuvuuden osalta panna täytäntöön eräitä horisontaalisia toimenpiteitä lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi sekä uudistaa tuotelainsäädäntöään. Komissio vaatii Kroatiaa kiinnittämään erityistä huomiota öljyä koskevien tuontituotteiden välivarastoinnin lisäämiseksi.

Unioni on asettanut tiukat vaatimukset markkinoillaan myytäville lääkkeille. Unionin säännöksillä on yhdenmukaistettu lääkkeiden hyväksymistä myyntiin (lääkevalmisteiden ennakkovalvonta), lääketurvaa (jälkivalvonta) ja lääkeväärennöksiä koskevat unioniin ja Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvien valtioiden säännökset. Tärkeimmät ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevat säännökset ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisönsäännöistä (lääkedirektiivi) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 726/2004 ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta.

Kroatia on saattanut lääkedirektiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään. EU on kehottanut Kroatiaa varmistamaan, että lääkkeiden hinnoittelu- ja korvausjärjestelmän muutokset ovat neuvoston direktiivin 89/105/ETY ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteiden avoimuudesta ja niiden soveltamisesta kansallisissa sairausvakuutusjärjestelmissä (transparenssidirektiivi) mukaisia ja on ilmoittanut seuraavansa tilannetta tältä osin.

Liittymissopimus sisältää lääkedirektiiviin liittyvän siirtymäjärjestelyn, joka koskee myyntilupien voimassaoloaikaa sekä myyntilupien vastavuoroista tunnustamista tiettyjen lääkkeiden osalta.

Vaikutukset Suomelle

Tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

3.2 Henkilöiden vapaa liikkuvuus

Henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta käsitteen laajassa merkityksessä määrätään SEU I osaston 3 artiklan 2 kohdassa sekä SEUT 20 artiklan 2 a kohdassa ja 21 artiklassa sekä 45 - 48 artiklassa. Kroatia sitoutuu liittymään Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus). EU-sopimuksen mukainen liikkumisvapaus on laajennettu koskemaan myös Islannin, Liechtensteinin ja Norjan kansalaisia. Vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten soveltamisalassa ei ole eroa unionin jäsenvaltioiden kansalaisten ja Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten välillä. EU:n ja Sveitsin välillä tehty sopimus henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002, ja sen viimeisin Bulgariaa ja Romaniaa koskeva laajennus tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2009. Vastaava laajennus tehtäneen myös Kroatian osalta. EU:n ja Sveitsin välillä tehdyt sopimukset sisältävät joitain rajoituksia muun muassa työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen.

Työntekijöiden ja muidenkin henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta jäsenvaltioiden alueella säädetään tarkemmin:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 492/2011 työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella (työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetus);

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/38/EY Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (vapaan liikkuvuuden direktiivi) sekä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 96/71/EY palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen valtioon (lähetetyt työntekijät direktiivi).

Työvoiman vapaa liikkuvuus

Työvoiman vapaan liikkuvuuden osalta Kroatian liittymisneuvotteluissa päädyttiin liittymisasiakirjan liitteessä V kohta 2 kirjattuun ratkaisuun, jonka mukaan nykyiset jäsenvaltiot voivat soveltaa Kroatian kansalaisiin kansallisia tai kahdenvälisiä työmarkkinoille pääsyä koskevia säännöksiä kahden vuoden ajan liittymisajankohdasta lukien. Siirtymätoimenpiteiden soveltamista voidaan jatkaa kolmella vuodella. Tämän jälkeenkin siirtymätoimenpiteiden soveltamista voidaan jatkaa vielä kahdella vuodella edellyttäen, et-

tä jäsenvaltion työmarkkinoille aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavia häiriöitä työvoiman liikkuvuuden vapauttamisesta. Myös ne maat, jotka ovat jo avanneet työmarkkinansa, voivat tietyin edellytyksin liittymistä seuraavan seitsemännen vuoden päättymiseen saakka päättää soveltaa uudelleen kansallisia työmarkkinoille pääsyä koskevia säännöksiään, jos niiden alueella tai jossakin ammatissa syntyy elintasoa tai työllisyyttä uhkaava vakava häiriö. Kroatia voi soveltaa vastavuoroisesti siirtymätoimenpiteitä nykyisten jäsenvaltioiden kansalaisiin.

Kroatian liittymistä koskevissa neuvotteluissa ainoastaan Itävalta ja Saksa vaativat ja myös saivat mahdollisuuden soveltaa siirtymätoimenpiteitä tiettyjen tehtävien osalta palvelujen tarjontaan liittyvään työvoiman liikkuvuuteen.

Vaikutukset Suomelle

Suomella ei ollut henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevia erityisiä neuvottelutavoitteita.

Ottaen huomioon aiemmista liittymisistä saatu kokemus sekä se, että Kroatia on väkiluvultaan suhteellisen pieni ja Suomesta etäällä sijaitseva valtio, hallitus ei pidä tarpeellisena esittää työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevien siirtymäaikojen käyttöönottoa suhteessa Kroatiaan.

Suomi päätti soveltaa siirtymätoimenpiteitä työvoiman vapaaseen liikkuvuuteen 1 päivänä toukokuuta 2004 unioniin liittyneisiin jäsenvaltioihin kahden vuoden ajan liittymisajankohdasta lukien, pois lukien Kypros ja Malta. Järjestely toteutettiin siirtymäaikalailla (309/2004). Bulgarian ja Romanian liittyessä unioniin Suomi ei ottanut siirtymäjärjestelyjä käyttöön. Tällöin valtioneuvosto antoi eduskunnalle selonteon siirtymäaikalain vaikutuksista sekä työvoiman ja palvelujen vapaan liikkuvuuden vaikutuksista työmarkkinatilanteeseen eri aloilla (VNS 1/2006 vp). Valtioneuvosto katsoi, että Bulgarian ja Romanian kansalaisten pääsyä Suomen työmarkkinoille ei ollut tarpeen rajoittaa. Valtioneuvosto myös totesi, että siirtymäaikalain voimassaoloa ei ollut tarpeen jatkaa toukokuun 1 päivästä 2006.

Vuoden 2012 alussa siirtymäjärjestelyt Bulgarian ja Romanian osalta olivat käytössä yhdeksässä EU:n jäsenvaltiossa. Ainoastaan Itävalta ja Saksa soveltavat siirtymätoimenpiteitä tiettyjen tehtävien osalta palvelujen tarjontaan liittyvään työvoiman liikkuvuuteen.

Suomi ei ole vaatinut Kroatian liittymistä koskevissa neuvotteluissa mahdollisuutta soveltaa siirtymätoimenpiteitä myöskään työvoiman liikkuvuuteen palvelujen tarjonnan yhteydessä. Siten työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevat siirtymäjärjestelyt eivät voi pääsääntöisesti koskea henkilöitä, jotka siirtyvät Suomeen tilapäisesti työhön lähetettyinä työntekijöinä palvelujen tarjonnan puitteissa. Tosin EU-tuomioistuin katsoi vuoden 2003 liittymisasiakirjan osalta yhdistetyissä tapauksissa Vicopulus SC PUH (C-307/09), BAM Vermeer Contracting sp. zoo (C-308/09) ja Olbek Industrial Services, etteivät SEUT 56 ja 57 artikla olleet esteenä sille, että myös Alankomaat edellytti työluvan hankkimista Puolan kansalaisilta liittymissopimuksen tarkoittamana siirtymäkautena lähetettäessä kyseisen valtion alueelle työntekijöitä lähetetyt työntekijät direktiivin 1 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla, eli vuokratyöntekijöinä. Näin ollen se, että Alankomaat ei ole varannut mahdollisuutta soveltaa siirtymäjärjestelyjä palvelujen vapaan liikkuvuuden puitteissa tapahtuvan työvoiman liikkuvuuden osalta, ei estänyt siirtymäjärjestelyjen soveltamista vuokratyövoimaan työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevan siirtymäajan kuluessa.

Koska Suomi ei ole päättänyt ottaa käyttöön siirtymäjärjestelyjä, myös Suomen kansalaisille avautuu pääsy Kroatian työmarkkinoille Kroatian EU-jäsenyyden myötä.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevien toimien täytäntöönpanossa siten, että toimenpiteitä vaativia kohtia ei käytännössä enää ole.

Tutkintojen tunnustaminen

Unionin tutkintojen tunnustamislainsäädäntöä täydennetään lisäämällä tiedot Kroatian ammattipätevyyssääntelystä. Kyseisiä täydennyksiä ei mainita erikseen liittymisasiakirjassa tai sen liitteissä, joten muutokset toteutetaan liittymisasiakirjan 50 artiklassa olevan yleisvaltuutuslausekkeen nojalla.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian kansalaisten suorittamat tutkinnot tunnustetaan unionin lainsäädännön mukaisesti Suomessa ja vastaavasti suomalaisten suorittamat tutkinnot Kroatiassa.

Sosiaaliturva

SEUT 48 artiklan mukaan unionin tulee turvata liikkumisvapauttaan käyttävän työntekijän ja hänen perheenjäsenensä sosiaaliturvan säilyminen ja sosiaaliturvaetuuksien maksaminen asuinvaltiosta riippumatta. Sosiaaliturvasta säädetään seuraavissa asetuksissa:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 883/2004 sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta;

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 988/2009 sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 muuttamisesta;

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 987/2009 sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä (toimeenpanoasetus) sekä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1231/2010 asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 ulottamisesta koskemaan niitä kolmansien maiden kansalaisia, joita nämä asetukset eivät yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi vielä koske. Asetukset koskevat sekä työntekijöitä, itsenäisiä ammatinharjoittajia että ei-aktiivisia henkilöitä, joilla tarkoitetaan ei-työssä olevia henkilöitä. Olennaista on jäsenvaltioiden kansalaisten yhdenvertainen kohtelu.

Oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttävä henkilö saa liittymissopimuksen voimaantulosta alkaen unionin lainsäädännön mukaiset oikeudet sosiaaliturvaan.

Vaikutukset Suomelle

Sosiaaliturvan koordinaatiojärjestelmä laajenee koskemaan Suomen ja Kroatian välillä liikkuvia henkilöitä. Se takaa henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun ja mahdollistaa muun muassa eläkkeiden ja muiden sosiaaliturvaetuuksien maksamisen jäsenvaltiosta toiseen. Järjestelyillä ei ole merkittäviä vaikutuksia Suomelle.

3.3 Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

Palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevassa neuvotteluluvussa käsiteltiin sijoittautumisoikeutta, palveludirektiiviin sekä sektorikohtaisiin palveluita koskeviin direktiiveihin liittyviä kysymyksiä, kuten postipalveluita sekä vapaiden ammattien harjoittamiseen ja tietosuojaan liittyviä kysymyksiä. SEUT 49 artiklassa on perussäännös sijoittautumisoikeudesta. Palvelujen vapaasta liikkuvuudesta määrätään puolestaan SEUT 56 artiklassa. SEUT 49 ja 56 artiklassa johtuvien oikeuksien vahvistamiseksi annettiin joulukuussa 2006 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY palveluista sisämarkkinoilla (palveludirektiivi).

Sijoittautumisoikeutta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevissa neuvotteluissa olivat esillä muun ohella EU:n alueelle sijoittautuneita elinkeinonharjoittajia koskevien lupavaatimusten sekä kielitaito- että kansalaisuusvaatimusten ja sivuliikkeen perustamista koskevan vaatimuksen poistaminen.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt sijoittautumisoikeutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien toimien täytäntöönpanossa pääasiallisesti ajallaan, mutta palveludirektiivin täytäntöönpano on yhä kesken.

Postipalvelut

EU pyrkii postipalveluiden alalla SEUT 114 artiklan nojalla sisämarkkinoiden toteuttamiseen sekä toimiin jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi. Postipalvelujen sääntely unionissa perustuu:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 97/67/EY yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista sisämarkkinoilla koskevista säännöistä (postidirektiivi);

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/39/EY, direktiivin 97/67/EY muuttamisesta yhteisön postipalvelujen kilpailulle avaamisen jatkamisesta (toinen postidirektiivi) sekä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2008/6/EY, direktiivin 97/67/EY muuttamisesta yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden täysimääräisen toteuttamisen osalta (kolmas postidirektiivi).

Edellä mainituilla direktiiveillä on asteittain pyritty avaamaan postitoimintaa kilpailulle. Kolmannen postidirektiivin päätarkoituksena on postimarkkinoiden avaaminen kilpailulle kokonaan. Kroatia on pannut täytäntöön ensimmäisen ja toisen postidirektiivin postilain muutoksella, joka tuli voimaan vuoden 2010 alussa. Kroatia on ilmoittanut, että se saattaa kolmannen postidirektiivin kansallisesti voimaan vuoden 2012 loppuun mennessä. Kroatia on näin ollen sitoutunut noudattamaan EU:n postilainsäädännön tavoitteita.

Ammattipätevyyden tunnustaminen

Sijoittautumisvapaus (SEUT 49–55 artikla) ja palvelujen tarjoamisen vapaus (SEUT 56–62 artikla) ovat EU:n keskeisiä periaatteita palvelujen sisämarkkinoilla. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EU ammattipätevyyden tunnustamisesta (ammattipätevyysdirektiivi) on annettu SEUT 53 artiklan nojalla. Direktiivillä säännellään tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroista tunnustamista sekä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä ja toimintaa itsenäisenä ammatinharjoittajana koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamista.

Direktiivin mukaan yhdessä jäsenvaltiossa ammattipätevyytensä hankkineet henkilöt voivat ryhtyä harjoittamaan samaa ammattia toisessa jäsenvaltiossa samoin oikeuksin kuin kyseisen valtion kansalaiset. Palvelujen tarjoamisen edistämisessä on otettava tarkasti huomioon kansanterveys ja yleinen turvallisuus sekä kuluttajansuoja. Tästä syystä direktiivissä on erityisiä säännöksiä sellaisista säännellyistä ammateista, joilla on kansanterveyteen tai yleiseen turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia ja joiden harjoittajat tarjoavat rajat ylittäviä palveluja väliaikaisesti tai satunnaisesti.

Kroatia on hyväksynyt säänneltyjen ammattien harjoittamista koskevan säädöksen lokakuussa 2009. EU on katsonut, että Kroatian lainsäädäntö täyttää täten ammattipätevyysdirektiivissä asetetut vaatimukset.

Liittymissopimus sisältää palvelujen tarjoamisen vapauteen liittyviä poikkeusjärjestelyjä, jotka koskevat ammattipätevyysdirektiiviä. Direktiivillä asetettuihin vaatimuksiin, jotka koskevat oikeutta ryhtyä harjoittamaan ammattitoimintaa lääkärinä, erikoislääkärinä, yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana, hammaslääkärinä, erikoishammaslääkärinä, eläinlääkärinä, kätilönä, proviisorina tai arkkitehtinä, on tehty Kroatiaa koskevia poikkeuksia.

Ensimmäisen poikkeuksen mukaan kaikkien jäsenvaltioiden on tunnustettava entisessä Jugoslavian tasavallassa jäsenvaltioiden kansalaisille annetut muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, jotka antavat oikeuden poikkeuksessa mainittujen ammattien harjoittamiseen. Jäsenvaltioiden on tunnustettava nämä muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat tietyin poikkeussäännöksessä mainituin edellytyksin myös silloin, kun asianomainen koulutus on alkanut Slovenian osalta ennen 25 päivää kesäkuuta 1991 ja Kroatian osalta ennen 8 päivää lokakuuta 1991.

Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutuksen suorittaneisiin henkilöihin sovelletaan ammattipätevyysdirektiivin 23 artiklan 1 kohdassa ja 33 artiklan 1 kohdassa säädettyjä saavutettuja oikeuksia koskevia säännöksiä. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutus on vuodesta 2010 saatettu täysin direktiivin mukaiseksi. Kroatia aikoo lisäksi säätää uudesta ammattinimikkeestä, jonka avulla uuden direktiivin mukaisen keskiasteen koulutuksen saaneet sairaanhoitajat voidaan pitää erillään aikaisemman järjestelmän keskiasteen koulutuksen saaneista sairaanhoitajista.

Toisen poikkeuksen mukaan kätilöitä koskevia saavutettuja oikeuksia ei sovelleta tiettyihin poikkeussäädöksessä listattuihin ammattinimikkeisiin.

Vaikutukset Suomelle

Sijoittautumisoikeutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle. EU:n laajentuminen Länsi-Balkanille takaa paremmin ennustettavan toimintaympäristön

suomalaisille yrityksille ja itsenäisille ammatinharjoittajille.

3.4 Pääomien vapaa liikkuvuus

Pääomien vapaata liikkuvuutta koskeva sääntely unionissa perustuu pääomia ja maksuja koskeviin SEUT 63–66 artiklaan. Uusien jäsenvaltioiden täytyy tietyin poikkeuksin poistaa kaikki pääomanliikkeiden rajoitukset sekä EU-maiden väliltä että suhteessa kolmansiin maihin. Pääomanliikkeitä koskevassa neuvotteluluvussa käsiteltiin myös rajat ylittäviä maksuja ja arvopapereiden siirtoja koskevia säännöksiä sekä rahanpesua ja terrorismin rahoituksen ehkäisemistä koskevia säännöksiä.

Kroatia on sitoutunut saattamaan pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan lainsäädäntönsä unioninlainsäädännön mukaiseksi liittymiseen mennessä. Laajentumisneuvotteluihin liittyvä uudistusprosessi on kehittänyt Kroatian liiketoimintaympäristöä suotuisampaan suuntaan ja vaikuttanut siten suorien sijoitusten ohjautumiseen maahan.

Pääomien vapaata liikkuvuutta koskevissa neuvotteluissa nousivat esiin keskeisesti Kroatian siirtymäaikapyyntö tiettyjen maatalousmaan hankintaa koskevien rajoitusten hyväksymisestä sekä esitys kiinteistöjen hankintaa koskevan rajoituksen säilyttämiseksi. Maatalousmaan ja luonnonsuojelualueiden hankintaa koskeva siirtymäaika on seitsemän vuotta liittymisestä eli sama kuin esimerkiksi Romanialle ja Bulgarialle myönnetty siirtymäaika. Tätä määräaikaa voidaan jatkaa kolmella vuodella. Kroatia voi myös pitää voimassa kolmansiin maihin kohdistuvan kiinteistöjen hankintaa koskevan rajoituksen, joka oli voimassa 31 päivään joulukuuta 2002. Kolmansia maita koskeva poikkeus perustuu SEUT 64 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan jäsenvaltiot saavat soveltaa kolmansiin maihin rajoituksia, jotka olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 1993. Bulgarian, Viron ja Unkarin osalta tämä päivä oli 31 päivänä joulukuuta 1999. Kroatian osalta päivämäärä oli 31 päivänä joulukuuta 2002.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan pääoman vapaata liikkuvuutta koskevan neuvotteluluvun osalta tulee kiinnittää lisähuomiota INA öljy-yhtiön yksityistämistä ja Kroatian teleyhtiön yksityistämistä koskeviin lainmuutoksiin. Lisäksi tulee jatkaa rahanpesun torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa.

Vaikutukset Suomelle

Rajoitusten poistaminen lisää suomalaisten yritysten investointimahdollisuuksia Kroatiaan. Suomen investoinnit Kroatiaan vuonna 2011 olivat vajaat 40 miljoonaa euroa. Suomen kannalta Kroatian maatalousmaan tai kiinteistöjen hankintaa koskevilla siirtymäajoilla ei ole merkitystä.

3.5 Julkiset hankinnat

EU:ssa jäsenvaltioiden julkisyhteisöjen hankinnoista on säädetty SEUT 53 artiklan 1 kohdassa sekä 62 ja 114 artiklassa. Lisäksi julkisista hankinnoista on säädetty seuraavissa direktiiveissä:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/18/EY julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (klassisen sektorin hankintadirektiivi);

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/17/EY vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta (erityisalojen hankintadirektiivi);

Neuvoston direktiivissä 89/665/ETY julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (niin sanottu ensimmäinen valvontadirektiivi);

Neuvoston direktiivissä 92/13/ETY vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (niin sanottu toinen valvontadirektiivi) sekä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/66/EY, neuvoston direktiivien 89/665/ETY ja 92/13/ETY muuttamisesta julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen tehokkuuden parantamiseksi.

Direktiivien päätavoitteena on taata avoimet ja syrjimättömät menettelyt ja siten varmistaa, että markkinatoimijat hyötyvät sisämarkkinoilla täysimääräisesti perusvapauksista kilpailtaessa julkisista hankintasopimuksista. Pohjimmiltaan on kyse palvelujen ja tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta. Direktiivit velvoittavat viranomaiset ja muut direktiiveissä hankintayksiköiksi määritellyt tahot kilpailuttamaan hankintansa avoimesti ja syrjimättömästi. Tähän sisältyy muun muassa velvollisuus ilmoittaa tietyn euromääräisen arvon ylittävät hankinnat EU:n laajuisesti. Direktiivit sisältävät yksityiskohtaiset säännökset kilpailuttamismenettelyistä ja oikeussuojakeinoista.

Julkiset hankinnat muodostavat merkittävän osan unionin sisämarkkinoista. ja niiden taloudellinen merkitys on suuri. EU:n tilastolähteiden mukaan Suomen julkisten hankintojen arvo oli 34,9 miljardia euroa vuonna 2010. Luku perustuu jäsenvaltioiden tilastoviranomaisten kansantalouden tilinpidosta saataviin tietoihin ja tähän lukuun sisältyvät kaikki julkisen sektorin hankinnat riippumatta siitä, onko hankinnat kilpailutettava direktiiveihin pohjautuvan hankintalainsäädännön mukaisesti. On arvioitavissa, että kokonaisarvosta vajaa puolet kuuluu hankintalainsäädännön soveltamisen piiriin.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edistynyt julkisia hankintoja koskevissa lainsäädäntötoimien täytäntöönpanossa yleisesti ottaen hyvin, mutta erityisesti puolustustarvikkeiden hankintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanossa on yhä parantamisen varaa. Lisäksi Kroatian tulee kiinnittää huomiota uuteen hankintoja koskevaan lainsäädäntöön ja sen tehokkaaseen täytäntöönpanoon. Tässä tulee huomioida muun muassa tuleva rakennerahastohallinto.

Vaikutukset Suomelle

Julkisten hankintojen osalta Kroatian liittymisellä ei ole Suomelle suurta merkitystä. Sekä suomalaiset että kroatialaiset yritykset pääsevät osallistumaan tarjoajina toistensa julkisten hankintojen markkinoille.

3.6 Yhtiöoikeus

Yhtiöoikeudesta on säädetty SEUT 49 ja 63 artiklassa. Yhtiöoikeuden neuvottelulukuun on sisällytetty säädöksiä kolmelta eri oikeuden alalta. Näitä ovat eri yhtiömuotoja sääntelevä varsinainen yhtiöoikeus, tilinpäätössäädökset sekä teollis- ja tekijänoikeudet.

Yhtiöoikeus ja tilinpäätössäännöt

Laajentuminen aiheuttaa muutostarpeen useisiin yhtiöoikeudellisiin säädöksiin, joiden tarkoituksena on lähentää jäsenvaltioiden yhtiö- ja tilinpäätöslainsäädäntöä. Säädösten kansallisen soveltamisalan täsmentämiseksi niissä määritellään yhtiömuodot, joihin säädöksiä sovelletaan, ja yhtiömuodot luetellaan jäsenvaltion virallisella kielellä.

Yhtiöoikeudellisten direktiivien rakenteen vuoksi niihin on unionin laajentuessa lisättävä Kroatiaan sovellettavien yhtiömuotojen määritelmä. Muutostarve kohdistuu seuraaviin direktiiveihin sekä asetukseen:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2009/101/EY niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 48 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi;

ensimmäiseen neuvoston direktiiviin 68/151/ETY niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi (julkistamisdirektiivi);

toiseen neuvoston direktiiviin 77/91/ETY niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiöitä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa (pääomadirektiivi);

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2011/35/EU osakeyhtiöiden sulautumisesta;

kolmas neuvoston direktiivi 78/855/ETY perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan

g alakohdan nojalla osakeyhtiöiden sulautumisesta (sulautumisdirektiivi);

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2009/102/EY, yhtiöoikeuden alalla yhdenmiehen rajavastuuyhtiöistä:

kahdeksanteentoista neuvoston direktiiviin 89/667/ETY yhtiöoikeuden alalla yhdenmiehen rajavastuuyhtiöistä;

neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä;

seitsemänteen neuvoston direktiiviin 83/349/ETY perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, konsolidoiduista tilinpäätöksistä (konsernitilinpäätösdirektiivi) sekä

neuvoston asetukseen (EY) N:o 2157/2001 eurooppayhtiön (SE) säännöistä (eurooppayhtiöasetus).

Vaikutukset Suomelle

Yhtiöoikeutta koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle. Kroatialle ei ole myönnetty siirtymäaikoja yhtiöoikeuden osalta.

3.7 Teollis- ja tekijänoikeudet

Teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön harmonisoinnin tavoitteena on muun muassa sisämarkkinoiden toiminnan tehostaminen, joka perustuu SEUT 114 artiklaan. Lissabonin sopimuksella eurooppalaisen teollis- ja tekijänoikeuksien suojan luomiseksi EUT-sopimukseen sisällytettiin uusi niitä koskeva oikeusperusta SEUT 118 artikla. Alla mainitut yhtenäiset eurooppalaiset suojamuodot säädettiin kuitenkin aikanaan Euroopan yhteisön (EY) perustamissopimuksen 308 artiklan nojalla (nykyisin SEUT 352 artikla). Tämä artikla voi toimia oikeusperustana silloin, kuin toimi on tarpeen EUT-sopimuksessa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, mutta mikään sopimuksen artikla ei anna toimielimille sen toteuttamiseksi tarvittavaa toimivaltaa.

Kroatia on liittymisneuvottelujen kuluessa yhdenmukaistanut lainsäädäntönsä unionin lainsäädännön vaatimalla tavalla ja pannut kansallisesti täytäntöön voimassa olevat tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia, teollisoikeuksia sekä teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen valvontaa koskevat unionin säädökset.

Unionin teollisoikeudellinen lainsäädäntö koskee unionin tavaramerkkiä, lääkkeiden ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksia sekä yhteisömallia.

Neuvoston asetusta (EY) N:o 207/2009 yhteisön tavaramerkistä ja neuvoston asetusta (EY) N:o 6/2002 yhteisömallista on mukautettu siten, että ennen liittymispäivää rekisteröity tai haettu unionin tavaramerkki tai yhteisömalli laajennetaan koskemaan Kroatiaa. Lääkeaineiden ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksia koskevia asetuksia on mukautettu siten, että myös Kroatialta edellytetään lisäsuojatodistusten myöntämistä silloin, kun lisäsuojatodistusta koskeva hakemus on tehty määräajassa eli kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

Liittymisneuvotteluissa sovittiin erityisjärjestelyistä lääkkeiden vapaan liikkuvuuden osalta. Erityisjärjestelyn mukaan nykyisessä jäsenvaltiossa patentoidun tai lisäsuojatodistuksen alaisen tuotteen haltija voi tietyin edellytyksin estää tällaisen tuotteen maahantuonnin tai markkinoille saattamisen nykyisessä jäsenvaltiossa, jossa tuote on patentilla tai lisäsuojatodistuksella suojattu. Tätä järjestelyä sovelletaan, vaikka tuote olisi saatettu markkinoille Kroatiassa ensimmäistä kertaa haltijan toimesta tai hänen suostumuksellaan.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien unionin säännösten täytäntöönpanossa siten, että toimenpiteitä vaativia kohtia ei käytännössä enää ole.

Vaikutukset Suomelle

Unionin säädösten ulottaminen koskemaan myös Kroatiaa parantaa oikeudenhaltijoiden asemaa laajentuneella markkina-alueella. Unionin tavaramerkin ja yhteisömallin hakemismenettelyyn liittyvät kustannukset laskevat, kun hakemuksia ei enää tarvitse tehdä erikseen Kroatian osalta. Merkittävää on myös patentinhaltijoiden mahdollisuus hakea lisäsuojatodistusta lääkkeille ja kasvinsuojeluaineille Kroatiassa.

3.8 Kilpailupolitiikka

Unionin kilpailusäännökset perustuvat SEUT 101 ja 102 artiklaan. Liittymissopimukseen ei sisälly kilpailusäännöksiä koskevia siirtymäaikoja.

SEUT 107 ja 109 artikla määrittelevät EU:n valtiontukisääntöjä koskevat periaatteet. Liittymissopimukseen ei sisälly siirtymäsäännöksiä myöskään näiden osalta.

Kroatia on sopeuttanut merkittävän osan kansallista lainsäädäntöään EU:n valtiontukisäännösten mukaisiksi. Tämän vuoksi monet jo ennen liittymispäivää voimassa olleet tuet ja tukiohjelmat voidaan katsoa liittymispäivästä lähtien yhteismarkkinoille soveltuviksi. Tämä koskee myös tukia, joita Kroatian valtiontuen valvontaviranomainen on arvioinut ennen liittymispäivää ja jotka on todettu EU:n valtiontukisäännösten mukaisiksi.

Komissio seuraa Kroatian liittymisvalmisteluja varmistaakseen, että unionin lainsäädäntö saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja että sen täytäntöönpanemiseksi on olemassa riittävät valmiudet. Näihin liittymisvalmisteluihin kuuluvat tärkeänä osana Kroatian laivanrakennusalan ja terästeollisuuden rakenneuudistusohjelmien täytäntöönpano. Kroatian liittyessä komissio määrää Kroatian perimään takaisin kaikki liittymissopimuksen vastaisesti määrätyt pelastamis- ja rakenneuudistustuet.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt hyvin kartellia, fuusioita ja valtiontukiasioita koskevassa lainsäädännössä. Kroatian kilpailuviranomainen on myös todettu toimintakykyiseksi ja EU-lainsäädäntöä vastaavaksi. Seurantakertomuksessa komissio kehottaa Kroatiaa kiirehtimään telakkateollisuuden rakennesopeutusta viemällä päätökseen Brodosplitin telakan yksityistämisestä tehdyn sopimuksen mukaiset toimenpiteet sekä etsimään uuden sijoittajan 3. Maj ja Brodotrogir -telakoiden uudelleenjärjestelylle.

Vaikutukset Suomelle

Koska kilpailupolitiikkaan ei liity siirtymäaikoja, Kroatian liittymissopimuksella ei kilpailupolitiikan osalta arvioida olevan suoraa vaikutusta suomalaisten yritysten kilpailutilanteeseen.

3.9 Rahoituspalvelut

Rahoituspalveluita koskevassa neuvotteluluvussa käsiteltiin rahoitusmarkkinoihin liittyviä pankki-, vakuutus- ja arvopaperimarkkinoita koskevia direktiivejä. Rahoituspalvelujen sääntely unionissa perustuu palveluja koskeviin SEUT 56–62 artiklaan. Yhteisten rahoitusmarkkinoiden hyvä ja häiriötön toiminta on sisämarkkinoiden toiminnan sekä talouskasvun oleellinen edellytys. Kroatian rahoitusmarkkinat ovat jo pitkälti integroituneet EU:n rahoitusmarkkinoihin. Pankkijärjestelmä on lähes kokonaan ulkomaisessa, pääasiassa EU-valtioiden pankkien, omistuksessa. Kroatian pankeista ulkomaisessa omistuksessa on noin 90,5 prosenttia. Ulkomainen omistus ja sitoutuminen vahvistavat pankkeja ja pankkijärjestelmiä ja näkyvät rahoitusteknisen osaamisen kehittymisenä, riskienhallinnan parantumisena ja panostuksina informaatioteknologiaan. Kroatian arvopaperimarkkinat ovat vielä suppeat.

EU:n nopeasti yhtenäistyvillä rahoitusmarkkinoilla häiriöt yksittäisen jäsenvaltion markkinoiden tai laitosten toiminnassa saattavat heijastua entistä helpommin ja nopeammin myös muiden jäsenvaltioiden rahoitusmarkkinoille. Liittymisneuvotteluiden lähtökohtana oli, että liittyvän maan rahoitusmarkkinasääntelyn ja sen toimeenpanon on oltava tehokasta ja valvonnan riittävää liittymispäivään mennessä. Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia pystyy täyttämään nämä vaatimukset liittymiseen mennessä. Mahdollisiin häiriöihin voidaan puuttua sisämarkkinoita koskevan suojalausekkeen perusteella, jota on selostettu tarkemmin yksityiskohtaisten perusteluiden 38 artiklassa.

Vakuutuspalvelut, vapaiden ammattien harjoittaminen ja tietosuoja

Vakuutustoimintaa koskeva lainsäädäntö on Kroatiassa jo pitkälle harmonisoitu vastaamaan EU:n lainsäädäntöä. Laajentuminen avaa Kroatian vakuutusyrityksille mahdollisuuden harjoittaa vakuutustoimintaa samoilla edellytyksillä kaikissa unionin jäsenvaltioissa.

Vaikutukset Suomelle

Rahoituspalveluiden osalta ei ole odotettavissa, että Kroatian pankit tai niiden emoyhtiöt Kroatian kautta ryhtyisivät juurikaan tarjoamaan palveluita Suomen markkinoille. Ei myöskään ole todennäköistä, että suomalaiset ryhtyisivät suuressa määrin käyttämään Kroatian pankkien palveluita.

Vallitsevaan tilanteeseen nähden muutos ei vakuutuspalveluiden osalta ole Suomen kannalta merkittävä. Voimassa olevan kansallisen lainsäädäntömme mukaan vakuutuspalveluiden tarjoaminen on laajalti mahdollista myös vakuutusyrityksille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolisessa maassa.

3.10 Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

Unionin säännöstö sisältää sähköiseen viestintään, tietoyhteiskunnan palveluihin, erityisesti sähköiseen kaupankäyntiin ja ehdollisen pääsyn palveluihin sekä audiovisuaalisiin palveluihin liittyvää erityissääntelyä. EU pyrkii SEUT 114 artiklan nojalla sähköisen viestinnän ja tietoyhteiskunnan palveluiden sekä audiovisuaalipolitiikan alalla sisämarkkinoiden toteuttamiseen sekä toimiin jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.

Komission seurantakertomuksessa (kevät 2012) todetaan, että jäsenyysvaatimusten toteuttaminen tietoyhteiskunnan ja median alalla on edennyt hyvin. Kroatian tulee kuitenkin vielä poistaa käytöstä tammikuussa 2012 käyttöönottamansa mobiilipalveluvero, joka myös Suomen näkemyksen mukaan hidastaa sähköisten palveluiden kehitystä ja vaikeuttaa alan yritysten toimintaa.

Sähköinen viestintä ja tietoyhteiskunnan palvelut

EU:n sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että tarjolla olevat sähköisen viestinnän palvelut ovat teknisesti kehittyneitä, turvallisia, helppokäyttöisiä ja kohtuuhintaisia. Lainsäädännön avulla pyritään lisäksi turvaamaan näiden palveluiden saatavuus kaikkialla. Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa kilpailua ja edistää sisämarkkinoita helpottamalla uusien tulokkaiden saapumista markkinoille sekä piristää sektorin investointeja.

Sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän muodostaa helmikuussa 2002 hyväksytty sähköisen viestinnän sääntelypaketti, joka koostuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2002/21/EY, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) sekä neljästä erityisdirektiivistä. Näitä sähköisen viestinnän direktiivejä on sittemmin ajanmukaistettu ja muutettu kahdella eri direktiivillä;

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/140/EYsähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä annetun direktiivin 2002/21/EY, sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä annetun direktiivin 2002/19/EY sekä sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista annetun direktiivin 2002/20/EY muuttamisesta;

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/136/EY yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetun direktiivin 2002/58/EY ja kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä annetun asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta.

Kroatia hyväksyy liittymisestään lähtien unionin sähköisen viestinnän alan säännöstön kokonaisuudessaan.

EU:n tietoyhteiskuntapolitiikan tavoitteena on vahvistaa sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta unionissa, ja sen myötä edistää kasvua ja työllisyyttä kestävän kehityksen mukaisella tavalla. Keskeisin unionin tietoyhteiskuntakehitystä ohjaava strategia on Euroopan komission 19 päivänä toukokuuta 2010 julkaisema laaja-alainen digitaalistrategia. Digitaalistrategialla tarkoitetaan Eurooppa 2020 -strategian puitteissa annettuja viestintä- ja tietoyhteiskuntapolitiikan linjauksia, lainsäädäntötoimia ja ohjelmia, joiden avulla varmistetaan tieto- ja viestintäteknologioihin perustuvan talouden kasvuedellytykset unionin alueella.

Kroatia sitoutuu soveltamaan yhteistä tietoyhteiskuntapolitiikkaa ja sen tavoitteita kansallisessa viestintäpolitiikassaan, ja varmistaa kykynsä osallistua unionin ohjelmiin tällä alalla.

Yleisradiotoiminta

Julkisen palvelun yleisradiotoiminnan sääntely on jätetty pitkälti kansallisten sääntelyviranomaisten omaan harkintaan. Julkisen palvelun yleisradiotoiminnan sääntely nojaa EUT-sopimukseen sisältyviin kilpailuja valtiontukisäännöksiin, joista keskeisiä ovat erityisesti valtiontukia koskevat SEUT 107–109 artiklat, sekä perussopimuksiin liitettyyn pöytäkirjaan (nro 29) jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta.

Audiovisuaalipolitiikka

EU:n audiovisuaalipolitiikan tavoitteena on edistää alan kehitystä erityisesti edistämällä alan sisämarkkinoita sekä edesauttamalla eurooppalaisen tuotannon syntyä. Unionin audiovisuaalipolitiikalla pyritään tukemaan ensiarvoisen tärkeitä yhteiskunnallisia tavoitteita, kuten kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta, alaikäisten ja ihmisarvon suojelua sekä kuluttajansuojaa.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi EU käyttää toisiaan täydentäviä sekä toisiinsa liittyviä alan toiminnalle luonteenomaisia sääntelytoimenpiteitä. EU:n audiovisuaalipolitiikan keskeisimmät säännökset ovat audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi 2010/13/EU ja Media-ohjelma. Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä säädetään niistä audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista ja jakelua koskevista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä, joiden tavoitteena on luoda kehykset rajat ylittäville audiovisuaalisille mediapalveluille yhteisten ohjelmatuotanto- ja jakelumarkkinoiden vahvistamiseksi ja edellytysten luomiseksi terveelle kilpailulle. Media-ohjelmalla tuetaan laadukkaiden eurooppalaisten elokuvien ja televisio-ohjelmien tuotantoa, edistetään niiden levitystä Euroopassa ja sen ulkopuolella sekä edistetään paikallisten tekijöiden kansainvälistä kilpailukykyä. Nykyinen Media-ohjelma kattaa vuodet 2007–2013.

Kroatia yhdenmukaistaa kansallisen audiovisuaalialan lainsäädäntönsä kokonaisuudessaan unionin lainsäädäntöön liittymispäivään mennessä ja valmistautuu osallistumaan täysimääräisesti alan tukiohjelmiin.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen viestintäpolitiikan alaan kuuluvilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle. Kroatian liittymisellä unioniin ei ole vaikutusta Suomen julkisen palvelun yleisradiotoiminnan järjestämiseen. EU:n laajentuminen ja kilpailun edistäminen sisämarkkinoilla tarjoavat yleisesti myös Suomelle kaupallisia etuja tietoyhteiskuntakehityksen, sähköisen viestinnän ja audiovisuaalipolitiikan aloilla. Yhteistyö ja kanssakäyminen Kroatian kanssa parantavat suomalaisten yritysten ja ammattilaisten mahdollisuuksia palveluiden ja tuotantojen laajempaan levittämiseen rajallisten kotimarkkinoiden ulkopuolelle.

3.11 Maatalous ja maaseudun kehittäminen

Yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeva sääntely perustuu yhteisen maatalous- ja kalastuspolitiikan tavoitteiden toteuttamista koskevaan SEUT 43 artiklaan. Kroatian liittymisellä unioniin ei ole merkittäviä vaikutuksia yhteisen maatalouspolitiikan kannalta. Unionin maatalousmaa lisääntyy Kroatian jäsenyyden myötä noin 1,2 miljoonalla hehtaarilla, mikä on noin 0,8 prosenttia EU27-alueen maatalousmaasta. Erityishaaste Kroatialle on miinoitetun maan ottaminen takaisin tuotantoon, mihin tarkoitukseen liittymissopimuksessa on vahvistettu erityisen miinanraivausvarannon perustaminen.

Yhteinen maatalouspolitiikka edellyttää maiden soveltavan suoraan suurta määrää sitovia säännöksiä. Sääntöjen soveltaminen ja tehokas valvonta edellyttävät toimivaa hallintoa. Kroatiassa hallinnolle asettaa haasteita myös maatalouden hyvin pientilavaltainen rakenne ja peltojen pieni lohkokoko.

Kroatia sai joitakin siirtymäaikoja ja mahdollisuuden maksaa täydentäviä kansallisia tukia, sekä tuotantoon sidottuja tukia. Maataloustuotteille on määritelty viitemääriä ja va-

rantoja. Myös maaseudun kehittämiseen on suunnattu väliaikaisia lisätoimenpiteitä.

Komission seurantakertomuksessa (kevät 2012) Kroatiaa muistutetaan maatalouden ja maaseudun kehittämisen alalla edelleen lainsäädännön mukauttamisesta. Samoin muistutetaan hallinnon voimavarojen vahvistamisesta suoriin tukiin ja maaseudun kehittämiseen liittyen.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian liittymissopimuksen maaseudun kehittämistä koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle. Liittymissopimuksessa todetaan, että neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja kuultuaan Euroopan parlamenttia tehdä liittymissopimuksen yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeviin määräyksiin mukautukset, jotka voivat osoittautua unionin säännöstön muutosten vuoksi tarpeellisiksi. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus vuodesta 2014 alkaen saattaa aiheuttaa muutoksia myös Kroatian osalta liittymissopimuksessa sovittuihin järjestelyihin.

Maataloustuotteiden yhteismarkkinat toteutuvat liittymispäivänä. Tämän yhteismarkkinoiden laajentumisen välittömät vaikutukset Suomeen jäävät vähäisiksi. Koska unionin yhteinen maatalouspolitiikka jää ennalleen Kroatian liittymisestä huolimatta, laajenemisen välittömät vaikutukset Suomen maatalouteen jäävät vähäisiksi. Merkittävämpää on, tullaanko Kroatian liittymisestä aiheutuvat maatalousmenot sisällyttämään maatalousmenojen nykyisen ylärajan piiriin vai nostetaanko maatalouden ja maaseudun kehittämisen määrärahoja Kroatian liittymistä vastaavilla summilla, mikä on normaali menettely. Menojen sisällyttäminen ylärajan piiriin vähentäisi muiden maiden käytössä olevia määrärahoja ja vaikuttaisi siten myös Suomeen. Tästä päätetään, kun rahoituskehyksistä vuosille 2014–2020 tehdään päätös.

3.12 Elintarviketurvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

Elintarviketurvallisuutta, eläinlääkintää ja kasvinsuojelua koskeva lainsäädäntö perustuu joko maataloutta koskevaan SEUT 43 artiklan 2 kohtaan, tai jos toimenpiteiden tarkoituksena on kansanterveyden suojeleminen, kansanterveyttä koskevaan SEUT 168 artiklan 4 kohdan b alakohtaan.

EU:n elintarviketurvallisuutta, eläinlääkintää ja kasvinsuojelua koskevan lainsäädännön täytäntöönpanossa on Kroatiassa tapahtunut suurta edistystä ja täytäntöönpano on jo monilta osiltaan toteutettu. Täytäntöönpano on kuitenkin kesken elintarvikkeita käsittelevien laitosten rakenteellisten vaatimusten ja valvonnan, rajatarkastusasemien rakentamisen ja eläimistä saatavien sivutuotteiden valvonnan osalta. Lisäksi toimenpiteitä tarvitaan hallinnon ja valvonnan resurssien varmistamiseksi.

Elintarviketurvallisuuteen, eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun luetaan kuuluvaksi muun muassa elintarvikkeita ja niiden hygieniaa, eläinten terveyttä ja hyvinvointia, eläinlääkinnällistä rajatarkastusta, eläinten ja eläimistä saatavien tuotteiden sisämarkkinakauppaa ja tuontia, kasvinterveyttä, lannoitteita, rehuja, siemeniä ja lisäysaineistoja sekä torjunta-aineita koskevat säädökset.

Kroatialle myönnettiin joitakin elintarviketurvallisuuteen, eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyviä siirtymäaikoja. Siirtymäjärjestelyjen tiukoilla ehdoilla varmistetaan se, että elintarviketurvallisuuden, eläinlääkinnän ja kasvinsuojelun korkea taso säilyy sisämarkkinoilla. Lisäksi komissiolle annettiin mahdollisuus tarvittaessa hyväksyä liittymistä seuraavan kolmen vuoden ajaksi muitakin elintarviketurvallisuuteen, eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyviä siirtymätoimenpiteitä.

Komission seurantakertomuksessa (kevät 2012) Kroatiaa kehotetaan kiinnittämään huomiota rajatarkastusasemien rakentamiseen ja varustamiseen ajoissa sekä maitoa, lihaa, kalaa ja eläinten sivutuotteita käsittelevien laitosten tason parantamiseen. Myös hallinnon voimavaroja tulee edelleen vahvistaa.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen elintarviketurvallisuutta, eläinlääkintää ja kasvisuojelua koskevilla määräyksillä ei ole vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön.

3.13 Kalastus

Yhteistä kalastuspolitiikkaa koskeva sääntely perustuu SEUT 3 artiklaan sekä yhteisen maatalous- ja kalastuspolitiikan tavoitteiden toteuttamista koskevaan SEUT 43 artiklaan. Kroatian jäsenyys ei unionin yhteisen kalastuspolitiikan kannalta ole merkittävä asia. Kroatia harjoittaa kaupallista kalastusta Välimerellä, lähinnä Adrianmeren alueella.

Yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002 liitettä I mukautetaan lisäyksellä, jossa määritellään vastavuoroinen pääsy rannikon kalavesille ja kalavaroille Kroatian tasavallan ja Slovenian tasavallan kesken (liittymissopimuksen liite III).

Euroopan kalatalousrahastosta Kroatialle osoitetaan maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 kokonaismäärä, jonka suuruus on 8,7 miljoonaa euroa (käypinä hintoina). Artikla sisältää määräyksen ennakkomaksun suuruudesta sekä seuraavan rahoituskehyksen soveltamiskauden maksusitoumusmäärärahojen määristä.

Neuvoston asetukseen (EY) N:o 1198/2006 Euroopan kalatalousrahastosta 27 artiklaan tehdään lisäys, joka mahdollistaa tuen maksamisen kalastajille vesialueille pääsyä koskevasta järjestelystä vuosina 2014–2015 tai, jos tämä on aikaisempi ajankohta, siihen saakka kun Slovenian tasavallan hallituksen ja Kroatian tasavallan hallituksen välillä 4 päivänä marraskuuta 2009 allekirjoitetun välityssopimuksen johdosta annettu välitystuomio on pantu täysimääräisesti täytäntöön (liittymissopimuksen liite III).

Kalatalousrahastoasetuksen säännöksiä muutetaan siten, että eräillä syrjäisillä alueilla kaikki pienimuotoisen rannikkokalastuksen yritykset ovat tukikelpoisia ja tuen enimmäismäärää korotetaan enintään 10 prosenttiyksiköllä lähentymistavoitealueilla ja enintään 35 prosenttiyksiköllä muilla kuin lähentymistavoitealueilla (liittymissopimuksen liite III).

EUT-sopimuksen kilpailusääntöjä (sopimuksen kolmas osa, VII osasto, 1. luku) ei sovelleta kalastustuotteisiin eikä niistä johdettuihin tuotteisiin (liittymissopimuksen liite IV).

Kroatialle myönnetään alueellinen poikkeus 30 päivään kesäkuuta 2014 saakka neuvoston asetukseen (EY) N:o 1967/2006 kalavarojen kestävää hyödyntämistä koskevista hoitotoimenpiteistä Välimerellä pohjatroolausta koskevista määräyksistä, ja joulukuun 31 päivään 2014 saakka verkkojen yhteispituutta koskevasta määräyksestä silloin, kun alukset kuuluvat ei-kaupallisen kalastuksen erityisluokkaan "pienimuotoinen kotitarvekalastus" (liittymissopimuksen liite V). Muilta osin Kroatia soveltaa unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa.

Komission seurantakertomuksessa (kevät 2012) Kroatiaa kehotetaan kiinnittämään huomiota lainsäädännön mukauttamiseen ja toimeenpanoon useilla yhteisen kalastuspolitiikan osa-alueilla. Myös hallinnon voimavarojen vahvistamiseen, erityisesti kalastuksenvalvojien rekrytoinneissa ja kouluttamisessa, tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen kalastusta koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

3.14 Liikennepolitiikka

Jäsenvaltioiden yhteisestä liikennepolitiikasta säädetään SEUT 90–100 artiklassa ja Euroopan laajuisista TEN-liikenneverkoista 170–172 artiklassa. TEN-liikenneverkot käsitellään tarkemmin hallituksen esityksen kohdassa 3.21 Euroopan laajuiset verkot.

Unionin liikennepolitiikan keskeiset tavoitteet ovat kilpailukykyisten ja tehokkaiden liikenne- ja kuljetussisämarkkinoiden saavuttaminen. Samalla pyritään kestävään liikenteeseen tavoitteena liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 60 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä. Unionin liikennepolitiikan pitkän aikavälin tavoitteet on määritelty komission maaliskuussa 2011 julkaistussa liikennepolitiikan valkoisessa kirjassa ”Yhtenäistä Euroopan liikennealuetta koskeva etenemissuunnitelma – Kohti kilpailukykyistä ja resurssitehokasta liikennejärjestelmää”. Kroatia hyväksyy liittymisestään lähtien unionin liikennealan säännöstön kokonaisuudessaan tiettyjä siirtymäjärjestelyjä lukuun ottamatta.

Liikennealan siirtymäjärjestelyt koskevat meri- ja maantieliikenteen kabotaasia. Liit-

tymisasiakirjan liitteessä V kohta 7 määritellään yksityiskohtaisemmin Kroatialle hyväksytyt siirtymäaikajärjestelyt. Meriliikenteen kabotaasia koskeva siirtymäjärjestely koskee ennen liittymishetkeä tehtyjä julkisen palvelun sopimuksia sekä alle 650 bruttotonnin risteilyaluksia. Kroatian sisäistä maanteiden tavaraliikennettä eli kabotaasiliikennettä koskeva siirtymäjärjestely on enintään neljän vuoden pituinen. Siirtymäaikajärjestelyjä käsitellään tarkemmin hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa sivulla 79-80.

Liittymisneuvotteluissa kiinnitettiin huomiota myös Kroatian hallinnollisen valmiuden ja tehokkuuden parantamiseen. Liikennealalla tämä tarkoittaa muun muassa liikennesäännöstön tehokasta täytäntöönpanoa ja valvontaa sekä hallintohenkilöstön koulutusta. Komission seurantakertomuksessa (kevät 2012) todetaan, että liikennepolitiikan alalla huomiota tulee vielä kiinnittää yhdistettyjä kuljetuksia koskevan lainsäädännön yhtenäistämiseen sekä hallinnollisen kapasiteetin parantamiseen, erityisesti rautatieturvallisuutta hoitavan viraston osalta.

Vaikutukset Suomelle

Kroatialle myönnetyillä liikennepolitiikkaa koskevilla siirtymäaikajärjestelyillä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Suomelle.

Kroatian verotukselliset sekä palkka- ja muut sosiaaliset erot saattavat erityisesti lyhyellä aikavälillä aiheuttaa häiriöitä liikennemarkkinoiden toiminnassa, sen naapurimaissa. Kabotaasiliikenteen osalta sovitut siirtymäjärjestelyt vähentävät näitä uhkia. Kroatian liittyminen ei vaikuta oleellisesti Suomen kuljetusalaan.

Laajentuminen merkitsee Kroatian liikenneverkoston liittämistä unionin TEN-liikenneverkkoon. Jäsenvaltioiden liikennemarkkinoiden ja liikenneverkoston yhdentymisellä luodaan edellytyksiä kestäviin ja tehokkaisiin logistisiin kokonaisratkaisuihin. Se avaa suomalaisille yrityksille uusia liikennekäytäviä Keski- ja Etelä-Euroopan markkina-alueille. Merkittävin haaste Kroatian liikenneverkoston parantamisessa on rahoituksen puute. Lisäksi hallinnollisessa suorituskyvyssä on vahvistamistarvetta. Unionissa on viime vuosien aikana annettu huomattava määrä liikenteen turvallisuuteen, liikenteen sisämarkkinoiden luomiseen ja liikenteen ympäristösuoritteen parantamiseen liittyvää lainsäädäntöä. Kroatian jäsenyys mahdollistaa entistä laajemmat ja ympäristöystävällisemmät liikenteen sisämarkkinat.

3.15 Energia

EU:n energiapolitiikan perusperiaatteet ovat kestävyys, kilpailukyky ja toimitusvarmuus. Energiaa koskeva unionin lainsäädäntö SEUT 194 artikla sisältää erityisesti energiamarkkinoiden toimivuuteen, energian toimitusvarmuuteen, energiatehokkuuteen, uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin, energiaverkkojen yhteenliittämiseen sekä ydinenergiaan, ydinturvallisuuteen ja säteilysuojeluun liittyviä sääntöjä ja toimenpiteitä. Liittymissopimuksen mukaan Kroatia soveltaa energiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä liittymispäivästä lähtien.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt energiapolitiikkaa koskevien unionin säännösten täytäntöönpanossa pääasiassa hyvin, mutta energian sisämarkkinoiden täytäntöönpanossa tulee yhä tehdä työtä ja jatkaa sähkö- ja kaasumarkkinoiden liberalisointia.

Vaikutukset Suomelle

Energiakysymyksiä koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

3.16 Verotus

Kroatia täytäntöönpanee ja ryhtyy soveltamaan verotusta koskevaa unioninsäännöstöä liittymisajankohdastaan lukien. Kroatia esitti neuvotteluissa joitakin siirtymäaika- ja poikkeuspyyntöjä EU:n verotusta koskevaan säännöstöön. Kroatialle myönnetyt siirtymäajat ja poikkeukset vastaavat pitkälti nykyisissä jäsenvaltioissa sovellettavia EU:n lainsäädännön sallimia menettelyjä sekä nykyisille jäsenmaille myönnettyjä siirtymäaikoja, joten niiden käytännön vaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi.

3.16.1 Välillinen verotus

Välillisiä veroja ovat arvonlisävero ja valmisteverot. Välillistä verotusta koskeva sääntely unionissa perustuu SEUT 113 artiklaan. Artiklan mukaan neuvosto antaa yksimielisesti erityisessä lainsäätämisjärjestyksessä sekä Euroopan parlamenttia ja talous- ja sosiaalikomiteaa kuultuaan säännökset liikevaihtoveroja, valmisteveroja ja muita välillisiä veroja koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamisesta siltä osin kuin yhdenmukaistaminen on tarpeen sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseksi sekä kilpailun vääristymien välttämiseksi.

Arvonlisäverotus

Kroatialle on myönnetty hyvin rajoitettu määrä poikkeamia neuvoston direktiiviin 2006/112/EY, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (arvonlisäverodirektiivi). Kroatia voi vapauttaa arvonlisäverosta kansainväliset henkilökuljetukset sekä vuoden 2014 loppuun saakka rakennusmaan luovutukset. Kroatiassa sovellettava pienyritysten verovapautuksen liikevaihtoraja on 35 000 euroa.

Verovapautuksilla ei saa olla haitallisia vaikutuksia arvonlisäverosta kertyviin EU:n omiin varoihin, joiden määräytymisperuste on vahvistettava arvonlisäverosta kertyvien omien varojen lopullisesta yhdenmukaisesta kantomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1553/89 mukaisesti. Verovapautukset on siis kompensoitava unionin ALV-varojen perustetta laskettaessa.

Valmisteverotus

Valmisteverotuksessa periaatteena on, että tuotteet verotetaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ne luovutetaan kulutukseen. Sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti yksityishenkilöillä on mahdollisuus tietyin edellytyksin hankkia toisessa jäsenvaltiossa verotettuja tuotteita rajoituksetta omaan käyttöönsä maksamatta niistä veroja tuontijäsenvaltiossa. Näitä koskevat säännökset sisältyvät neuvoston direktiiviin 2008/118/EY valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta (valmisteverotusdirektiivi).

Jäsenvaltioita velvoittava savukkeiden valmisteveron vähimmäistaso nousee vuoden 2014 alusta. Kroatialle myönnetään siirtymäaika, jonka kuluessa se voi saavuttaa savukkeille vuoden 2014 alusta voimaantulevan vähimmäistason savukkeiden verojen lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 92/79/ETY mukaisesti. Siirtymäaika päättyy vuoden 2017 lopussa, mikä vastaa eräille muille jäsenvaltioille myönnettyä vastaavaa siirtymäaikaa. Valmisteveron on kuitenkin vuoden 2014 alusta oltava Kroatiassa vähintään 77 euroa tuhannelta savukkeelta. Euromäärässä on otettu huomioon Kroatian nykyinen savukkeiden verotaso. Sisämarkkinahäiriöiden estämiseksi unionin muilla jäsenvaltioilla on mahdollisuus säätää siirtymäaikaa soveltavista jäsenvaltioista tuotaville savukkeille 300 kappaleen määrällinen veroton tuontirajoitus, kun taas muista unionin jäsenvaltioista saapuvien matkustajien on sallittava tuoda mukanaan savukkeita rajoituksetta omaan käyttöönsä. Niiden jäsenvaltioiden, jotka haluavat soveltaa määrällistä tuontirajoitusta, on ilmoitettava asiasta komissiolle. Matkustajien tuontirajoituksia soveltavat jäsenvaltiot saavat toteuttaa tarvittavat tarkastukset edellyttäen, että tarkastuksilla ei vaikuteta sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan.

Vaikutukset Suomelle

Kroatiassa sovellettava arvonlisäverovelvollisuuden korkeampi kynnys ei merkittävästi vaikuta Suomeen eikä muihin nykyisiin jäsenvaltioihin. Suomi ja useat muutkin nykyiset jäsenvaltiot vapauttavat arvonlisäverosta kansainväliset henkilökuljetukset ja rakennusmaan luovutukset. Kroatia alkaa EU:n jäseneksi liityttyään soveltaa tavaroiden sisämarkkinakaupan arvonlisäverojärjestelmää niin kuin muutkin jäsenvaltiot. Tämä merkitsee Suomen kannalta sitä, ettei Kroatiasta Suomeen tapahtuvaa tavaroiden maahantuontia enää veroteta rajalla tullilaitoksen toimesta, vaan kotimaan verotuksen yhteydessä. Vastaavasti tavaroiden vientiä Suomesta Kroatiaan ei ole enää vientitullattava, vaan sitä koskevat ilmoitukset annetaan kotimaan verotuksen yhteydessä. Maahantuonti Kroatiasta Suomeen on suhteellisen vähäistä, joten muutoksesta aiheutuva arvonlisäveroker-

tymän kertaluonteinen viive Kroatian liittymisvuonna ei ole mainittava. Yksityishenkilöiden tekemiä hankintoja ei sisämarkkinakaupan järjestelmässä pääsääntöisesti veroteta tuontimaassa, vaan niihin sisältyy sen jäsenvaltion vero, jossa tavarat on hankittu.

Kroatia on sitoutunut sopeuttamaan valmisteverojärjestelmänsä unionin säännösten mukaiseksi lukuun ottamatta edellä mainittua savukkeiden valmisteveroa koskevaa siirtymäaikaa. Siirtymäajan vaikutukset Suomelle ovat vähäiset. Tarvittaessa Suomi voi vielä vähentää vaikutuksia siten, että se sisällyttää valmisteverotuslakiin säännöksen, jolla otetaan käyttöön verottomien savukkeiden tuontirajoitus Kroatiasta saapuville matkustajille. Ainakaan tässä vaiheessa lainsäädäntömuutoksille ei arvioida olevan tarvetta.

3.16.2 Välitön verotus

Välittömän verotuksen osalta EU-sopimuksessa ei ole vastaavaa sääntelyä kuin välillisen verotuksen osalta. Näin ollen välitön verotus kuuluu jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan. Unionin säännöstö ei sisällä merkittävässä määrin välitöntä verotusta koskevaa lainsäädäntöä. Unionin säännöstöön sisältyy säännöksiä luonnollisten henkilöiden säästötulojen verotuksesta sekä eräistä yritysverotuksen osa-alueista. Lisäksi voidaan mainita neuvoston direktiivi 2011/16/EU hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta, joka jäsenvaltioiden on pantava toimeen 1 päivästä tammikuuta 2013. Jäsenvaltioiden välisellä hallinnollisella yhteistyöllä ja virka-avulla pyritään takaamaan sisämarkkinoiden toimivuus verotuksen osalta sekä tarjoamaan työkaluja unionin alueella tapahtuvan veronkierron estämiseksi. Kroatia on sitoutunut saattamaan voimaan välitöntä verotusta koskevan unionin säännöstön liittymispäivästään 1 päivästä heinäkuuta 2013 alkaen.

Vuonna 1997 neuvosto hyväksyi päätelmissään yritysverotuksen käytännesäännöt. Yritysverotuksen käytännesäännöt katsotaan unionin säännöstöön kuuluviksi, vaikka ne eivät ole varsinaista unionilainsäädäntöä. Yritysverotukseen sovellettavat käytännesäännöt ovat keskeinen instrumentti, jolla pyritään poistamaan yhteismarkkinoiden toimintaa vääristäviä ja taloudellisen toiminnan sijoittautumiseen vaikuttavia kansallisia toimenpiteitä. Kroatia on sitoutunut hyväksymään ja soveltamaan yritysverotuksen käytännesääntöjen periaatteita. Tämä tarkoittaa sitä, että Kroatia on sitoutunut poistamaan verojärjestelmästään mahdollisesti haitallisen verokilpailun piiriin katsottuja toimenpiteitä. Lisäksi Kroatia sitoutuu, ettei se ota käyttöön uusia, mahdollisesti haitallisia toimenpiteitä. Tämä lähentää Kroatian verojärjestelmää nykyisten jäsenvaltioiden järjestelmiin ja vähentää verokilpailua.

Vaikutukset Suomelle

Kroatialle ei ole myönnetty siirtymäaikoja välittömän verotuksen alaan kuuluvien unionin säännöstöjen osalta. Näin ollen Kroatian liittymissopimuksella ei arvioida olevan tältä osin vaikutuksia Suomelle.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt pääsääntöisesti hyvin unionin säännöstön täytäntöönpanossa. Verotuksen osalta Kroatian tulee varmistaa, että kaikki tarpeelliset tietojärjestelmät on käyttöönotettu ja toimintakelpoisia liittymispäivästä alkaen, jotta tietovaihto EU:n sekä jäsenvaltioiden välillä voitaisiin toteuttaa.

3.17 Talous- ja rahapolitiikka

EU:n talous- ja rahapolitiikasta on säädetty SEUT 119–144 artiklassa. Kroatia osallistuu liittymishetkestään lähtien talous- ja rahaliittoon, mutta ei ota välittömästi euroa käyttöön. Euron käyttöönottamisen edellytyksenä Kroatian tulee täyttää SEUT 140 artiklan ja perussopimuksiin liitetyn, lähentymisperusteita koskevan pöytäkirjan N:o 13. mukaiset talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvät velvollisuudet ja saavuttaa kestävän lähentymisen korkea taso.

Taloudellisen lähentymisen tasoa arvioidaan lähentymiskriteereillä, jotka liittyvät inflaatioon, julkisen sektorin alijäämään ja velkaan, korkotasoon sekä valuuttakurssin vakauteen. Jäsenvaltion tulee myös huolehtia valuuttakurssistaan yhteisen edun mukaisesti. SEUT 140 artiklassa määrätään näistä talouspolitiikan arviointiperusteista. Ennen rahaliiton jäseneksi tuloa jäsenvaltion tulee osal-

listua valuuttakurssijärjestelmään (ERM II) vähintään kahden vuoden ajan. Komissio ja Euroopan keskuspankki arvioivat yhteiseen rahaan siirtymisen edellytysten täyttymistä. Maan siirtymisestä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen, rahaliittoon, päättää neuvosto Eurooppa-neuvostossa käytyjen keskustelujen jälkeen.

Kroatian on lainsäädännössään turvattava keskuspankin itsenäisyys, kiellettävä julkisen sektorin keskuspankkirahoitus sekä julkisen sektorin erityisasema rahoituslaitoksissa. Jäsenvaltioiden odotetaan koordinoivan talouspolitiikkaansa, ja olevan EU:n finanssi- ja laajemmin talous- ja rahapolitiikan valvonnan alaisia.

Kroatia hyväksyy ja toimeenpanee edellä mainitun säännöstön liittymispäivästään alkaen. Kroatia osallistuu jäsenyytensä alkuun asti talous- ja rahaliittoon SEUT 139 artiklassa määrätyn poikkeuksen mukaisesti.

Kroatialla ei ollut merkittäviä ongelmia talous- ja rahapolitiikka neuvotteluluvun suhteen ja komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia etenee suunnitelmien mukaisesti luvun vaatimusten täyttämisessä. Unionin nykyistä säännöstöä koskevia poikkeuksia tai siirtymäaikoja ei pyydetty.

Euroalueeseen kuuluvat EU:n jäsenvaltiot tekivät 2 päivänä helmikuuta 2012 sopimuksen Euroopan vakausmekanismiin (EVM) perustamisesta. EVM:n tehtävänä on tiukkoja ehtoja noudattaen antaa vakaustukea niille EVM:n jäsenille, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia ja jos tuki on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. Sopimuksen mukaan unionin jäsenvaltion liittyessä euroalueeseen siitä olisi tultava EVM:n jäsen täysin oikeuksin ja velvoittein. Kroatian odotetaan siten hakevan EVM:n jäsenyyttä silloin, kun se unionin jäsenvaltiona on liittymässä euroalueeseen.

EU:n jäsenvaltiot tekivät Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Tšekin tasavaltaa lukuun ottamatta 2 päivänä maaliskuuta 2012 jäsenvaltioiden budjettikuria koskevan sopimuksen (sopimus talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta). Sopimukseen liittyminen on EU:n vanhoille ja uusille jäsenvaltiolle vapaaehtoista. Sopimuksen ratifiointi on kuitenkin edellytyksenä EVM:sta myönnettävälle uudelle rahoitustuelle 1 päivänä maaliskuuta 2013 lukien.

Komission kevätennusteen (2012) mukaan Kroatian talouskasvun oletetaan olevan negatiivista vuonna 2012 (-1,2 prosenttia) kääntyen hienoiseen kasvuun vuonna 2013 (0,8 prosenttia). Työttömyysaste säilyy verrattain korkeana (13,4 prosentissa). Inflaation arvioidaan pysyvän matalana ja ulkoisen tasapainon vakaana. Julkinen talous on noin 5 prosenttia alijäämäinen ja julkinen velka noin 50 prosenttia bruttokansantuotteesta (BKT) joskin kehityssuunta on ollut huolestuttava. Velkasuhde on kohonnut muutamassa vuodessa 30 prosentista 50 prosenttiin. Taloustilanteeseen sisältyy riskejä, jotka koskevat kotitalouksien ja yritysten velkaantumista sekä pankkisektoriin kohdistuvaa epävakautta. Euroalueen taloustilanteen kehitys vaikuttaa luonnollisesti myös Kroatiaan.

Vaikutukset Suomelle

Laajentumisen kokonaistaloudellisia vaikutuksia käsitellään jäljempänä kappaleessa 4.1.1

3.18 Tilastot

Tilastoja koskeva sääntely perustuu unionissa SEUT 338 artiklaan. EU:n tilastoasetuksen periaatteiden toteuttamisen varmistamiseksi Komissio ja Euroopan parlamentti ovat hyväksyneet Euroopan tilastojen käytännesäännöt vuonna 2005. Käytännesäännöt perustuvat 15 periaatteeseen, joissa määritellään periaatteet tilastotoimelle, tilastojen kehittämiselle, tuottamiselle ja jakelulle. Käytännesääntöjen toteutumista jäsenvaltioiden tilastotoimessa seurataan määräajoin.

Käytännesäännöissä määritellään periaatteet, jotka koskevat tilastovirastojen institutionaalista asemaa, työskentelytapaa ja tulosten laatua. Tilastovirastojen institutionaalisen aseman kannalta keskeisiksi tekijöiksi käytännesäännöissä määritellään ammatillinen riippumattomuus, valtuudet tiedonkeruuseen, resurssien riittävyys, sitoutuminen laatuun, tilastosalaisuuden varmistaminen sekä puolueettomuus ja objektiivisuus. Virallisen tilaston prosessien tulee perustua asianmukaisiin tilastollisiin menettelyihin, luokituksiin ja päteviin tiedonkeruun menetelmiin kaikis-

sa alakohtaisissa tilastoissa. Tilastotuotteiden laadun ulottuvuuksiksi määritellään relevanssi, tarkkuus ja luotettavuus, ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus, yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus sekä tietojen saatavuus ja selkeys.

Tilastoja koskevan unionin säännöstön ja yllä mainittujen Euroopan tilastoasetuksen periaatteiden toteuttamisen osalta Kroatialle ei ole myönnetty poikkeuksia tai siirtymäaikoja.

Tilastotoimen infrastruktuurin kehittämisessä Kroatia on edistynyt hyvin. Osana tilastotoimen infrastruktuurin kehittämistä Kroatian tilastokeskus (The Central Bureau of Statistics, CBS) on sijoitettu organisatorisesti suoraan pääministerin alaisuuteen, mikä vahvistaa Kroatian tilastokeskuksen koordinoivaa roolia tilastotoimen uudistamisessa ja myös suhteessa muihin tilastoviranomaisiin tai alueyksiköihin. Myös Kroatian tilastokeskuksen resursseja on merkittävästi lisätty.

Tilastoluokitusten ja rekistereiden kehittämistyössä on edistytty, vaikka työtä haittasi varsinkin alkuvaiheessa IT-henkilökunnan puute. Parhaillaan kehittämistyössä panostetaan yritysrekisterin laadun parantamiseen.

Alakohtaisissa tilastoissa on edistytty hyvin. Väestönlaskenta toteutettiin vuonna 2011 kansainvälisten standardien mukaisesti. Sosiaalitilastojen alueella on toteutettu tuloja elinolotutkimus. Yritystilastojen kehittämistyötä jatketaan edelleen EU-vaatimusten mukaisesti. Maataloustilastointiin liittyvät ongelmat ovat lieventyneet ja maataloustilastoinnissa on selvästi edistytty, erityisesti maatilarekistereissä, kalastustilastoissa ja maatalouden tilinpidossa. Myös tiede- ja teknologiatilastoissa on edistytty EU-vaatimusten suuntaisesti.

Kroatia on edistynyt merkittävästi tilastotoimensa kehittämisessä EU-vaatimusten suuntaisesti. Kroatian tulee kuitenkin edelleen jatkaa kehittämistoimia ja yhdenmukaistamista kaikilla tilastotoimen lohkoilla EU-vaatimusten mukaiseksi. Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan valmistelut tilastotoimen osalta ovat lähes valmiit.

Vaikutukset Suomelle

Tilastoja koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

3.19 Sosiaalipolitiikka ja työllisyys

Työterveys ja työturvallisuus

Työterveyden suojelu ja työturvallisuutta koskeva sääntely unionissa perustuu nykyisin SEUT 153 ja 155 artiklaan. EU:ssa ja sitä edeltävissä yhteisöissä työsuojelua koskevia vähimmäisvaatimusdirektiivejä on 1970-luvulta alkaen annettu yli 30. Vuonna 1989 annettiin muun muassa neuvoston direktiivi 89/391/ETY toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä (työsuojelun puitedirektiivi), jossa määritellään työpaikkojen työsuojelun yleiset menettelytavat ja toimenpiteet. Työsuojelun erityisdirektiivejä on annettu muun muassa työpaikkojen työturvallisuudesta, työvälineiden turvallisesta käytöstä, näyttöpäätetyöstä, nuorten työntekijöiden suojelusta, raskaiden taakkojen käsittelystä, henkilönsuojainten käytöstä, syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista aineista, rakennustyön turvallisuudesta sekä vaaraa aiheuttavilta biologisilta, kemikaalisilta sekä fysikaalisilta tekijöiltä suojautumisesta.

Lainsäädäntötyön ohella EU:n jäsenvaltiot pyrkivät edistämään työsuojelutavoitteitaan EU:n työsuojeluorganisaatioiden ja –komiteoiden puitteissa. EU:n työsuojelupolitiikan ja työsuojelulainsäädännön tavoitteiden toteutumisen kannalta keskeistä on jäsenvaltioiden työsuojelun valvontaorganisaatioiden toimivuus, riittävä tehokkuus ja työpaikkojen toimivat työnantaja-työntekijäsuhteet.

Kroatia on jäsenyysneuvottelujen aikana muuttanut kansallista työterveys- ja työturvallisuuslakiaan säätämällä useita uusia työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyviä lainsäädöksiä. Komissio on korostanut tarvetta varata riittävät määrärahat suunniteltujen toimien toteuttamiselle myös jatkossa. Joulukuussa 2008 Kroatia hyväksyi kansallisen työterveys- ja työturvallisuusohjelman vuosiksi 2009–2013. Kroatia on myös perustanut uuden ennaltaehkäisevänä ja neuvoa-antavana asiantuntijaelimenä toimivan työterveys- ja työturvallisuuslaitoksen sekä lujittanut kansallisen sairausvakuutuslaitoksensa valmiuksia. Näillä perusteilla komissio on katsonut Kroatian edistyneen tyydyttävästi riittävien hallinnollisten rakenteiden ja val-

miuksien luomisessa työterveyden ja työturvallisuuden aloilla.

Sosiaalinen osallisuus

Sosiaalista osallisuutta koskeva sääntely unionissa perustuu työllisyyssuuntaviivoja ja näihin liittyviä sosiaalisen suojelun kysymyksiä koskevaan SEUT 148 artiklaan sekä jäsenvaltioiden yhteistyötä sosiaalipolitiikan alalla koskevaan SEUT 156 artiklaan.

Sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on edennyt Kroatiassa samoin kuin muissa unionin jäsenvaltioissa. Kroatiassa heikoimmassa asemassa ovat yhden henkilön taloudet sekä vanhukset. Maaseudulla köyhyysluvut ovat kolme kertaa korkeammat kuin kaupungeissa. Alhainen työhön osallistumisen aste, muun muassa naisten osalta vaikuttaa siihen, että epävirallinen talous on edelleen varsin suuri. Maaseudulla asuu myös nuorempaa väestöä, jolla on alhainen koulutustaso.

Kroatia on jäsenyysneuvottelujen aikana uudistanut sosiaalietuusjärjestelmäänsä ja hyväksynyt sosiaalista osallisuutta koskevan kansallisen toimintasuunnitelman. Komissio on katsonut Kroatian edistyneen tiettyjen kohderyhmien, kuten vanhusten laitoshoidon vähentämisessä. Vanhusväestön tilannetta heikentävät kuitenkin sekä terveydenhoidon että toimeentuloturvan puutteet. Sen sijaan lasten ja nuorten laitoshoidossa ei ole tapahtunut riittävän ripeää kehitystä. Komissio on pahoitellut Kroatian vähäistä edistymistä lasten ja vammaisten lasten laitoshoidon osalta sekä sitä, ettei hallinnon ja julkisten varojen hajauttamisessa ole sosiaalipalveluiden alalla edistytty juurikaan.

Kroatia on hyväksynyt vammaispolitiikkaa koskevan kansallisen strategian vuosille 2007–2015, perustanut vammaisasiain valtuutetun viran sekä ratifioinut 15 päivänä elokuuta 2007 Yhdistyneiden kansakuntien vammaisten oikeuksia koskevan yleissopimuksen. Komissio on muistuttanut Kroatiaa tarpeesta vauhdittaa edelleen vammaispolitiikan täytäntöönpanoa sekä varata riittävät määrärahat suunniteltujen toimien toteuttamista varten.

Romaniväestön keskuudessa köyhyyttä kuvaavat luvut ovat huomattavasti korkeammat kuin yhteiskunnassa yleensä. Kroatian jäsenyysneuvotteluiden aikana vähemmistöjen oikeuksien riittävä suojaaminen on ollut oikeusjärjestystä ja perusoikeuksia koskevan neuvotteluluvun sulkemisen edellytys. Kroatian liittymissopimuksen mainittuun lukuun sisältyy jäsenyysvelvoitteiden seurantamekanismi, joka mahdollistaa myös romanien oikeuksia koskevien velvoitteiden valvonnan liittymiseen saakka.

Romanivähemmistön syrjimättömyyden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämiseksi Kroatia on valmistellut kansallisen romanistrategian Komission tiedonannon ja sitä koskevien neuvoston päätelmien mukaisesti.

Komissio on seurantakertomuksessaan (kevät 2012) kehottanut Kroatiaa tehostamaan edelleen vähemmistöjen, erityisesti serbien ja romanien, suojelemiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä. Komissio on huomioinut erityisesti romanivähemmistön elinolosuhteiden olevan hankalia ja pitänyt ennen kaikkea romanien koulutukseen, sosiaaliseen suojeluun, terveydenhuoltoon, työllisyyteen ja henkilökohtaisten asiakirjojen saatavuuteen liittyviä seikkoja ongelmallisina. Komissio on kuitenkin katsonut Kroatian kyenneen toistaiseksi täyttämään jäsenyydestä johtuvat, vähemmistöjen sosiaaliseen osallisuuteen liittyvät velvoitteensa odotetusti ja aikataulun mukaisesti. Komissio on kehottanut Kroatiaa arvioimaan kansalliseen romaniohjelmaan liittyvien toimenpiteiden onnistuneisuutta. Kroatia tulee hyväksymään uuden kansallisen romanistrategian syksyllä 2012.

Sosiaalinen suojelu

Myös sosiaalista suojelua koskeva unionin sääntely perustuu SEUT 148 ja 156 artiklaan.

Sosiaalimenojen osuus Kroatian bruttokansantuotteesta on korkeampi kuin unionissa keskimäärin. Kroatia on uudistanut terveydenhuolto- ja eläkejärjestelmiään ja terveydenhuollon kestävyys ja palveluiden laatu ovat tämän vuoksi parantuneet. Lisävakuutusta on laajennettu ja terveydenhuollon tarjoajien velkaantuneisuus on vähentynyt. Jäsenyysneuvottelujen aikana eläkkeelle siirtyvien määrä on vähentynyt, työurien tosiasiallinen kesto pidentynyt ja eläkemaksujen osuus bruttokansantuotteesta vähentynyt. Komissio on korostanut tarvetta taata pakolliseen eläkejärjestelmään kuuluvien eläkkei-

den yleinen kattavuus ja eläkkeiden määrärahojen riittävyys. Lisäksi Kroatian tulee seurata ikääntyneiden henkilöiden ja erityisesti ikääntyneiden naisten köyhyyttä eläketurvan riittävyyden varmistamiseksi.

Syrjinnän vastaiset toimet ja yhtäläiset mahdollisuudet

Naisten ja miesten välinen tasa-arvo on yksi EU:n perusperiaatteista. Sekä EUT-sopimus että EU- sopimus sisältävät useita sukupuolten tasa-arvoa koskevia artikloja. Tasa-arvo on muun muassa yksi viidestä unionin perustana olevasta arvosta, ja arvojen kunnioittaminen on asetettu ehdoksi unioniin liittymiselle. Perussopimuksissa on säännökset syrjinnän torjumisesta sekä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä, ja unioni pyrkii kaikissa toimissaan poistamaan eriarvoisuutta ja edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa. Myös EU:n perusoikeuskirja sisältää tasa-arvoa koskevia määräyksiä. Perustamissopimuksiin on alusta lähtien sisältynyt sukupuolten palkkatasa-arvoa koskeva artikla, nykyisin SEUT 157 artikla. EU:ssa on hyväksytty useita tasa-arvodirektiivejä erityisesti työelämään liittyen.

Kroatia hyväksyi uuden syrjinnän vastaisen lain heinäkuussa 2008. Lain mukaan unionin säännöstön edellyttämänä tasa-arvoelimenä toimii oikeusasiamies. Lisäksi Kroatia on jäsenneuvottelujen kuluessa hyväksynyt ihmisoikeuksien suojelua ja edistämistä koskevan kansallisen ohjelman sekä kansallisen syrjinnän vastaisen suunnitelman. Komissio on muistuttanut Kroatiaa tarpeesta varata riittävät määrärahat suunniteltujen toimien toteuttamista varten.

Yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi Kroatia on liittymisneuvottelujen aikana hyväksynyt sukupuolten tasa-arvoa edistävän kansallisen politiikan vuosille 2006–2010 sekä uuden sukupuolten tasa-arvoa edistävän lain. Tasa-arvovaltuutettu toimii Kroatiassa unionin säännöstön edellyttämänä tasa-arvoelimenä. Lisäksi Kroatia on hyväksynyt toimintasuunnitelman lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi ja unionin säännöstön täytäntöönpanossa ja sen noudattamisen valvonnassa tarvittavien voimavarojen kehittämiseksi.

Työoikeus

Työoikeuden osalta Kroatia on sitoutunut unioninsäännöstön noudattamiseen liittymisajankohdastaan lukien.

Työllisyys

Kroatia tulee mukaan heti liittymisajankohdastaan lukien kaikilta osin EU:n työllisyysstrategiaa koskevaan EUT-sopimuksen IX osaston mukaiseen yhteistyöhön. Sen tulee työllisyyspolitiikassaan noudattaa jäsenvaltioille vahvistettuja työllisyyspolitiikan suuntaviivoja sekä maakohtaisia työllisyyssuosituksia sekä pyrkiä Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä yhteisesti sovittujen työllisyysastetavoitteiden täyttämiseen.

Sosiaalinen vuoropuhelu

EU:n sosiaaliseen vuoropuheluun kuuluu muun muassa SEUT 154 ja 155 artiklaan kirjattu Euroopan tason työmarkkinajärjestöjen kuuleminen valmisteilla olevasta lainsäädännöstä sekä toiminta EU:n työ- ja sosiaalilainsäädännön kehittämiseksi järjestöjen välisin Euroopan-tason sopimuksin. Laajentumisen myötä myös Kroatian työmarkkinajärjestöt voivat osallistua EUT-sopimuksessa tarkoitettujen sopimusten valmisteluun.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt työllisyyttä ja sosiaalipolitiikkaa koskevien toimien täytäntöönpanossa pääasiallisesti hyvin. Syrjinnän torjuntaa ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan lainsäädännön toimeenpano edellyttää edelleen lainsäädäntötoimia. Myös työmarkkinoiden rakenteelliset heikkoudet, työmarkkinajärjestöjen vahvistaminen sekä ylipäänsä hallinnollisen toimintakyvyn edistäminen työllisyys- ja sosiaalipolitiikan alalla edellyttävät lisätoimia.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen sosiaalipolitiikkaa ja työllisyyttä koskevilla määräyksillä ei ole nähtävissä olevia vaikutuksia Suomelle.

Työllisyysstrategiaan osallistumisen myötä aktiivisen työllisyyspolitiikan soveltaminen myös Kroatiassa vähentää osaltaan vakavien

työmarkkinahäiriöiden syntymisriskiä EU:n sisällä sekä vakauttaa siten työmarkkinoita koko EU:n laajuisesti.

Myös EU:n työlainsäädännön noudattaminen Kroatiassa sen liittymisestä alkaen tasoittaa EU:n ja Kroatian välisiä työvoimakustannusten eroja. Liittymissopimus ei aiheuta muutoksia Suomen lainsäädäntöön työoikeuden alalla.

Kroatian liittymisellä on myös taloudellisia vaikutuksia Suomelle EU:n rahoituskehysten ulkopuolisten instrumenttien hyödyntämisen näkökulmasta. Nämä koskevat esimerkiksi Euroopan globalisaatiorahastosta maksettavaa tukea.

3.20 Yritys- ja teollisuuspolitiikka

EU:n yritys- ja teollisuuspolitiikasta on säädetty SEUT 173 artiklassa. EU:n teollisuuspolitiikka on luonteeltaan horisontaalista ja sen tavoitteena on teollisuuden kilpailukyvyn kehittäminen takaamalla teollisuudelle mahdollisimman hyvä toimintaympäristö. Teollisuuspolitiikan välineistö on pääosin yrityspoliittinen. Yrityspolitiikalla pyritään luomaan ja kehittämään toimintaympäristö, missä yritystoiminta ja elinkeinoelämä voivat toimia aloitteellisesti, hyödyntää ideoitaan ja käyttää mahdollisuuksiaan tuottavasti. Eri teollisuudenaloilla on erilaisia mahdollisuuksia ja erityistarpeita, jotka teollisuuspolitiikassa otetaan myös erikseen huomioon. Teollisuuspolitiikka on näin ollen toisaalta horisontaalista, mutta myös alakohtaisesti eriytyvää.

Pienet ja keskisuuret yritykset

Kroatia hyväksyy unionin pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan unionin säännöstön ja panee sen täytäntöön liittymishetkestä alkaen.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt yritys- ja teollisuuspolitiikkaa koskevien toimien täytäntöönpanossa pääasiallisesti hyvin, mutta elinkeinoympäristön osalta tulee yhä tehdä tarpeellisia uudistustoimenpiteitä.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian teollisuustuotteet ovat pääosin jo pitkään päässeet vapaasti EU:n markkinoille. Yritys- ja teollisuuspolitiikkaa koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

3.21 Euroopan laajuiset verkot

Euroopan laajuisten verkkojen kehittämisellä ja kansallisten verkkojen yhteentoimivuuden edistämisellä pyritään sisämarkkinoiden täysimääräiseen hyödyntämiseen ja sen myötä talouskasvun ja työllisyyden lisäämiseen unionin alueella. Euroopan laajuisiin verkkoihin luetaan Euroopan laajuiset liikenneverkot (TEN-T), energiaverkot (TEN-E) sekä televiestintäverkot. Verkkojen perustamisesta ja kehittämisestä on määrätty SEUT 170–172 artiklassa.

Komissio valmistelee mittavia muutoksia, jotka tulevat koskemaan kaikkia Euroopan laajuisten verkkojen eri muotoja. Muutokset tulevat koskemaan niin suuntaviivoja kuin rahoitusvälineitä. Tavoitteena on saattaa uudistukset voimaan vuoden 2013 jälkeen.

Euroopan laajuiset liikenneverkot (TEN-T)

Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät vuonna 1996 ensimmäiset suuntaviivat, joissa määriteltiin TEN-T-politiikka. Suuntaviivoja tarkistettiin vuonna 2004 EU:n laajentumisen myötä. Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 661/2010/EU säädetään unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi. TEN-T–verkkoa on rahoitettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 680/2007, yleisistä säännöistä unionin rahoitustuelle Euroopan laajuisten liikenne- ja energiaverkkojen alalla (TEN-rahoitusasetus) mukaisesti sekä muun muassa koheesiorahastosta ja Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR).

Euroopan laajuisten liikenneverkkojen ja siihen liittyvän politiikan tavoitteena on kestävän ja multimodaalisen liikenteen edistäminen sekä liikenteen pullonkaulojen poistaminen. Euroopan laajuisten liikenneverkkojen tarkoitus on turvata Euroopan kestävä liikenne, kilpailukyky ja sen kansalaisten hyvinvointi, sekä taata tavaroiden ja matkustajien liikkuvuus. Eurooppalaisen liikenneverkon TEN-T avulla edistetään Liikenteen valkoisen kirjan 2011 tavoitteita kestävästä lii-

kenteestä ja liikenteen 60 prosentin päästövähennystavoitteesta vuoteen 2050 mennessä. Liittymissopimuksen mukaan Kroatia soveltaa Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevaa lainsäädäntöä kokonaisuudessaan liittymispäivästään lähtien.

Euroopan laajuiset energiaverkot (TEN-E)

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1364/2006/EY, Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta sekä päätöksen 96/391/EY ja päätöksen N:o 1229/2003/EY kumoamisesta luetellaan ja asetetaan tärkeysjärjestykseen tavoitteiden ja ensisijaisten kohteiden perusteella hankkeet, joille voidaan myöntää unionin tukea. Euroopan laajuisten sähkö- ja kaasuverkkojen yhteenliittäminen ja -toimivuus sekä kehittäminen on välttämätöntä sekä energian sisämarkkinoiden että EU:n sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta. Kuluttajille tarjotaan laadukkaampia palveluita ja laajempi valikoima energianlähteitä kilpailukykyisempään hintaan. Siksi onkin luotava tiiviimpiä yhteyksiä kaikkien jäsenvaltioiden kansallisten markkinoiden välille. Euroopan laajuiset energiaverkot ovat tärkeitä unionin energiansaannin turvaamisessa ja monipuolistamisessa. Energian sisämarkkinat kehittyvät entisestään, koska yhteenliitännät paranevat ja verkon pullonkauloja poistetaan. Tämä parantaa toimitusvarmuutta ja mahdollistaa uusiutuvan energian siirron kustannustehokkaalla tavalla EU:ssa.

Liittymissopimuksen mukaan Kroatia soveltaa energiaverkkoja koskevaa unionin lainsäädäntöä liittymispäivästään lähtien.

Euroopan laajuiset televiestintäverkot (eTen)

Euroopan laajuisia televiestintäverkkoja (eTen) koskeva tukiohjelma on muiden pienempien tuottavuuden, innovointivalmiuksien ja kestävän kasvun edistämiseen tarkoitettujen ohjelmien ohella yhdistetty EU:n kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelmaan (Competitiveness and Innovation Framework Programme, CIP). CIP-ohjelma hyväksyttiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1639/2006/EYkilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelman (2007–2013) perustamisesta.

Puiteohjelma muodostuu kolmesta erityisohjelmasta, joista yksi on tieto- ja viestintätekniikkapolitiikan tukiohjelma (ICT Policy Support Programme). Kyseisen erityisohjelman tavoitteena on vahvistaa tietotuotteiden ja – palvelujen sisämarkkinoita, edistää innovointia laajentamalla tieto- ja viestintätekniikoiden käyttöä ja investoimalla niihin, kehittää osallisuutta edistävää tietoyhteiskuntaa sekä parantaa palvelujen tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Ohjelmasta tuetaan täytäntöönpano- ja kokeiluhankkeita sekä markkinoille saattamista koskevia hankkeita, parhaita toimintatapoja koskevia toimia sekä aihekohtaisia verkostoja.

Liittymissopimuksen mukaan Kroatia soveltaa CIP-ohjelmaa koskevaa lainsäädäntöä liittymispäivästään lähtien.

Vaikutukset Suomelle

Euroopan laajuisia verkkoja koskevilla liittymissopimuksen määräyksillä ei arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

Jäsenvaltioiden liikennemarkkinoiden ja liikenneverkoston yhdentymisellä luodaan edellytyksiä kestäviin ja tehokkaisiin logistisiin kokonaisratkaisuihin. Kroatian liittyminen avaa suomalaisille yrityksille uusia liikennekäytäviä Keski- ja Etelä-Euroopan markkina-alueille.

Kroatian energiaverkolla on jo hyvät liitännät sen naapurimaiden kanssa, ja Kroatian energiaverkko on kuulunut jo ennestään niiden maiden joukkoon, joiden verkostoyhteyksien kehittämisen on katsottu parantavan osaltaan sähköverkkojen yhteentoimivuutta, luotettavuutta, varmuutta ja Euroopan unionin sähkönsaantimahdollisuuksia.

Kroatian tietoyhteiskuntakehityksen ja eurooppalaisten sisämarkkinoiden edistämisellä luodaan todennäköisesti kaupallisia etuja myös suomalaisille tieto- ja viestintäalan yrityksille ja kuluttajille sekä parannetaan koko unionin kilpailukykyä.

3.22 Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

EU:n koheesiopolitiikka perustuu SEUT 177 artiklaan. Kroatia saa rakennepoliittisiin

toimiin maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 449,4 miljoonaa euroa käypinä hintoina, josta koheesiorahastoa varten on varattava kolmannes. Maksusitoumusmäärärahojen määrää kasvatetaan vuosittain siltä osin kuin unionin säännösten mukaan on mahdollista. Vuonna 2014 Kroatialle osoitettavat varat kasvavat 2,33-kertaisiksi vuoden 2013 määrään ja vuonna 2015 3-kertaisiksi vuoden 2013 määrään verrattuna.

Kroatia on saanut vuodesta 2007 lähtien EU-avustusta IPA-välineen (liittymistä valmisteleva tukiväline) kautta. Tuki jaetaan Kroatialle viiden hajautetusti hallinnoidun IPA-komponentin kautta, jotka liittyvät siirtymätukeen ja instituutioiden perustamiseen (IPA I), rajat ylittävään yhteistyöhön (IPA II), aluekehittämiseen (IPA III), inhimillisten resurssien kehittämiseen (IPA IV) sekä maaseudun kehittämiseen (IPA V). Kyseisten komponenttien mukaisten toimenpideohjelmien toteutusaikaa 2007 – 2009 jatkettiin vuoden 2011 loppuun saakka. Kroatia on hakenut toteutusajan jatkamista vuoden 2013 kesäkuun loppuun asti. Rahoituksen kokonaisallokaatio näihin ohjelmiin on 1 071 150 euroa, josta arviolta 15 prosenttia on Kroatian kansallista rahoitusosuutta. Rahoitusta voidaan käyttää vuoden 2016 loppuun saakka.

Kroatia hyödynsi ennen vuotta 2007 liittymistä edeltävässä valmistelussa maatalouden ja maaseudun kehittämisvälinettä (Sapard), Kaakkois-Euroopan maille suunnattua unionin tukiohjelmaa (CARDS) sekä Keski- ja Itä-Euroopan jäsenyyshakijamaille suunnattua rahoitusvälinettä (Phare).

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edennyt alue- ja rakennepolitiikkaa koskevien toimien täytäntöönpanossa pääasiallisesti hyvin, mutta Kroatian tulee yhä jatkaa hallinnollisen kapasiteetin kasvattamista koskien tulevaa koheesiopolitiikan täytäntöönpanoa ja projektihallintaa.

Vaikutukset Suomelle

Liittymisellä on vaikutusta koheesiopolitiikan toteutukseen unionin tasolla, koska jäsenvaltioiden lukumäärä kasvaa. Kroatian liittyminen ei kuitenkaan vaikuta olennaisesti Suomen asemaan tulevissa neuvotteluissa, jotka koskevat koheesiopolitiikan rahoituksen jakautumista. Liittymisellä ei tällä alalla arvioida olevan vaikutuksia Suomelle.

3.23 Oikeuslaitos- ja perusoikeudet

Unionin perustana olevat jäsenvaltioille yhteiset arvot on lueteltu SEU 2 artiklassa. Näitä arvoja ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan luettuina vähemmistöihin kuuluvien oikeudet. Kyseisiä arvoja toteutetaan yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

SEU 49 artiklan mukaan edellä mainittujen arvojen kunnioittaminen ja sitoutuminen niiden edistämiseen on edellytys unionin jäsenyyden hakemiselle. EU:n aiemmilta laajentumiskierroksilta saadun kokemuksen perusteella tämän edellytyksen täyttymistä seurattiin Kroatian liittymisneuvotteluissa ensimmäisen kerran erillisessä neuvotteluluvussa. Liittymisneuvotteluissa luvulle asetettiin uusien neuvottelumenettelyjen mukaisesti useita avaamis- ja sulkemisehtoja eli vaatimuksia riittävän konkreettisten toimenpiteiden toteuttamisesta määritellyissä asioissa.

Suomen kantana liittymisneuvottelujen alkaessa oli, että Kroatian tulee kiinnittää erityistä huomiota pakolaisten paluuseen, vähemmistöjen asemaan, oikeuslaitoksen uudistamiseen, yhteistyöhön entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa ja alueelliseen yhteistyöhön.

Oikeuslaitosta ja perusoikeuksia koskeva neuvotteluluku osoittautui yhdeksi neuvottelujen vaativimmista. Neuvotteluluku avattiin 30 päivänä kesäkuuta 2010 ja sille asetettiin kymmenen sulkemisehtoa neljällä eri sektorilla: 1) oikeuslaitos; 2) korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta; 3) perusoikeudet; 4) Kroatian yhteistyö entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa. Kroatialta edellytettiin lainsäädäntömuutosten lisäksi näyttöä oikeussektorin uudistusten toimeenpanosta ja instituutioiden toiminnan parantumisesta kaikilla luvun osa-alueilla. Neuvotteluluku liittyy kiinteästi EU:n vapauden, turvallisuu-

den ja oikeuden alueeseen, mutta suoraan velvoittavaa EU-lainsäädäntöä luku sisältää melko vähän.

Komissio on seurannut Kroatian edistymistä oikeuslaitosta ja perusoikeuksia koskevan neuvotteluluvun sulkemisehtojen täyttämisessä tehostetusti puolen vuoden välein.

Komissio arvioi kesäkuussa 2011 antamassaan edistymisraportissa Kroatian täyttävän viisi sulkemisehtoa täysin ja viisi sulkemisehtoa riittävästi, mutta katsoi Kroatian voivan täyttää nämäkin ehdot täysin liittymiseen mennessä. Komissio totesi, että arvio, jonka mukaan sulkemisehdot ovat täyttyneet, täysin perustuu siihen, että lainsäädäntö ja sen toimeenpano, instituutiot ja näyttö uudistusten toteutuksesta ovat kohdallaan. Sen sijaan täyttyneet riittävästi merkitsee sitä, että lainsäädäntö ja instituutiot ovat kohdallaan, mutta näyttö uudistusten toteutuksesta ei ole toistaiseksi riittävää ja ponnisteluja tulee jatkaa liittymiseen saakka. Viisi sulkemisehtoa, jotka Kroatia komission arvion mukaan ovat täyttyneet vain riittävästi, olivat oikeuslaitoksen itsenäisyys ja riippumattomuus, oikeuslaitoksen tehokkuus, sotarikosasioiden käsittely, pakolaisten paluu ja korruption estäminen. Komissio edellytti, että Kroatian tuli jatkaa ponnisteluja liittymiseensä saakka. Neuvosto yhtyi komission arvioon ehtojen täyttymisestä liittymiseen mennessä ja neuvotteluluku suljettiin 30 päivänä kesäkuuta 2011.

Liittymissopimuksen 36 artiklan mukaan komissio seuraa tiiviisti kaikkia Kroatian neuvotteluissa antamia sitoumuksia. Seurannassa keskitytään erityisesti Kroatian antamiin sitoumuksiin oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla. Sitoumusten seurantaa on käsitelty tarkemmin jäljempänä jaksossa 3.35.4 (Kroatian liittymisneuvotteluissa antamat sitoumukset ja suojalausekkeet).

Komissio arvioi seurantakertomuksessaan (kevät 2012), että Kroatia on edistynyt ehtojen ja sitoumusten täyttämisessä oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla, mutta että Kroatian on jatkettava sovittujen uudistusten toteuttamista. Neuvosto yhtyi tähän komission arvioon ja korosti liittymissopimuksen 36 artiklan mukaisen komission seurannan jatkamisen merkitystä.

Oikeuslaitos

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan ja EU:n perusoikeuskirjan 47 artiklan perusteella oikeuslaitoksen riippumattomuus ja puolueettomuus on oikeusvaltiollisuuden toteutumisen keskeinen edellytys. Tämän osa-alueen keskeisiin kysymyksiin liittymisneuvotteluissa sisältyi oikeuslaitoksen itsenäisyyden, puolueettomuuden, vastuullisuuden ja ammattitaidon parantaminen, erityisesti tuomareiden ja syyttäjien koulutusta, nimityskäytäntöjä, urasuunnittelua sekä kurinpitomenettelyjä uudistamalla. Myös oikeuslaitoksen tehokkuuden lisäämiseen, erityisesti käsittelyaikojen lyhentämiseen ja tuomioistuinten jutturuuhkan purkamiseen liittyvät kysymykset olivat keskeisessä asemassa. Liittymisneuvotteluissa oli lisäksi keskeisesti esillä tuomioistuinlaitoksen organisaation uudistaminen, mukaan lukien tuomioistuinten määrän karsiminen.

Kroatia on toinen liittymisneuvotteluja käynyt valtio, joka oli osallisena Jugoslavian hajoamissodissa. Oikeuslaitos ja perusoikeudet -neuvotteluluvussa seurattaviin asioihin kuuluivat siten myös Jugoslavian hajoamissotien aikaisten sotarikosten tutkinta, niiden puolueeton käsittely kansallisissa tuomioistuimissa sekä yhteistyö entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa. Neuvotteluissa esille nousseita erityiskysymyksiä olivat muun muassa sotarikoksia koskevan rankaisemattomuuden kulttuurin muuttaminen, neljän sotarikoksia koskevan erityistuomioistuimen parempi hyödyntäminen sekä 1990-luvulla poissaoleville vastaajille annettujen tuomioiden uudelleenkäsittely (niin sanotut in-absentia oikeustapaukset, joissa Kroatian tuomioistuimet antoivat tuomion ilman vastaajan mahdollisuutta osallistua käsittelyyn).

Kroatia edistyi liittymisneuvottelujen aikana oikeuslaitosuudistuksen toimeenpanossa ja lainsäädännön uudistamisessa. Liittymissopimukseen sisältyvän määräyksen mukaisesti Kroatia sitoutui jatkamaan oikeuslaitoksen uudistamista koskevan strategian ja toimintasuunnitelman tosiasiallista täytäntöönpanoa, oikeuslaitoksen riippumattomuuden, tehokkuuden, vastuullisuuden, puolueetto-

muuden ja ammattimaisuuden vahvistamista, sekä jatkamaan yhteistyötä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa liittymiseensä asti.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edistynyt oikeuslaitosuudistuksessa hyvin. Kroatian täytyy kuitenkin edelleen edistyä erityisesti täytäntöönpanojärjestelmän uudistamisessa, parantaa henkilöstösuunnittelua tuomioistuinlaitoksessa ja täytäntöönpanoviranomaisessa sekä tehostaa tuomioistuinasioiden käsittelyä. Komissio myös totesi, että Kroatia jatkaa kansallisten sotarikosasioiden käsittelyn parantamista ja toimii yhteistyössä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa.

Korruption estäminen

SEU 3 artiklan mukaan unioni tarjoaa kansalaisilleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus toteuttaen samalla ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia, turvapaikkaa, maahanmuuttoa sekä rikollisuuden ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet. Korruption estäminen vaikuttaa oleellisesti vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteutumiseen. Liittymisneuvotteluissa käsiteltiin erityisesti Kroatian kansallista korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaista politiikkaa ja instituutioita sekä korruption ja intressiristiriitojen ehkäisemistä käytännössä. Kroatialta edellytettiin vahvaa poliittista sitoutumista korruption estämiseen, lainsäädännön ajanmukaistamista, tutkintamenetelmien parantamista, henkilöresurssien lisäämistä korruption vastaiseen työhön, konkreettisten tulosten saavuttamista myös korkean tason korruption torjunnassa sekä kansainvälisiin korruption vastaisiin järjestelyihin osallistumista.

Kroatia saavutti hyviä tuloksia erityisesti lainvalvontaviranomaisten korruptionvastaisissa toimissa. Liittymissopimukseen sisältyy Kroatian sitoumus lisätuloksiin järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption tehokkaan torjunnan järjestämisessä, erityisesti liittyen korkean tason korruption, paikallistason korruption ja oikeusviranomaisiin liittyvän korruption torjunnassa, sekä uuden korruptionvastaisen lainsäädännön tehokkaassa täytäntöönpanossa. Kroatia sitoutui parantamaan edelleen tuloksiaan korruption ja eturistiriitojen torjuntaa koskevissa tehostetuissa ennalta ehkäisevissä toimenpiteissä.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on luonut asianmukaisen oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi maassa. Kroatian on kuitenkin edelleen erityisesti kiinnitettävä huomiota piilevään korkean tason korruptioon, paikallistason korruptioon, erityisesti julkisiin hankintoihin ja oikeusviranomaisiin liittyen, sekä syyttämättäjättämispäätösten valvontajärjestelmään. Lisäksi Kroatian on kehitettävä varojen jäädyttämistä ja menettämisseuraamusta koskevan lainsäädännön toimeenpanoa. Komissio myös totesi, että Kroatian on edistyttävä intressiristiriitoja koskevan lainsäädännön toimeenpanossa sekä kehitettävä yleistä nollatoleranssin konseptia ja korruption ennalta ehkäisemistä valtioomisteisissa yrityksissä.

Perus- ja ihmisoikeudet

SEU 6 artiklan mukaan unioni tunnustaa unionin perusoikeuskirjasta ilmi käyvät vapaudet ja periaatteet. Artiklassa todetaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa taattujen ja jäsenvaltioiden yhteisestä valtiosääntöperinteestä johtuvien perusoikeuksien olevan yleisinä periaatteina osa unionin oikeutta.

Kroatian liittymisneuvotteluissa korostuivat erityisesti perusoikeuksien piiriin kuuluvat oikeus elämään, kidutuksen ja epäinhimillisen kohtelun kielto, uskonnon-, sanan- ja kokoontumisvapaus sekä vähemmistöjen suojelu. Keskeisiä tavoitteita olivat myös tasa-arvon ja syrjinnän kieltämisen toteutuminen.

Liittymisneuvotteluissa käsiteltiin erityisesti perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista rikosoikeusprosessissa ja tuomioistuinpäätösten täytäntöönpanossa sekä syrjintä- ja viharikoksia koskevan lainsäädännön toimeenpanoa. Lisäksi erityiskysymyksenä käsiteltiin pakolaisten paluuseen liittyviä kysymyksiä, erityisesti entisen Jugoslavian aikaisten asumisoikeuksien haltijoita koskevan asunto-

ohjelman tavoitteiden täyttämistä. Liittymissopimukseen sisältyy sitoumuksia vähemmistöpolitiikan kehittämiseen erityisesti julkista sektoria koskevissa työllistämiskysymyksissä, sekä oikeusapulain tehokkaaseen toimeenpanoon.

Kroatia on lisännyt viranomaistoiminnan, erityisesti lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten toiminnan avoimuutta, ja parantanut ihmisoikeuksien suojelua. Komissio arvion mukaan Kroatian tulee edelleen kehittää ja saada todellisia tuloksia syrjinnänvastaisessa työssä, erityisesti koskien vähemmistöihin kuuluvien kansalaisten työllistymistä. Liittymissopimukseen sisältyykin Kroatian sitoumuksia jatkaa ihmisoikeuksien suojelun parantamista, pakolaisten paluuta koskevien kysymysten käsittelyä sekä vähemmistöjen suojelun tehostamista. Toimilla pyritään muun muassa parantamaan oikeussuojan saatavuutta sekä kehittämään naisten ja lasten oikeuksien suojelua.

Kevään 2012 seurantakertomuksessa komissio kiinnitti huomiota vähemmistöjen suojelun parantamiseen Kroatiassa, mutta samalla lisätarpeeseen jatkaa suojelun kehittämistä. Kroatian on edelleen parannettava erityisesti vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden työmahdollisuuksia sekä yleistä syrjinnänvastaista työtä koskien erityisesti serbivähemmistöä.

Unionin kansalaisten oikeudet

Tämän osa-alueen piiriin kuuluvat unionin kansalaisten oikeus äänestää, asettua ehdokkaaksi sekä paikallisvaaleissa että Euroopan parlamentin vaaleissa, oikeus muuttaa ja asua vapaasti unionin alueella sekä konsuliapu. Kroatia saavutti hyviä tuloksia kansalaisten kansalais- ja poliittisten oikeuksien toteutumisessa, eikä liittymissopimukseen liity sitoumuksia tältä osin. Komissio kuitenkin kiinnitti keväällä 2012 huomiota siihen, että Kroatian tulee jatkaa syrjinnänvastaisen lainsäädännön ja viharikoksia koskevan lain tehokasta toimeenpanoa, liittyen muun muassa seksuaalivähemmistöasioihin.

Vaikutukset Suomelle

Unioniin liittymisen jälkeen Kroatia soveltaa oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla unionin lainsäädäntöä kokonaisuudessaan. Liittymissopimus ei aiheuta tarvetta muuttaa Suomen voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä tällä alalla. Kroatian oikeuslaitoksessa ja perusoikeuksien alalla unionin jäsenyyden johdosta toteutettavat uudistukset vahvistavat osaltaan kaikille jäsenvaltioille yhteisten arvojen toteutumista unionin alueella.

3.24 Vapaus, turvallisuus ja oikeus

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueesta määrätään SEUT 67−89 artiklassa. Alue muodostuu viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikasta sekä muusta henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvästä politiikasta, oikeudellisesta yhteistyöstä siviili- ja rikosoikeuden aloilla sekä poliisiyhteistyöstä.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella sovittiin siirtymäsäännöksestä ainoastaan koskien jaettuja rajanylityspaikkoja Kroatian ja Bosnia-Hertsegovinan rajalla. Kroatian on siten pantava vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen kuuluvat säännökset täytäntöön liittymishetkestä lukien Schengenin säännöstön tiettyjä osia lukuun ottamatta. Kroatia sitoutuu myös liittymään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan ja 34 artiklan perusteella tehtyihin, keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeviin jäsenvaltioiden välisiin yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin. Kyseiset yleissopimukset ja pöytäkirjat on lueteltu liittymisasiakirjan I liitteessä.

Osaksi unionioikeutta sisällytetyn Schengenin säännöstön määräykset ja Schengenin säännöstöön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset sekä muut ennen liittymispäivää annetut tällaiset säädökset ovat Kroatiaa sitovia liittymispäivästä alkaen. Liittymisasiakirjan 4 artiklaan liittyvässä liitteessä II on luettelo Schengenin säännöstöstä, jota sovelletaan heti liittymishetkestä lähtien. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että Kroatia tulisi automaattisesti osaksi Schengen-aluetta (alue ilman sisärajatarkastuksia). Schengen-järjestelmän soveltamisen aloittaminen tapahtuu kaksivaiheisesti siten, että järjestelmään liittymistä edeltää valmisteluja arviointivaihe, minkä päätyttyä neuvosto päättää säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta Kroatiaan, mukaan lukien sisäraja-

tarkastusten poistamisen ajankohdasta. Liittymisneuvotteluissa ei sovittu aikataulua sisärajatarkastusten poistamista koskevalle neuvoston päätökselle.

Keskeinen edellytys sisärajatarkastusten poistamiselle on Schengenin säännöstöön kuuluvien niin sanottujen korvaavien toimenpiteiden tehokas soveltaminen, erityisesti ulkorajavalvonta, poliisiyhteistyö, oikeudellinen yhteistyö sekä Schengenin tietojärjestelmä. Muutoksena aiempiin esimerkiksi Bulgariaa ja Romaniaa koskeviin liittymäsopimuksiin verrattuna komissio antaa neuvostolle kertomuksen, jossa vahvistetaan, että Kroatia täyttää liittymisneuvottelujensa aikana antamansa sitoumukset, joilla on merkitystä Schengenin säännöstön kannalta. Tämä tarkoittaa erityisesti liittymisasiakirjan 36 artiklassa ja liitteessä VII lueteltujen, Schengen-jäsenyyden kannalta relevanttien, (muun muassa korruption vastaista toimintaa ja oikeuslaitosuudistuksia koskevien) Kroatian antamien sitoumusten toimeenpanoa. Neuvosto huomioi komission kertomuksen päätöksessään. Liittymisasiakirjan 31 artiklassa on luotu väliaikainen rahoitusinstrumentti, jolla Kroatiaa tuetaan liittymishetkestä vuoden 2014 loppuun saakka ulkorajavalvonnan kehittämisessä ja Schengenin säännöstön täysimääräiseen soveltamiseen tähtäävissä valmisteluissa.

Kansainvälinen oikeudellinen yhteistyö siviiliasioissa tehostuu kun jäsenvaltioiden tuomioistuinten päätösten vastavuoroinen tunnustaminen ja täytäntöönpano jäsenyyden myötä tulevat mahdollisiksi, samoin kuin asiakirjojen tiedoksiantaminen ja todisteiden vastaanottaminen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa. Myös rikosoikeuden alalla EU:ssa käyttöönotettaviksi sovitut oikeudelliset instrumentit saadaan kaikilta osin käyttöön myös Kroatiassa.

Euroopan poliisivirasto (Europol) ja Kroatia puolestaan vaihtavat jo nyt tietoja vakavasta rikollisuudesta. Lisäksi Kroatia osallistuu muuhunkin Europolin toimintaan. Liittymisneuvotteluissa Kroatialta edellytettiin yhteistyön kehittämistä EU:n oikeudellisen yhteistyön yksikön (Eurojust) kanssa. Kroatia onkin solminut Eurojustin kanssa sopimuksen 9 päivänä marraskuuta 2007. Liittymisestään lähtien Kroatia tulee mukaan myös EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) koordinoimaan ulkorajavalvontayhteistyöhön. Kroatialla tulee olemaan valvottavanaan EU:n toiseksi pisin maaulkoraja, 1377 kilometriä ja lisäksi 875 kilometriä kansainväliseen vesialueeseen rajoittuvaa meriulkorajaa. Tulevalla ulkorajalla on lähes sata rajanylityspaikkaa, joista noin kaksi kolmasosaa on kansainvälisiä ja kolmannes paikallisen rajaliikenteen rajanylityspaikkoja. Kroatian EU-jäsenyyden myötä tämä yhteistoiminta eurooppalaisten virastojen kanssa vakiintuu entisestään, millä voidaan katsoa olevan positiivisia vaikutuksia unionin sisäiseen turvallisuuteen.

Kun Kroatia alkaa soveltaa Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, Schengeniin kuuluvien korvaavien toimenpiteiden soveltaminen tehostuu. Käytössä ovat tuolloin Schengenin tietojärjestelmä sekä muut Schengen-yhteistyön muodot, jotka kompensoivat sisärajatarkastusten poistamisesta mahdollisesti aiheutuvaa turvallisuusvajetta. Sisärajatarkastusten poistamiseen saakka Kroatian myöntämät viisumit ovat kansallisia viisumeita, jotka eivät ole voimassa Schengen-alueella.

Kroatian kansalaisten asettaminen Schengenin yleissopimuksen 96 artiklan mukaiseen maahantulokieltoon ei ole enää jäsenyyden toteutuessa mahdollista. Tämä johtaa siihen, että jo nyt Schengenin tietojärjestelmässä olevat Kroatian kansalaisia koskevat 96 artiklan mukaiset kuulutukset poistetaan yhteisestä rekisteristä ja siirretään kansallisiin rekistereihin. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2725/2000 Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten Dublinin yleissopimuksen tehokkaaksi soveltamiseksi (Eurodac-asetus) nojalla unionin kansalaisten sormenjälkiä ei tallenneta Eurodac-järjestelmään. Asetus velvoittaa poistamaan jäsenvaltioiden kansalaisuuden saaneiden henkilöiden tiedot järjestelmästä, joten jäsenvaltioiden tulee siten poistaa Eurodac-keskustietokannasta sinne Kroatian kansalaisista tallentamansa tiedot.

Koska tavaraliikenne vapautuu ja tullitarkastukset sisärajoilla lopetetaan heti liittymisen jälkeen, on tärkeää, että Kroatia liittyy tulliyhteistyön yleissopimuksiin viiveettä. Tämä mahdollistaa täysipainoisen osallistumisen sisärajatarkastuksia korvaaviin yhteistyömenetelmiin eli yhteisen rekisterin hyö-

dyntämiseen (yleissopimus tullitietojärjestelmästä) ja operationaaliseen yhteistyöhön (Napoli II yleissopimus).

Liittymissopimuksen 39 artikla sisältää vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaa koskevan suojalausekkeen, jota sovelletaan Kroatiaan. Suojalauseketta voidaan soveltaa, jos näillä aloilla annettujen säädösten tai sitoumusten, täytäntöönpanossa tai soveltamisessa on vakavia puutteita tai välitön riski tällaisten puutteiden syntymisestä. Suojalauseketta ja sen merkitystä on selostettu tarkemmin jäljempänä jaksossa 3.35.4 (Kroatian liittymisneuvotteluissa antamat sitoumukset ja suojalausekkeet) ja 39 artiklaa koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Komissio arvioi seurantakertomuksessaan (kevät 2012), että Kroatian tulisi jatkaa kansainvälistä oikeudellista yhteistyötä koskevan lainsäädännön ja instituutioiden kehittämistä sekä yhteistoiminnan kehittämistä oikeudelliseen yhteistyöhön osallistuvien viranomaisten välillä. Komissio totesi lisäksi, että Kroatia on yleisesti ottaen edistynyt hyvin maahanmuuttoa, kansainvälistä suojelua, viisumiasioita, oikeudellista yhteistyötä, huumausaineiden kauppaa ja tulliyhteistyötä koskevien toimien osalta. Komission mukaan toimenpiteitä vaativia kohtia sisältyy kuitenkin myös edellä mainittuihin asioihin ja se totesi erikseen, että Kroatian tulisi vielä tehostaa yhdennettyä rajaturvallisuutta koskevan toimintaohjelman toimeenpanoa. Lisäksi Kroatian tulisi jatkaa työtään lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi unionin lainsäädännön kanssa, muun muassa naapurimaiden kanssa tehtyjen kahdenvälisten sopimusten sisältämien määräysten osalta sekä jatkaa toimiaan järjestäytyneen rikollisuuden vastaisessa työssä. Teknisten seurantataulukoiden lisäksi komissio julkaisi myös erillisen arvion jäsenyyskriteerien täyttämisestä oikeuden, vapauden ja turvallisuuden alueella.

Vaikutukset Suomelle

Unioniin liittymisensä jälkeen Kroatia soveltaa oikeuden, vapauden ja turvallisuuden alalla unionin lainsäädäntöä, lukuun ottamatta Schengenin säännöstön tiettyjä osia. Kroatian liittymisestä unioniin ei aiheudu tarvetta muuttaa Suomessa voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä oikeuden, vapauden ja turvallisuuden alueella. EU-maiden kansalaiset voivat toiseen EU-maahan matkustaessaan käyttää matkustusasiakirjana passin sijasta henkilökorttia. Kroatian liittymisestä lähtien maan kansalaisilleen myöntämät henkilökortit hyväksytään matkustusasiakirjana Suomeen saavuttaessa ja lisäksi Suomen kansalainen voi matkustaa Kroatiaan käyttäen matkustusasiakirjana passin sijasta henkilökorttia. Tämä edellyttää muutosta valtioneuvoston asetukseen matkustusoikeuden osoittamisesta eräissä tapauksissa (1244/2006).

Liittymisestään lähtien Kroatia tulee mukaan eurooppalaiseen poliisi- ja tullirikosyhteistyöhön sekä oikeudelliseen yhteistyöhön sen kaikilla osa-alueilla, minkä seurauksena tiedonvaihto unionin muiden jäsenvaltioiden ja Kroatian välillä tehostuu. Erityisesti pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna Kroatian jäsenyydellä voidaan odottaa olevan positiivisia vaikutuksia rikostorjuntaan sekä oikeudelliseen yhteistyöhön.

Suomen ja Kroatian välillä on suoraa lentoliikennettä lähinnä kesäaikana Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Kroatian rannikon turistikohteiden lentoasemien välillä. Unioniin liittymisen jälkeenkin kyseiset lennot ovat Schengenin säännöstön mukaista ulkorajaliikennettä, jossa matkustajille suoritetaan rajatarkastus maahan saavuttaessa ja poistuttaessa. Kroatian ryhtyessä soveltamaan Schengenin säännöstöä täysimääräisesti lennot muuttuvat sisärajaliikenteeksi. Lentojen ja niissä matkustavien henkilöiden määrä on vähäinen suhteutettuna Helsinki-Vantaan lentoaseman ulkorajaliikenteen kokonaismäärään.

3.25 Tiede ja tutkimus

SEUT 179 artiklan mukaan EU pyrkii toiminnallaan lujittamaan tieteellistä ja teknologista perustaansa, toteuttamaan eurooppalaisen tutkimusalueen, tukemaan unionin ja sen teollisuuden kilpailukykyä sekä tukemaan kaikkea tutkimustoimintaa, jota pidetään perussopimuksen muiden lukujen perusteella tarpeellisena. Unionin toimilla täydennetään jäsenvaltioissa harjoitettua toimintaa. Lissabonin sopimuksen myötä unioni sai toimivaltaa myös avaruuden alalla SEUT 189 artiklan perusteella. EUT-sopimuksen mukaan unioni

kehittää eurooppalaisen avaruuspolitiikan edistääkseen tieteellistä ja teknistä kehitystä, teollisuuden kilpailukykyä ja politiikkojensa toteuttamista.

Tutkimuspolitiikan toteuttamista ohjataan tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelmaa koskevilla säädöksillä. Puiteohjelma muodostuu kahdesta erillisestä ohjelmasta: EUT-sopimukseen perustuvasta puiteohjelmasta ja Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) perussopimukseen perustuvasta tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelmasta. Näiden lisäksi unioni voi sopia tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevasta yhteistyöstä kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa. Puiteohjelman toteuttamista voidaan täydentää myös muilla perussopimuksen mukaisilla järjestelyillä.

Kroatia on hyväksynyt tiedettä ja tutkimusta koskevan unionin säännöstön ja sitoutunut kirjattuihin periaatteisiin. Kroatia on liittynyt EU:n tutkimuksen puiteohjelmaan jo kuudennesta tutkimuksen puiteohjelmasta (2002–2006) alkaen ja Euratomin puiteohjelmaan seitsemännestä puiteohjelmasta (2007–2013) alkaen. Kroatia osallistuu puiteohjelmaan samoin ehdoin kuin muut jäsenvaltiot.

Komission kevään 2012 seurantakertomuksen mukaan Kroatia on edennyt tiedettä ja tutkimusta koskevien toimien täytäntöönpanossa siten, että toimenpiteitä vaativia kohtia ei käytännössä enää ole.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksella ei arvioida tällä alalla olevan vaikutuksia Suomelle.

3.26 Koulutus ja kulttuuri

Unionin toimista koulutuksen ja kulttuurin aloilla määrätään SEUT 165 – 167 artiklassa ja ne ovat jäsenvaltioiden toimia täydentäviä ja tukevia. Koulutuksen ja kulttuurin alueella voidaan vahvistaa tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä sellaisia edistämistoimia, jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamista. Jäsenvaltioilla on vastuu kansallisesta koulutusjärjestelmästä ja opetuksen sisällöstä.

Kroatia on hyväksynyt koulutusta ja ammatillista koulutusta koskevan unionin säännöstön sekä sitoutunut siinä kirjattuihin periaatteisiin. Koulutus- ja kulttuuripolitiikan toteuttamista ohjataan unionin ohjelmilla. Kroatia on kuluvalla ohjelmakaudella osallistunut täysipainoisesti unionin tärkeimpien koulutus- ja kulttuuriohjelmien toteuttamiseen. Kroatian liittymisellä unioniin ei ole vaikutusta ohjelmien toimintaan.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian liittymisellä unioniin ei ole suoria vaikutuksia Suomessa harjoitettavaan koulutus- ja kulttuuripolitiikkaan. Mahdollisuudet edistää koulutus- ja kulttuurialan kansainvälistä yhteistyötä ja liikkuvuutta laajenevat.

3.27 Ympäristö

Ympäristöä koskeva sääntely unionissa perustuu unionin ympäristöpolitiikan tavoitteita ja periaatteita koskevaan SEUT 191 artiklaan. EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpano edellyttää Kroatialta merkittäviä sijoituksia infrastruktuuriin ja teknologiaan. Kroatialle on ympäristönsuojelun alalla myönnetty joitakin siirtymäaikoja horisontaalista lainsäädäntöä, ilmastonmuutosta, ilman- ja vedenlaatua, jätehuoltoa, teollisuuden aiheuttaman pilaantumisen valvontaa ja riskinhallintaa sekä kemikaaleja koskevien unionin säädösten soveltamisessa.

Siirtymäaikoja myönnettäessä arvioitiin, ettei niillä ole sellaisia vaikutuksia, jotka heikentäisivät ympäristön tilaa unionin nykyisten jäsenvaltioiden alueella tai jotka aiheuttaisivat kilpailun vääristymiä sisämarkkinoilla. Siirtymäaikojen soveltamisalaa on mahdollisuuksien mukaan täsmennetty yksittäisten laitosten listoilla. Siirtymäaikoihin sisältyy oikeudellisesti velvoittavia välitavoitteita, joilla taataan asteittainen ja johdonmukainen siirtyminen säädösten täysimääräiseen soveltamiseen. Välitavoitteet on kirjattu liittymissopimukseen. Komissio valvoo tätä kehitystä ja voi puuttua tilanteeseen, jos ongelmia ilmenee. Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatian on kiinnitettävä huomiota lainsäädännön yhdenmukaistamiseen ja täytäntöönpanoon horisontaalisen lainsäädännön ja ilmastonmuu-

toksen alalla. Kroatian on kiinnitettävä erityistä huomiota yleisön osallistumisoikeuden, muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden turvaamiseen ympäristöasioissa sekä EU:n päästökauppalainsäädännön täytäntöönpanon varmistamiseen.

Suomen kantana Kroatian jäsenyysneuvotteluiden aikana oli, että Kroatialle ympäristönsuojelun alalla myönnettävien siirtymäaikojen tuli olla johdonmukaisessa suhteessa EU:n edellisen laajentumisen yhteydessä uusille jäsenvaltioille myönnettyihin siirtymäaikoihin, Kroatian lähtökohdat huomioon ottaen. Tämän tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen hyvin jäsenyysneuvotteluissa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (päästökauppadirektiivi), soveltamisessa Kroatialla on lyhyt siirtymäaika. Lentoliikenteen päästökauppa alkaa Kroatiassa 1 päivänä tammikuuta 2014 eli kaksi vuotta myöhemmin kuin nykyisissä jäsenvaltioissa. Kaikki Kroatian sisäiset lennot, ETA:n ja Kroatian väliset lennot sekä kaikkien Kroatian alueella sijaitsevan lentopaikkojen ja ETA-alueen ulkopuolisessa maassa sijaitsevan lentopaikan väliset lennot tulevat olemaan päästökaupan piirissä.

Kroatialle on myönnetty lyhyehkö siirtymäaika Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2008/50/EY ilmanlaadusta ja sen parantamisesta (ilmanlaatudirektiivi). Kroatian on asetettava kansallinen vähennystavoite sekä keskimääräisen altistumisen indikaattori PM2,5-hiukkasille. Vähennystavoitetta laskettaessa viitevuotena käytetään Kroatian liittymisvuoden päättymistä seuraavaa toista vuotta eli vuotta 2015.

Neuvoston direktiivin 1999/31/EY kaatopaikoista (kaatopaikkadirektiivi) soveltamisessa Kroatialla on vuoden 2018 loppuun asti ulottuva siirtymäaika saattaa kaatopaikkansa vastaamaan direktiivin vaatimuksia. Kroatian on varmistettava, että käytössä oleville vaatimukset täyttämättömille kaatopaikoille sijoitettavien jätteiden määrää vähennetään asteittain. Kroatialla on siirtymäaika myös kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrän vähentämistä koskeviin direktiivissä säädettyihin tiettyihin määräaikoihin. Kroatian on varmistettava kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrän asteittainen vähentäminen 35 prosenttiin vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä vuoden 2020 loppuun mennessä. Nykyisten jäsenvaltioiden on saavutettava vastaava vähentämistavoite vuoteen 2016 mennessä. Molempiin poikkeuksiin sisältyy välitavoitteita, jotka Kroatian on saavutettava siirtymämääräyksessä määrättyjen vuotuisten enimmäismäärien mukaisesti.

Neuvoston direktiivin 91/271/ETY yhdyskuntajätevesien käsittelystä (yhdyskuntajätevesidirektiivi) soveltamisessa Kroatialla on vuoden 2023 loppuun asti ulottuva siirtymäaika. Kroatian on siirtymäajan puitteissa välitavoitteita noudattaen saatettava yhdyskuntajätevesien keräysjärjestelmänsä direktiivin vaatimusten mukaiseksi. Siirtymäaikoihin sisältyvissä välitavoitteissa ensisijainen huomio on kiinnitetty direktiivin täytäntöönpanoon suurempien taajamien osalta.

Kroatialle on myönnetty myös toinen siirtymäaika unionin säädösten osalta neuvoston direktiiviin 98/83/EY, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (juomavesidirektiivi). Tietyillä vedenjakoalueilla tiettyjä ainepitoisuuksia ja veden ominaisuuksia koskevia raja-arvoja sovelletaan Kroatiassa vuoden 2019 alusta lähtien.

Yhtenäistettyä ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja valvontaa (IPPC) koskevien unionin säädösten osalta Kroatialla on siirtymäaika neuvoston direktiiviin 1999/13EY orgaanisten liuottimien käytöstä tietyistä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta (VOC-direktiivi). Kroatian on vähennettävä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjä siirtymämääräyksessä lueteltujen tiettyjen laitosten osalta vuoden 2016 alkuun mennessä niin, että ne vastaavat direktiivissä määriteltyjä raja-arvoja. Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus osoittaa vuoden 2016 alusta lukien, että tietyissä laitoksissa käytetään parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa laivanrakennusten pinnoitusprosesseissa.

Toiseksi Kroatialle on myönnetty siirtymäaika Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2001/80/EY tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan johtuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta (LCP-direktiivi).

Kaikkiaan kymmenelle laitokselle annettiin vuoden 2018 alkuun asti aikaa vähentää päästöjään direktiivissä määritellylle tasolle.

Kolmanneksi Kroatialla on vuoden 2018 alkuun asti ulottuva kaikkiaan 67 laitosta koskeva siirtymäaika Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/1/EY ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämisestä, (IPPC-direktiivi), soveltamisessa. Siirtymäaika sisältää välitavoitteita ja se koskee olemassa oleville laitoksille myönnettävien lupien vaatimuksia käyttää parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa päästöjen estämiseksi tai rajoittamiseksi.

Kroatia on saattanut SEUT 114 artiklan nojalla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY biosidituotteiden markkinoille saattamisesta (biosididirektiivi) osaksi kansallista lainsäädäntöään. Lisäksi se on kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen osapuoli. SEUT 114 artiklan nojalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) astuu Kroatiassa voimaan liittymisen yhteydessä.

Liittymisneuvotteluiden aikana Kroatia on hyväksynyt kansallisen kemikaalistrategian ja kansallisen kemikaaliturvallisuusstrategian. EU on ympäristöä koskevaa neuvottelulukua suljettaessa kiinnittänyt huomiota tarpeeseen lujittaa edelleen erityisesti Kroatian toksikologiainstituutin ja terveystarkastusviranomaisten hallinnollisia valmiuksia.

Liittymissopimus sisältää joukon siirtymäjärjestelyjä, jotka koskevat REACH-asetusta. Järjestelyiden tarkoituksena on varata riittävästi aikaa rekisteröintiasiakirjojen ja lupahakemusten valmistelulle Kroatiassa.

Kroatiaan sijoittautuneille aineiden valmistajille ja maahantuojille ja esineiden tuottajille on myönnetty kuuden kuukauden sopeutumisaika REACH-asetuksen mukaisiin rekisteröinti- ja ilmoitusmenettelyihin.

REACH-asetuksen liitteeseen XIV sisältyvien aineiden osalta Kroatiaan sijoittautuneille hakijoille on myönnetty liittymispäivästä alkava kuuden kuukauden sopeutumisaika. Lupahakemukset on toimitettava komissiolle sopeutumisajan loppuun mennessä, jos viimeisin hakemuspäivämäärä on ennen liittymispäivää tai alle kuusi kuukautta sen jälkeen.

Kroatian liittymisestä EU:hun seuraa unionin ympäristölainsäädäntöön eräitä mukautuksia. Päästökauppadirektiiviä mukautetaan siten, että unionin päästöoikeuksien koko lukumäärää korotetaan Kroatian liittymisen johdosta. Lisäksi Kroatialle määritellään sellainen huutokaupattavien päästöoikeuksien prosenttiosuuden korotus, jonka tarkoituksena on yhteisvastuullisuuden ja kasvun edistäminen unionissa, päästöjen vähentämiseksi ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseksi. Kroatian prosenttiosuus on 26.

Myös Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EY) N:o 406/2009/EY (EU:n taakanjakopäätös) jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjään unionin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä mukautetaan määrittelemällä Kroatialle prosenttimäärä, joka sen on kasvihuonekaasupäästöjään vähintään rajoitettava vuoteen 2020 mennessä suhteessa sen päästöihin vuonna 2005. Kroatian prosenttimäärä on 11.

Kroatian liittymissopimuksessa on liitteenä pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirja (SopS 13/2005) nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle sekä siihen liittyviä korvauksia. Kaikille Kioton pöytäkirjan allekirjoittajavaltioille on myönnetty tietty määrä sallittuja päästömääräyksiköitä. EU on luvannut siirtää kertaluontoisesti Kroatialle tietyn määrän sallittuja päästömääräyksiköitä tietyin ehdoin. Siirtoa ei toteuteta, ellei Kroatia ole kaikin kohtuullisin toimin pyrkinyt täyttämään Kioton pöytäkirjan 3 artiklan mukaiset sitoumuksensa. Siirto ei saa ylittää 7 000 000 sallitun päästömääräyksikön kokonaismäärää ja Kroatian on korvattava kaikki sille siirretyt sallitut päästömääräyksiköt mukauttamalla sille EU:n taakanjakopäätöksen nojalla kuuluvia velvoitteita. Kroatia on täyttänyt vaaditut ehdot.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian liittymisen johdosta EU:n ympäristölainsäädäntöön tehtävistä mukautuksista ei seuraa muutostarvetta Suomen lainsäädäntöön, eikä niillä ole vaikutuksia Suomelle. Maan liittyminen voi periaatteessa vaikuttaa päästöoikeuksien hintaan kysynnän ja tarjonnan tasapainon muuttuessa, mutta Kroatian osuus uuden EU-28:n päästöistä on vain noin 0,6 prosenttia (v. 2009 päästöt), joten tällainen vaikutus on kaikella todennäköisyydellä häviävän pieni. Liittymissopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan mukaan EU siirtää Kroatialle kertaluontoisesti päästömääräyksiköitä. Tämä siirto ei muuta Suomen päästömääräyksiköiden määrää, eikä sillä siten ole vaikutuksia Suomelle.

Kroatialle ympäristöalalla myönnetyillä siirtymäajoilla ei myöskään ole merkittäviä vaikutuksia Suomelle. Laajentumisen johdosta EU:n ympäristölainsäädäntöön tehtävistä mukautuksista ei seuraa muutostarvetta Suomen lainsäädäntöön.

3.28 Kuluttajansuoja ja terveyden suojelu

Kroatia soveltaa uutena jäsenvaltiona tämän luvun alaan kuuluvaa EU:n lainsäädäntöä liittymisajankohdastaan lukien.

Kuluttajansuoja

Liittymissopimukseen ei sisälly siirtymäaikoja, jotka koskevat SEUT 169 artiklaan perustuvia EU:n kuluttajansuojasääntöjä.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksella ei ole vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön kuluttajansuojan osalta.

Terveyden suojelu

Tupakka

Tupakkaa koskeva sääntely unionissa perustuu pääosin SEUT 114 artiklaan. Unionin tupakkaa koskeva sääntely koostuu kahdesta direktiivistä: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2001/37/EY tupakkatuotteiden valmistamista, esittämistapaa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (tupakkatuotedirektiivi) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2003/33/EY tupakkatuotteiden mainontaa ja sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (tupakkamainontadirektiivi). Tupakkatuotedirektiivin uudistus on vireillä. Uusi direktiiviehdotus tehtäneen vuoden 2012 aikana.

Kroatia on muuttanut lainsäädäntöään tupakkatuote – ja tupakkamainontadirektiivien mukaiseksi säätämällä muun muassa tupakkatuotteiden käytön rajoittamisesta annetun lain. Kroatia on ratifioinut tupakoinnin torjuntaa koskevan WHO:n puitesopimuksen maaliskuussa 2008.

Komissio on seurantakertomuksessaan (kevät 2012) kehottanut Kroatiaa ryhtymään lisätoimenpiteisiin henkilöiden suojaamiseksi tupakansavulta työpaikoilla ja julkisilla paikoilla.

Tartuntataudit

Terveydenhuolto kuuluu EU:ssa pääosin jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan. Lissabonin sopimuksessa EU:n toimivaltaa laajennettiin kattamaan rajat ylittävien tartuntatautien torjunta. Unionin tartuntatauteja koskeva sääntely perustuu SEUT 168 artiklaan. Komissio oli mukana Maailman terveysjärjestön (World Health Organization, WHO) kansainvälisen terveyssäännöstön (2005) uudistamista edeltävissä neuvotteluissa, ja on sen myös osaltaan ratifioinut. Siten säännöstö on EU:n tartuntatautityön pohja.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös 2119/98/EY, tartuntatautien epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkoston perustamisesta yhteisöön on pohjana tartuntatautien ilmoittamiselle. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 851/2004 tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalaisen keskuksen perustamisesta edellyttää jäsenvaltioilta yhteistyötä komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa tartuntatautien torjunnassa. Keskus tekee riskinarviointia ja voi antaa asiantuntija-arvioita parhaista käytännöistä sekä tukee niiden omaksumista jäsenvaltioissa. Jäsenvaltiot päättävät kuitenkin itse toimistaan.

Kroatia on jäsenyysneuvottelujen aikana parantanut tartuntatautien valvontajärjestel-

määnsä, mistä johtuen EU on katsonut Kroatian lainsäädännön olevan unionin lainsäädännön mukainen.

Ihmisveri, -kudokset, – solut, ja elimet

Terveydenhuolto kuuluu EU:ssa pääosin jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan. Lissabonin sopimuksen 168 artiklan 4 kohdan mukaan EU voi toteuttaa toimenpiteitä, joilla asetetaan ihmisestä peräisin oleville elimille ja aineille sekä verelle ja verituotteille korkeat laatu- ja turvallisuusvaatimukset. EU-tasolla keskeiset verta, kudoksia ja soluja koskevat säädökset ovat:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/98/EY, laatu- ja turvallisuusvaatimusten asettamisesta ihmisveren ja veren komponenttien keräämistä, tutkimista, käsittelyä, säilytystä ja jakelua varten sekä direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta (veridirektiivi);

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/23/EY ihmiskudosten ja -solujen luovuttamista, hankintaa, testausta, käsittelyä, säilömistä, säilytystä ja jakelua koskevien laatu- ja turvallisuusvaatimusten vahvistamisesta (kudosdirektiivi) sekä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/53/EU elinsiirtoa varten tarkoitettujen ihmiselinten laatu- ja turvallisuusvaatimuksista (elindirektiivi).

Komissio on katsonut Kroatian saattaneen kansallisen verta ja veren komponentteja sekä ihmiskudosta ja–soluja koskevan lainsäädännön unionin lainsäädännön mukaiseksi. Kroatia on antanut kolme säädöstä, jotka koskevat veren ja veren komponenttien teknisiä vaatimuksia, jäljitettävyyttä ja laadunvarmistusta. Kroatia on myös hyväksynyt lääketieteellisesti avustettua lisääntymistä koskevan lain sekä muuttanut ihmisruumiin osien käyttöä ja kudoksensiirtojen lääkinnällisiin tarkoituksiin koskevaa lakia.

Komissio on katsonut Kroatian osoittaneen asianmukaiset hallinnolliset valmiudet veri-, kudos- ja solualan lainsäädännön panemiseksi asianmukaisesti täytäntöön sekä sen noudattamisen valvomiseksi. Komissio on kuitenkin kehottanut Kroatiaa kiinnittämään edelleen huomiota veren, veren komponenttien, kudosten ja solujen käsittelylaitosten parantamiseen ja uudelleenjärjestämiseen, jotta nämä laitokset täyttäisivät EU:n asettamat tekniset vaatimukset.

Mielenterveys

Päävastuu mielenterveysalan toimista on jäsenmailla. Kansanterveyttä koskevassa SEUT 168 artiklassa todetaan, että kansallista politiikkaa täydentävä unionin toiminta suuntautuu kansanterveyden parantamiseen, ihmisten sairauksien ja tautien ehkäisemiseen sekä fyysistä ja mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden torjuntaan.

EU:n politiikoilla autetaan mielenterveyden suojelemisessa ja edistämisessä. Niillä on parannettu tietoisuutta mielenterveyskysymyksistä ja luotu yleiseurooppalainen kehys yhteistyölle ja hyvien toimintatapojen vaihdolle viranomaisten ja mielenterveysalan toimijoiden välillä. EU on pyrkinyt yhdistämään politiikkoja käytännön toimintaan ja tutkimukseen.

Komissio on liittymisneuvottelujen aikana pyytänyt Kroatiaa kiinnittämään asianmukaista huomiota riittävien taloudellisten voimavarojen osoittamiselle mielenterveyspalveluja varten sekä yhteisöllisyyteen perustuvien palveluiden perustamiseen vaihtoehdoksi laitoshoidolle.

Komissio on seurantakertomuksessaan (kevät 2012) kehottanut Kroatiaa ryhtymään lisätoimenpiteisiin lasten ja nuorten mielenterveyden edistämiseksi sekä hallinnonalojen välisen yhteistyön lisäämiseksi kyseisellä alalla. Kroatian tulisi näin voida paremmin puuttua haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden mielenterveysongelmiin sekä ehkäistä köyhyyteen liittyvien mielenterveysongelmien syntyä. Mielenterveysongelmista kärsiville tulisi myöntää yhteiskunnallisia perusetuuksia samoin perustein kuin muille niitä hakeville henkilöille.

Huumausaineiden väärinkäytön ehkäiseminen, ravitsemus, alkoholi, terveyteen liittyvä eriarvoisuus, syöpäseulonta

Ravitsemusta koskevaa sääntelyä sisältyy muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (kuluttajainformaatioasetus), joka koskee muun muassa ravintoarvoja koskevia merkintöjä,

terveysväittämiä ja toleransseja. Kuluttajainformaatioasetus edellyttää lisäksi muun muassa väestön terveyden seurantaa ja ravitsemustilaa koskevien kansallisten tietopankkien ylläpitämistä.

EU:n huumausainepolitiikka perustuu neuvoston hyväksymään huumausainestrategiaan vuosille 2005–2012. Tärkeimmät unionin säännökset koskevat huumausaineiden lähtöaineiden valvontaa. EU ei ole antanut alkoholipolitiikkaa koskevia säännöksiä.

Kroatia on toteuttanut lukuisia toimenpiteitä huumausaineiden väärinkäytön ehkäisemisen, ravitsemuksen, alkoholin, terveyteen liittyvän eriarvoisuuden ja syöpäseulonnan aloilla saattaakseen kansallisen lainsäädännön unionin säännöstön mukaiseksi.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen terveyden suojelua koskevilla määräyksillä ei ole nähtävissä olevia vaikutuksia Suomelle.

3.29 Tulliliitto

EU:ssa tavaroiden ulkomaankaupan ja sisämarkkinoiden perustana on tulliliitto, jossa kolmansien maiden kanssa käytävään kauppaan sovelletaan yhteistä tullitariffia. Neuvosto vahvistaa yhteisen tullitariffin tullit SEUT 31 artiklan mukaisesti. Tulliliittoon kuuluvien jäsenvaltioiden välisessä kaupassa tavarat liikkuvat unionin sisämarkkinoilla vapaasti, joten vienti- ja tuontitullit sekä kaikki vaikutuksiltaan vastaavat maksut ja muut rajoitukset tulliliiton sisällä ovat SEUT 30 artiklan mukaisesti kiellettyjä. Liittyessään EU:n jäseneksi Kroatia alkaa soveltaa EU:n yhteisen kauppapolitiikan täytäntöön panemiseksi EU:n tullilainsäädäntöä. Keskeisimmät säädökset ovat neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87 tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista sekä neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 yhteisön tullikoodeksista ja komission asetus (ETY) N:o 2454/93 tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä.

Liittymisasiakirjaan on kirjattu tekniset siirtymäjärjestelyt, jotka koskevat Kroatian tullialueen yhdistämistä EU:n tullialueeseen. Ne liittyvät muun muassa tavaran tullikohteluun tilanteissa, joissa kolmannen maan alkuperää oleva tavara muuttuu yhteisötavaraksi tullialueen laajentumisen takia, tullimenettelyjen päättämiseen ja tullivelan määräytymisen ajankohtana sovellettaviin säännöksiin sekä ennen jäsenyyttä myönnettyjen tullimenettelyihin liittyvien lupien voimassaoloaikaan. Muita EU:n tullilainsäädännön soveltamiseen liittyviä siirtymäaikoja Kroatialle ei myönnetty.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edistynyt hyvin tulliliittoa koskevissa jäsenyysvalmisteluissa ja vielä kesken olevien valmisteluidenkin osalta Kroatia on kuitenkin edennyt aikataulun mukaisesti. Tarvittavien tietojärjestelmien toteuttaminen ja yhteensovittaminen EU:n tietojärjestelmien kanssa tulee loppuunsaattaa vielä ennen jäsenyyden alkamista.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian kanssa sovitut tekniset siirtymäjärjestelyt koskevat enimmäkseen tullimenettelyjä, minkä lisäksi liittymisasiakirjaan sisältyy tullivelkaa, tullinpalautusta ja –peruutusta koskevia määräyksiä.

Kroatian liittymisen vaikutus tulliliiton ja sitä kautta sisämarkkinoiden toimivuuteen riippuu pitkälti Kroatian tullivalvonnan tasosta ja kyvystä soveltaa EU:n tullilainsäädäntöä. Kroatian on heti jäsenyyden alusta alkaen sovellettava EU:n tullilainsäädäntöä kolmansien maiden kanssa käytävään tavarakauppaan liittyvään tuontiin ja vientiin. Kolmansista maista tuotavat tavarat tulliselvitetään siinä jäsenvaltiossa, johon ne tuodaan, tai ne voidaan passittaa edelleen toiseen jäsenvaltioon. Jos Kroatian tullivalvonnassa on puutteita tai se ei kykene kaikilta osin soveltamaan moitteettomasti EU:n tullilainsäädäntöä, voi siitä aiheutua häiriöitä sisämarkkinoille verottamattoman tavaran päästessä EU:n tullialueelle.

3.30 Ulkosuhteet

EU:n ulkosuhteista on säädetty SEU 21–22 artiklassa. EU on merkittävä kansainvälinen toimija. Unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat aktiivisesti kansainvälisissä järjestöissä, jois-

sa EU:ta edustaa lähtökohtaisesti unionin ulkosuhdehallinto.

Unionin ulkosuhteet koostuvat eri politiikkalohkoista, kuten kauppapolitiikasta, kehitysyhteistyöstä ja humanitaarisesta avustustoiminnasta sekä yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta. Unionilla on merkittävää ulkosuhdetoimintaa myös monilla muilla sektoreilla, kuten oikeuden, vapauden ja turvallisuuden alalla sekä ympäristöpolitiikassa. Unionilla on laajat ja monipuoliset suhteet ja kattava sopimusverkosto kolmansien maiden ja alueellisten maaryhmien kanssa. Unioni on tehnyt useita kahden- ja monenvälisiä kauppa- ja yhteistyösopimuksia kolmansien maiden kanssa ja myöntänyt yksipuolisia etuuksia. Kauppasopimuksiin ja suosituimmuusjärjestelyihin pohjautuva unionin säännöstö ei edellytä muutoksia Kroatian kansalliseen lainsäädäntöön, vaan EU:n ja kolmansien maiden välillä tehdyt sopimusmääräykset sitovat Kroatiaa suoraan. Kroatian tulee mukautua unionin kehitysyhteistyötä ja humanitaarista apua koskevaan säännöstöön ja sillä tulee olla riittävät voimavarat osallistua unionin politiikkaan näillä toimialoilla. Kroatian edellytetään yhdenmukaistavan kolmansia maita ja kansainvälisiä järjestöjä koskevat politiikkansa asteittain ja mahdollisimman nopeasti unionin politiikan kanssa.

Kroatia hyväksyy EU:hun liittyessään unionin ulkosuhteita koskevan säännöstön sellaisenaan ja alkaa soveltaa sitä täysimääräisesti liittymisajankohtaan mennessä. Kroatia liittyy liittymisasiakirjan 6 artiklassa määrätyllä menettelyllä ulkosuhdesopimuksiin, jotka nykyiset jäsenvaltiot sekä unioni ovat tehneet tai allekirjoittaneet yhdessä yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa.Liittymisen myötä Kroatiasta tulee osa EU:n tullliliittoa, jolla on yhteinen tullitariffi ja ulkoraja. Kroatian painopisteet unionin ulkosuhdetoiminnassa ovat unionin vaikutuksen vahvistamisessa Kaakkois-Euroopassa sekä transatlanttisten suhteiden vahvistamisessa. Joissakin globaalikysymyksissä, kuten kehitysyhteistyössä, Kroatialla on vähemmän kokemusta.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia täyttää pääpiirteissään unionin ulkosuhdepolitiikan vaatimukset, mutta sen tulee vielä yhdenmukaistaa loputkin kahdenväliset kauppasopimuksensa unionin säännöstön mukaisiksi ja lisätä hallinnollisia resurssejaan voidakseen osallistua täysimääräisesti unionin yhteiseen kauppapolitiikkaan ja kehitysyhteistyöhön.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian liittyminen nykyisten jäsenvaltioiden ja unionin tekemiin tai allekirjoittamiin ulkosuhdesopimuksiin merkitsee Suomen näkökulmasta, että Kroatia on velvollinen täytäntöönpanemaan kyseisten sopimusten määräyksiä osana unionia muiden EU:n jäsenvaltioiden rinnalla. Kansainvälisissä järjestöissä ja sopimusneuvotteluissa Kroatia edustautuu EU:n ja jäsenvaltioiden kanssa siten kuin edustautumisesta kyseessä olevassa järjestössä tai neuvotteluissa on unionin sisällä sovittu. EU:n laajentuminen vahvistaa unionin asemaa kansainvälisen politiikan ja globaalitalouden toimijana, mikä vahvistaa siten myös Suomen vaikutusmahdollisuuksia ja asemaa.

3.31 Ulko- ja turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

EU:n yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta säädetään SEU 23−46 artiklassa. Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP) on keskeinen osa unionin ulkoista toimintaa, ja sen tavoitteita ovat unionin yhteisten arvojen turvaaminen, rauhan säilyttäminen, demokratian ja ihmisoikeuksien lujittaminen sekä unionin sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden vahvistaminen. Yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (YTPP) on osa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Lissabonin sopimuksen tavoitteena oli unionin kansainvälisen aseman vahvistaminen. Sillä luotiin sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan virka että perustettiin EU:n ulkosuhdehallinto, joka aloitti toimintansa tammikuussa 2011. Kroatian on oltava liittymishetkestään lähtien valmis osallistumaan aktiivisesti ja täysimääräisesti yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja varmistaa, että sen hallintorakenteet ovat jäsenyyden edellyttämällä tasolla.

Kroatia hyväksyi liittymisneuvotteluissa yhteistä ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevan unionin säännöstön sellai-

senaan ja on sitoutunut soveltamaan niitä täysimääräisesti liittymisajankohtaansa mennessä. Kroatian liityttyä unioniin sille avautuu samat mahdollisuudet kuin nykyisillekin jäsenvaltioille osallistua YTPP:n kehittämiseen ja toimeenpanoon ja Euroopan puolustusviraston toimintaan. Euroopan puolustusviraston toimintaan voivat osallistua kaikki halukkaat jäsenvaltiot. Virasto vastaa puolustusvoimavarojen kehittämisestä, tutkimuksesta ja hankinnasta sekä puolustusmateriaalista.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan Kroatia on edistynyt pääpiirteissään hyvin ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkansa mukauttamisessa unioninsäännöstöön. Kroatia käy naapurimaidensa kanssa aktiivisesti poliittista dialogia, jolla pyritään avoimien kahdenvälisten kysymysten, erityisesti rajakysymysten, ratkaisemiseen. Lisäksi Kroatia on komission arvion mukaan osoittanut pyrkivänsä eurooppalaisten arvojen edistämiseen Kaakkois-Euroopassa. Kroatia on myös sitoutunut yhteistyöhön kansainvälisen rikostuomioistuimen (International Criminal Court, ICC) kanssa.

Kroatia osallistuu jo nyt EU:n yhteisiin konfliktinestohankkeisiin kahdessa siviilikriisinhallinta- ja yhdessä sotilasoperaatiossa. Kroatian osallistuminen tuo EU:n kriisinhallintatyöhön erityisosaamista erityisesti miinanraivauksessa.

Kroatia on yhdenmukaistanut aseiden ja kaksikäyttötuotteiden kauppaa koskevan kansallisen säännöstönsä unionin säännöstön mukaiseksi. Kroatian sisäministeriö jatkaa edelleen työtä kaikkien maassa olevien laittomien tuliaseiden keräämiseksi ja tuhoamiseksi.

Vaikutukset Suomelle

Kroatian jäsenyyden myötä unioni laajenee Länsi-Balkanin alueelle. Suomen lähtökohta on, että EU:n laajentuminen lisää Euroopan vakautta. Kroatian jäsenyyden myötä Länsi-Balkanin alueen laajemmalla kehityksellä on entistä suorempi vaikutus unioniin ja sen intresseihin.

3.32 Varainhoidon valvonta

SEUT 322 artiklan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat asetuksilla tavallista lainsäätämisjärjestystä noudattaen ja tilintarkastustuomioistuinta kuultuaan varainhoitosäännöt, joissa vahvistetaan varsinkin talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen esittämistä ja tilintarkastusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä säännöt, joilla järjestetään taloushallinnon henkilöstön ja erityisesti tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien toiminnan valvonta. SEUT 317 artiklan mukaan komissio vastaa EU:n talousarvion toteuttamisesta. Jäsenvaltiot ovat yhteistyössä komission kanssa varmistaakseen, että varat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan jäsenvaltioiden valvonta- ja tilintarkastusvelvoitteet talousarvion toteuttamisessa sekä niistä johtuvat tehtävät. Siinä vahvistetaan myös kunkin toimielimen tehtävät sekä erityissäännöt, joiden mukaisesti ne osallistuvat omien menojensa toteuttamiseen. Käytännössä noin 80 prosenttia EU:n talousarvion määrärahoista toimeenpannaan jäsenvaltioiden viranomaisissa ja yksityisoikeudellisissa toimijoissa.

Kroatialle ei myönnetty siirtymäaikoja tai poikkeuksia varainhoidon valvontaa koskevasta unionin säännöstöstä, vaan sen on liittymispäiväänsä mennessä oltava valmis täyttämään unionin säännöstö täysimääräisesti. Ensinnäkin varainhoidon valvonta edellyttää, että hakijamaan on tarpeellista luoda unionin säännösten mukaiset puitteet (periaatteet, standardit ja metodit) varainhoidon valvonnalle, ja niiden tulee kattaa koko julkisen sektorin sisäisen valvonnan järjestelmät. Kyseisen säännöstön tarkoituksena on varmistaa EU:n varojen moitteeton varainhoito ja asianmukainen varainkäytön valvonta sekä suojata unionin taloudelliset edut. Näihin sisältyvät myös EU:n varoihin liittyvä petostentorjunta ja euron väärentämisen vastaiset toimet. Hakijamaan on täten tarpeellista luoda lainsäädäntöpuitteet, jotka vastaavat unionin säännöksiä ja takaavat tehokkaan ja läpinäkyvän varainhoidon sekä kontrollijärjestelmät. Myös riippumaton sisäinen ja ulkoinen tarkastus tulisi varmistaa.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan lisätoimet ovat tarpeen sekä keskushallinnossa että paikallistasolla sisäisen valvonnan ja ulkoisen tarkastuksen parantamiseksi. Kroatia on kuitenkin edistynyt kokonaisuudessaan hyvin varainhoidon valvonnan parantamisessa. Suurimmat kehitystarpeet liittyvät tällä hetkellä kansallisen tarkastusviranomaisen tekemien raporttien seurantaan.

Vaikutukset Suomelle

Varainhoitoa koskevilla määräyksillä ei arvioida olevan välittömiä vaikutuksia Suomelle.

3.33 Varainhoito- ja talousarviosäännökset

Unionin varainhoitoa koskevat määräykset perustuvat SEUT 310 artiklaan, unionin omia varoja koskevaan SEUT 311 artiklaan, monivuotista rahoituskehystä koskevaan SEUT 312 artiklaan, unionin vuotuista talousarviota koskeviin SEUT 313–316 artiklaan sekä yhteisiä määräyksiä koskeviin SEUT 320–324 artiklaan. Kroatia on hyväksynyt rahoitukseen ja talousarvioon liittyvät unionin säännökset, mikä tarkoittaa täyttä osallistumista EU:n talousarvion rahoitukseen heti liittymisestä lähtien. Kroatian kanssa sovittiin seuraavista erityisjärjestelyistä.

Kroatia maksaa liittymispäivästä alkaen määrän, joka vastaa sen osuutta Euroopan investointipankin pääomaa varten maksetusta pääomasta (42,7 miljoonaa euroa). Lisäksi Kroatia maksaa 494 000 euroa hiili- ja terästutkimusrahastoon.

EU:n budjetin tulot määrittelevän omien varojen järjestelmän osalta liittymissopimukseen on sisällytetty tekniset edellytykset, joilla Kroatian ensimmäisen jäsenyysvuoden maksut EU:n budjettiin mukautetaan vastaamaan maan liittymispäivämäärää.

Unioni antaa ensimmäisenä liittymisen jälkeisenä vuonna Kroatialle väliaikaista taloudellista tukea sen hallinnollisten ja oikeudellisten valmiuksien kehittämiseen sellaisiin toimiin, joita ei voida rahoittaa rakennerahastoista tai maaseudun kehittämisrahastoista. Tilapäisenä välineenä otetaan käyttöön kassavirtajärjestely liittymispäivän ja vuoden 2014 lopun välisenä aikana parantamaan kansallisen talousarvion kassavirtaa. Lisäksi unioni rahoittaa tilapäisenä välineenä Schengen-järjestelyä rahoittamaan Schengenin säännöstön ja ulkorajojen valvonnan täytäntöönpanoa. Maksettavat summat vuosille 2013–2014 ovat seuraavat:

	2013	2014
(milj. euroa käypinä hintoina)		
Siirtymäjärjestely	29	
Schengen-järjestely	40	80
Kassavirtajärjestely	75	28,6
Yhteensä	144	108,6

Rakennerahastojen ja koheesiorahaston puitteissa varataan Kroatialle maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 449,4 miljoonaa euroa käypinä hintoina. Tästä kolmannes on varattava koheesiorahastoa varten. Euroopan kalatalousrahaston puitteissa Kroatialle osoitetaan vuonna 2013 8,7 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina (käypinä hintoina). Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tuesta maaseudun kehittämiseen ei sovelleta kuluvalla ohjelmakaudella 2007–2013 Kroatiaan.

Vuonna 2014 alkavan seuraavan rahoituskehyskauden osalta Kroatialle osoitettavat määrät lasketaan tuolloin sovellettavan unionin säännöstön perusteella. Edellä mainitut määrät mukautetaan siten, että Kroatia saavuttaa 100 prosentin osuuden vuonna 2016. Lisäksi varoihin tehdään sovellettavan säännöstön rajoissa mukautus, jolla varmistetaan Kroatialle vuonna 2014 osoitettavien varojen kasvu 2,33-kertaisiksi vuoden 2013 määrään ja vuonna 2015 3-kertaisiksi vuoden 2013 määrään verrattuna.

Komission seurantakertomuksen (kevät 2012) mukaan varainhoitosäännösten osalta voimavarojen vahvistamista tarvitaan erityisesti omien varojen järjestelmän tehokasta täytäntöönpanoa varten. Lisäksi on vauhditettava tullitarkastusstrategian uudistamista jälkitarkastuspainotteisemmaksi.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen määräyksillä tällä alalla ei arvioida olevan välittömiä vaikutuk-

sia Suomelle. Budjettivaikutuksia käsitellään tarkemmin luvussa 4.1.2

3.34 Toimielimet

Unionin toimielimistä määrätään EU-sopimuksen III osastossa ja EUT-sopimuksen kuudennen osan I osastossa. Talous- ja sosiaalikomiteasta ja alueiden komiteasta eli niin sanotuista neuvoa-antavista elimistä määrätään SEU 13 artiklan 4 kohdassa sekä EUT-sopimuksen kuudennen osan I osastossa. Lissabonin sopimuksessa tehtiin useita unionin toimielinjärjestelmää koskevia muutoksia, joilla pyrittiin toimielinjärjestelmän päivittämiseen sekä sen toimintakyvyn, avoimuuden ja kansanvaltaisuuden kehittämiseen. Toimielimiä koskeviin määräyksiin liittyy kuitenkin useita siirtymämääräyksiä, joilla on pyritty varmistamaan uusien järjestelyjen mahdollisimman saumaton käyttöönotto. Kyseiset siirtymämääräykset sisältyvät EU-sopimukseen, EUT-sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitettyyn siirtymämääräyksiä koskevaan pöytäkirjaan. Liittymisasiakirjan sisältämillä määräyksillä poiketaan väliaikaisesti nykyisistä toimielimiä ja talous- ja sosiaalikomiteaa sekä alueiden komiteaa koskevista määräyksistä, jotka sisältyvät edellä mainittuihin EU- sopimukseen ja EUT-sopimukseen sekä siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan määräyksiin. Toimielimiä koskevat neuvottelut olivat ongelmattomat.

Euroopan parlamentti

Euroopan parlamenttiin on vaalikaudelle 2009–2014 valittu 754 edustajaa, joista Suomella on 13 edustajaa. Jos Kroatia liittyy suunnitellusti EU:n jäseneksi 1 päivänä heinäkuuta 2013 lähtien, Euroopan parlamentin edustajamäärää nostetaan tämän vaalikauden loppuun asti siten, että Kroatiasta valitaan 12 uutta edustajaa. Euroopan parlamentin edustajamäärä nousee 766 edustajaan, eikä Kroatian liittyminen siten muuta nykyisten jäsenvaltioiden edustajamääriä tällä vaalikaudella.

Kroatian on järjestettävä ennen liittymispäiväänsä erityiset Euroopan parlamentin vaalit, jos liittyminen tapahtuu yli kuusi kuukautta ennen seuraavia varsinaisia Euroopan parlamentin vaaleja. Muussa tapauksessa Kroatian parlamentti voi nimetä keskuudestaan Euroopan parlamentin jäsenet.

Määräenemmistö Eurooppa-neuvostossa ja neuvostossa

Siirtymämääräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa on määräykset määräenemmistön määrittelystä Eurooppa-neuvostossa ja neuvostossa. Kyseisiä määräyksiä sovelletaan 31 päivään lokakuuta 2014 asti, jonka jälkeen aletaan soveltaa SEU 16 artiklan 4 kohtaan ja SEUT 238 artiklan 2 kohtaan sisältyviä määräyksiä. Siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan määräyksiä muutetaan siten, että määräenemmistöä määriteltäessä Kroatian painotetuksi äänimääräksi tulee seitsemän. Siirtymämääräyksistä tehtyä pöytäkirjaa muutetaan edelleen siten, että määräenemmistöön vaadittavaa puoltavien äänten määrää nostetaan 255 äänestä 260 ääneen.

Komissio

SEU 17 artiklan 4 kohdassa määrätään, että 31 päivään lokakuuta 2014 asti komission kokoonpanoon kuuluu yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta, minkä jälkeen komission jäsenten lukumäärä supistuu niin, että siinä on kerralla yksi kansalainen 2/3 jäsenvaltiosta 1/3 ollessa ulkopuolella. Neuvosto nimittää määräenemmistöllä ja yhteisymmärryksessä komission puheenjohtajan kanssa sekä Euroopan parlamenttia kuultuaan Kroatiasta yhden komission jäsenen, jonka toimikausi päättyy samaan aikaan kuin niiden komission jäsenten joiden toimikausi on kesken.

Euroopan unionin tuomioistuin

Uusia tuomareita nimitetään Kroatiasta unionin tuomioistuimeen ja unionin yleiseen tuomioistuimeen kumpaankin yksi. Näin ollen tuomareiden määrä molemmissa tuomioistuimissa vastaa jäsenvaltioiden määrää myös liittymisen jälkeen. Unionin tuomioistuimen osalta Kroatiasta nimitettävän tuomarin toimikausi päättyy 6 päivänä lokakuuta 2015. Unionin yleiseen tuomioistuimeen Kroatiasta nimitettävän tuomarin toimikausi puolestaan päättyy 31 päivänä elokuuta 2013.

Muut elimet

Siirtymämääräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa määrätään talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean kokoonpanosta, jota noudatetaan siihen saakka kunnes neuvosto on komission ehdotuksista yksimielisillä päätöksillä vahvistanut kyseisten neuvoa-antavien elinten kokoonpanot, joiden kummankin jäsenten enimmäismäärä tulee tällöin olemaan 350. Liittymisasiakirjassa määrätään siirtymämääräyksistä tehtyyn pöytäkirjaan tehtävistä muutoksista, joissa vahvistetaan, että mikäli edellä mainittuja neuvoston päätöksiä neuvoa-antavien elinten kokoonpanosta ei ole tehty ennen Kroatian liittymistä, tulee Kroatian edustajien lukumäärä kummassakin elimessä olemaan yhdeksän ja tämän vuoksi kyseisten elinten jäsenten enimmäismäärää nostetaan 353:een. Jos päätökset neuvoa-antavien elinten kokoonpanosta on tehty ennen Kroatian liittymistä, nostetaan niiden jäsenten enimmäismäärää tilapäisesti 350:stä käynnissä olevan toimikauden loppuun saakka Kroatialle osoitetulla asianmukaisella määrällä jäseniä.

Lisäksi liittymisasiakirjassa määrätään alkuperäisillä perussopimuksilla tai jollain toimielinten hyväksymällä säädöksellä perustettujen komiteoiden, ryhmien, virastojen ja muiden elinten järjestäytymisestä. Kroatian edustukseen sovelletaan olemassa olevia sääntöjä.

Vaikutukset Suomelle

Liittymissopimuksen toimielimiä koskevat määräykset eivät olennaisilta osiltaan muuta Suomen asemaa unionin päätöksenteossa. Kroatian liittyminen sinällään vähentää kuitenkin luonnollisesti aina nykyisten jäsenvaltioiden suhteellista osuutta edustajista unionin toimielimissä ja elimissä sekä äänivaltaa neuvostossa.

3.35 Muut

3.35.1 Hiili- ja terästutkimusrahasto

Kroatia liittyy Euroopan hiili- ja teräsyhteisön lakkaamisen ja Nizzan sopimuksen yhteydessä vuonna 2002 muodostettuun hiili- ja terästutkimusrahastoon, jonka varat käytetään hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen tutkimukseen. Valtiot maksavat rahaston pääomaan tuotannon määrään perustuvat maksuosuudet. Kroatia maksaa hiili- ja terästutkimusrahastoon yhteensä 494 000 euroa neljässä erässä vuodesta 2015 alkaen. Kroatian rahoitusosuutta käsitellään tarkemmin yksityiskohtaisten perusteluiden 28 artiklassa.

3.35.2 Euroopan keskuspankki

SEUT 129 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun Euroopan keskuspankkijärjestelmästä (EKPJ) ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan (N:o 4) 48 artiklan 3 kohdan mukaisesti uuden jäsenvaltion ja sen keskuspankin liittyessä Euroopan keskuspankkijärjestelmään EKP:n merkityn pääoman sekä EKP:lle siirrettävän valuuttavarannon enimmäismäärää korotetaan automaattisesti. Pääoman kasvattaminen ja kyseisten valuuttavarantosaamisten korotus määritellään kertomalla voimassa olevat vastaavat määrät pääoman merkitsemisen mukautetun jakoperusteen puitteissa järjestelmään liittyvä kansallisen keskuspankin ja EKPJ:ssä jo jäseninä olevien keskuspankkien painoarvojen suhteella. Kroatian kansallisen keskuspankin painoarvo pääoman merkitsemisen jakoperusteessa lasketaan EKPJ:n ja EKP:n perussäännön 29 artiklan mukaisesti.

3.35.3 Euroopan investointipankki

Unionin laajentuminen edellyttää myös SEUT 308 artiklassa tarkoitettuun Euroopan investointipankin (EIP) perussääntöön tehtäviä mukautuksia, jotka sisältyvät liittymisasiakirjaan. Kroatia tulee pankin jäseneksi ja maksaa pankin pääomaan osuutensa, joka määräytyy pääsääntöisesti jäsenvaltion BKT:n perusteella. Kroatian tapauksessa ei ole tarvetta merkittävässä määrin mukauttaa EIP:n päätöksentekojärjestelmää tai omistussuhteita.

Vaikutukset Suomelle

Jaksossa käsitellyillä määräyksillä ei ole vaikutuksia Suomelle.

3.35.4 Kroatian liittymisneuvotteluissa antamat sitoumukset ja suojalausekkeet

Kroatian on täytettävä kaikki jäsenyysedellytykset liittymiseensä mennessä ja liittymisvalmisteluja tulee jatkaa neuvottelujen päättämisen jälkeen. Liittymissopimuksen 36 artiklan mukaan komissio seuraa tiiviisti Kroatian liittymisneuvotteluissa antamien sitoumusten täyttämistä, mukaan lukien ne, jotka on täytettävä ennen liittymispäivää tai viimeistään liittymispäivänä. Seurannalla varmistetaan, että unionin lainsäädäntö saatetaan kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja että Kroatialla on riittävät valmiudet lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi. Seuranta katsottiin aiheelliseksi erityisesti siitä syystä, että neuvotteluissa ei sovittu vastaavasta jäsenyyttä lykkäävästä suojalausekkeesta, jollainen on Bulgarian ja Romanian liittymissopimuksessa. Uudistusten seurantaa ei myöskään sovittu jatkettavan liittymisen jälkeen, kuten tehtiin Bulgarian ja Romanian osalta yhteistyö- ja seurantamekanismin (CVM) puitteissa. Sen sijaan liittymissopimus sisältää määräyksen, jonka mukaan neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, mikäli seurantaprosessin aikana todetaan huolta aiheuttavia kysymyksiä. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauemmin kuin on ehdottomasti tarpeen. Neuvoston on samaa menettelyä noudattaen poistettava toimenpiteet, kun huolta aiheuttaviin kysymyksiin on puututtu tehokkaasti.

Edistymisen seurannan välineinä käytetään komission säännöllisiä seurantaraportteja, EU:n ja Kroatian välisen vakaus- ja assosiaatiosopimuksen mukaista vuoropuhelua, vertaisarviointeja, liittymistä edeltävää talousohjelmaa, julkista taloutta koskevia ilmoituksia ja tarvittaessa Kroatian viranomaisille lähetettäviä varhaisvaroituskirjeitä. Komissio on antanut kaksi seurantakertomusta syksyllä 2011 ja keväällä 2012. Komissio laatii lisäksi kaikki neuvotteluluvut kattavan seurantakertomuksen, syksyllä 2012. Komission seurantakertomuksissa esittämiä huomioita on käsitelty tarkemmin edellä yleisperusteluissa kunkin neuvotteluluvun yhteydessä. Komissio hyödyntää koko seurantaprosessin ajan jäsenvaltioiden palautetta ja ottaa tarvittaessa huomioon myös kansalaisyhteiskunnan palautteen.

Kroatia on tehnyt sitoumuksia oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien sekä laivanrakennusteollisuuden ja teräsalan rakenneuudistuksen alalla. Oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla tehdyt sitoumukset luetellaan tarkemmin liittymissopimuksen liitteessä VII. Liittymissopimuksen seurannassa keskitytään laajemmin niiden velvoitteiden täyttämiseen, jotka kuuluvat vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaan. Tähän sisältyy ulkorajojen valvontaa koskevien vaatimusten täytäntöönpano ja noudattaminen, lainvalvontaviranomaisten yhteistyö, järjestäytyneen rikollisuuden torjunta sekä oikeudellinen yhteistyö siviili- ja rikosasioissa. Kilpailupolitiikan alalla seurataan erityisesti laivanrakennusteollisuuden rakenneuudistusta koskevia sitoumuksia, jotka luetellaan liitteessä VIII, sekä teräsalan rakenneuudistusta koskevia sitoumuksia, jotka luetellaan liitteessä IX.

Kroatian liittymissopimus sisältää muiden liittymisehtojen ohella myös kolme suojalauseketta; yleinen taloudellinen suojalauseke (37 artikla), sisämarkkinasuojalauseke (38 artikla) ja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskeva suojalauseke (39 artikla).

Taloudellisen suojalausekkeen tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi puuttuminen laajentumisesta unionille aiheutuviin odottamattomiin taloudellisiin vaikutuksiin. Sisämarkkinasuojalauseketta voidaan soveltaa, jos Kroatia ei pysty täyttämään sisämarkkinoiden alaan kuuluvia jäsenyysvelvoitteita ja tämä aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavia häiriöitä sisämarkkinoiden toiminnalle. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaa koskevaa suojalauseketta voidaan soveltaa, jos alaa koskevien säädösten saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä tai täytäntöönpanossa on vakavia puutteita tai välittömiä riskejä tällaisten puutteiden syntymisestä. Komissio voi hyväksyä suojalausekkeiden mukaisesti asiaankuuluvia toimenpiteitä, joilla pyritään puuttumaan syntyneeseen häiriötilanteeseen jo ennen Kroatian liittymistä ja kolme vuotta liittymisen jälkeen. Aloite suojalausekkeen käyttöön ottoon on tultava joltakin jäsenvaltiolta tai myös Kroatialta, jos kyseessä on taloudellinen suojalauseke. Suojalausekkeita on selostettu tarkemmin kuta-

kin artiklaa koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Komissio ei esittänyt Kroatiaa koskevaa, Bulgarian ja Romanian liittymissopimusta vastaavaa, jäsenyyden lykkäämisen mahdollistavaa suojalauseketta. Artiklan 37–39 sisältäminen suojalausekkeiden lisäksi liittymissopimuksen 36 artiklan 2 kohdan määräyksen nojalla neuvostolla on kuitenkin mahdollisuus toteuttaa toimenpiteitä seurantaprosessin aikana huolta aiheuttavien kysymysten ratkaisemiseksi.

3.35.5 Liittymistä edeltävien rahoitusvälineiden asteittainen lakkauttaminen ja siirtymäajan rahoitusväline

EU:n Kroatian liittymisvalmisteluihin osoittama tuki päättyy asteittain Kroatian jäsenyyden alkaessa. Kroatia saa jäsenyytensä ensimmäisenä vuonna kuitenkin EU:lta väliaikaista taloudellista tukea vahvistaakseen julkisen hallinnon ja oikeuslaitoksen kykyä omaksua ja toimeenpanna EU:n lainsäädäntö sekä kannustaakseen virkamiehiä hyvien käytäntöjen hankkimiseen ja vertaisyhteistyöhön. Taloudellisen tuen saamisen edellytyksiä ja sen lakkauttamista on selostettu tarkemmin jäljempänä 30 artiklaa koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa.

3.35.6 Tiedonsaanti- ja neuvottelumenettely

Päätösasiakirjan liitteenä on kirjeenvaihto liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten tekemistä ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymistä koskevasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä. Menettelyllä varmistetaan Kroatian tiedonsaanti kaikista ehdotuksista, tiedoksiannoista, suosituksista ja aloitteista, jotka saattavat johtaa unionin toimielinten tai elinten tekemiin päätöksiin. Järjestelyn tarkoituksena on antaa Kroatialle mahdollisuus vaikuttaa unionin lainsäädäntöön, joka tulee sitomaan sitä jäsenvaltiona. Mainitut ehdotukset saatetaan Kroatian tietoon sen jälkeen, kun ne on toimitettu neuvostolle tai Eurooppaneuvostolle, ja Kroatian perustellusta pyynnöstä voidaan aloittaa neuvottelut, jos asian katsotaan koskevan sen etuja unionin tulevana jäsenvaltiona.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

4.1.1 Kokonaistaloudelliset vaikutukset

EU:n laajentumisen myötä lisääntyvä turvallisuus ja poliittinen vakaus ovat myös Euroopan taloudellisen hyvinvoinnin perusta. Pitkällä aikavälillä laajentuminen vaikuttaa myönteisesti unionin ulkomaankauppaan, investointeihin ja kasvuedellytyksiin. Laajentumisen kokonaistaloudelliset vaikutukset arvioidaan myönteisiksi sekä Kroatialle että nykyisille jäsenvaltioille.

Kroatian taloudellinen painoarvo laajentuneessa unionissa on pieni, eikä nykyisissä jäsenvaltioissa ole odotettavissa näkyviä välittömiä kansantaloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset Kroatiaan ovat selvästi suuremmat. Kokemukset EU:n aikaisemmista laajentumisista unionin keskitasoa köyhempiin maihin osoittavat, että liittyminen johtaa kyseisissä maissa ulkomaankaupan, investointien ja hyvinvoinnin kasvuun sekä teknisen kehityksen nopeutumiseen. Sisämarkkinoiden laajentuessa yrityksille avautuu uusia markkinoita, ja uusissa jäsenvaltioissa ostovoima on nopeassa kasvussa.

Kroatiassa liittymisen kauppavaikutusten arvioidaan olevan tuntuvia, sillä sen ulkomaankaupasta noin kaksi kolmasosaa suuntautuu EU:n nykyisiin jäsenvaltioihin. Kroatian sekä nykyisten jäsenvaltioiden välinen yhteistyö on jo kehittynyt pitkälle vakautus- ja assosiaatiosopimuksen myötä. Kroatian kauppa EU:n kanssa on hyvin pitkälle vapautettu. Kaupan kasvu Kroatiassa voi jatkossakin olla nopeaa taloudellisen kehityksen vuoksi, vaikkei itse EU-jäsenyyteen enää liittyisi merkittävää kasvuvaikutusta.

Laajentuminen saattaa lisätä ulkomaisia sijoituksia Kroatiaan kun riskitekijät, kuten hallinnolliseen toimintakykyyn liittyvä epävarmuus, vähenevät entisestään. Unionin aiempien laajentumisten yhteydessä näin on tapahtunut. Kroatiassa tapahtunut yksityistämiskehitys on jo houkutellut suoria ulkomaisia sijoituksia. Kroatian haasteena on tavoitella ulkomaisia sijoituksia uusinvestointeihin. Ulkomaisten sijoitusten vaikutukset Kroatian talouteen voivat olla merkittäviä,

kun taas nykyisille jäsenvaltioille vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä.

Aikaisemmat laajentumiset eivät ole johtaneet laajoihin muuttoliikkeisiin eivätkä aiheuttaneet vakavia työmarkkinahäiriöitä jäsenvaltioissa. Työvoiman muuton arvioidaan tämänkin laajentumisen yhteydessä jäävän suhteellisen vähäiseksi. Komission mukaan suurin muuttovirta unioniin vuosina 2004 ja 2007 liittyneistä uusista jäsenvaltioista osui voimakkaan talouskasvun aikaan, mutta tämä suuntaus muuttui jyrkästi talous- ja finanssikriisin alettua vuonna 2008. Kroatian ja Suomen suhteellisen pitkän etäisyyden vuoksi ei liene todennäköistä, että Kroatiasta tulisi Suomen työmarkkinoille suuria työntekijämääriä.

Ostovoiman kasvaminen Kroatiassa vaikuttaa ajan mittaan myönteisesti Suomen ja Kroatian väliseen kauppavaihtoon. Nykyisin vienti Kroatiaan on vaatimattomasti 0,1 prosenttia Suomen koko viennistä. Tuonti Kroatiasta on tätä vähäisempää.

Talouspolitiikka

EU:hun liittymisen myötä Kroatia sitoutuu yhteisiin unionin pelisääntöihin ja liittyminen toimii Kroatian välttämättömien rakenteellisten uudistusten kannustimena. Talouspoliittinen yhteistyö tuo vakautta Kroatian talouskehitykseen. Suotuisa integraatiokehitys edellyttää Kroatialta kestävää ja selvästi nykyisiä jäsenvaltioita nopeampaa talouskasvua. Mitä nopeammin lähentyminen sujuu, sitä pienemmiksi laajentumisen kustannukset jäävät. Kroatian merkittävimmät rakennepoliittiset haasteet liittyvät edelleen suurelta osin siirtymätalousvaiheeseen.

Kroatia osallistuu liittymishetkestä lähtien myös talous- ja rahaliittoon, mutta ei ota välittömästi euroa käyttöön. Jokainen uusi jäsenvaltio on aluksi asemaltaan ”jäsenvaltio, jota koskee poikkeus ” talous- ja rahaliiton jäsenenä. Poikkeusmaa-asema tarkoittaa käytännössä sitä, että maa noudattaa kaikkia talouspolitiikkaa koskevia säännöksiä, mutta ei siirry vielä yhteisen rahan, euron, käyttöön. Euron käyttöönottamisen edellytyksenä Kroatian tulee täyttää EU-sopimuksen mukaiset talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvät velvollisuudet ja saavuttaa SEUT 140 artiklassa ja perussopimuksiin liitetyssä pöytäkirjassa N:o 13. määritellyt lähentymiskriteerit.

Kestävä ja uskottava rahataloudellinen vakaus saavutetaan vain pitkään jatkuvan, hyvän reaalitaloudellisen kehityksen ja tasapainoon tähtäävän talouspolitiikan tuloksena. Olennaista on kestävä lähentyminen. Liian aikainen ja puutteellisten edellytysten vallitessa tapahtuva pyrkiminen rahaliiton jäsenyyteen ja valuutan kytkeminen ERM II - valuuttakurssijärjestelmään voi johtaa alhaiseen tuotannon kasvuun ja heikkoon työllisyyteen. Liian aikainen rahaliiton jäsenyys voi olla ongelmallista myös euroalueen korko- ja valuuttakurssivakauden kannalta, sillä lähentymiseen liittyy myös reaalisen valuuttakurssin vahvistuminen. Euron käyttöönoton jälkeen reaalinen valuuttakurssi suhteessa muihin euroalueen maihin voi vahvistua vain muita maita nopeamman inflaation kautta.

Keskeinen haaste Kroatian talous- ja rakennepolitiikassa liittyy sellaisten hallinnollisten rakenteiden luomiseen, jotka tukevat markkinoiden toimintaa ja yksityisen sektorin, erityisesti rahoitusmarkkinoiden, tasapainoista kehittymistä. Rahoitusmarkkinoiden ja -laitosten asianmukainen sääntely ja tehokas valvonta ovat tässä suhteessa avainasemassa.

4.1.2 Budjettivaikutukset

Kroatian liittymisellä on suoria budjettivaikutuksia. Kroatia saa liittymisestään alkaen EU-budjetista allokoitavaa rahoitusta, minkä lisäksi Kroatia maksaa oman maksuosuutensa EU-budjettiin. Laajentumisen suorat budjettivaikutukset ovat tehtyjen päätösten perusteella tiedossa vuoden 2013 osalta. Vuosien 2014–2020 monivuotinen rahoituskehys on neuvotteluvaiheessa, eikä lopullisia Kroatian liittymisen aiheuttamia budjettivaikutuksia voida vielä vahvistaa.. Nämä vaikutukset ovat olennaisesti sidoksissa siihen, millaisia ratkaisuja rahoituskehysneuvottelujen yhteydessä yleisesti tehdään. Komission 6 päivänä heinäkuuta 2012 antamassa päivitetyssä rahoituskehysehdotuksessa huomioitiin myös Kroatian liittymisestä aiheutuvat kustannukset. Komissio ehdottaa Kroatian kokonaisrahoitukseksi vuosille 2014–2020 maksusitoumusmäärärahoina 13,74 miljardia euroa ja maksumäärärahoina 9,96 miljardia eu-

roa (vuoden 2011 hintatasossa). Lopulliset budjettivaikutukset selviävät rahoituskehysneuvottelujen päätyttyä.

Vuoden 2013 budjettivaikutusten osalta Kroatian liittymisen välittömät kustannukset Suomelle aiheutuisivat EU-talousarviosta Kroatialle osoitettavista rahoitusmääristä, jotka olisivat 1.7.2013–31.12.2013 välisellä ajalla maksusitoumusmäärärahoina 687,5 miljoonaa euroa. Maksumäärärahoina kasvua olisi 396,3 miljoonaa euroa. Suomen maksuosuus EU-talousarvioon on noin 1,6 prosenttia. Kroatian omat maksut huomioiden Suomen maksut EU:lle kasvaisivat välittömästi Kroatian liittymisestä johtuen noin 5 miljoonalla eurolla ensimmäisen puolen vuoden aikana. Seuraavan rahoituskehyskauden aikana Kroatian EU-budjetista saama rahoitusosuus kasvaisi asteittain tukien asteittain kasvaessa.

4.2 Ympäristövaikutukset

Kroatian liittymisen vaikutukset EU:n nykyisen alueen ympäristön tilaan ovat lähtökohtaisesti myönteisiä. Liittymisen merkitys ympäristön tilaan Suomessa on merkittävästi rajoitetumpi kuin edellisten 1 päivänä tammikuuta 2007 ja 1 päivänä toukokuuta 2004 toteutuneiden laajentumisten.

Kroatian on pantava EU:n ympäristölainsäädäntö täytäntöön liittymishetkeensä mennessä, lukuun ottamatta niitä säännöksiä, joiden soveltamiseen on myönnetty siirtymäaika. EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpano parantaa vähitellen ympäristön tilaa Kroatiassa ja samalla koko Euroopan alueella. Se merkitsee monelta osin huomattavaa parannusta Kroatian ympäristönsuojelun tasoon verrattuna jäsenyysneuvotteluita edeltäneeseen aikaan. Kroatialle myönnetyt siirtymäajat, jotka johtuvat unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämien investointien merkittävyydestä, eivät estä ympäristönsuojelun kannalta myönteistä kehitystä. Ilmansuojelua koskevien unionin säädösten täytäntöönpano parantaa huomattavasti Kroatian ilmanlaatua ja samalla ihmisten terveyttä. Kroatian rajat ylittävien päästöjen vähentyessä ilmanlaatu paranee ja ilmansaasteista aiheutuvat haitat vähenevät myös monissa nykyisissä jäsenvaltioissa. Kaiken kaikkiaan Suomeen kohdistuvia ympäristövaikutuksia voidaan kuitenkin pitää hyvin vähäisinä.

4.3 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Kroatia hyväksyy unionin jäsenvaltiona jäsenyydestä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet liittymissopimuksen mukaisesti. Tästä aiheutuu tiettyjä organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia unionin toimielimissä, joita on selostettu tarkemmin jaksossa 3.34.

Kroatian liittymisestä unioniin ei arvioida aiheutuvan välittömiä organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia Suomelle.

4.4 Vaikutukset kansalaisen asemaan

EU:n kansalaisilla ja heidän perheenjäsenillään on oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Kroatian liittymispäivästä alkaen vapaa liikkumisoikeus koskee paitsi työvoimaa myös taloudellisesti eiaktiivisia henkilöitä, kuten opiskelijoita ja eläkeläisiä.

Työvoiman vapaa liikkuvuus voidaan toteuttaa siirtymäjärjestelyjen kautta. Jäsenvaltioilla on oikeus soveltaa siirtymäjärjestelyjä, mikäli ne katsovat, että työntekijöiden muuttovirroissa saattaa syntyä epätasapainoa Kroatian ja nykyisten jäsenvaltioiden välille esimerkiksi vallitsevien palkkatasojen erojen vuoksi. Laajentumisen myötä myös Suomen kansalaisille avautuu pääsy Kroatian työmarkkinoille. Kansalaisten ammatillista liikkumista Suomen ja Kroatian välillä helpottaa tutkintojen vastavuoroinen tunnustaminen. Kroatian täysivaltainen osallistuminen EU:n koulutus-, nuoriso- ja tutkimustyöhön lisää opiskelijoiden, koulutusalan henkilöstön, tutkijoiden ja nuorten kansainvälistymismahdollisuuksia ja parantaa yhteistyön edellytyksiä. Kansalaisten sosiaaliturvan kattavuus Euroopassa paranee. Sosiaaliturvan koordinaatiojärjestelmä laajenee koskemaan Suomen ja Kroatian välillä liikkuvia unionin kansalaisia ja mahdollistaa muun muassa eläkkeiden ja muiden sosiaaliturvaetuuksien maksamisen jäsenvaltiosta toiseen.

Kroatiasta muualle EU:n alueelle suuntautuvan muuttoliikkeen arvioidaan kokonaisuudessaan jäävän kohtalaisen vähäiseksi. Maahan muuttaneet työntekijät ja heidän

perheensä kuuluvat sen maan sosiaaliturvajärjestelmään, jossa he työskentelevät. Suomessa työssä oleva kroatialainen kuuluu Suomen sosiaaliturvaan riippumatta siitä, pidetäänkö häntä Suomessa asuvana. Suomi vastaa tällöin paitsi työntekijän, myös hänen ei työssä olevien perheenjäsentensä sairaanhoidon kustannuksista ja perhe-etuuksiensa, kuten lapsilisän, maksamisesta.

Kroatian sisärajavalvonta ja -tarkastukset säilyvät toistaiseksi Kroatian ja nykyisten Schengen- valtioiden välillä. Kun neuvosto aikanaan tekee Schengenin säännöstön mukaisesti päätöksen sisärajatarkastusten poistamisesta, EU:n jäsenvaltioiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti 28 valtion alueella. Kroatian liityttyä unioniin EU:n ulkoraja siirtyy Kroatian Bosnia-Hertsegovinan, Serbian ja Montenegron rajoille. Montenegron kanssa avattiin jäsenyysneuvottelut kesäkuussa 2012, Serbia on EU-jäsenehdokasmaa ja komissio on arvellut Bosnia-Hertsegovinan jättävän jäsenyyshakemuksensa pian EU:n ja Bosnia-Hertsegovinan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen voimaantulon jälkeen. Kroatia saattaa siten tulevaisuudessa olla maarajojensa osalta unionin sisärajavaltio.

Sisämarkkinoiden laajentuminen tuo suomalaisille kuluttajille etuja. Kaupan esteiden poistuessa ja Kroatian talouden ja kulutustavaroiden tuotannon kehittyessä tuotevalikoimat ja hintakilpailu kasvavat. Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian keskinäinen kauppa laajenee ja lisää yleistä hyvinvointia. Suomen ja muiden EU-kansalaisten etujen mukaista on, että EU:n yhteinen kuluttajansuoja ulottuu koko laajentuneelle sisämarkkina-alueelle.

5 Asian valmistelu

5.1 Liittymisneuvottelujen tausta

SEU 1 ja 2 artiklan mukaisesti EU rakentuu vapauden, demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioituksen periaatteille. Unionin kehityksen keskeinen lähtökohta on ollut, että unioni on avoin uusille jäsenmaille, jotka sitoutuvat sen arvoihin ja toimintatapoihin. SEU 49 artiklan mukaan jokainen Euroopan valtio, joka kunnioittaa edellä mainittuja arvoja ja sitoutuu edistämään niitä, voi hakea unionin jäsenyyttä.

Kylmän sodan päättymisen jälkeinen muutos Keski- ja Itä-Euroopassa tapahtui pääosin rauhanomaisesti. Berliinin muurin murtumisesta vuonna 1989 alkanut Euroopan poliittinen murros avasi tien EU:n ja sen edustaman arvoyhteisön laajentumiselle Keski- ja Itä-Eurooppaan. Länsi-Balkanin alueella sosialistisen järjestelmän purkautuminen johti Euroopan väkivaltaisimpaan konfliktiin toisen maailmansodan jälkeen. Marraskuussa 1995 solmittu Daytonin rauhansopimus päätti kolme ja puoli vuotta kestäneen Bosnian sodan. Vielä vuonna 1999 tilanne Kosovossa kärjistyi avoimeksi sodaksi.

Jugoslavian hajoamissodissa kuoli arviolta 200 000 ihmistä. Konflikti Euroopassa toimi herätteenä sekä EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan että kriisinhallintayhteistyön tiivistämiselle. Konfliktin myötä EU:n piirissä vahvistui käsitys siitä, että ainoa keino vakauttaa kestävällä tavalla Länsi-Balkanin alue Euroopan kaakkoiskolkassa oli saattaa alueen maat tiiviimmin unionin yhteyteen.

Kööpenhaminassa 1993 kokoontunut Eurooppa-neuvosto katsoi uusien maiden liittymisen voivan tapahtua heti, kun ne pystyvät ottamaan vastuulleen jäsenyyden tuomat velvoitteet ja täyttämään määrätyt taloudelliset ja poliittiset kriteerit. Näitä kriteereitä on sittemmin kutsuttu Kööpenhaminan kriteereiksi.

Kööpenhaminan kriteereissä kiteytyvät EU:n perusarvot. Unionin jäsenyyttä hakevalla maalla on oltava vakaat hallinnolliset rakenteet, joilla taataan demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen toteutuminen, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojelu. Hakijamaalla on oltava lisäksi jäsenyyteen mennessä toimiva markkinatalous ja edellytykset selvitä kilpailun ja markkinavoimien paineista unionissa sekä kyky noudattaa jäsenyysvelvoitteita, mukaan luettuna poliittisen unionin ja rahaliiton tavoitteita. Kööpenhaminan kriteerit kannustavat unionin jäsenyyttä tavoittelevia maita vahvistamaan oikeusvaltiollisuutta ja parantamaan ihmisoikeuksien toteutumista. Kriteerit samalla varmistavat, ettei unionin sisäinen yhtenäisyys ja sisämarkkinoiden toimivuus järky uusien maiden liittymisen myötä.

Madridissa joulukuussa 1995 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa viitattiin tarpeeseen "luoda edellytykset, jotka mahdollis-

tavat ehdokasmaiden asteittaisen ja sopusointuisen integroitumisen, erityisesti markkinatalouden kehittämisen, hallintorakenteidensa mukauttamisen sekä vakaan taloudellisen ja rahoituksellisen ympäristön luomisen avulla".

Vuonna 1996 EU omaksui niin sanotun alueellisen lähestymistavan suhteiden kehittämiseksi Länsi-Balkanin maihin tarkoituksena lisätä alueen maiden keskinäistä kanssakäymistä ja sitoa ne eurooppalaiseen integraatiokehitykseen. Vuonna 1997 neuvosto päätti alueen maiden avustamista koskevista poliittisista ja taloudellisista ehdoista. Tämän ehdollisuusstrategian mukaisesti alueen maiden suhdekehitys EU:n kanssa ja EU:n avun saaminen edellyttää myönteistä kehitystä keskeisten eurooppalaisten perusarvojen toimeenpanossa.

Vuonna 1999 alueellisen lähestymistavan ja ehdollisuusstrategian pohjalta määriteltiin vakautus- ja assosiaatioprosessi, jonka Lissabonin Eurooppa-neuvosto vahvisti vuonna 2000 EU:n Länsi-Balkanin politiikan perustaksi ja jonka tavoitteena on vahvistaa Länsi-Balkanin maiden demokraattisia instituutioita, oikeusvaltiollisuutta sekä luoda valmiuksia ylläpitää toimivaa markkinataloutta.

Vuonna 2006 Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella järjestetty Eurooppa-neuvosto vahvisti periaatteet, joilla laajentumista viedään eteenpäin. Tämän niin sanotun laajentumiskonsensuksen keskeiset elementit ovat: EU:n tulee pitää kiinni sitoumuksista, jotka koskevat meneillään olevia liittymisneuvotteluja, tiukka ehdollisuus neuvottelujen kaikissa vaiheissa ja kunkin maan arviointi omien ansioidensa mukaan. Laajentumisessa on lisäksi huomioitava unionin kyky ottaa vastaan uusia jäseniä. Eurooppa-neuvosto kiinnitti myös huomiota kansalaismielipiteen tukeen prosessille, minkä vuoksi tiedottamiseen on kiinnitettävä huomiota.

5.2 Liittymistä valmisteleva tuki

Kroatialle on myönnetty jo vuodesta 2001 lähtien rahoitusta useista EU:n tukiohjelmista julkisen hallinnon, lainsäädännön ja infrastruktuurin kehittämiseen. Vuoteen 2005 asti kehittämistyötä rahoitettiin etenkin Balkanin maiden jälleenrakentamiseen ja olojen vakauttamiseen suunnatusta CARDS–ohjelmasta keskimäärin 65 miljoonalla eurolla vuosittain. Kroatian saavutettua jäsenehdokasmaa-aseman liittymisvalmisteluja tuettiin vuosina 2005–2007 laajentumista valmistelevasta Keski- ja Itä-Euroopan jäsenyyshakijamaille suunnatusta rahoitusvälineestä (Phare), ja sitä täydentävistä maaseutualueiden kehittämisohjelmasta (Sapard) ja liikenteen ja ympäristöalan infrastruktuurin kehittämisen ohjelmasta (ISPA) yhteensä noin 130 miljoonalla eurolla vuodessa. Nämä tukivälineet yhdistettiin vuonna 2007 yhdeksi liittymistukivälineeksi (IPA), josta Kroatian jäsenyysvalmisteluihin on osoitettu noin 150 miljoonaa euron verran vuosittain.

EU:n tarjoama liittymistuki on merkittävästi vauhdittanut maan oikeusvaltiokehitystä sekä vahvistanut maan hallintorakenteita ja julkisen hallinnon toimintakykyä. Näin se on olennaisella tavalla tehostanut Kroatian jäsenyysvalmisteluja ja valmistanut Kroatian hallintoa jäsenyyden tuomien vastuitten, muun muassa EU:n tukien hallinnointiin. Tuen tuloksellisuuteen on keskeisesti vaikuttanut jäsenvaltioiden hallintojen Kroatialle Twinning-hankkeiden ja TAIEX-vaihdon avulla antama asiantuntijatuki ja hyvät käytännöt unioninlainsäädännön toimeenpanossa ja hallinnon järjestämisessä tehokkaan jäsenyyden vaatimuksia vastaavaksi.

Näissä hallintojen välisissä Twinning -hankkeissa Kroatia on useimmin valinnut juuri Suomen yhteistyökumppaniksi. Kroatia on luottanut Suomen asiantuntemukseen muun muassa oikeuslaitoksen, meriturvallisuuden, korruption torjunnan, ilmanlaadun seurantajärjestelmien, elintarvikevalvonnan ja terveydenhoidon kehittämistyössä. Yhteisiä hankkeita on toteutettu jo 14. Kroatian IPA-tuesta on käytetty julkisen hallinnon vahvistamiseen ja lainsäädännön sopeuttamiseen noin 30 prosenttia ja aluekehitykseen noin 40 prosenttia. Muu osa tuesta on suunnattu maaseudun kehittämiseen, rajaalueyhteistyöhön ja inhimillisten voimavarojen kehittämiseen. Vastaanottokyvyn puutteiden vuoksi IPA-tuen tulokset ovat jääneet maaseudun kehittämisen alalla muita heikommaksi. Vuosien mittaan Kroatialla on ollut vaikeuksia tuen hallinnoinnissa ja komissio onkin katsonut tarpeelliseksi jatkaa Kroatialle annettavaa niin sanotun siirtymäkauden

tukea jäsenyyden ensimmäisen vuoden ajan varmistaakseen Kroatian sujuvan siirtymisen jäsenyyteen.

5.3 Liittymisneuvottelujen kulku

Edellytyksenä liittymisneuvottelujen aloittamiselle oli edellä jaksossa 5.1 selvitettyjen Kööpenhaminassa sovittujen poliittisten kriteerien täyttäminen sekä riittävä edistyminen taloudellisten ehtojen täyttämisessä. Länsi-Balkanin maille asetettuja lisäedellytyksiä olivat vakautus- ja assosiaatioprosessin kriteerit: alueellinen yhteistyö sekä täysi yhteistyö entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen(ICTY) kanssa.

Nizzan Eurooppa-neuvosto vahvisti vuonna 2000 periaatteen, jonka mukaan neuvottelut edistyvät kunkin hakijamaan omien ansioidensa mukaan ja muista riippumatta. Toinen tärkeä periaate on, että arviot hakijamaiden edistyksestä perustuvat selkeisiin ja objektiivisiin kriteereihin. Yleisenä neuvotteluperiaatteena on, että mistään ei ole sovittu, ennen kuin kaikesta on sovittu.

Kroatia jätti jäsenyyshakemuksen helmikuussa 2003. Eurooppa-neuvostossa kesäkuussa 2004 todettiin Kroatian täyttävän Kööpenhaminan poliittiset kriteerit ja neuvoston vuonna 1997 Länsi-Balkanin maille vahvistamat liittymisprosessin ehdot. Eurooppa-neuvosto päätti joulukuussa 2004, että liittymisneuvottelut voidaan aloittaa 17 päivänä maaliskuuta 2005 edellyttäen, että Kroatia tekee varauksetonta yhteistyötä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa. Neuvosto vahvisti maaliskuussa sitoutuneensa tukemaan Kroatian liittymistä unioniin, mutta lykkäsi neuvottelujen aloittamista siihen kunnes Kroatia täyttää edellä mainitun täyden yhteistyön vaatimuksen.

Eurooppa-neuvosto päätti liittymisprosessin käynnistämisestä ja kutsui koolle hallitustenvälisen konferenssin Kroatian kanssa vuoden 2005 alkupuolella. Eurooppa-neuvosto korosti, että Kroatian on jatkettava täysipainoista yhteistyötä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa ja ryhdyttävä tarvittaviin toimiin, jotta viimeinenkin syytteeseen asetettu henkilö löydetään ja toimitetaan Haagiin. Keskeinen kysymys koski tuomioistuimen etsintäkuuluttaman kroatialaisen kenraali Ante Gotovinan löytämistä.

Entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) pääsyyttäjä vahvisti lokakuussa 2005 Kroatian tekevän täyttä yhteistyötä tuomioistuimen kanssa. Neuvosto totesi näin Kroatian täyttävän viimeisen edellytyksen liittymisneuvottelujen aloittamiseksi. Neuvosto myös totesi, että täysi yhteistyö entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) kanssa säilyy edellytyksenä neuvottelujen edistymiselle koko liittymisprosessin ajan. Liittymisneuvottelut Kroatian kanssa avattiin 3 päivänä lokakuuta 2005, jolloin avattiin neuvottelut myös Turkin kanssa. Eurooppa-neuvosto vahvisti joulukuussa 2005 neuvoston päätöksen. Kenraali Gotovina pidätettiin joulukuussa 2005 Kanarian saarilla Espanjassa ja siirrettiin Haagiin odottamaan tuomioistuinkäsittelyä.

Liittymissopimuksen valmistelu aloitettiin Iso-Britannian puheenjohtajuuskaudella lokakuussa 2005 jäsenvaltioiden, komission ja neuvoston sihteeristön edustajista koostuvassa työryhmässä. Työssä noudatettiin aikaisempia neuvottelukierroksia vaativampaa uudistettua neuvottelumekanismia, joka perustui vuonna 2006 unionissa käytyyn laajentumiskeskusteluun ja sitä seuranneeseen laajentumiskonsensukseen.

Liittymisneuvottelujen ensimmäinen vaihe oli unionin säännöstön läpikäynti komission kanssa. Komissio suoritti EU:n ja Kroatian lainsäädännön vertailun, jossa selvitetään lainsäädännön vastaavuutta ja eroavuutta. Samalla yksilöitiin ne osa-alueet, jotka tuottavat Kroatialle vaikeuksia. Vertailun perusteella komissio antoi jäsenvaltioiden käsiteltäväksi lukukohtaiset raportit toimenpidesuosituksineen.

Liittymisneuvottelut käytiin Kroatian ja unionin jäsenvaltioiden välillä siten, että neuvosto hyväksyi unionin yhteiset neuvottelukannat komission ehdotusten pohjalta. Neuvotteluissa sovittiin niistä ehdoista, joilla Kroatia liittyy unioniin. Yhden asiakokonaisuuden eli neuvotteluluvun tultua käsitellyksi se suljettiin ehdollisesti. Liittymisneuvottelut käytiin hallitusten välisen konferenssin muodossa, EU:n jäsenvaltioiden ja Kroatian ministereiden tai ministerien sijaisten välisinä neuvotteluina. Komissio huolehti käytännös-

sä teknisistä neuvotteluista, laati tarvittavaa tausta-aineistoa sekä valmisteli EU:n yhteiset kantaluonnokset neuvostolle. Neuvosto määritteli unionin kannan neuvottelulukuihin. Euroopan parlamentti pidettiin tietoisena neuvotteluiden edistymisestä.

Kroatian liittymisneuvottelut oli jaettu 35 aihekohtaiseen lukuun. Kroatian ja Turkin lokakuussa 2005 käynnistyneissä liittymisneuvotteluissa otettiin käyttöön uusi menettely, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat asettaa kullekin luvulle niin kutsutut arviointiperusteet. Arviointiperusteet ovat jäsenvaltioiden asettamia ehtoja ehdokasmaalle. Arviointiperusteet voivat liittyä ehdokasmaan olemassa olevien sitoumusten täyttämiseen tai lainsäädännön riittävän toimeenpanon osoittamiseen. Neuvottelujen avaamisvaiheessa arviointiperusteella varmistetaan, että ehdokas on valmis neuvotteluihin. Luvun sulkemisvaiheessa varmistetaan, että EU-lainsäädäntö ja muuta sitoumukset on toimeenpantu.

Kroatia sitoutui liittymisneuvotteluissa omaksumaan unionin säännöstön, panemaan sen täytäntöön ja valvomaan sen soveltamista liittymisestä lähtien. Koska unionin säännöstö kehittyy jatkuvasti, neuvotteluprosessissa otettiin huomioon myös uusi unionin säännöstö. Liittymisneuvottelut koskivat sellaisia unionin säännöstön osa-alueita, joita Kroatia ei katso pystyvänsä soveltamaan täysimääräisesti liittymisestä lähtien ja joissa se tarvitsee siirtymäjärjestelyjä. EU haki siirtymäjärjestelyjä sellaisissa kysymyksissä, joissa pidetään tarpeellisena turvata sisämarkkinoiden toimivuus, kunnes Kroatia pystyy toimimaan unionin säännöstön ja käytäntöjen mukaisella tavalla. Neuvotteluiden keskeinen lähtökohta oli, että Kroatian on hyväksyttävä ja noudatettava unionin säännöstöä ilman poikkeuksia liittymisajankohdasta lukien. Siirtymäjärjestelyihin voitiin myöntyä hyvin perustelluissa poikkeustapauksissa, mutta niiden tuli olla kestoltaan ja laajuudeltaan rajallisia.

Ensimmäinen Kroatian neuvotteluluku (tiede ja tutkimus) avattiin kesäkuussa 2006. Vuoden 2007 aikana lainsäädännön vertailu saatiin päätökseen ja neuvottelujen painopiste siirtyi neuvottelulukujen arviointiperusteiden täyttämiseen. Eurooppa-neuvostossa 2007 vahvistettiin Kroatian edistyminen liittymisneuvotteluissa ja todettiin, että Kroatian on tehostettava toimiaan vähemmistöjen oikeuksien, pakolaisten paluun, oikeuslaitoksen uudistamisen, alueellisen yhteistyön ja korruption torjunnan aloilla.

Neuvosto totesi joulukuussa 2009 Kroatian neuvottelujen edenneen niin pitkälle, että Kroatian liittymissopimuksen valmistelu päätettiin aloittaa. Kesäkuussa 2010 otettiin käsiteltäväksi viimeiset jäljellä olevat neuvotteluluvut, näiden joukossa vaikeimpiin neuvottelulukuihin kuuluvat oikeuslaitos ja perusoikeudet sekä kilpailupolitiikka.

Neuvotteluiden lopussa sovittiin, että Kroatia hyväksyy ilman neuvotteluita uuden unionin säännöstön, joka hyväksytään 1 päivän heinäkuuta 2011 ja 1 päivä heinäkuuta 2013 välisenä aikana. Tarpeen vaatiessa hakijamaa voi pyytää liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavaa tiedonsaanti- ja kuulemismenettelyä, joka on osa liittymissopimusta. Neuvotteluiden kestoon vaikutti aiempia laajentumiskierroksia vaativampi, uudistettu neuvottelumekanismi. Liittymisneuvotteluiden kulkuun vaikutti myös Kroatian ja Slovenian välinen kiista maiden välisestä merirajasta, joka heijastui neuvotteluiden etenemiseen teknisellä tasolla. Maat sopivat syyskuussa 2009 kiistan alistamisesta välitystuomioistuimen ratkaistavaksi. Oikeuslaitosta ja perusoikeuksia koskevan luvun avaamista hidastivat myös Kroatian ongelmat koskien kenraali Gotovinan tutkintaan liittyviä asiakirjoja.

Työ saatiin päätökseen 30 päivänä kesäkuuta 2011 ministeritason liittymiskonferenssissa. Liittymissopimus allekirjoitettiin Puolan puheenjohtajuuskaudella 9 päivänä joulukuuta 2011 Eurooppa- neuvoston kokouksen yhteydessä. Suomea kokouksessa edusti pääministeri Jyrki Katainen.

Kroatian liittymisneuvottelut lähtivät siten liikkeelle aikana, jolloin EU:n perustuslakisopimuksen voimaantulo oli vielä epävarmaa ja päättyivät tilanteessa, jolloin Lissabonin sopimus oli ollut kaksi vuotta voimassa.

5.4 Liittymisneuvottelujen tulokset

Kesäkuun 2011 Eurooppa-neuvosto kiitti Kroatiaa sen ponnisteluista, jotka tekivät mahdolliseksi liittymisneuvottelujen saattamisen päätökseen. Eurooppa-neuvosto totesi,

että Kroatian olisi jatkettava uudistoimiaan tarmokkaasti, erityisesti oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien osalta, jotta se voi täyttää jäsenyysvelvoitteensa kaikilta osin liittymispäivästään alkaen.

Liittymissopimus sisältää määräyksen, jonka mukaan komissio seuraa tiiviisti Kroatian liittymisneuvotteluissa antamien sitoumusten täyttämistä, mukaan lukien ne, jotka on täytettävä ennen liittymispäivää tai viimeistään liittymispäivänä. Seurannalla varmistetaan, että unionin lainsäädäntö saatetaan kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja että Kroatialla on riittävät valmiudet lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi. Seuranta katsottiin aiheelliseksi erityisesti siitä syystä, että neuvotteluissa ei sovittu vastaavasta jäsenyyttä lykkäävästä turvalausekkeesta, jollainen on Bulgarian ja Romanian liittymissopimuksessa. Uudistusten seurantaa ei myöskään sovittu jatkettavan liittymisen jälkeen, kuten tehtiin Bulgarian ja Romanian osalta yhteistyö- ja seurantamekanismin (CVM) puitteissa.

Seurannan välineitä ovat säännöllisesti päivitettävät seurantataulukot, unionin ja Kroatian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen mukainen vuoropuhelu, vertaisarvioinnit, liittymistä edeltävä talousohjelma, julkista taloutta koskevat ilmoitukset ja tarvittaessa Kroatian viranomaisille lähetettävät varhaisvaroituskirjeet. Komissio esitti syksyllä 2011 ja keväällä 2012 Euroopan parlamentille ja neuvostolle Kroatian edistymistä koskevat seurantakertomukset.

Komissio laatii lisäksi kaikki neuvotteluluvut kattavan seurantakertomuksen syksyllä 2012. Komissio hyödyntää koko seurantaprosessin ajan jäsenvaltioiden palautetta ja ottaa tarvittaessa huomioon myös kansalaisyhteiskunnan palautteen.

Liittymissopimus sisältää määräyksen, jonka mukaan neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, mikäli seurantaprosessin aikana todetaan huolta aiheuttavia kysymyksiä. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauemmin kuin on ehdottomasti tarpeen Neuvoston on samaa menettelyä käyttäen poistettava nämä toimenpiteet, kun huolta aiheuttaviin kysymyksiin on puututtu tehokkaasti.

Neuvotteluissa sovittiin, että komissio kiinnittää seurannassa erityistä huomiota sitoumuksiin, jotka Kroatia on tehnyt oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla, mukaan luettuna oikeuslaitoksen uudistaminen ja tehokkuus, sotarikosten puolueeton käsittely ja korruption torjunta. Sitoumukset luetellaan liittymissopimuksen liitteessä VII. Lisäksi seurannassa keskitytään vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaan, mukaan luettuna ulkorajojen valvontaa koskevien vaatimusten täytäntöönpano ja noudattaminen, poliisiyhteistyö, järjestäytyneen rikollisuuden torjunta sekä oikeudellinen yhteistyö siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa. Lisäksi seurataan kilpailupolitiikan alalla erityisesti laivanrakennusteollisuuden rakenneuudistusta koskevia sitoumuksia, jotka luetellaan liitteessä VIII, sekä teräsalan rakenneuudistusta koskevia sitoumuksia, jotka luetellaan liitteessä IX. Komissio esittää näiden alojen sitoumuksia koskevat erilliset arvioinnit puolivuosittain Kroatian liittymiseen saakka.

Kroatialle myönnettiin siirtymäjärjestelyjä tai väliaikaisia poikkeusjärjestelyjä neuvotteluluvuissa, jotka koskivat tavaroiden, palveluiden ja pääoman vapaata liikkuvuutta, kilpailupolitiikkaa, maataloutta, elintarviketurvallisuutta, kalastusta, liikennepolitiikka, verotusta, aluepolitiikkaa ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittamista, oikeutta, vapautta ja turvallisuutta, ympäristöä ja tulliliittoa. EU neuvotteli poikkeusjärjestelyjä henkilöiden vapaata liikkuvuutta ja liikennepolitiikkaa koskeviin neuvottelulukuihin.

5.5 Suomen neuvottelutavoitteet ja niiden toteutuminen

Suomi on johdonmukaisesti tukenut unionin laajentumista ja toiminut laajentumisneuvottelujen edistämiseksi Eurooppaneuvostossa vahvistettujen periaatteiden pohjalta. Euroopan taloudellisen integraation syveneminen on Suomen talouselämän ja kansalaisten etujen mukaista.

Elintasokuilun tasoittuminen Kroatian sitoutuminen yhteisiin pelisääntöihin ja niiden valvontaa helpottaa rajat ylittävien ongelmien ja uhkien torjumista. Jäljellä olevat kaupan esteet poistuvat. Laajentumisen myötä EU:n kansainvälinen painoarvo kasvaa enti-

sestään, samoin edellytykset maanosan talouskasvulle ja työllisyydelle.

Rauhan ja vakauden edistäminen Euroopassa on perusarvo, jota laajentuminen tukee. EU:n laajentumisessa Länsi-Balkanille tavoitteena on laajentaa rauhan, vakauden ja demokratian vyöhykettä siihen osaan Eurooppaa, joka väkivaltaisimmin koki kylmän sodan päättymisen ja sosialismin romahtamisen seuraukset.

Suomi on laajentumispolitiikassaan katsonut, että EU:n ovien tulee olla auki kaikille Euroopan valtioille, jotka täyttävät jäsenyydelle asetetut ehdot. Jäsenyyden ehdoista kiinnipitäminen on sekä unionin että hakijamaan etu. Liittymisneuvotteluissa Suomi on toiminut aktiivisesti sen puolesta, että yhteisesti sovittuja neuvotteluperiaatteita kunnioitetaan ja hakijamaita kohdellaan tasavertaisesti.

Kroatian jäsenyysneuvottelujen aikana Suomen neuvottelutavoitteena oli, että neuvotteluissa noudatetaan mahdollisimman pitkälti unionin aikaisempien laajentumiskierrosten periaatteita, ja että neuvotteluratkaisuissa pyritään mahdollisimman vähäisiin siirtymäaikajärjestelyihin tai muihin poikkeuksiin. Suomi korosti johdonmukaisesti periaatetta, että Kroatian tulee voida edistyä EU-jäsenyysneuvotteluissa omien ansioidensa mukaisesti. Lisäksi Suomi vaikutti siihen, että neuvotteluissa esille nousseet kysymykset pysyivät sovitun mukaisesti laajentumisprosessissa, eikä niitä ryhdytty käsittelemään muiden EU:ssa vireillä olleiden uudistusten yhteydessä.

Suomen yksittäiset neuvottelutavoitteet Kroatian jäsenyysneuvotteluissa liittyivät pääsääntöisesti sisä- ja oikeusasioita sekä kilpailupolitiikkaa koskeviin neuvottelulukuihin. Oikeuslaitos ja perusoikeudet – neuvotteluluvusta neuvoteltiin EU:n laajentumishistoriassa ensimmäistä kertaa. Suomi seurasi tarkasti Kroatian kehitystä juuri tähän neuvottelulukuun sisältyvien asiakokonaisuuksien osalta. Suomen tavoitteena jäsenyysneuvotteluissa olivat muun muassa Kroatian oikeuslaitoksen uudistaminen, korruption kitkentä, vähemmistöjen, erityisesti romanien ja serbivähemmistön aseman parantaminen, pakolaisten paluumuuton turvaaminen sekä Kroatian kannustaminen sotarikoskysymysten ratkaisemiseen ja alueelliseen yhteistyöhön. Lisäksi Suomi seurasi tarkasti unionin ulkorajan valvontaan sekä Kroatian Schengen-kriteereihin liittyviä kysymyksiä. Kilpailupolitiikan alalla Suomen tavoitteet liittyivät tasapuolisen kilpailutilanteen toteutumiseen EU:n sisämarkkinoilla, erityisesti telakkateollisuuden alalla.

Sisä- ja oikeusasioihin sekä kilpailupolitiikkaan liittyvät neuvottelukysymykset ratkaistiin jäsenyysneuvotteluissa pääosin tyydyttävästi. Jäsenyysneuvotteluita päätettäessä Suomi tuki vahvasti sitä, että Kroatian liittymissopimukseen sisällytettiin vielä maininta velvoitteista, jotka Kroatian tulee toimeenpanna ennen liittymistään unioniin, sekä velvoitteiden toimeenpanoa koskeva suojalauseke ja maininta tarvittavien uudistusten seurantajärjestelyistä. Seurantajärjestelyt koostuvat komission säännöllisesti laatimista seurantakertomuksista, seurantataulukoista ja jäsenvaltioiden tarkastusmatkoista.

Komission syksyllä 2011 ja keväällä 2012 julkaisemien seurantakertomusten mukaan Kroatia on pääpiirteissään saattanut lainsäädäntönsä liittymissopimuksessa edellytettyjen velvoitteiden osalta EU:n edellyttämälle tasolle, mutta uudistusten toimeenpano on vielä joiltain osin kesken. Uudistusten toimeenpanoa koskevaa vuoropuhelua EU:n ja Kroatian välillä on käyty säännöllisesti, viimeksi EU – Kroatia – vakautus- ja assosiaationeuvostossa 6 päivänä kesäkuuta 2012.

Kroatian liittymisneuvottelujen ajan laajentumisesta vastaavana ministerinä toimi ulkoasiainministeri.

Ulkoasiainministeriö vastasi laajentumisneuvotteluissa Suomen kantojen yhteensovittamisesta yhteistyössä valtioneuvoston kanslian ja muiden ministeriöiden kanssa. Kukin ministeriö valmisteli omaan toimialaansa kuuluvat asiat tarpeen mukaan yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Laajentumisasioita käsitellään ulkosuhdejaostossa, joka perustettiin 25 päivänä helmikuuta 2004 ulkosuhdevalmistelujen koordinointijärjestelmän parantamiseksi valtionhallinnossa. Keskeisimmät laajentumislinjaukset käsitellään edelleen EU-ministerivaliokunnassa, joka toimii myös viime kädessä yhteensovittamiselimenä, jos Suomen kantaa ei ole saatu muodostetuksi alemmalla tasolla.

Liittymisneuvottelujen alkaessa eduskunta sai selvityksen Kroatiasta. Neuvottelujen ku-

luessa eduskunnalle annettiin tietoja ajankohtaisista neuvottelukysymyksistä ja neuvotteluiden etenemistä selvitettiin eri valiokunnissa (E 57/2004 vp, E 105/2004 vp, E 118/2005 vp, E 117/2007 vp, E 13/2010 vp, E 108/2010 vp, E 191/2010 vp ja E 73/2011 vp ja sen jatkokirje 15 päivänä toukokuuta 2012).

6 Esityksen valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu ulkoasiainministeriön johdolla työryhmässä, johon kuuluivat valtioneuvoston kanslian, ulkoasianministeriön, oikeusministeriön, sisäasiainministeriön, puolustusministeriön, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön edustajat. Valmisteluvaiheessa on kuultu kirjallisesti laajaa oikeudellista jaostoa ja laajaa ulkosuhdejaostoa. Esityksestä Suomessa liittymissopimuksen ratifioi tasavallan presidentti sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt sopimuksen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Liittymissopimuksen sisältö

1.1 Sopimuksen rakenne ja suhde niihin sopimuksiin, joihin unioni perustuu

EU:n voi liittyä jokainen Euroopan valtio, joka kunnioittaa ja sitoutuu edistämään ihmisarvoa, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia sekä noudattaa oikeusvaltion periaatetta. Tämä käy ilmi SEU49 artiklasta. Liittyminen unioniin tarkoittaa Kroatian kohdalla liittymistä osapuoleksi EU-sopimukseen ja EUT-sopimukseen sekä sopimukseen Euroopan atomienergiayhteisöstä (Euratom-sopimus). Kroatia liittyy jäseneksi unioniin, joka samalla sisältää jäsenyyden Euroopan atomienergiayhteisössä (Euratom).

Liittyminen toteutetaan unionin jäsenvaltioiden ja jäsenyyttä hakevan valtion keskenään neuvottelemalla valtiosopimuksella. Tämä valtiosopimus eli liittymissopimus sisältää unionin laajentumisen johdosta tarpeelliset mukautukset unionin perustana oleviin sopimuksiin eli lähtökohtaisesti EU-sopimukseen, EUT-sopimukseen sekä Euratom-sopimukseen, tarpeelliset mukautukset unionin lainsäädäntöön sekä muut Kroatian liittymistä koskevat ehdot ja siirtymäjärjestelyt. Liittymissopimus on unionin perustana olevia sopimuksia muuttava ja täydentävä sopimus ja on siten osa niin sanottua primäärioikeutta.

Liittymissopimuksen voimaantulo edellyttää kaikkien sen allekirjoittaneiden valtioiden eli sopimuksen osapuolten ratifiointia niiden kansallisten valtionsääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Varsinainen liittymissopimus sisältää neljä artiklaa, joissa todetaan Kroatian liittyminen unionin ja Euratomin jäseneksi ja tuleminen sen perustana olevien sopimusten osapuoliksi. Tämän lisäksi sopimuksessa määrätään, että liittymisen ehdoista ja muista liittymisestä seuraavista muutoksista määrätään sopimukseen liitetyssä asiakirjassa, joka on erottamaton osa liittymissopimusta. Lopuksi sopimuksessa käsitellään sen ratifiointia ja voimaantuloa sekä unionin primäärioikeuden virallisia kieliä.

Liittymisen tarkemmat ehdot sisältyvät Kroatian tasavallan liittymisehdoista tehtyyn asiakirjaan. Liittymisasiakirja sisältää 55 artiklaa. Artiklat on jaettu viiteen osaan, jotka jakaantuvat edelleen osastoihin. Ensimmäinen osa liittymisasiakirjassa sisältää liittymiseen sovellettavat periaatteet ja toinen osa liittymisestä johtuvat mukautukset nykyisiin perussopimuksiin. Kolmas osa sisältää pysyvät määräykset unionin toimielinten antamia säädöksiä koskevista mukautuksista ja soveltamismääräyksistä. Neljäs osa sisältää Kroatiaa koskevat väliaikaiset määräykset. Viides osa sisältää liittymisasiakirjan täytäntöönpanoa koskevat määräykset. Liittymisasiakirjaan kuuluu erottamattomana osana sen liitteet, joita on yhdeksän kappaletta ja niiden lisäykset sekä pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräysyksiköiden mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle sekä siihen liittyviä korvauksia.

Liittymissopimuskokonaisuuteen kuuluu myös päätösasiakirja, joka allekirjoitettiin Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 2011. Siinä todetaan, että liittymissopimuksen eri osat on laadittu ja hyväksytty jäsenvaltioiden ja Kroatian tasavallan välisessä konferenssissa. Asiakirjan liitteenä on neljä julistusta, joista yksi on nykyisten jäsenvaltioiden hyväksymä yhteinen julistus, yksi Saksan ja Itävallan yhteinen ja yksi nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian yhteinen julistus sekä yksi Kroatian yksipuolinen julistus. Päätösasiakirja ei ole osa oikeudellisesti sitovaa liittymissopimusta, vaan erillinen luonteeltaan tilaisuuden pöytäkirjaa muistuttava poliittinen asiakirja. Lisäksi asiakirjan liitteenä on oikeudellisesti sitova kirjeenvaihto liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten tekemistä ja muiden toimien hyväksymistä koskevasta tiedonsaanti- ja neuvottelumenettelystä.

Kun liittymissopimus tulee voimaan siitä ja siihen erottamattomana osana kuuluvasta asiakirjasta liitteineen tulee osa unionin primäärioikeutta. Koska liittymissopimuskoko-

naisuus (liittymissopimus ja liittymisasiakirja liitteineen) on osa unionin primäärioikeutta, sen määräysten soveltamiseen, mahdolliseen muuttamiseen tai kumoamiseen soveltuvat samat primäärioikeuden määräykset ja menettelyt kuin unionin perustana olevien sopimusten soveltamiseen, muuttamiseen tai kumoamiseen.

1.2 Liittymissopimus

1 artikla. Artiklan 1 kohdassa määrätään, että Kroatiasta tulee EU:n ja Euroopan atomienergiayhteisön jäsen.

Artiklan 2 kohdassa määrätään, että Kroatiasta tulee EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen osapuoli. Kroatia tulee osapuoleksi mainittuihin sopimuksiin sellaisina kun ne ovat muutettuina tai täydennettyinä.

Artiklan 3 kohdan mukaan Kroatian liittymisehdot ja muut liittymisjärjestelyt ovat liittymissopimukseen kuuluvassa asiakirjassa. Liittymisasiakirjan määräykset ovat erottamaton osa liittymissopimusta.

2 artikla. Artiklassa viitataan EU:n perussopimuksiin, joiden osapuoleksi Kroatia liittyy. Artiklan mukaan kyseisissä sopimuksissa olevia määräyksiä jäsenvaltioiden oikeuksista ja velvollisuuksista sekä unionin toimielinten näihin liittyvistä valtuuksista ja toimivallasta sovelletaan myös tähän liittymissopimukseen. Määräyksestä seuraa muun muassa se, että EU:n perussopimusten määräykset komission ja tuomioistuimen toimivallasta valvoa ja tulkita unionin oikeutta koskevat myös liittymissopimusta. Tarkemmat määräykset tämän artiklan oikeusvaikutuksista Kroatian asemaan sisältyvät liittymisasiakirjan 2-8 artiklaan.

3 artikla. Artikla sisältää määräykset liittymissopimuksen ratifioinnista ja sen voimaantulon ajankohdasta. Siinä määrätään Kroatian ratifioidessa liittymissopimuksen syntyvistä oikeusvaikutuksista suhteessa ratifiointihetkellä vireillä oleviin perussopimusten muutoksiin, jotka edellyttävät jäsenvaltioiden ratifiointia tai hyväksyntää sekä suhteessa toimielinten säädöksiin, joiden voimaantulo edellyttää jäsenvaltioiden hyväksyntää.Lisäksi artiklassa määrätään unionin toimielinten oikeudesta ryhtyä liittymissopimuksessa edellytettyihin toimenpiteisiin jo ennen liittymissopimuksen voimaantuloa.

Artiklan 1 kohdan mukaan korkeat sopimuspuolet, eli nykyiset jäsenvaltiot ja Kroatia, ratifioivat liittymissopimuksen kukin oman valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat on talletettava Italian hallituksen huostaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2013. Italian hallituksen asema unionin primäärioikeudellisten liittymissopimusten tallettajana perustuu siihen, että se toimii myös EU-sopimuksen, EUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen tallettajana.

Artiklan 2 kohdan mukaan liittymissopimuksen ratifioimalla Kroatian katsotaan myös ratifioineen tai hyväksyneen kaikki EU-sopimuksen, EUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen muutokset, jotka ovat SEU 48 artiklan mukaan jäsenvaltioiden ratifioitavissa tai hyväksyttävissä sillä hetkellä, kun Kroatia ratifioi liittymissopimuksen. SEU 48 artiklassa määrätään perussopimusten tavanomaisesta ja yksinkertaistetusta tarkistusmenettelystä. Tämä merkitsee, että Kroatian katsotaan ratifioineen SEUT 136 artiklan muutoksen, jonka esityksen antohetkeen mennessä ovat ratifioineet Suomen lisäksi kahdeksantoista muuta EU:n jäsenvaltiota. Muutos ei ole vielä tullut kansainvälisesti voimaan. Lisäksi liittymissopimuksen ratifioimalla Kroatian katsotaan hyväksyneen kaikki ratifioimisajankohtana tai ennen sitä hyväksytyt toimielinten säädökset, jotka tulevat voimaan vasta sen jälkeen, kun kaikki jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Artiklan 3 kohdan mukaan liittymissopimus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013, jos kaikki ratifioimiskirjat on talletettu siihen mennessä, siis viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2013. Määräyksestä käy ilmi myös se, että unionin kaikkien nykyisten jäsenvaltioiden ratifiointi on liittymissopimuksen voimaantulon ehdoton edellytys.

Artiklan 4 kohdassa varataan unionin toimielimille jo ennen liittymisen voimaantuloa mahdollisuus toteuttaa sellaisia toimenpiteitä, joita edellytetään liittymisasiakirjassa. Tämä mahdollisuus koskee lukuisien unionin politiikkojen ja ulkosuhdesopimusten soveltamiseen Kroatiassa liittyviä toimenpiteitä. Määräyksessä tarkoitetut toimenpiteet tulevat

voimaan liittymissopimuksen voimaantulopäivänä ja vain, jos sopimus tulee voimaan.

Artiklan 5 kohdassa määrätään, että liittymisasiakirjan 36 artiklaa, jossa määrätään Kroatian liittymisneuvotteluissa antamien sitoumusten täytäntöönpanon seurannasta, sovelletaan jo liittymissopimuksen allekirjoittamisesta alkaen.

4 artikla. Artikla sisältää liittymissopimuksen kielitoisintoja koskevan määräyksen. Sopimus on laadittu 24 kielellä, mukaan lukien suomi ja ruotsi, jotka kaikki ovat yhtä todistusvoimaisia. Alkuperäiskappale talletetaan Italian hallituksen arkistoon ja Italian hallitus toimittaa siitä oikeaksi todistetun jäljennöksen muiden allekirjoittajavaltioiden hallituksille.

1.3 Liittymisasiakirja

ENSIMMÄINEN OSA:

Periaatteet

1 artikla. Artikla sisältää eräiden liittymisasiakirjassa käytettyjen keskeisten ilmaisujen määritelmät. Artiklan ensimmäinen luetelmakohta sisältää alkuperäisten perustamissopimusten eli niin sanotun primäärioikeuden määritelmän. Alkuperäisiä perussopimuksia ovat määräyksen mukaan ensinnäkin Euroopan unionista tehty sopimus ja Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai täydennettyinä ennen Kroatian liittymistä voimaan tulleilla sopimuksilla tai muilla asiakirjoilla. Lisäksi alkuperäisiin perussopimuksiin kuuluu Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna tai täydennettynä ennen Kroatian liittymistä voimaan tulleilla sopimuksilla tai muilla asiakirjoilla.

Artiklan toisessa luetelmakohdassa luetellaan unionin nykyiset 27 jäsenvaltiota, joista asiakirjassa käytetään ilmausta "nykyiset jäsenvaltiot".

Kolmannen luetelmakohdan mukaan ”unioni” tarkoittaa EU-sopimukseen ja EUT-sopimukseen perustuvaa Euroopan unionia ja /tai tapauksen mukaan Euroopan atomienergiayhteisöä.

Neljännen luetelmakohdan mukaan toimielimillä tarkoitetaan EU-sopimuksella perustettuja toimielimiä. Unionin varsinaisia toimielimiä ovat Euroopan parlamentti, Eurooppa-neuvosto, neuvosto, komissio sekä Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan keskuspankki ja tilintarkastustuomioistuin. Unionin toimielimet ovat osa unionin yhteistä toimielinjärjestelmää, johon kuuluu edellä mainittujen lisäksi Euroopan investointipankki sekä useita muita jäsenvaltioiden tai unionin toimielinten perustamia laitoksia ja virastoja.

2 artikla Artiklan ensimmäinen kohta sisältää määräyksen, jonka mukaan liittymisasiakirjan 1 artiklassa määriteltyjen alkuperäisten sopimusten määräykset sekä toimielinten ennen liittymistä hyväksymien säädösten kaikki säännökset ja määräykset sitovat Kroatiaa liittymispäivästä alkaen, ja niitä sovelletaan Kroatiassa perussopimuksissa ja liittymisasiakirjassa määrätyin edellytyksin.

Artiklan toisen kohdan mukaan Kroatia ratifioi valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti sellaiset alkuperäisten perussopimusten muutokset, joista jäsenvaltioiden hallitusten edustajat ovat sopineet SEU 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti Kroatian liittymissopimuksen ratifioinnin jälkeen ja jos nämä muutokset eivät ole tulleet voimaan liittymispäivään mennessä. SEU 48 artiklalla tarkoitetaan tavanomaista tarkistusmenettelyä soveltaen sovittuja muutoksia perussopimuksiin. Artiklan nojalla Kroatia sitoutuu ratifioimaan muun muassa Lissabonin sopimukseen liitettävän pöytäkirjan Irlannin kansan huolenaiheista, jotka liittyvät oikeuteen elämään, perheeseen ja koulutukseen, verotukseen sekä turvallisuuteen ja puolustukseen, joka allekirjoitettiin 16 päivänä toukokuuta 2012 ja vastaavasti pöytäkirjan unionin perusoikeuskirjan soveltamisesta Tšekin tasavaltaan, kun se aikanaan allekirjoitetaan.

3 artikla Artiklan 1 kohdassa määrätään, että Kroatia liittyy Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiesten tekemiin päätöksiin ja sopimuksiin. Tällaisia päätöksiä ovat esimerkiksi edellä mainitut Eurooppa-neuvoston 18 ja 19 päivänä kesäkuuta 2009 kokoontuneiden valtioiden ja hallitusten päämiesten päätökset Irlannin kansan huolenaiheista sekä 29 ja 30 päivänä lokakuuta 2009 tehty päätös

unionin peruskirjan soveltamisesta Tsekin tasavaltaan.

Artiklan 2 kohdan mukaan Kroatia liittyy neuvostossa kokoontuvien jäsenvaltioiden hallitusten edustajien tekemiin päätöksiin ja sopimuksiin. Liittyminen tällaisiin päätöksiin ja sopimuksiin tapahtuu suoraan liittymisasiakirjalla eikä Kroatian ole tarpeen siten tallettaa neuvoston pääsihteerille niitä koskevia erillisiä hyväksymiskirjoja tai ilmoituksia. Neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätökset ja sopimukset koskevat asioita, jotka eivät kuulu perustamissopimusten nojalla unionin toimivaltaan, joten neuvosto ei ole toiminut niissä päätöksentekijänä, vaan päätöksen ovat tehneet neuvostossa kokoontuvat jäsenvaltioiden hallitusten edustajat. Neuvostossa kokoontuvien jäsenvaltioiden edustajien tekemät päätökset voivat olla hallintopäätöksiä, kuten esimerkiksi komission tai EU:n tuomioistuimen jäsenen nimittäminen, tai unionin toimintaan liittyviä muita päätöksiä, kuten esimerkiksi päätös unionin turvallisuusalan tutkimuslaitokselle ja satelliittikeskukselle sekä niiden elimille tai niiden henkilöstölle myönnettävistä erioikeuksista ja vapauksista. Neuvostossa kokoontuvien jäsenvaltioiden hallitusten edustajien väliset sopimukset koskevat myös esimerkiksi EU:n toimielinpaikoista tai unionin toimia täydentävästä jäsenvaltioiden yhteistyöstä tehtyjä välipuheita sekä EU:n edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista. Kroatia sitoutuu liittymään myös tällaisiin muihin jäsenvaltioiden sopimuksiin, jotka koskevat unionin toimintaa tai liittyvät sen toimiin.

Artiklan 3 kohdan mukaan Kroatia on samassa asemassa kuin nykyiset jäsenvaltiot Eurooppa-neuvoston tai neuvoston julistusten, päätöslauselmien ja muiden kannanottojen suhteen sekä jäsenvaltioiden yhteisellä sopimuksella hyväksyttyjen unionia koskevien julistusten, päätöslauselmien ja muiden kannanottojen suhteen. Määräys merkitsee sitä, että Kroatia noudattaa sanotuista asiakirjoista johtuvia periaatteita ja suuntaviivoja ja toteuttaa niistä johtuvat välttämättömät toimenpiteet.

Artiklan 4 kohdan mukaan Kroatia liittyy I liitteessä lueteltuihin yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin, jotka tulevat voimaan Kroatian osalta ajankohtana, jonka neuvosto määrittelee tämän artiklan 5 kohdan mukaisissa päätöksissä.

Liitteessä I luetellaan ne yleissopimukset ja pöytäkirjat, joihin Kroatia liittyy liittymisestään alkaen. Luettelossa mainitaan kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulonoikaisun yhteydessä tehty yleissopimus ja sen laajentumissopimukset ja muutospöytäkirja (SopS 170 ja171/2004), Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehty yleissopimus ja sen pöytäkirjat (SopS 84 ja89/2002) sekä sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisön virkamiehiä tai EU:n jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskeva yleissopimus (SopS 98/2005). Liitteessä mainitaan myös tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tehty yleissopimus (Napoli II-yleissopimus, SopS 147ja148/2004), yleissopimus ajokielloista 1998 sekä yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa ja sen pöytäkirja (SopS 43 ja44 sekä 87 ja–88/2005).

Artiklan 5 kohdan mukaan neuvosto päättää yksimielisesti komission suosituksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan 4 kohdassa tarkoitettuihin yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin liittymisen johdosta tarvittavista mukautuksista ja mukautetut tekstit julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Artiklan 6 kohdan mukaan Kroatia sitoutuu 4 kohdassa tarkoitettujen yleissopimusten ja pöytäkirjojen osalta ottamaan käyttöön hallinnolliset ja muut järjestelyt toimielinten ja järjestöjen välisen käytännön yhteistyön helpottamiseksi. Tällaisilla hallinnollisilla ja muilla järjestelyillä tarkoitetaan esimerkiksi järjestelyjä, jotka nykyiset jäsenvaltiot ja neuvosto ovat hyväksyneet liittymispäivään mennessä.

Artiklan 7 kohdan mukaan neuvosto voi komission ehdotuksesta täydentää liitettä I yleissopimuksilla, sopimuksilla ja pöytäkirjoilla, jotka on allekirjoitettu ennen liittymispäivää.

4 artikla Artikla sisältää oikeus- ja sisäasioita koskevat erityismääräykset. Artiklan 1 kohdan mukaan Schengenin säännöstön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset, jotka on lueteltu liittymisasiakirjan II liitteessä, ovat Kroatiaa sitovia, ja sen on sovel-

lettava II liitteessä lueteltuja säädöksiä liittymisestään lähtien.

Artiklan 2 ja 3 kohdassa määrätään, että vaikka Kroatiaa sitoo Schengenin säännöstö kokonaisuudessaan, neuvosto vahvistaa yksimielisellä päätöksellä Euroopan parlamenttia kuultuaan sen, milloin Schengenin säännöstöä aletaan kokonaisuudessaan soveltaa Kroatiassa. Edellytyksenä neuvoston päätökselle on, että Kroatian kyky soveltaa Schengenin säännöstöä kaikilta osin, mukaan lukien kaikkien Schengen-sääntöjen tehokas soveltaminen sovittujen yhteisten standardien ja perusperiaatteiden mukaisesti, on kokonaisuudessaan arvioitu niin sanotussa Schengenin arviointiprosessissa. Neuvosto hyväksyy päätöksen sovellettavien Schengen-menettelyjen mukaisesti ja, muutoksena aikaisempiin liittymäsopimuksiin, ottaen huomioon myös komission kertomuksen, jossa vahvistetaan, että Kroatia täyttää edelleen liittymisneuvottelujensa aikana antamansa sitoumukset, joilla on merkitystä Schengenin säännöstön kannalta. Tämä tarkoittaa erityisesti liittymisasiakirjan 36 artiklassa ja liitteessä VII lueteltujen Schengen-jäsenyyden kannalta relevanttien, korruption vastaista toimintaa ja oikeuslaitosuudistuksia koskevien sitoumusten toimeenpanoa.

Neuvosto voi käytännössä tehdä useita erillisiä päätöksiä Schengenin säännöstön soveltamisesta siten, että vain osa säännöstöstä pannaan kerrallaan täytäntöön Kroatiassa (esimerkiksi Schengenin tietojärjestelmä).

Päätettäessä Schengenin säännöstön soveltamisesta Kroatiaan neuvoston kokoonpano tulee riippumaan siitä, miten jäsenvaltiot soveltavat Schengenin säännöstöä. Schengeniä täysimääräisesti jo soveltavat valtiot ovat luonnollisesti mukana tekemässä päätöstä. Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat mukana päätöksenteossa vain siltä osin kuin ne itse soveltavat Schengenin säännöstöä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu Kroatiaa koskeviin Schengen-päätöksiin siltä osin kuin ne koskevat viisumipolitiikkaa tai rajavalvontaa.

5 artikla. Artiklan mukaan Kroatia osallistuu talous- ja rahaliittoon heti liittymissopimuksensa voimaantulopäivästä alkaen, mutta sellaisena jäsenvaltioina, jota koskee SEUT 139 artiklan mukaisesti poikkeus. Tämä tarkoittaa sitä, että Kroatia ei ota käyttöön euroa yhteisenä rahana eikä luovuta rahapoliittista toimivaltaansa unionille. Kroatian on kuitenkin otettava huomioon unionialueen yhteinen etu, erityisesti valuuttakurssipolitiikassa. Vastaavasti Kroatia ei osallistu unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvaan unionin rahapolitiikkaan ja sitä koskevaan päätöksentekoon. Kroatia säilyttää edelleen oman rahansa, oman itsenäisen kansallisen keskuspankkinsa ja nykyisen toimivaltansa rahapolitiikassa. Tämän takia Kroatia ja sen keskuspankki ei myöskään osallistu täysimääräisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmään ja Euroopan keskuspankin päätöksentekoon.

Unionin talous- ja rahapolitiikkaa koskevien siirtymämääräysten mukaan jäsenvaltioiden tulee täyttää ennen euron käyttöönottamista tietyt edellytykset. Mainittuja edellytyksiä käsitellään tarkemmin edellä yleisperustelujen talous- ja rahaliittoa koskevassa kohdassa 3.17. Se, että uutta jäsenvaltiota koskee poikkeus tarkoittaa oikeudellisesti, että sitä ei koske ne SEUT 136- 138 artiklat, jotka koskevat vain euromaita. Poikkeuksen omaavaan jäsenvaltioon ei myöskään sovelleta SEUT 139 artiklassa mainittuja perussopimusten määräyksiä, kuten yhteistä rahapolitiikkaa koskevia määräyksiä sekä useita Euroopan keskuspankkijärjestelmää ja Euroopan keskuspankkia koskevia määräyksiä erityisesti niiden tehtävien ja toimivallan osalta. SEUT-sopimuksen 140 artikla määrää menettelystä, jonka mukaan arvioidaan missä määrin kukin jäsenvaltio, jota koskee edellä mainittu poikkeus, on lähentynyt yhteisen rahan käyttöönoton edellytyksiä. Kun arviointimenettelyssä on todettu, että uusi jäsenvaltio täyttää edellytykset, eli lähentymisperusteita koskevassa pöytäkirjassa 13. mainitut arviointikriteerit, neuvosto Euroopan parlamenttia kuultuaan ja kun asiasta on keskusteltu Eurooppa-neuvostossa päättää komission ehdotuksesta kumota poikkeuksen kyseisen jäsenvaltion osalta. Tällöin asianomainen jäsenvaltio voi tulla euroalueen jäseneksi.

6 artikla. Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatiaa sitoo alkuperäisissä perussopimuksissa ja liittymisasiakirjassa määrätyin edellytyksin sopimukset, jotka unioni on tehnyt tai joita unioni soveltaa väliaikaisesti yhden tai useamman kolmannen maan, kansainvälisen järjestön tai kolmannen maan kansalaisen kans-

sa. Suomen perustuslain 97 §:n mukaan eduskuntaa on informoitu komission neuvostolle antamasta suosituksesta E-kirjeellä (UM2012-01186).

Artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan Kroatia sitoutuu liittymään sopimuksiin, jotka nykyiset jäsenvaltiot sekä unioni ovat tehneet tai allekirjoittaneet yhdessä yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa. Kroatia sitoutuu tällä määräyksellä liittymään jäsenvaltioiden ja unionin yhdessä tekemiin sekasopimuksiin.

Artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan liittymisestä tällaisiin sopimuksiin sovitaan pöytäkirjalla, jonka neuvosto tekee yksimielisesti jäsenvaltioiden puolesta kolmansien valtioiden tai kansainvälisen järjestön kanssa ellei edellä tarkoitetuissa yksittäisissä sopimuksissa toisin määrätä. Koska tässä tarkoitetut sopimukset ovat sekasopimuksia, merkitsee määräys sopimuksentekovallan rajattua siirtämistä jäsenvaltioilta neuvostolle. Menettely ei kuitenkaan rajoita unionin omaa toimivaltaa eikä vaikuta toimivallan jakamiseen unionin ja jäsenvaltioiden välillä tulevaisuudessa tehtävien uusien sopimusten tai näiden sopimusten muutosten kohdalla. Sopimuksentekovallan delegoinnilla pyritään nopeuttamaan mukautuspöytäkirjojen voimaantuloa. Vastaava määräys otettiin käyttöön jo vuoden 2003 laajentumissopimuksessa. Aikaisempien laajentumisten yhteydessä tehdyt vastaavat mukautuspöytäkirjat ovat edellyttäneet jäsenvaltioiden ratifiointia, mistä syystä niiden voimaantulo on viivästynyt merkittävästi. Komissio, tai jos sopimus koskee yksinomaan tai pääasiassa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (korkea edustaja), neuvottelee pöytäkirjat jäsenvaltioiden puolesta neuvoston yksimielisesti hyväksymien neuvotteluohjeiden pohjalta ja kuullen jäsenvaltioiden edustajista muodostuvaa komiteaa. Tapauksen mukaan komissio tai korkea edustaja tekee näiden neuvottelujen jälkeen neuvostolle ehdotukset pöytäkirjojen tekemistä varten.

Artiklan 3 kohdan mukaan Kroatia soveltaa heti liittymispäivästään lukien 2 kohdassa tarkoitettujen sopimusten ja yleissopimusten määräyksiä siihen saakka, kunnes Kroatian liittymisestä tällaisiin sopimuksiin tehdyt pöytäkirjat tulevat voimaan. Sveitsin kanssa henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehtyä sopimusta ei kuitenkaan sovelleta tällä tavoin väliaikaisesti. Väliaikaista soveltamista koskeva velvoite koskee sellaisia sopimuksia, jotka ovat tulleet kansainvälisesti voimaan ja sopimuksia, joita jäsenvaltiot soveltavat väliaikaisesti. Unioni ja jäsenvaltiot toteuttavat tarvittaessa yhdessä aiheelliset toimenpiteet, kunnes mukauttamispöytäkirjat tulevat voimaan.

Artiklan 4 kohdan mukaan Kroatia liittyy suoraan liittymisasiakirjan nojalla Cotonoussa vuonna 2000 allekirjoitettuun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän sekä EY:n ja sen jäsenvaltioiden väliseen kumppanuussopimukseen sekä kahteen kumppanuussopimuksen muuttamista koskevaan sopimukseen. Muutossopimuksista ensimmäinen on allekirjoitettu Luxemburgissa vuonna 2005 (SopS 69 ja 70/2008) ja toinen muutossopimus on avattu allekirjoittamista varten Ouagadougoussa kesäkuussa 2010. Kroatian liittyminen suoraan kyseisiin sopimuksiin on mahdollista Cotonoun sopimuksen 94 artiklan 3 kohdan määräyksen nojalla.

Artiklan 5 kohdan mukaan Kroatia sitoutuu liittymään liittymisasiakirjassa määrätyin edellytyksin ETA-sopimukseen sen 128 artiklan mukaisesti. Määräyksen mukaan jokaisen Euroopan valtion, josta tulee unionin jäsen, on tehtävä hakemus tullakseen ETA-sopimuksen osapuoleksi. Osallistumisen ehdoista ja edellytyksistä päätetään osapuolten ja hakijavaltion välisin sopimuksin. Sopimus annetaan kaikkien osapuolten ratifioitavaksi tai hyväksyttäväksi niiden omien menettelyjen mukaisesti.

Artiklan 6 kohdassa määritellään menettelytapa, jolla Kroatian tekstiili- ja vaatetustuotteiden tuonti mukautetaan unionin tuontijärjestelyihin liittymispäivästä alkaen. Unioni voi neuvotella muutoksista kolmansien maiden kanssa. Jos kahdenvälisten tekstiilisopimusten ja -järjestelyjen mukautukset eivät ole tulleet voimaan liittymispäivään mennessä, unioni tekee tarvittavat mukautukset.

Artiklan 7 kohdan mukaan Kroatian osuus unionin teräksen ja terästuotteiden tuontiin soveltamista määrällisistä rajoituksista mukautetaan sen viime vuosien terästuotteiden tuonnin perusteella. Tarvittavista muutoksista neuvotellaan unionin kolmansien maiden

kanssa tekemiin kahdenvälisiin terässopimuksiin ja -järjestelyihin. Jos nämä muutokset eivät ole tulleet voimaan liittymispäivään mennessä, käytetään Kroatian perinteistä tuontimääriä.

Artiklan 8 kohdan mukaan unioni hallinnoi Kroatian kolmansien maiden kanssa tekemiä kalastussopimuksia liittymispäivästä alkaen. Kalastussopimusten irtisanomisvelvollisuus johtuu siitä, että sopimukset koskevat kalastuspolitiikkaa, joka kuuluu SEUT 38 artiklan nojalla yhteisen kalastuspolitiikan alaan ja unionin suhteet kolmansiin valtioihin on katettu unionin sopimuksilla. Lisäksi SEUT 3 artiklan nojalla meren elollisten luonnonvarojen säilyttäminen osana yhteistä kalastuspolitiikkaa kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Niihin Kroatian oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat näistä sopimuksista, ei kuitenkaan puututa sinä aikana, jona näiden sopimusten määräykset pidetään väliaikaisesti voimassa. Neuvosto tekee määräenemmistöllä komission ehdotuksesta mahdollisimman pian kyseisistä sopimuksista johtuvat kalastustoiminnan jatkamista koskevat aiheelliset päätökset tapauskohtaisesti ja päättää mahdollisuudesta pidentää tiettyjen sopimusten voimassaoloa enintään yhdellä vuodella kerrallaan. Tämä menettely mahdollistaa sen, että kalastustoiminta jatkuu sellaisessakin tilanteessa, että unionilla ei vielä ole tietyn valtion kanssa kalastussopimusta.

Artiklan 9 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan Kroatia sanoo liittymispäivästä alkaen irti vapaakauppasopimuksensa kolmansien maiden kanssa, mukaan lukien Keski-Euroopan vapaakauppasopimus. Vapaakauppasopimusten irtisanomisvelvollisuus johtuu siitä, että sopimukset koskevat kauppapolitiikkaa, joka kuuluu SEUT 207 artiklan nojalla yhteisen kauppapolitiikan alaan ja unionin suhteet kolmansiin valtioihin on katettu unionin sopimuksilla.

Artiklan 9 kohdan toisessa alakohdassa määrätään, että jos Kroatian ja kolmansien valtioiden väliset sopimukset eivät ole sopusoinnussa liittymisasiakirjasta johtuvien velvoitteiden kanssa, Kroatia käyttää kaikkia aiheellisia keinoja todettujen ristiriitojen poistamiseksi. Jos ristiriitoja ei ole mahdollista poistaa, Kroatian tulee irtisanoa sopimus. Määräys perustuu SEUT 351 artiklaan. Sen mukaan jäsenvaltiot avustavat tarvittaessa toisiaan ristiriitojen poistamiseksi. Neuvosto voi antaa jäsenvaltiolle luvan pitää voimassa sellaisia sopimuksia, jotka sisältävät SEUT 207 artiklan alaan kuuluvia määräyksiä. Lupa ei vapauta jäsenvaltioita velvollisuudesta välttää näiden sopimusten ja unionin oikeuden säännösten välisiä ristiriitaisuuksia ja poistaa ne.

Artiklan 10 kohdan mukaan Kroatia liittyy liittymisasiakirjassa määrätyin edellytyksin nykyisten jäsenvaltioiden tekemiin 6 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tai yleissopimusten soveltamista koskeviin sisäisiin sopimuksiin. Tällainen sopimus on esimerkiksi neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäinen sopimus vuosia 2008–2013 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen perustuvan yhteisön avun rahoituksesta AKT–EY-kumppanuussopimuksen mukaisesti sekä rahoitustuen myöntämisestä EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille (EYVL L 247, 9.9.2006).

Artiklan 11 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan Kroatia toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet mukauttaakseen asemansa suhteessa kansainvälisiin järjestöihin sekä niihin kansainvälisiin sopimuksiin, joiden osapuolena myös unioni tai muut jäsenvaltiot ovat. Kansainvälisiä järjestöjä ja sopimuksia koskeva mukautusvelvoite rajoittuu niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka seuraavat liittymisestä unioniin, eli niihin seikkoihin, joista liittymisasiakirja tai alkuperäiset sopimukset sisältävät erityisiä määräyksiä.

Artiklan 11 kohdan toisessa alakohdassa määrätään erityisesti, että Kroatian tulee irtisanoa kansainväliset kalastussopimukset ja erota kansainvälisistä kalastusjärjestöistä, joiden osapuolena myös unioni on, jollei sen jäsenyys liity muihin seikkoihin kuin kalastukseen.

7 artikla. Artiklassa on määräykset liittymisasiakirjan määräysten oikeudellisesta luonteesta sekä niiden muuttamiseen sovellettavasta menettelystä.

Artiklan 1 kohdan mukaan liittymisasiakirjan määräyksiä ei saa muuttaa, kumota tai jättää väliaikaisestikaan soveltamatta (suspendoida) muutoin kuin soveltamalla samaa menettelyä, jolla voidaan tehdä tarkistuksia edellä 1 artiklassa määriteltyihin alkuperäi-

siin unionin perustana oleviin sopimuksiin. Liittymisasiakirja on siten luonteeltaan primäärioikeutta, ja sen muuttamiseen sovelletaan lähtökohtaisesti SEU-sopimuksen 48 artiklassa määrättyä menettelyä. Näin ollen liittymisasiakirjaan tehtävät mahdolliset muutokset edellyttävät kaikkien jäsenvaltioiden yhteistä sopimusta tehtävistä muutoksista sekä muutosten ratifiointia kaikissa jäsenvaltioissa kunkin valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisesti. Poikkeuksena tähän pääsääntöön liittymisasiakirjaan voi kuitenkin sisältyä erityismääräyksiä sen tiettyjen osien muuttamisesta yksinkertaistettua menettelyä noudattaen. Tämä koskee erityisesti liittymisasiakirjalla sekundäärisäädöksiin tehtyjä mukautuksia. Myös niissä tapauksissa, joissa liittymisasiakirjan määräyksellä mukautetaan jotain alkuperäisten sopimusten määräystä, jossa on mahdollisesti määrätty erityisestä muuttamismenettelystä, tulee tämä erityismenettely sovellettavaksi vastaavaan liittymisasiakirjan määräykseen.

Artiklan 2 kohdan mukaan se, että liittymisasiakirjalla asetetaan siirtymäkausia tiettyjen toimielinten antamien säädöksien voimaantulolle Kroatiassa, ei muuta mainittujen säädösten luonnetta sekundäärioikeutena. Tämä tarkoittaa erityisesti mainittujen säädösten muuttamiseen sovellettavaa menettelyä. Näin ollen voidaan sellaisia unionin säädöksiä, joita koskee liittymisasiakirjassa määrätty siirtymäkausi, muuttaa myös siirtymäkauden aikana samalla menettelyllä kuin unionin toimielimet kyseisiä säädöksiä hyväksyvät ja antavat. Toisaalta säädöksen muuttamista koskevassa menettelyssä ei artiklan 1 kohta huomioon ottaen kuitenkaan voida muuttaa itse liittymisasiakirjaan sisältyviä määräyksiä, eikä säädöksen muutos siten voi merkitä esimerkiksi siirtymäkauden poistamista tai muuttamista.

Artiklan 3 kohdan mukaan siltä osin kuin liittymisasiakirjalla muutetaan tai kumotaan toimielinten antamia säädöksiä muutoin kuin siirtymätoimenpiteenä, on näillä liittymisasiakirjan määräyksillä sama oikeudellinen asema kuin kumotuilla tai muutetuilla säännöksillä. Tämä tarkoittaa sitä, että muun muassa liittymisasiakirjan liitteissä olevia unionin säädösten mukautuksia voidaan myöhemmin muuttaa samassa menettelyssä kuin mukautuksen kohteena olevaa alkuperäistä säännöstä. Kun liittymisasiakirjan liitteeseen sisältyvällä mukautuksella on ensin muutettu esimerkiksi jonkin direktiivin artiklan tekstiä, voidaan tämän artiklan mukautettua tekstiä muuttaa edelleen samassa järjestyksessä kuin kyseisen direktiivin muitakin artikloja. Liittymisasiakirjassa unionin säädöksiin tehdyillä mukautuksilla on siten sama oikeudellinen luonne kuin mukautuksen kumoamilla tai muuttamilla säännöksillä.

Artiklan 2 ja 3 kohdan määräykset koskevat toimielinten antamien säädösten oikeudellista luonnetta. Toimielinten antamat säädökset ovat oikeudelliselta luonteeltaan sekundäärioikeutta eli johdettua unionin oikeutta, joka on annettu jonkin primäärioikeudellisen määräyksen perusteella. Vaikka artiklan 2 ja 3 kohta tarkoittavat liittymisasiakirjan sekundäärioikeuteen liittyvien määräysten yksinkertaistettua muuttamismenettelyä, ei se kuitenkaan poista liittymisasiakirjalla sekundäärisäädöstöön tehtyjen mukautusten luonnetta primäärioikeudellisena sääntelynä. Tuomioistuimen oikeuskäytännössä on vahvistettu, että liittymisasiakirjasta suoraan seuraavat mukautukset, pöytäkirjat ja liitteet ovat unionin primäärioikeuden määräyksiä, eikä niitä saa muuttaa, kumota tai olla väliaikaisesti soveltamatta muutoin kuin alkuperäisten perustamissopimusten muuttamista koskevassa järjestyksessä, jollei liittymissopimuksessa toisin määrätä (yhdistetyt tapaukset 31/86 ja 35/86, LAISA v. neuvosto, tapaus C-259/95, Euroopan parlamentti v. neuvosto ja tapaus C-445/00, Itävalta v. neuvosto). Liittymisasiakirjalla tehtyihin mukautuksiin ei täten voida myöskään kohdistaa SEUT 263 artiklassa tarkoitettua pätemättömyyskannetta, koska sen käyttöala on rajattu koskemaan unionin toimielinten antamia (sekundäärisoikeudellisia) säädöksiä.

8 artikla. Artiklan mukaan liittymisasiakirjassa määrättyjä poikkeuksia alkuperäisiin sopimuksiin ja toimielinten antamiin säädöksiin sovelletaan luonteeltaan siirtymätoimenpiteenä. Liittymisasiakirjassa määrätyt mukautukset sen sijaan tarkoittavat pysyviä muutoksia alkuperäisiin sopimuksiin.

TOINEN OSA:

Perussopimusten mukautukset

I osasto:

Institutionaaliset määräykset

9 artikla. Artiklassa määrätään muutoksista unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen organisaatioon. Unionin tuomioistuimen osalta muutokset koskevat tuomareiden määrävuotista vaihtumista ja unionin yleisen tuomioistuimen osalta tuomareiden määrää.

Artiklan 1 kohta koskee EU-sopimukseen, EUT-sopimuksen sekä Euratomin perustamissopimukseen liitetyn, EU:n tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaan osa unionin tuomioistuimen tuomareista vaihtuu joka kolmas vuosi. Tuomareiden valintamenettelyä muutetaan niin, että osittainen tuomareiden vaihtuminen koskee kerralla neljäätoista tuomaria. Muutos on tarpeen siksi, että SEU 19 artiklan 2 kohdan mukaan unionin tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden.

Artiklan 2 kohdassa määrätään muutoksista EU-sopimukseen, EUT-sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn EU:n tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 48 artiklaan. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden määräksi muutetaan 28. Aiemmin tuomareita oli 27. Muutos on tarpeen siksi, että SEU 19 artiklan 2 kohdan mukaan unionin yleisessä tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden ja tuomareiden määrä vahvistetaan SEUT 254 artiklan 1 kohdan mukaan EU:n tuomioistuimen perussäännössä.

10 artikla. Unionin laajentuminen edellyttää EIP:n perussääntöön tehtäviä mukautuksia, jotka sisältyvät liittymisasiakirjaan. Kroatia tulee pankin jäseneksi ja se maksaa pankin pääomaan osuutensa. Laajentumisen jälkeen pankin hallintoneuvostoon tulee uutena Kroatian edustaja. Hallintoneuvostossa on tämän jälkeen jäseniä 29. Myös varajäsenten lukumäärä kasvaa yhdellä, yhteensä 19 varajäseneen. Pankin valtuusto nimittää hallintoneuvoston jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan siten, että jokainen jäsenvaltio sekä komissio nimeävät kukin yhden jäsenen. Varajäsenet nimitetään myös viideksi vuodeksi siten, että Iso-Britannialla, Italialla, Ranskalla ja Saksalla on kullakin kaksi varajäsentä. Kroatia tullaan liittämään niin sanottuun uusien jäsenvaltioiden ryhmään.Ryhmä saa yhden uuden varajäsenen eli varajäseniä tällä ryhmällä on neljä. Myös komissiolla on oma varajäsenensä.

Pankin hallitusta täydennettiin 1 päivä toukokuuta 2004 yhdellä jäsenellä. Kroatian liittymisen yhteydessä ei ole tehty uusia päätöksiä hallituksen kokoonpanosta, johon kuuluu pääjohtaja ja kahdeksan varapääjohtajaa. Kroatia merkitsee pankin pääomasta 854 400 000 euroa. Summat määräytyvät pääsääntöisesti jäsenvaltioiden BKT:n perusteella.

11 artikla. Artiklalla muutetaan Euratomin perustamissopimuksen tieteellis-teknisen komitean kokoonpanoa koskevan 134 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta. Komitean jäsenmäärä nostetaan 42 jäseneen nykyisen 41 sijaan.

II osasto:

Muut mukautukset

12 artikla. Artiklan mukaan pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan SEUT 64 artiklan 1 kohdan viimeisen virkkeen määräys korvataan määräyksellä, jonka mukaan Kroatia voi soveltaa vuoden 2002 lopussa voimassa olleita kansallisen lainsäädännön nojalla annettuja rajoituksia, jotka koskevat pääomanliikkeitä kolmansiin maihin tai kolmansista maista. Edellytyksenä on, että nämä rajoitukset liittyvät suoriin sijoituksiin, kiinteistösijoitukset mukaan luettuina, sijoittautumisoikeuteen, rahoituspalvelujen tarjoamiseen tai arvopaperien hyväksymiseen pääomamarkkinoille.

13 artikla. Artiklalla lisätään SEU 52 artiklan 1 kohdan jäsenvaltioluetteloon Kroatian virallinen nimi Kroatian tasavalta. Tämä perussopimuksen artikla määrää pääsäännön perussopimuksen alueellisesta soveltamisalueesta.

14 artikla. Artikla sisältää EU:n perussopimusten kielitoisintoja koskevan määräyksen. Sen mukaan SEU 55 artiklan 1 kohdan määräys sopimuksen todistusvoimaisista kielitoisinnoista korvataan määräyksellä, jonka

mukaan kyseiseen luetteloon lisätään kroaatin kielellä laadittu toisinto. Artiklan 2 kohdan mukaan Euratomin perustamissopimuksen todistusvoimaisia kieliä koskeva 225 artiklan toinen kohta korvataan määräyksellä, jonka mukaan sopimus on todistusvoimainen liittymissopimusten nojalla myös bulgarian, englannin, espanjan, iirin, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, romanian, ruotsin, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä laadittuina toisintoina.

KOLMAS OSA:

Pysyvät määräykset

15 artikla. Artiklan mukaan liitteessä III luetellut säädökset mukautetaan siten kuin siitä liitteessä määrätään. Mukautukset kuvataan seuraavassa aihepiireittäin.

Liite III: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 15 artiklassa

1 Palvelujen tarjoamisen vapaus

Ammattipätevyysdirektiivillä asetettuihin vaatimuksiin, jotka koskevat oikeutta ryhtyä harjoittamaan ammattitoimintaa lääkärinä, erikoislääkärinä, yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana, hammaslääkärinä, erikoishammaslääkärinä, eläinlääkärinä, kätilönä, proviisorina tai arkkitehtina on tehty Kroatiaa koskevia poikkeuksia.

Ensimmäisen poikkeuksen mukaan ammattipätevyysdirektiivin 23 artiklan 5 kohta korvataan siten, että kaikkien jäsenvaltioiden on tunnustettava entisessä Jugoslavian tasavallassa jäsenvaltioiden kansalaisille annetut muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, jotka antavat oikeuden tiettyjen ammattien harjoittamiseen. Näitä asiakirjoja ovat asiakirjat, jotka antavat oikeuden ryhtyä harjoittamaan ammattitoimintaa lääkärin peruskoulutuksen tai erikoislääkärin koulutuksen saaneena lääkärinä, yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana, hammaslääkärinä, erikoishammaslääkärinä, eläinlääkärinä, kätilönä, proviisorina tai arkkitehtina. Poikkeuksella ei ole tarkoitus rajoittaa ammattipätevyyden tunnustamisesta annettuun direktiiviin lisättävän uuden 43 b artiklan soveltamista.

Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutuksen Kroatiassa suorittaneisiin henkilöihin sovelletaan ammattipätevyysdirektiivin 23 artiklan 1 kohdassa ja 33 artiklan 1 kohdassa säädettyjä saavutettuja oikeuksia koskevia määräyksiä. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutus on vuodesta 2010 saatettu täysin direktiivin mukaiseksi. Kroatia säätää lisäksi uudesta ammattinimikkeestä, jonka avulla uuden direktiivin mukaisen keskiasteen koulutuksen saaneet sairaanhoitajat voidaan pitää erillään aikaisemman järjestelmän keskiasteen koulutuksen saaneista sairaanhoitajista.

Jäsenvaltioiden on tunnustettava nämä muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat tietyin edellytyksin myös silloin, kun asianomainen koulutus on alkanut Slovenian osalta ennen 25 päivää kesäkuuta 1991 ja Kroatian osalta ennen 8 päivää lokakuuta 1991.

Tällöin Slovenian tai Kroatian viranomaisten on todistettava, että tällaiset muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat ovat näiden valtioiden alueella oikeudellisesti yhtä päteviä, kuin niiden itsensä antamat muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat.

Arkkitehtien osalta näiden muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen on oltava yhtä päteviä, kuin kyseisten jäsenvaltioiden osalta direktiivin liitteessä VI olevassa 6 kohdassa tarkoitetut muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, kun on kyse oikeudesta aloittaa ammattitoiminta peruskoulutuksen tai erikoislääkärin koulutuksen saaneena lääkärinä, yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana, hammaslääkärinä, erikoishammaslääkärinä, eläinlääkärinä, kätilönä, direktiivin 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toiminnan osalta proviisorina ja direktiivin 48 artiklassa tarkoitetun toiminnan osalta arkkitehtina sekä tällaisen ammattitoiminnan harjoittaminen.

Todistukseen on liitettävä näiden samojen viranomaisten myöntämä todistus, joka osoittaa kyseisten henkilöiden harjoittaneen tosiasiallisesti ja luvallisesti asianomaista toimintaa niiden alueella yhtäjaksoisesti vähintään kolme vuotta todistuksen myöntämistä edeltäneiden viiden vuoden aikana.

Lisäksi direktiiviin lisätään uusi 43 b artikla, jossa listattuihin ennen 1 päivää heinäkuuta 2013 Kroatiassa saatuihin ammattipätevyyksiin ei sovelleta kätilöitä koskevia saa-

vutettuja oikeuksia. Artiklassa listattuja ammattipätevyyksiä ovat: *viša medicinska sestra ginekološko- opstetričkog smjera* (gynekologiaan ja synnytysoppiin erikoistunut ylisairaanhoitaja), *medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera* (gynekologiaan ja synnytysoppiin erikoistunut sairaanhoitaja*), viša medicinska sestra primaljskog smjera* (kätilön tutkinnon suorittanut ylisairaanhoitaja), *medicinska sestra primaljskog smjera* (kätilön tutkinnon suorittanut sairaanhoitaja*), ginekološko-opstetrička primalja* (gynekologiaan ja synnytysoppiin erikoistunut kätilö) ja *primalja* (kätilö).

2 Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva lainsäädäntö

Liitteessä luetellaan teollisoikeuksia koskevien unionin säädösten mukautukset. Mukautuksilla tehdään Kroatiaa koskevat lisäykset yhteisön tavaramerkkiä, lääkkeiden ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistusta sekä yhteisömallia koskeviin säädöksiin. Kroatialle ei myönnetä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla siirtymäaikoja.

I Yhteisön tavaramerkki

Yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston tavaramerkkiasetuksen (EY) N:o 40/94 165 artiklan 1 kohtaa mukautetaan siten, että uusien jäsenvaltioiden määritelmä kattaa myös Kroatian. Ennen liittymispäivää rekisteröity tai haettu yhteisön tavaramerkki laajenee automaattisesti olemaan voimassa myös Kroatiassa. Näin yhteisön tavaramerkillä on sama oikeusvaikutus koko yhteisön alueella.

II Lisäsuojatodistukset

Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1610/96 19 a artiklassa määritellään Kroatian osalta sovellettavan määräajan laskutapa. Artiklaa mukautetaan siten, että siihen lisätään säännökset Kroatian osalta. Lisäsuojatodistusta koskeva hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä. Lisäksi 20 artiklan 2 kohtaa mukautetaan siten, että asetusta sovelletaan myös Kroatian kansallisen lainsäädännön mukaisesti ennen liittymispäivää myönnettyihin lisäsuojatodistuksiin.

Lääkkeiden lisäsuojatodistuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 469/2009 20 ja 21 artiklaa mukautetaan kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistusasetusta vastaavalla tavalla.

III Yhteisömalli

Yhteisömallin rekisteröiminen perustuu neuvoston asetukseen (EY) N:o 6/2002 yhteisömallista. Yhteisömalliasetuksen 110 a artiklan 1 kohtaa mukautetaan siten, että Kroatian määritelmä kattaa myös Kroatian. Ennen liittymistä suojattu tai haettu yhteisömalli ulotetaan olemaan voimassa automaattisesti myös Kroatiassa. Näin yhteisömallilla olisi sama oikeusvaikutus koko yhteisön alueella.

3 Rahoituspalvelut

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/48/EY luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta, määrätään sisämarkkinoiden toteuttamisesta sekä luottolaitosten sijoittautumisvapauden että palvelujen tarjoamisen vapauden suhteen. Direktiivissä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat luottolaitosten liiketoiminnan aloittamista ja sen harjoittamista sekä luottolaitosten vakavaraisuuden valvontaa. Direktiivin 2 artiklassa luetellaan rahoituslaitokset, joihin direktiiviä ei sovelleta. Kroatiassa direktiiviä ei sovelletta *'kreditne unije'* ja *'Hrvatska banka za obnovu i razvitak'* – nimisiin luottolaitoksiin.

4 Maatalous

Yhteiset markkinajärjestelyt

Viitemäärät

Viitemäärät sovittiin määriteltäväksi todellisten ja tuoreiden tuotantolukujen perusteella, ottaen huomioon Kroatian erityistilanne. Viitemäärät kattavat seuraavat tuotteet: sokerin perustuotantomäärät, maitokiintiöt markkinointivuosille 2013/2014 ja 2014/2015 ja maidon viiterasvapitoisuuden, tuen enimmäismäärät oliiviöljylle ja syötäväksi tarkoi-

tetuille oliiveille, uuhi- ja vuohenlihapalkkio-oikeudet, sekä emolehmäpalkkio-oikeudet.

Viini ja alkoholi

Kroatian kanssa on sovittu viininviljelyvyöhykkeistä ja vahvistettu maantieteellinen nimitys eräälle maustetulle viinipohjaiselle juomalle. Lisäksi on vahvistettu eräiden väkevien alkoholijuomien maantieteelliset nimitykset. Kroatiassa voidaan soveltaa viinialan tukiohjelmia vuodesta 2014 alkaen sen jälkeen kun Kroatia on toimittanut komissiolle ehdotuksensa viisivuotiseksi tukiohjelmaksi ohjelmakautta 2014–2018 varten.

Maito

Kroatiaa varten perustetaan erityinen rakenneuudistusvaranto, jonka suuruus on 15 000 tonnia. Kyseinen varanto vapautetaan ensimmäisen liittymisen jälkeisen kiintiövuoden 1 päivästä huhtikuuta siinä määrin kuin maidon ja maitotuotteiden tilalla tapahtuva kulutus on Kroatiassa laskenut kaudella 2008–2012. Komissio päättää varannon vapauttamisesta ja sen jakamisesta toimitusten ja suoramyynnin kiintiöön niitä raportteja koskevan arvioinnin pohjalta, jotka Kroatian on määrä toimittaa komissiolle 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä. Raportissa on esitettävä yksityiskohtaisesti tosiasiallisen rakenneuudistusprosessin tulokset ja suuntaukset maan maitoalalla ja erityisesti siirtyminen tilalla tapahtuvaan kulutukseen tarkoitetusta tuotannosta markkinoille suuntautuvaan tuotantoon.

Suorien tukien käyttöönotto (vuosina 2013–2022)

Yhteisen maatalouspolitiikan mukaiset suorat tuet otetaan käyttöön Kroatiassa asteittain, prosenttiosuutena muissa kuin Kroatiassa sovellettavien tukien tasosta. Vuonna 2013 suoria tukia voidaan maksaa 25 prosenttia tukitasosta. Tukitaso nousee vuosittain 5 prosenttiyksiköllä vuoteen 2015 saakka ja sen jälkeen 10 prosenttiyksiköllä vuodessa kunnes Kroatiassa saavutetaan täysi tukitaso vuonna 2022. Menettely on täysin yhdenmukainen vuonna 2004 unioniin liittyneen kymmenen uuden jäsenvaltion sekä vuonna 2007 liittyneiden Bulgarian ja Romanian menettelyn kanssa.

Täydentävä kansallinen suora tuki

Jos komissio antaa luvan, Kroatialla on mahdollisuus täydentää suoria tukia enintään siihen tasoon saakka, jota sovelletaan muissa kuin uusissa jäsenvaltioissa.

Tuotantoon sidottu tuki

Kroatia voi liittymispäivään mennessä päättää käyttää tilatukijärjestelmän ensimmäisestä soveltamisvuodesta alkaen enintään 10 prosenttia tukiensa kansallisesta enimmäismäärästä tuotantoon sidottuun tukeen. Suoria tukia koskevan asetuksen (EY) N:o 73/2009 68 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää erityistukea viljelijöille tietyille maatalouden muodoille, jotka ovat tärkeitä ympäristönsuojelun tai ympäristön tilan parantamisen kannalta, maataloustuotteiden laadun parantamiseen, maataloustuotteiden kaupan pitämisen parantamiseen, eläinten hyvinvointia koskevien tiukennettujen vaatimusten soveltamiseen tai erityisiin maatalousalan toimiin, joista seuraa lisähyötyä maatalousympäristölle.

Kansallinen varanto

Kroatian on pidätettävä enintään 20 prosenttia suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästään luodakseen kansallisen varannon. Varannosta voidaan jakaa tukioikeuksia erityistilanteessa oleville viljelijöille. Kansallisen varannon käyttö edellyttää komission hyväksyntää. Kroatian on toimitettava kansallisen varannon sallimista koskeva pyyntönsä komissiolle 15 päivään heinäkuuta 2013 mennessä.

Erityinen Kroatian kansallinen miinanraivaukseen liittyvä varanto

Kroatia perustaa erityisen kansallisen miinanraivaukseen liittyvän varannon. Varannosta jaetaan kymmenen vuoden ajan liittymisen jälkeen puolueettomin perustein ja tavalla, jolla varmistetaan viljelijöiden yhtäläinen kohtelu ja vältetään markkinoiden ja kilpailun vääristyminen, tukioikeuksia viljeli-

jöille, jotka ottavat miinoista raivattuja alueita takaisin maatalouskäyttöön. Erityiseen kansalliseen miinanraivaukseen liittyvään varantoon osoitettu enimmäismäärä vuonna 2022 on 9,6 miljoonaa euroa ja varannon koko kasvaa vaiheittain seuraavasti: vuonna 2013 voidaan ottaa käyttöön varoja enintään 2, 4 miljoonaa euroon asti,
vuonna 2014 enintään 2,88 miljoonaa euroa,
vuonna 2015 enintään 3,36 miljoonaa euroa,
vuonna 2016 enintään 3,84 miljoonaa euroa,
vuonna 2017 enintään 4,8 miljoonaa euroa,
vuonna 2018 enintään 5,76 miljoonaa euroa,
vuonna 2019 enintään 6,72 miljoonaa euroa,
vuonna 2020 enintään 7,68 miljoonaa euroa,
vuonna 2021 enintään 8,64 miljoonaa euroa
ja vuonna 2022 enintään 9,6 miljoonaa euroa.

Tilatukijärjestelmän ensimmäisenä soveltamisvuonna Kroatia jakaa tukioikeudet viljelijöille niiden miinoista raivattujen alueiden perusteella, jotka viljelijät ovat ilmoittaneet tilatukijärjestelmän ensimmäisenä soveltamisvuonna jätetyissä tukihakemuksissa ja jotka on otettu takaisin maatalouskäyttöön 1 päivän tammikuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2012 välisenä aikana. Vuosina 2013–2022 tukioikeudet jaetaan viljelijöille niiden miinoista raivattujen alueiden perusteella, jotka viljelijät ovat ilmoittaneet kyseessä olevana vuonna edellyttäen, että tällaiset alueet on otettu takaisin maatalouskäyttöön edellisen kalenterivuoden aikana ja ilmoitettu komissiolle. Alueiden on oltava tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mukaisia.

Kroatian on ilmoitettava komissiolle 15 päivänä heinäkuuta 2013 mennessä tukikelpoiset alueet. Ilmoitukseen on sisällytettävä myös tiedot vastaavista talousarviomäärärahoista ja käyttämättömistä määristä. Vuodesta 2014 alkaen komissiolle on toimitettava vuosittain viimeistään 31 päivänä tammikuuta samat tiedot sisältävä ja edellisen kalenterivuoden kattava tiedonanto maatalouskäyttöön takaisin otetuista alueista ja vastaavista talousarviomäärärahoista.

Kaikki miinoitetut ja miinoista raivatut alueet, joiden osalta viljelijät saattavat saada tukioikeuksia tästä erityisestä kansallisesta miinanraivaukseen liittyvästä varannosta, on määritettävä 31 joulukuuta 2012 mennessä yhdennetyssä hallinto- ja valvontajärjestelmässä.

5 Kalastus

Kalatalousrahastoa koskevan asetuksen (EY) N:o 1198/2006 27 artiklaan tehtävä lisäys, joka koskee unionin kalastuslaivastoa koskevien järjestelyjen sosioekonomista korvaamista, on määräaikainen ja sitä voidaan pitää vähäisenä.

Asetuksen 29 artiklan 3 kohdan ja 35 artiklan 4 kohdan korvaaminen tarkoittaa sitä, että Kroatian syrjäiset saaristoalueet ja nimeltä mainitut saaret rinnastetaan unionin nykyisiin syrjäisiin alueisiin ja Kreikan syrjäisiin saaristoalueisiin.

6 Verotus

Kroatialle myönnetään väliaikaisissa määräyksissä siirtymäaika vuoden 2017 loppuun sopeuttaa savukkeiden verotaso direktiivissä 92/79ETY edellytetyn vähimmäistason mukaiseksi. Myös eräille muille jäsenvaltioille on myönnetty siirtymäkausi vuoden 2017 loppuun asti. Lisäksi direktiivin 92/79/ETY 2 artiklan pysyväisluonteisen säännöksen mukaan ne jäsenvaltiot, jotka kantavat valmisteveroa vähintään 115 euroa tuhannelta savukkeelta vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon perusteella, voivat olla noudattamatta säännöstä, jonka mukaan savukkeiden yleisen valmisteveron on oltava vuoden 2014 alusta 60 prosenttia vähittäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta. Sisämarkkinahäiriöiden estämiseksi valmisteverodirektiivin 46 artiklan mukaan muilla kuin edellä mainittua siirtymäjärjestelyä tai poikkeusta soveltavilla jäsenvaltioilla on oikeus määrällisesti rajoittaa vuoden 2014 alusta verottomasti näistä jäsenvaltioista yksityishenkilöiden mukanaan tuomien savukkeiden määrää tietyin edellytyksin. Savukkeita on sallittava kuitenkin tuoda vähintään 300 kappaletta. Artiklaan lisättävän säännöksen mukaan Kroatia ja muut siirtymäsäännöstä soveltavat jäsenvaltiot, jotka kantavat valmisteveroa vähintään 77 euroa tuhannelta savukkeelta, voivat puolestaan vuoden 2014 alusta rajoittaa määrällisesti savukkeiden verotonta tuontia sellaisesta jäsenvaltiosta, joka soveltaa tätä alempaa savukkeiden valmisteveroa.

Niiden jäsenvaltioiden, jotka soveltavat määrällistä rajoitusta, on ilmoitettava tästä komissiolle. Ne voivat toteuttaa tarvittavia

tarkastuksia edellyttäen, että tarkastukset eivät vaikuta sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan.

Arvonlisäverodirektiivin 287 artiklan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat liittyneet 1 päivän tammikuuta 1978 jälkeen, voivat myöntää verovapautuksen sellaisille elinkeinonharjoittajille, joiden vuosittainen liikevaihto on enintään artiklan 1–18 kohdassa kunkin jäsenvaltion osalta mainitun määrän suuruinen. Kohdissa mainitut liikevaihtorajat vaihtelevat 10 000 eurosta 37 000 euroon. Suomessa sovellettava raja on 10 000 euroa. Euromääräiset rajat muutetaan kansalliseksi valuutaksi soveltaen jäsenvaltion liittymispäivänä voimassa ollutta muuntokurssia. Kroatian osalta artiklaan lisättävän 19 kohdan mukaan Kroatiassa sovellettava liikevaihtoraja on 35 000 euroa. Elinkeinonharjoittajalla, johon sovelletaan puheena olevaa pienten yritysten verovapautusta, on direktiivin mukaan oikeus valita tavallisen arvonlisäverojärjestelmän soveltaminen.

7 Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

Neuvoston asetukseen (EY) N:o 1083/2006 Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoja koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta 15 artiklaan lisätään Kroatian osalta tehtävän jälkivarmennuksen aikatakaraja, joka on vuotta myöhemmin kuin muissa lähentymistavoitteen jäsenvaltioissa. Kokonaismäärärahoja koskevan artiklan 18 artiklan kohdan 1 ensimmäisen alakohdan mukaan rahastojen maksusitoumuksiin käytettävissä olevat varat kaudella 2007 – 2013 nostetaan noin 308 417 000 000 euroon vuoden 2004 hintoina. Liitteessä I esitetään edellä mainittujen varojen vuosijakauma kaudella 2007 – 2013.

Lähentymistavoitteen määrärahoja koskevassa 19 artiklassa lähentymistavoitteen kokonaismäärärahat nostetaan yhteensä 251 529 800 379 euroon, joka jakautuu artiklan alakohtien mukaisesti lähentymistavoitteen, siirtymäkauden tuen ja koheesiorahaston välillä. Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys–tavoitteen määrärahoja koskevan artiklan 20 johdantokappaleessa tarkistetaan kokonaismäärärahan prosenttiosuutta.

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen määrärahoja koskevan 21 artiklan kohdassa 1 nostetaan kokonaismäärärahat 7 759 453 120 euroon, joka jakautuu artiklan alakohdissa rajat ylittävän yhteistyön, valtioiden välisen yhteistyön ja alueiden välisen yhteistyön välillä. Artiklan 21 kohdassa 2 EAKR:n rahoitusosuus eurooppalaisen naapuruuden ja kumppanuuden välineen nojalla ja liittymistä valmistelevan tukivälineen nojalla nostetaan 817 691 234 euroon.

Varojen siirtoa koskevan kiellon suhteen 22 artiklaan lisätään kohta, jonka mukaan Kroatia voi jakaa Euroopan alueellinen yhteistyö–tavoitteen määrärahansa rajat ylittävän yhteistyön, valtioiden välisen yhteistyön ja alueiden välisen yhteistyön välillä tehokkuuden lisäämistä ja yksinkertaistamista varten. Artiklaan 23 lisätään, että jäsenvaltiot Kroatiaa lukuun ottamatta voivat jakaa 3 prosenttia varoja suoritusvarauksena lähentymistavoitteen ja alueellinen kilpailukyky ja työllisyys–tavoitteen varoista.

Artiklan 28 kohtaan 1 lisätään, että Kroatia laatii kansallisen strategisen viitekehyksen liittymispäivän ja 31 päivän joulukuuta 2013 väliseksi ajaksi. Artiklan 28 kohtaan 2 lisätään, että komission tulee toimittaa kansallinen strateginen viitekehyksensä komissiolle kolmen kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

Jäsenvaltioiden strategisia kertomuksia koskevaan 29 artiklaan lisätään, että kyseistä artiklaa ei sovelleta Kroatiaan. Toimenpideohjelmien laatimista ja hyväksymistä koskevan 32 artiklan kohtaan 3 lisätään alakohta, jonka mukaan komission on annettava päätöksensä Kroatian toimenpideohjelman hyväksymisestä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013. Saman alakohdan mukaan Kroatian on otettava huomioon komission mahdollisesti tekemät huomautukset ja esitettävä ohjelma komissiolle viimeistään kolme kuukautta liittymispäivästä.

Toimenpideohjelmien tarkistamista koskevaan 33 artiklan kohtaan 1 lisätään alakohta, jonka mukaan Kroatian osalta ennen liittymispäivää hyväksyttyjä toimenpideohjelmia voidaan tarkistaa, mutta pelkästään niiden mukauttamiseksi paremmin tähän asetukseen. Artiklan 49 kohtaan 3 lisätään alakohta, jonka mukaan Kroatian toimenpideohjelmien jälkiarviointi on suoritettava 31 päivän jou-

lukuuta 2016 mennessä, joka on vuotta myöhemmin kuin muissa jäsenvaltioissa.

Lisätään artikla 51 a, jonka mukaan 50 ja 51 artiklan mukaisia kansallista suoritusvarausta ja kansallista varausta ennakoimattomia menoja varten ei sovelleta Kroatiaan. Rahastojen rahoitusosuutta koskevaan artiklan 53 kohtaan 3, joka määrittelee sellaiset Euroopan alueellinen yhteistyö–tavoitteen toimenpideohjelmat, joissa EAKR:n rahoitusosuus saa olla korkeintaan 85 prosenttia, lisättiin ohjelmat, joissa Kroatia on osallistujamaana.

Menojen tukikelpoisuutta määrittävän 56 artiklan kohtaan 1 lisätään, että Kroatian osalta menoihin voidaan myöntää IPA:n mukaisesti vahvistettuja rahastojen rahoitusosuutta tukikelpoisuuden alkamispäivän ja 31 päivän joulukuuta 2016 välisenä aikana. Liittymisen jälkeen hyväksyttävien toimenpideohjelmien osalta menoihin voidaan kuitenkin myöntää rahastojen rahoitusosuutta liittymispäivästä alkaen, jollei kyseisen ohjelman päätöksessä ole säädetty myöhemmästä ajankohdasta. Artiklan 56 kohtaan 3 lisätään, että Kroatian toimenpideohjelmien seurantakomitean vahvistamia perusteita ei sovelleta ennen liittymispäivää eikä IPA:n nojalla hyväksyttyihin toimenpiteisiin.

Tarkastusviranomaisen tehtäviä koskevan 62 artiklan kohdan 1 alakohtaan c lisätään, että Kroatian osalta tarkastusviranomaisen on toimitettava komissiolle liittymistä valmistelevan tukivälineen asetuksen nojalla vuotuisen tarkastussuunnitelman päivitys kolmen kuukauden kuluessa liittymispäivästä. Artiklan 62 kohdan 1 alakohtaan d lisätään aikamääreet Kroatian osalta vuotuisten tarkastuskertomusten toimittamisesta. Artiklan 62 kohdan 1 alakohtaan e lisätään Kroatian osalta vaatimus toimenpideohjelman sulkemista koskevasta ilmoituksesta, johon on liitetty lopullinen tarkastuskertomus, joka on annettava komissiolle 31 päivään maaliskuuta 2018 mennessä.

Artiklan 67 kohtaan 1 liittyen lisätään, että Kroatian hallintoviranomaisen on toimitettava toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskeva loppukertomus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2018, joka on vuotta myöhemmin kuin muissa jäsenvaltioissa. Artiklaan 71 lisätään, että Kroatian on mahdollisimman pian liittymispäivänsä jälkeen tai viimeistään ennen yhtäkään komission suorittamaa maksua toimitettava komissiolle hallinto- ja valvontajärjestelmien kuvaus, joka koskee hallinto- ja todentamisviranomaisia ja välittäviä elimiä sekä tarkastusviranomaisen ja kaikkien muiden sen vastuulla tarkastuksia tekevät elimet.

Talousarviositoumuksia koskevaan 75 artiklaan lisätään, että Kroatian osalta EAKR:n, koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston talousarviositoumukset vuodelle 2013 tehdään kansallisen strategisen viitekehyksen hyväksymisen jälkeen ennen kuin komissio tekee päätöstä hyväksytyn toimenpideohjelman tarkistamisesta. Menoilmoitusta koskevan 78 artiklan 2 kohdan c alakohtaan lisätään aikatakaraja Kroatian osalta menojen osoittamiseksi maksukuittien tai todistusarvoltaan vastaavien kirjanpitotositteiden avulla.

Ennakkomaksujen maksamista koskevaan 82 artiklaan lisätään kohta, jossa säädetään ennakkomaksun suorittamisesta Kroatialle kauden 2007–2013 osalta. Artiklan 89 kohtaan 1 lisätään alakohta, jonka mukaisesti Kroatian osalta loppumaksun maksupyyntö on toimitettava komissiolle 31 päivään maaliskuuta 2018 mennessä, joka on vuotta myöhemmin kuin muilla jäsenvaltioilla. Artiklaan 93 lisätään Kroatian osalta määräajat käyttämättä jääneiden määrärahojen vapauttamiseksi.

Artiklan 95 toisen kohdan jälkeen lisätään, kuinka Kroatian osalta säädetään määräaikojen kulumisen keskeyttämisestä liittyen oikeudellisiin menettelyihin ja hallinnollisiin muutoksenhakuihin. Jäsenvaltioiden tekemiä rahoitusoikaisuja koskevan 98 artiklan kohtaan 2 lisätään alakohta, jonka mukaan Kroatia voi käyttää rahoitusoikaisujen kautta vapautuneet rahastojen varat uudelleen 31 päivään joulukuuta 2016 saakka, kun vastaava aikaraja on muille jäsenvaltioille vuotta aiemmin.

Loppusäännöksiin lisätään 105 a artikla Kroatian liittymisestä johtuviksi erityissäännöksiksi. Niissä säädetään ohjelmista ja suurhankkeista, jotka on hyväksytty liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) nojalla, ja joiden täytäntöönpano ei ole päättynyt mainittuun liittymispäivään mennessä. Tällaiset ohjelmat ja suurhankkeet katsotaan komission hyväksymiksi asetuksen (EY) N:o 1085/2006 nojalla lukuun ottamatta asetuk-

sen (EY) N:o 1085/2006 nojalla hyväksyttyjä neljää erikseen nimettyä rajat ylittävää ohjelmaa.

8 Ympäristö

Unionin ympäristölainsäädäntöön Kroatian liittymisen seurauksena tehtävillä mukautuksilla ei ole vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön.

Päästökauppadirektiivi mukautetaan. Direktiivin 9 artiklan ensimmäisessä kohdassa määritellään, kuinka vuodesta 2013 alkaen vuosittain myönnettävien päästöoikeuksien koko yhteisön koskevaa lukumäärää vähennetään lineaarisesti. Kroatian liittymisen johdosta kohtaan lisätään virke, josta käy ilmi, että päästöoikeuksien koko unionin koskevaa lukumäärää korotetaan ainoastaan sillä päästöoikeuksien määrällä, jonka Kroatia huutokauppaa asetuksen 10 artiklan 1 kohdan nojalla. Jäsenvaltioiden on vuodesta 2013 lähtien huutokaupattava kaikki päästöoikeudet, joita ei myönnetä maksutta tiettyjen ehtojen mukaisesti. Liitteessä II a määritellään jäsenvaltioiden huutokauppaamien päästöoikeuksien prosenttiosuuksien korotukset, joiden tarkoituksena on yhteisvastuullisuuden ja kasvun edistäminen unionissa päästöjen vähentämiseksi ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseksi. Liitteeseen II a Espanjaa koskevan maininnan jälkeen lisätään Kroatian prosenttiosuus 26 prosenttia.

Taakanjakopäätös on myös tarpeen mukauttaa Kroatian liittymisen vuoksi. Liitteessä määritellään kullekin jäsenvaltiolle prosenttimäärä, jolla sen on ainakin rajoitettava kasvihuonekaasupäästöjään vuoteen 2020 mennessä suhteessa sen päästöihin vuonna 2005. Kroatian vähentämissitoumukseksi merkittään 11 prosenttia.

16 artikla. Artiklan mukaan liitteessä IV lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan tuossa liitteessä määrätyin edellytyksin. Sovellettavat toimenpiteet kuvataan seuraavassa aihepiireittäin.

1 Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva lainsäädäntö

Teollisoikeuksia koskien on neuvoteltu lääkkeitä koskeva erityisjärjestely, joka koskee Kroatiaa. Jos haltija tai edunsaaja on hakenut lääkkeelle patenttia tai lisäsuojatodistusta jäsenvaltiossa ajankohtana, jolloin tuotteelle ei voinut saada Kroatiassa suojaa, haltija tai edunsaaja voi käyttää patenttiin tai lisäsuojatodistukseen perustuvia oikeuksiaan estääkseen tuotteen maahantuonnin ja markkinoille saattamisen jäsenvaltiossa tai -valtioissa, joissa tuote on patentin tai lisäsuojatodistuksen suojaama, vaikka tuotteen olisi saattanut markkinoille Kroatiassa ensimmäistä kertaa haltija tai edunsaaja tai se olisi tapahtunut hänen suostumuksellaan. Henkilön, joka aikoo tuoda maahan tai saattaa markkinoille edellä tarkoitetun lääkkeen jäsenvaltiossa, jossa tuotteella on patentti tai lisätodistussuoja, on osoitettava toimivaltaisille viranomaisille kyseistä tuontia koskevassa hakemuksessa, että suojan haltijalle tai edunsaajalle on annettu ilmoitus yhtä kuukautta aikaisemmin.

2 Kilpailupolitiikka

EU:n kilpailusääntöjen osalta liittymissopimukseen ei sisälly siirtymäaikoja.

3 Maatalous

Unioni ottaa hoidettavakseen Kroatialla liittymispäivänä olevat, markkinatukipolitiikasta johtuvat julkiset varastot sillä arvolla, joka määritellään interventioiden rahoittamista Euroopan maatalouden tuki- ja ohjausrahaston tukiosastosta koskevissa yleisissä säännöissä. Varastot otetaan haltuun vain sillä edellytyksellä, että kyseisten tuotteiden julkinen interventio toteutetaan unionissa ja että varastot täyttävät unionin interventiovaatimukset. Kroatian on suoritettava maksu EU:n yleiseen talousarvioon kaikista Kroatian liittymispäivänä vapaassa liikkeessä olevista yksityisistä tai julkisista varastoista, joiden määrä ylittää tavanomaisena pidettyjen siirtovarastojen määrän.

Tiettyjen tukitoimenpiteiden luokittelemiseksi voimassa oleviksi tuiksi Kroatian on toimitettava yksityiskohtaiset tiedot kaikista valtiontukiin liittyvistä toimenpiteistä neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä. Näitä tukitoimenpiteitä pidetään voimassa olevana tukena kolmannen liittymispäivää seuraavan vuoden päättymiseen asti. Kroatian on kolmen vuoden kuluessa liittymispäivästä muu-

tettava tarvittaessa näitä tukitoimenpiteitä siten, että ne vastaavat komission soveltamia suuntaviivoja. Tuon ajanjakson jälkeen suuntaviivojen kanssa ristiriidassa olevia tukia pidetään uusina tukina.

4 Kalastus

Kroatia saa oikeuden soveltaa kolmen vuoden ajan kansallisia tukijärjestelmiä SEUT:n liitteessä I lueteltujen tuotteiden osalta, kalastustuotteita ja niistä johdettuja tuotteita lukuun ottamatta. Sen on ilmoitettava komissiolle toimenpiteistä neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä. Komissio julkaisee luettelon tällaisista tuista. Tarvittaessa Kroatian on kolmen vuoden kuluessa muutettava näitä tukitoimenpiteitä vastaamaan komission soveltamia suuntaviivoja.

5 Tulliliitto

Todistus unioniasemasta (kauppa laajentuneessa unionissa)

EU:n liittymisen myötä Kroatian tullialue yhdistyy EU:n tulli- ja sisämarkkina-alueeseen, jolloin myös sen alueella olevat tavarat muuttuvat määrätyin edellytyksin yhteisötavaroiksi. Yhteisötavaran aseman saamista koskevilla yksityiskohtaisilla säännöksillä pyritään estämään EU:n ulkopuolisista maista tuotujen tavaroiden pääsy EU:n alueelle perusteettomasti tullitta ja/tai EU:n sisämarkkinasäännösten ja -vaatimusten vastaisesti. Liittymisen hetkellä esimerkiksi väliaikaisesti varastoituina olevat tai vientimenettelyssä olevat tavarat voidaan luovuttaa laajentuneen unionin tullialueella vapaaseen liikkeeseen tullitta, jos tavarasta esitetään EU:n ja Kroatian välillä solmitun vakautus- ja assosiaatiosopimuksen mukaisesti annettu tai laadittu alkuperäselvitys etuuskohteluun oikeuttavasta alkuperästä. Yhteisötavaroiksi määritellään myös Kroatian alueella tuotetut tavarat, joiden valmistukseen on käytetty vain Kroatian alkuperää olevia ja/tai Kroatiassa jo vapaassa liikkeessä olevia kolmannen maan alkuperää olevia tavaroita.

Todistus etuuskohteluun oikeuttavasta alkuperästä (kolmansien maiden, mukaan lukien Turkki, kanssa maatalous-, hiili- ja terästuotteita koskevien etuuskohtelusopimusten puitteissa käytävässä kaupassa) ja todistus teollisuustuotteiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten mukaisesta asemasta EU-Turkki-tulliliitossa

Tullietuuskohteluun oikeuttavien alkuperäselvitysten osalta on sovittu siirtymäjärjestelyistä, joiden perusteella kolmansien maiden asianmukaisesti antamat alkuperäselvitykset hyväksytään Kroatiassa ja tuotteille voidaan myöntää tullietuuskohtelu. Tällaisten tavaroiden tulee sisältyä EU:n kolmansien maiden tai maaryhmien kanssa tekemiin etuuskohtelusopimuksiin tai EU:n yksipuolisiin tullietuustoimenpiteisiin tai Kroatian kolmansien maiden kanssa tekemiin etuuskohtelusopimuksiin. Liittymissopimukseen sisältyy myös siirtymäjärjestelyt, jotka koskevat alkuperäselvitysten hyväksymistäja teollisuustuotteiden vapaata liikkuvuutta EU-Turkki-tulliliitossa.

Tullimenettelyt

Tullimenettelyjen osalta on sovittu siirtymäjärjestelyistä, jotka koskevat erikseen määriteltyjä tullimenettelyjä ja joissa määrätään tuontitullien määräytymisestä ja tullivelan syntyhetkellä sovellettavista säännöksistä. Väliaikainen varastointi ja muut erikseen määritellyt EU:n tullilainsäädännön mukaiset ennen liittymistä aloitetut tullimenettelyt on lopetettava tai päätettävä EU:n lainsäädännön mukaisesti. Mahdolliset tuontitullit määräytyvät tällöin tullivelan syntyhetkellä voimassa olevan yhteisen tullitariffin mukaisesti ja niiden katsotaan kuuluvan EU:n omiin varoihin. Sen sijaan tiettyihin taloudellisesti vaikuttaviin tullimenettelyihin ennen liittymistä ilmoitettujen tavaroiden tuontitullit ja tullivelan määrä määräytyvät sen lainsäädännön mukaisesti, jota Kroatiassa sovellettiin sinä päivänä, jolloin tulliviranomaiset hyväksyivät kyseisten tavaroiden menettelyyn asettamisista koskevan ilmoituksen.

Muut määräykset

Kroatian tulliviranomaisten myöntämät taloudellisesti vaikuttavia tullimenettelyjä koskevat luvat ja valtuutetun taloudellisen toimijan luvat ovat voimassa niiden voimassaolo-

ajan päättymiseen asti tai vuoden ajan liittymispäivästä sen mukaan, kumpi on aikaisempi. Tullivelan syntyessä mahdollinen jälkitullaus suoritetaan EU:n lainsäädännön mukaisesti, ellei tullivelka ole syntynyt ennen liittymistä. Tällöin Kroatia suorittaa jälkitullauksen omaan lukuunsa Kroatiassa ennen liittymistä voimassa olleiden edellytysten mukaisesti. Vastaavasti tuontitullien palautus tai peruutus tapahtuu EU:n lainsäädännössä määrättyjen edellytysten mukaisesti, paitsi milloin ne liittyvät ennen liittymistä syntyneeseen tullivelkaan, jolloin Kroatia palauttaa tai peruuttaa tullit Kroatiassa ennen liittymistä voimassa olleiden edellytysten mukaisesti omalla kustannuksellaan.

Liitteen IV lisäys

Liitteen IV lisäyksessä luetellaan ne tukijärjestelmät, jotka on pantu täytäntöön Kroatiassa ennen liittymispäivää ja joita sovelletaan kyseisen ajankohdan jälkeen, ja joita pidetään liittymisestä alkaen SEUT 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina voimassa olevina tukina.

17 artikla. Artiklan mukaan neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan tehdä liittymisasiakirjan yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeviin määräyksiin mukautukset, jotka voivat osoittautua unionin säännösten muutosten vuoksi tarpeellisiksi. Säännös on tarpeellinen, koska unionin säännöstö on voinut muuttua liittymissopimuksen allekirjoituksen ja varsinaisen liittymispäivän välisenä aikana käsittelyssä olevien ehdotusten vuoksi.

NELJÄS OSA:

Väliaikaiset määräykset

I osasto:

Siirtymätoimenpiteet

18 artikla. Artiklan mukaan V liitteessä lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan liitteessä määrätyin edellytyksin. Sovellettavat toimenpiteet kuvataan seuraavassa aihepiireittäin.

Liite V: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 18 artiklassa: siirtymätoimenpiteet

Liitteessä lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan Kroatian osalta liitteessä määrätyin edellytyksin.

1 Tavaroiden vapaa liikkuvuus

Lääkedirektiivillä säädettyihin laatua, turvallisuutta ja tehoa koskeviin vaatimuksiin on myönnetty Kroatiaa koskeva poikkeus. Niiden lääkkeiden myyntiluvat, joihin ei sovelleta ihmisille tai eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista unionin lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 726/2004 3 artiklan 1 kohtaa, ja jotka ovat Kroatian lainsäädännön mukaisesti ennen liittymispäivää esitetyssä luettelossa, ovat voimassa siihen saakka, kunnes ne uusitaan unionin säännöstön mukaisesti tai neljä vuotta liittymispäivästä, riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Poikkeuksen piiriin kuuluviin myyntilupiin ei myöskään sovelleta vastavuoroista tunnustamista jäsenvaltioissa ennen kuin kyseessä oleville lääkkeille on annettu lääkedirektiivin mukainen lupa.

Kuitenkin niiden myyntilupien, jotka on myönnetty kansallisen lainsäädännön mukaisesti ennen liittymistä ja jotka eivät kuulu tämän poikkeuksen piiriin sekä kaikkien uusien myyntilupien on oltava lääkedirektiivin mukaisia siitä päivästä alkaen, jona Kroatia liittyy unionin jäseneksi.

Liittymissopimuksen V liitteeseen on lisätty Kroatian esittämä luettelo lääkkeistä, joiden osalta Kroatian lainsäädännön mukaisesti ennen liittymispäivää myönnetty myyntilupa on voimassa siihen saakka, kun se uusitaan unionin säännöstön mukaisesti tai 30 päivään kesäkuuta 2017 saakka, sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Lääkkeen sisällyttäminen tähän luetteloon ei kuitenkaan yksin osoita, onko kyseessä olevalla lääkkeellä unionin säännöstön mukainen myyntilupa.

2 Henkilöiden vapaa liikkuvuus

Nykyisille jäsenvaltioille myönnetään oikeus käyttää työvoiman liikkuvuuden säännöstön soveltamiselle siirtymätoimenpiteitä Kroatian kansalaisten liikkuvuuteen aluksi kahden vuoden ajan sekä mahdollisuus jatkaa niiden soveltamista ensin kolmella vuodella ja vakavien työmarkkinahäiriöiden ilmetessä tai uhatessa vielä kahdella vuodella, yhteensä siten korkeintaan seitsemän vuoden ajan liittymishetkestä lukien. Lisäksi ne jäsenvaltiot, jotka ovat joko liittymispäivästä lähtien tai myöhemmin luopuneet mahdollisuudestaan soveltaa siirtymätoimenpiteitä, voivat Kroatian liittymispäivää seuraavan seitsemän vuoden ajanjakson päättymiseen saakka ottaa vakavien työmarkkinahäiriöiden ilmetessä tai uhatessa kansalliset työlupamenettelynsä uudelleen sovellettaviksi. Myös Kroatialle myönnetään vastaavansisältöinen oikeus siirtymätoimenpiteiden käyttöön niiden jäsenvaltioiden kansalaisten osalta, jotka soveltavat siirtymätoimenpiteitä Kroatian kansalaisiin.

SEUT 45 artiklaa ja 56 artiklan ensimmäistä kohtaa sovelletaan täysimääräisesti lähetetyt työntekijät direktiivin 1 artiklassa määriteltyyn työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen ja työntekijöiden tilapäistä liikkuvuutta sisältävien palvelujen tarjoamisen vapauteen Kroatian ja jokaisen nykyisen jäsenvaltion välillä ainoastaan, jollei laajentumisneuvotteluissa sovittujen siirtymätoimenpiteiden soveltamisesta muuta johdu.

Liittymispäivää seuraavan kahden vuoden jakson päättymiseen saakka nykyiset jäsenvaltiot voivat soveltaa Kroatian kansalaisten osalta kansallisia tai kahdenvälisistä järjestelyistä johtuvia työmarkkinoille pääsyä koskevia toimenpiteitä. Nämä säännökset voivat siis poiketa siitä, mitä työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetuksen 1–6 artiklassa säädetään. Nykyiset jäsenvaltiot voivat jatkaa tällaisten toimenpiteiden soveltamista liittymispäivää seuraavan viiden vuoden jakson päättymiseen saakka.

Ennen liittymispäivää seuraavan kahden vuoden ajanjakson päättymistä neuvosto tarkastelee uudelleen siirtymämääräysten toimivuutta komission kertomuksen perusteella.

Tarkastelun päättyessä ja viimeistään liittymispäivää seuraavan kahden vuoden ajanjakson lopussa nykyiset jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle, aikovatko ne jatkaa kansallisten tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvien toimenpiteiden soveltamista vai soveltaa jatkossa työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetuksen 1–6 artiklaa. Jos ilmoitusta ei tehdä, sovelletaan edellä mainittuja artikloita.

Kroatian pyynnöstä siirtymätoimenpiteiden tarvetta voidaan harkita yhden kerran uudelleen. Tällöin sovelletaan samaa menettelyä kuin edellä on kuvattu ensimmäisen kahden vuoden kuluessa tehtävän tarkastelun osalta. Tarkastelu saatetaan päätökseen kuuden kuukauden kuluessa Kroatian pyynnön vastaanottamisesta.

Nykyinen jäsenvaltio, joka soveltaa kansallisia tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä viiden vuoden määräajan lopussa, saa siitä komissiolle ilmoitettuaan jatkaa toimenpiteiden soveltamista liittymispäivää seuraavan seitsemän vuoden ajanjakson loppuun, jos sen työmarkkinoille aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavia häiriöitä. Jos ilmoitusta ei tehdä, sovelletaan työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetusta.

Mahdollisesti sovellettavista siirtymätoimenpiteistä huolimatta Kroatian kansalaisilla, jotka liittymispäivänä työskentelevät laillisesti jossain nykyisessä jäsenvaltiossa ja jotka ovat saaneet tulla kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille vähintään 12 kuukaudeksi, on oikeus työmarkkinoille pääsyyn kyseisessä jäsenvaltiossa, mutta ei kansallisia toimenpiteitä soveltavassa toisessa jäsenvaltiossa.

Kroatian kansalaisilla, jotka saavat tulla liittymisen jälkeen vähintään 12 kuukaudeksi jonkin nykyisen jäsenvaltion työmarkkinoille, on myös samat oikeudet.

Näiden henkilöiden saavuttamat työmarkkinoille pääsyä koskevat oikeudet lakkaavat, jos he omasta tahdostaan lähtevät kyseisen nykyisen jäsenvaltion työmarkkinoilta.

Vapaata työmarkkinoille pääsyä ei ole niillä Kroatian kansalaisilla, jotka työskentelevät laillisesti jossain nykyisessä jäsenvaltiossa liittymispäivänä tai ajanjaksona, jolloin kansallisia toimenpiteitä sovelletaan, ja jotka saavat tulla kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille alle 12 kuukauden ajanjaksoksi.

Liittymispäivää seuraavan seitsemän vuoden aikana ne jäsenvaltiot, joissa sovelletaan Kroatian kansalaisten osalta työntekijöiden

vapaan liikkuvuuden asetuksen 1–6 artiklaa ja jotka myöntävät työlupia Kroatian kansalaisille vain valvontatarkoituksessa kyseisenä ajanjaksona, antavat nämä luvat ilman eri toimenpiteitä.

Työmarkkinansa joko heti liittymispäivästä alkaen tai myöhemmin Kroatian kansalaisille avannut jäsenvaltio voi liittymispäivää seuraavan seitsemän vuoden ajan pyytää vapaan liikkuvuuden säännöstön soveltamisen keskeyttämistä kokonaan tai osittain. Edellytyksenä on, että jäsenvaltiossa ilmenee tai on ennakoitavissa sellainen työmarkkinoiden häiriötilanne, että jollakin alueella tai jossakin ammatissa syntyy elintasoa ja työllisyyttä uhkaava vakava häiriö ja että jäsenvaltio tiedottaa asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Jäsenvaltio voi pyytää komissiota keskeyttämään kokonaan tai osittain osalta työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetuksen 1–6 artiklan soveltamisen palauttaakseen normaalin tilanteen kyseisen alueen tai ammatin osalta. Komissio päättää asetuksen soveltamisen keskeyttämisestä sekä sen kestosta ja laajuudesta viimeistään kahden viikon kuluessa pyynnön saamisesta ja ilmoittaa päätöksestä neuvostolle. Jokainen jäsenvaltio voi kahden viikon kuluessa komission päätöksen tekemisestä pyytää neuvostoa peruuttamaan päätöksen tai muuttamaan sitä. Neuvoston on tehtävä päätös määräenemmistöllä kahden viikon kuluessa.

Jäsenvaltio voi kiireisissä ja poikkeuksellisissa tapauksissa myös itse päättää keskeyttää asetuksen soveltamisen ja toimittaa asiasta jälkikäteen perustellun ilmoituksen komissiolle. Esimerkiksi Espanja vetosi 11 päivänä elokuuta 2011 Romanian liittymissopimuksen suojalausekkeeseen ja työvoiman liikkumisesta aiheutuneisiin työmarkkinahäiriöihin. Tämän seurauksena komissio hyväksyi Espanjan pyynnön ottaa uudelleen käyttöön romanialaisia työntekijöitä koskevia rajoituksia 31 päivään joulukuuta 2012 saakka.

Niin kauan kuin asetuksen soveltaminen on keskeytetty siirtymätoimenpiteiden noudattamisen perusteella, vapaan liikkuvuuden direktiivin 23 artiklaa on sovellettava Kroatiassa nykyisten jäsenvaltioiden kansalaisten osalta ja nykyisissä jäsenvaltioissa Kroatian kansalaisten osalta seuraavin edellytyksin, kun on kyse työntekijöiden perheenjäsenten oikeudesta toimia työntekijöinä:

— työntekijän puolisolla ja heidän alle 21-vuotiailla tai huollettavilla jälkeläisillään, jotka asuvat laillisesti työntekijän kanssa jäsenvaltion alueella liittymispäivänä, on liittymisestä alkaen välitön pääsy kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille. Tämä ei koske sellaisen työntekijän perheenjäseniä, joka saa laillisesti työskennellä kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoilla alle 12 kuukauden ajan;

— työntekijän perheenjäsenillä, jotka asuvat laillisesti työntekijän kanssa jäsenvaltion alueella myöhemmästä ajankohdasta kuin liittymispäivästä alkaen, mutta ajankohtana, jona sovelletaan siirtymämääräyksiä, on pääsy kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille, kun he ovat asuneet kyseisessä jäsenvaltiossa vähintään kahdeksantoista kuukautta tai liittymispäivää seuraavasta kolmannesta vuodesta alkaen riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

Nämä säännökset eivät rajoita edullisempien kansallisten tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvien toimenpiteiden soveltamista.

Siirtymätoimenpiteiden soveltamisen ajan Kroatia sekä nykyiset jäsenvaltiot saavat poiketa vapaan liikkuvuuden direktiivin niistä säännöksistä, joita ei voida pitää erillään työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetuksen säännöksistä. Poikkeaminen sallitaan siltä osin kuin on tarpeen siirtymätoimenpiteiden soveltamiseksi.

Kun nykyiset jäsenvaltiot soveltavat kansallisia tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä siirtymämääräysten nojalla, Kroatia saa pitää voimassa vastaavat toimenpiteet kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden kansalaisten osalta.

Jokainen nykyinen jäsenvaltio, joka soveltaa siirtymätoimenpiteitä joko liittymispäivästä lähtien tai myöhemmin, voi milloin tahansa sallia kansallisen lainsäädännön mukaisesti suuremman liikkumisvapauden kuin mitä se soveltaa liittymispäivänä mukaan lukien avoimen pääsyn työmarkkinoille. Liittymispäivää seuraavasta kolmannesta vuodesta alkaen jokainen nykyinen jäsenvaltio, joka soveltaa kansallisia toimenpiteitä, voi milloin tahansa päättää soveltaa työntekijöiden vapaan liikkuvuuden asetuksen 1–6 artiklaa näiden sijasta. Päätöksestä on ilmoitettava komissiolle.

Siirtymätoimenpiteiden soveltaminen ei saa johtaa siihen, että Kroatian kansalaisten pääsyä nykyisten jäsenvaltioiden työmarkkinoille koskevista edellytyksistä tulee tiukempia kuin liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä voimassa olleet edellytykset.

Siirtymätoimenpiteiden soveltamisesta huolimatta nykyisten jäsenvaltioiden on työmarkkinoilleen pääsyn osalta asetettava Kroatian sekä nykyisten jäsenvaltioiden kansalaisia olevat työntekijät etusijalle sellaisiin työntekijöihin nähden, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia.

Toisessa jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä Kroatiasta olevia työntekijöitä ja heidän perheitään tai Kroatiassa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä toisesta jäsenvaltiosta tulleita työtekijöitä ja heidän perheitään ei saa lupakäytännössä kohdella tiukemmin kuin kyseisessä jäsenvaltiossa tai Kroatiassa asuvia ja työskenteleviä kolmansien maiden kansalaisia. Sen lisäksi unionin suosituimmuuskohtelun periaatetta sovellettaessa Kroatiassa oleskelevia ja työskenteleviä kolmansista maista tulleita siirtotyöläisiä ei saa suosia Kroatian kansalaisiin verrattuna

Itävalta ja Saksa saavat, jos ja niin kauan kuin ne soveltavat siirtymämääräysten nojalla kansallisia tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä Kroatian työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen, eli enintään seitsemän vuoden ajan, poiketa SEUT 56 artiklan ensimmäisestä kohdasta rajoittaakseen työntekijöiden tilapäistä liikkumista Kroatiaan sijoittautuneiden yritysten palvelujen tarjoamisen yhteydessä. Tämä on mahdollista tapauksissa, joissa työntekijöiden oikeutta tehdä työtä Itävallassa ja Saksassa säädellään kansallisin toimenpitein ja sellaisilla tietyillä aroilla palvelualoilla ilmenevien vakavien häiriöiden tai niiden uhan yhteydessä, joita voi joillakin alueilla aiheutua palvelujen tarjoamisesta valtioiden välillä lähetetyt työntekijät direktiivin 1 artiklassa määritellyn mukaisesti. Poikkeamisesta on ilmoitettava ensin komissiolle.

Poikkeuksen piiriin voivat Saksassa kuulua rakentaminen ja siihen liittyvä toiminta (lähetetyt työntekijät direktiivin liitteessä luetellut toimet), teollisuussiivous sekä sisustuspalvelut.

Itävallassa poikkeuksen piiriin voivat kuulua puutarhapalvelut, kiventyöstö (leikkaus, muotoilu ja viimeistely), metallirakenteiden ja niiden osien valmistus, rakentaminen ja siihen liittyvä toiminta (lähetetyt työntekijät direktiivin liitteessä luetellut toimet), turvallisuuspalvelut, teollisuussiivous, kotisairaanhoito sekä eräät sosiaalityöt ja -palvelut.

Siltä osin kuin Saksa tai Itävalta poikkeaa SEUT 56 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisesta edellisten alakohtien mukaisesti, Kroatia saa toteuttaa vastaavia toimenpiteitä ilmoitettuaan siitä komissiolle.

Siirtymätoimenpiteiden soveltaminen ei saa johtaa siihen, että Saksan tai Itävallan ja Kroatian välillä palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvaa työntekijöiden tilapäistä liikkumista koskevista edellytyksistä tulee tiukempia kuin liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä voimassa olevat edellytykset.

3 Pääomien vapaa liikkuvuus

Kroatia saa pitää voimassa seitsemän vuoden ajan liittymispäivästä liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä voimassa olleet rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltioiden tai ETA-sopimuksen sopimuspuolina olevien valtioiden kansalaisten tai niiden lainsäädännön mukaan perustettujen oikeushenkilöiden maatalousmaan hankintaa. Tällaisten kansalaisten tai henkilöiden kohtelu ei saa olla missään tilanteessa epäedullisempaa kuin liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä. Heitä ei saa myöskään kohdella tiukemmin kuin kolmannen maan kansalaista tai oikeushenkilöä.

Itsenäisiin viljelijöihin, jotka ovat jonkin toisen jäsenvaltioiden kansalaisia ja jotka haluavat sijoittautua Kroatiaan ja asua siellä, ei sovelleta edellisessä kappaleessa mainittuja määräyksiä eikä muita sääntöjä ja menettelyjä kuin niitä, joita sovelletaan Kroatian kansalaisiin.

Tätä siirtymätoimenpidettä tarkastellaan liittymispäivää seuraavana kolmantena vuonna. Komissio esittää tätä varten kertomuksen neuvostolle. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta päättää lyhentää siirtymäkautta tai lopettaa sen.

Jos on riittävää näyttöä siitä, että siirtymäkauden päättyessä Kroatian maatalousmaan markkinoilla on vakavia häiriöitä tai vakavien häiriöiden uhka, komissio voi päättää Kroatian pyynnöstä jatkaa tätä siirtymäkautta

kolmella vuodella. Jatko voidaan rajoittaa koskemaan tiettyjä maantieteellisiä alueita, joihin erityiset vaikeudet kohdistuvat.

4 Maatalous

I Kroatiaa koskevat siirtymätoimenpiteet

Eräiden marmeladien kaupan pitäminen on sallittu Kroatian markkinoilla liittymispäivänä jäljellä olevan varaston loppuun käyttämiseksi.

Kroatian osalta liittymispäivänä voimassa olevien maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten kansallista suojaa voidaan jatkaa kahdentoista kuukauden ajan liittymispäivästä. Kroatian on saatettava EU:n maantieteellisiä merkintöjä ja alkuperänimityksiä koskevat säädökset voimaan viimeistään vuoden kuluttua liittymispäivästään.

Kroatia saa saattaa markkinoille Kroatiassa tai viedä kolmansiin maihin eräitä alkuperäsuojattuja viinejä kunnes liittymispäivänä jäljellä olevat varastot on käytetty loppuun. Kroatiassa aiemmin hyväksytyt viinien nimitykset suojataan EU-säädösten mukaan edellyttäen, että niihin eivät muut jäsenvaltiot esitä vastaväitteitä.

II Puhdistusta varten tuottavaan raa´an ruokosokerin siirtymäkauden tariffikiintiö

Kroatialle varataan puhdistusta varten tuotavan raa'an ruokosokerin osalta vuotuinen 40 000 tonnin autonominen kaikkia koskeva tuontikiintiö enintään kolmen markkinointivuoden pituiseksi kaudeksi sen liittymisestä alkaen. Tuontitulli on 98 euroa tonnia kohti. Jos neuvottelut, joita käydään Maailman kauppajärjestön muiden jäsenten kanssa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen XXIV artiklan 6 kohdan mukaisesti hyvitysjärjestelyistä Kroatian liittymisen johdosta, johtavat sokerin hyvityskiintiöiden avaamiseen ennen siirtymäkauden päättymistä, Kroatialle myönnetty 40 000 tonnin kiintiö päättyy kokonaisuudessaan tai osittain, kun sokerin hyvityskiintiöt avataan.

III Suorien tukien maksuun liittyvät väliaikaiset toimet kroatian osalta

Kroatiassa suorien tukien asetuksen (EY) N:o 73/2009 liitteessä II tarkoitettujen lakisääteisten hoitovaatimusten soveltaminen on vapaaehtoista 31 päivään joulukuuta 2013 saakka. Kroatian on noudatettava lakisääteisiä hoitovaatimuksia porrastetun aikataulun mukaan siten, että vuoden 2014 alusta on noudatettava A kohdan vaatimuksia, vuoden 2016 alusta B kohdan vaatimuksia ja vuoden 2018 alusta C kohdan vaatimuksia. Kroatian on lisäksi varmistettava, että 1 päivänä heinäkuuta 2013 pysyvänä laitumena ollut maaala säilytetään pysyvänä laitumena hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksen mukaisesti.

5 Elintarviketurvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

I Munivat kanat

Kroatiassa saadaan munivia kanoja pitää häkeissä, jotka eivät täytä munivien kanojen suojelun vähimmäisvaatimuksista annetussa direktiivissä säädettyjä vaatimuksia rakenteellisten vaatimusten osalta. Varustelemattomista häkeistä peräisin olevia kananmunia saa toimittaa vain kotimaan markkinoille ja kananmunat ja niiden pakkaukset on merkittävä erityismerkinnällä, jotta ne voidaan tunnistaa. Kroatian on luovuttava varustelemattomien häkkien käytöstä 12 kuukauden kuluessa liittymisestä.

II Laitokset (liha-, maito- ja kalastusalat ja eläimistä saatavia sivutuotteita koskeva ala)

Tietyille ennen liittymistä laadittavassa luettelossa mainittaville liha-, maito- ja kalastusalan laitoksille sekä eläimistä saatavia sivutuotteita käsitteleville laitoksille myönnettiin siirtymäaikaa laitosten rakenteellisten vaatimusten osalta. Näistä laitoksista peräisin olevia tuotteita saa toimittaa ainoastaan kotimaan markkinoille tai EU:n ulkopuolisiin maihin EU:n lainsäädännön mukaisesti tai käyttää jatkojalostukseen em. luettelossa mainituissa laitoksissa. Tuotteet on merkittävä erityisellä terveys- tai tunnistusmerkinnällä. Kroatian on laadittava laitoskohtainen

suunnitelma rakenteellisten vaatimusten korjaamiseksi aikatauluineen ja raportoitava komissiolle vuosittain laitosten rakenteellisten vaatimusten korjaamisen edistymisestä. Laitosten tulee täyttää EU:n lainsäädännön vaatimukset 1 päivänä tammikuuta 2016 alkaen. Kroatian on lisäksi varmistettava, että ne laitokset, jotka eivät liittymisajankohtaan mennessä noudata EU:n elintarviketurvallisuutta koskevassa lainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia ja joille ei ole myönnetty siirtymäaikaa rakenteellisten vaatimusten täyttämiselle, lopettavat toimintansa liittymisajankohtaan mennessä.

III Siementen pitäminen kaupan

Kroatia sai oikeuden sallia sen kansallisissa viljelykasvilajien ja vihanneslajien lajikeluetteloissa mainittujen lajikkeiden siementen, joita ei ole virallisesti hyväksytty EU:n lainsäädännön mukaisesti, pitämisen kaupan 1 päivänä tammikuuta 2015 asti. Tällaisia siemeniä saa kuitenkin pitää kaupan vain Kroatiassa.

IV Neum

Kroatian ei myöskään tarvitse tehdä eläinlääkinnällisiä rajatarkastuksia tuotteille, jotka kuljetetaan Kroatian alueelta Bosnia-Hertsegovinan alueen kautta takaisin Kroatian alueelle niin sanotun Neumin käytävän kautta. Neumin käytävä on kapea Bosnia-Hertsegovinalle kuuluva Adrianmerelle, ulottuva kannas, joka katkaisee Kroatian kapean rannikkokaistaleen. Liikenne muualta Kroatiasta Kroatian rannikkokaistaleen itäiseen osaan kulkee EU:n ulkopuolelle jäävän Neumin käytävän kautta. Liittymissopimuksessa on tarkat määräykset siitä, millä ehdoilla eläinlääkinnälliset rajatarkastukset voidaan jättää tekemättä ja missä tapauksissa tuotteita ei saa tuoda uudelleen Kroatian alueelle. Kroatian on ilmoitettava komissiolle tapauksista, joissa ehtoja ei ole noudatettu ja mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt. Neumin käytävää koskeva poikkeus on voimassa toistaiseksi, mutta komissiolle on annettu liittymissopimuksessa mahdollisuus komitologiamenettelyä noudattaen päättää poikkeuksen peruuttamisesta joko toistaiseksi tai pysyvästi.

6 Kalastus

Välimeren teknisistä kalastusmääräyksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1967/2006 määräyksistä poiketen Länsi-Istrian alueella rekisteröidyt kalastusalukset saavat siirtymäkauden ajan käyttää pohjatroolia vähintään 1,5 meripeninkulman ja alle 15 metrin pituiset alukset vähintään yhden meripeninkulman etäisyydellä rannikosta (muutoin 3 meripeninkulmaa). Vapaa-ajankalastuksessa saadaan siirtymäkauden ajan erityisluokassa "pienimuotoinen kotitarvekalastus" (enintään 2 000 alusta) käyttää enintään 200 metrin pituisia verkkoja. Muutoin vapaa-ajankalastuksessa kiellettyjä pyydyksiä ovat vedettävät verkot, saartopyydykset, kurenuotat, verkot, riimuverkot ja yhdistelmäpohjaverkot.

7 Liikennepolitiikka

Palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenmaissa on säädetty EU:n meriliikennekabotaasiasetuksessa.

EU:n meriliikennekabotaasiasetuksessa on säädetty, että meriliikenteen palvelujen tarjoamisen vapautta jäsenvaltioissa sovelletaan unionin laivanvarustajiin, jotka harjoittavat liikennettä jäsenvaltiossa rekisteröidyllä ja jäsenvaltion lipun alla purjehtivilla aluksilla, jos nämä täyttävät kaikki kyseisessä jäsenvaltiossa kabotaasiliikenteessä asetetut edellytykset. Asetus sisältää säännöksiä julkisia palveluja koskevista sopimuksista sekä komission suojatoimenpiteistä, jos liikenteen sisämarkkinoilla esiintyy vakavia häiriöitä kabotaasin vapauttamisen vuoksi.

Kroatian liittymissopimukseen sisältyy ylimenokauden säännös, jonka mukaan Kroatian ennen liittymispäivämäärää tekemät julkisen palvelun sopimukset voivat olla voimassa 31 päivään joulukuuta 2016 saakka. Tämän lisäksi alle 650 bruttotonnin aluksilla suoritettava Kroatian satamien välinen risteilyliikenne on vuoden 2014 loppuun saakka varattu Kroatiassa rekisteröidyille tai sen lipun alaisille aluksille, joita operoivat kroatialaiset yhtiöt. Vastavuoroisesti komissio voi samalla ajanjaksolla muun jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä päättää, että tästä siirtymäsäännöksestä hyötyvät alukset eivät

saa harjoittaa risteilyliikennettä muun jäsenvaltioiden tietyillä alueilla, jos se aiheuttaisi tai uhkaisi aiheuttaa vakavia markkinahäiriöitä.

Maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä on säädetty EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa. EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa on säädetty minkä tyyppistä rajan ylittävää liikennettä pakolliseksi säädetyllä yhteisöluvalla saa harjoittaa.

EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen soveltamiseen liittyy ylimenokauden säädös, jonka mukaan sopimuksen voimaantulosta lukien seuraavaan kahteen vuoteen sisäinen liikenne eli kabotaasi on vastavuoroisesti kielletty toisen jäsenvaltion liikenneyritykseltä. Tätä ylimenoaikaa on mahdollista vastavuoroisesti jatkaa kahdella lisävuodella ilmoittamalla siitä komissiolle. Mahdollista on myös soveltaa Kroatian kanssa tehtävällä kahdenkeskisellä sopimuksella lupiin perustuvaa kiintiöjärjestelmää kabotaasin rajoittamiseksi.

Sopimukseen liittyy taloudellinen turvalauseke, jonka nojalla mainitun neljän vuoden ylimenoaikana kabotaasista aiheutuneiden vakavien markkinahäiriöiden tai markkinahäiriöiden pahentumisen vuoksi jäsenvaltio voi pyytää komissiota keskeyttämään kokonaan tai osittain kabotaasin soveltamisen.

8 Verotus

Kroatialle myönnetään valmisteverotuksessa siirtymäaika, joka koskee savukkeiden verojen lähentämisestä annettua direktiiviä 92/79/ETY. Direktiivin mukaan savukkeiden yleisen valmisteveron vähimmäismäärä on 57 prosenttia jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta. Veron on kuitenkin oltava vähintään 64 euroa tuhannelta savukkeelta painotetusta keskiarvosta riippumatta. Yleinen vähimmäisvero nousee vuoden 2014 alusta 60 prosenttiin vähittäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta. Samalla sen tulee olla vähintään 90 euroa tuhannelta savukkeelta.Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla ne jäsenvaltiot, jotka kantavat valmisteveroa vähintään 115 euroa tuhannelta savukkeelta laskettuna savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta, voivat pysyvästi olla noudattamatta mainittua 60 prosentin vaatimusta vuoden 2014 alun jälkeen. Lisäksi Bulgarialle, Virolle, Kreikalle, Latvialle, Liettualle, Unkarille, Puolalle ja Romanialle on myönnetty vuoden 2017 loppuun asti siirtymäkausi edellä mainittujen vuoden 2014 alusta voimaantulevien vaatimusten täyttämiseksi. Myös Kroatialle myönnetään mahdollisuus lykätä vuoden 2017 loppuun saakka vuoden 2014 alusta sovellettavaksi tulevan vähimmäisverotason täytäntöönpanoa. Savukkeiden veron on kuitenkin Kroatiassa oltava vuoden 2014 alusta vähintään 77 euroa tuhannelta kappaleelta riippumatta savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta. Siirtymäjärjestelyn tavoitteena on, että Kroatia voi mukauttaa savukkeiden veron siirtymäajan kuluessa kohti direktiivissä edellytettyä veron vähimmäistasoa.

Arvonlisäverodirektiiviin lisättävän 390 c artiklan mukaan Kroatia saa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, jatkaa ensinnäkin rakennusmaan luovutuksen vapautusta arvonlisäverosta riippumatta siitä, onko rakennusmaalla rakennuksia. Vapautusta voidaan pitää yllä 31 päivään joulukuuta 2014 saakka ilman mahdollisuutta tämän määräajan pidentämiseen. Toiseksi Kroatia saa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, jatkaa kansainvälisten henkilökuljetusten vapauttamista niin kauan, kuin jossakin ennen Kroatian liittymistä unioniin kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta. Vastaavanlaiset vapautukset on myönnetty useille unionin nykyisille jäsenvaltioille.

9 Vapaus, turvallisuus ja oikeus

Liittymissopimuksessa Kroatialle annetaan mahdollisuus säilyttää toistaiseksi jaetut rajanylityspaikat rajallaan Bosnia ja Hertsegovinan kanssa. Kaikissa Kroatian rajavartijoiden tekemissä maahantulo- ja maastalähtötarkastuksissa on noudatettava unionin säännöstöä, myös kansainvälistä suojelua ja palauttamiskieltoa koskevia jäsenvaltioiden velvoitteita. Jaetut rajanylityspaikat voidaan säilyttää siihen saakka, kun neuvoston päätös Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Kroatiassa liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti tulee voimaan tai siihen saakka kun asetusta

(EY) N:o 562/2006 Schengenin rajasäännöstöstä muutetaan lisäämällä siihen säännöksiä ehdoista jaetuista rajanylityspaikoista kolmansien maiden kanssa tehtäville sopimuksille, riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi.

10 Ympäristö

Ympäristöjakso on jaettu kuuteen alajaksoon (I-VI) seuraavien aihealueiden mukaisesti: horisontaalinen lainsäädäntö, ilmanlaatu, jätehuolto, vedenlaatu, yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja valvonta sekä kemikaalit.

I Horisontaalinen lainsäädäntö

Kroatialle myönnetään siirtymäaika päästökauppadirektiivin soveltamisessa. Lentoliikenteen päästökauppa alkaa Kroatiassa 1 päivänä tammikuuta 2014, eli kaksi vuotta myöhemmin kuin nykyisissä jäsenvaltioissa. Kaikki Kroatian sisäiset lennot, ETA-alueen ja Kroatian väliset lennot sekä kaikkien Kroatian alueella sijaitsevan lentopaikan ja ETA-alueen ulkopuolisessa maassa sijaitsevan lentopaikan väliset lennot olisivat päästökaupan piirissä.

Kroatialle esitetään poikkeuksia muun muassa ilmailun päästöoikeuksien kokonaismäärää, päästöoikeuksien jakomenettelyä ja maksutta jaettavien päästöoikeuksien hakemista sekä erityisvarantoa koskeviin menettelyihin, joita koskevat määräajat olisivat Kroatian osalta myöhäisemmät kuin nykyisille jäsenvaltioille asetetut. Vastaavasti päästökauppaa koskevien komission päätösten tekemisajankohdat olisivat Kroatian osalta myöhäisemmät kuin muiden jäsenvaltioiden kohdalla. Määräpäivämuutokset koskevat vain jäsenyyden alkamiseen liittyviä järjestelyjä. Sen jälkeen säännökset olisivat Kroatialle samat kuin muillekin jäsenvaltioille.

II Ilmanlaatu

Kroatian on asetettava kansallinen vähennystavoite sekä keskimääräisen altistumisen indikaattori PM2,5-hiukkasille ilmanlaatudirektiivin mukaisesti. Poiketen siitä, mitä keskimääräisen altistumisen indikaattorista XIV liitteessä säädetään, A kohdan ensimmäisessä kohdassa mainittu viitevuosi on toinen vuosi Kroatian liittymisvuoden lopusta. Kyseisen viitevuoden keskimääräisen altistumisen indikaattori on liittymisvuoden sekä liittymisvuotta seuraavien ensimmäisen ja toisen vuoden pitoisuuskeskiarvo. Poiketen siitä, mitä altistumisen kansallisesta vähennystavoitteesta XIV liitteen B kohdassa säädetään, altistumisen vähennystavoite lasketaan suhteessa keskimääräisen altistumisen indikaattoriin viitevuonna, joka on Kroatian liittymisvuoden päättymistä seuraava toinen vuosi, eli vuosi 2015.

III Jätehuolto

Kroatialle myönnetään siirtymäaika kaatopaikkadirektiivin soveltamisessa seuraavasti. Ensiksi poiketen siitä, mitä 5 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a-c alakohdassa säädetään, vaatimusta, joka koskee kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrän vähentämistä vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan), sovelletaan Kroatiaan seuraavien määräaikojen mukaisesti: Kroatian on varmistettava kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrän asteittainen vähentäminen 75 prosenttiin 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä, 50 prosenttiin 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä ja 35 prosenttiin 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan). Nykyisissä jäsenvaltioissa vaatimus vähentää kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrä 35 prosenttiin biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan) tulee voimaan 16 päivänä heinäkuuta 2016. Toiseksi poiketen siitä, mitä 14 artiklan c alakohdassa säädetään, kaikkien Kroatiassa käytössä olevien kaatopaikkojen on noudatettava direktiivin vaatimuksia 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä, lukuun ottamatta direktiivin I liitteessä olevan 1 kohdan vaatimuksia. Kroatian on varmistettava käytössä oleville vaatimukset täyttämättömille kaatopaikoille sijoitettavien jätteiden asteittainen vähentäminen siirtymämääräyksessä määrättyjen vuotuisten enimmäismäärien mukaisesti. Kroatia toimittaa komissiolle liittymisvuodesta alkaen viimeistään kunkin

vuoden joulukuun 31 päivänä selvityksen direktiivin asteittaisesta täytäntöönpanosta ja esitettyjen välitavoitteiden noudattamisesta.

IV Vedenlaatu

Kroatialle myönnetään siirtymäaika yhdyskuntajätevesidirektiivin soveltamisessa. Poiketen siitä, mitä 3-7 artiklassa säädetään, yhdyskuntajätevesien keräysjärjestelmiä ja käsittelyä koskevia vaatimuksia sovelletaan Kroatiassa 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä niiden taajamien osalta, joiden asukasvastineluku on yli 15 000, lukuun ottamatta siirtymämääräyksessä lueteltuja tiettyjä rannikkotaajamia; 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä niiden taajamien osalta, joiden asukasvastineluku on yli 10 000 ja joiden jätevedet päästetään haavoittumiselle alttiille alueille, sekä niiden käsittelylaitosten osalta, jotka sijaitsevat asianomaisilla Tonavan ja muiden alueiden herkillä valuma-alueilla ja jotka myötävaikuttavat näiden alueiden pilaantumiseen, sekä edellisessä kohdassa mainittujen 11 rannikkotaajaman osalta; ja 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä niiden taajamien osalta, joiden asukasvastineluku on yli 2 000.

Kroatialle myönnetään siirtymäaika ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun neuvoston direktiivin 98/83/EY soveltamiseen. Poiketen siitä, mitä mikrobiologisista muuttujista direktiivin I liitteessä olevassa A osassa ja osoitinmuuttujista I liitteessä olevassa C osassa säädetään, kyseisiä muuttujia sovelletaan Kroatiassa 1 päivästä tammikuuta 2019 siirtymämääräyksessä luetelluilla vedenjakelualueilla.

V Yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja valvonta

Kroatialle myönnetään siirtymäaika VOC-direktiivin soveltamisessa seuraavasti. Ensiksi poiketen siitä, mitä direktiivin 5 artiklassa ja liitteissä IIA ja IIB säädetään, orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen raja-arvoja ei sovelleta Kroatiassa siirtymämääräyksessä lueteltuihin laitoksiin ennen kunkin laitoksen osalta määrättyä päivää. Siirtymäajoista pisimmät päättyvät vuoden 2015 lopussa. Toiseksi poiketen siitä, mitä 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetään, toiminnanharjoittajan velvollisuutta osoittaa toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla, että laitoksessa käytetään parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa, sovelletaan laivanrakennuksen pinnoitusprosesseihin siirtymämääräyksessä lueteltujen laitosten osalta Kroatiassa vasta 1 päivästä tammikuuta 2016.

Poiketen siitä, mitä LCP-direktiivin 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään, rikkidioksidin, typen oksidien ja hiukkasten päästöjen raja-arvoja sovelletaan Kroatiassa siirtymämääräyksessä määrättyihin laitoksiin vasta 1 päivästä tammikuuta 2018.

Kroatialle myönnetään siirtymäaika IPPC-direktiivin soveltamisessa. Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, lupien myöntämistä olemassa oleville laitoksille koskevia vaatimuksia ei sovelleta Kroatiassa siirtymämääräyksessä lueteltuihin laitoksiin ennen kunkin laitoksen osalta määrättyä päivämäärää siltä osin, kuin on kyse velvoitteesta käyttää näitä laitoksia 2 artiklan 12 kohdan mukaiseen, parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan perustuvien päästöjen raja-arvojen, vastaavien muuttujien tai teknisten toimenpiteiden mukaisesti. Siirtymäajoista pisimmät päättyvät vuoden 2017 lopussa.

VI Kemikaalit

Kroatialle on myönnetty joukko siirtymäaikoja, jotka koskevat REACH-asetusta.

Poiketen siitä, mitä säädetään 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä 28 artiklassa, joissa määritellään niissä mainittujen aineiden rekisteröintiä ja ennakkorekisteröintiä koskevat määräajat, Kroatiaan sijoittautuneille valmistajille, maahantuojille ja esineiden tuottajille on myönnetty kuuden kuukauden sopeutumisaika vaiheittain rekisteröitävien aineiden ennakkorekisteröintiä varten. Sopeutumisaika lasketaan liittymispäivästä. Asetuksen 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen ensimmäisen ja toisen rekisteröinnin määräaikojen päivämäärä on 12 kuukautta liittymispäivästä alkaen.

Asetuksen 6, 7, 9, 17, 18 ja 33 artiklaa ei sovelleta Kroatiassa kuuden kuukauden ajan liittymispäivästä. Artiklassa 6 on asetettu tiettyjä valmistajia tai maahantuojia koskeva yleinen velvollisuus rekisteröidä asetuksen

soveltamisalaan kuuluvat aineet sellaisenaan tai seoksissa. Artikla 7 koskee esineiden sisältämien aineiden rekisteröintiä ja ilmoittamista. Artikla 9 sisältää yleisestä rekisteröintivelvollisuudesta annettavaa vapautusta koskevat säädökset niitä tapauksia varten, joissa asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa ainetta käytetään tuote- ja prosessisuuntautuneeseen tutkimus- ja kehitystyöhön, sekä säädökset vapautuksen saamiseksi noudatettavasta menettelystä. Artiklassa 17 säädetään tuotantopaikalla käytettävien erotettujen välituotteiden rekisteröinnistä ja rekisteröinnin yhteydessä toimitettavista tiedoista. Artikla 18 koskee kuljetettavien erotettujen välituotteiden rekisteröintiä ja artikla 33 tiettyjen esineiden toimittajien velvollisuutta tiedottaa näiden esineiden sisältämistä aineista.

Kroatiaan sijoittautuneille hakijoille myönnetään liittymispäivästä laskettava kuuden kuukauden sopeutumisaika, jos viimeisin hakemuspäivämäärä on ennen liittymispäivää tai alle kuusi kuukautta liittymispäivän jälkeen. Lupahakemukset on näissä tapauksissa toimitettava tämän sopeutumisajan loppuun mennessä. Siirtymäjärjestelyssä on kyse Kroatiaa koskevasta poikkeuksesta REACH-asetuksen liitteessä XIV listattujen aineiden osalta.

Liittymissopimuksen liitteen V lisäystä, joka koskee lääkedirektiivillä asetettuihin vaatimuksiin myönnettyjä poikkeuksia käsitellään yksityiskohtaisten perusteluiden sivulla 74.

II osasto:

Institutionaaliset määräykset

19 artikla. Artiklassa määrätään siirtymätoimenpiteistä, joilla poiketaan määräyksistä Euroopan parlamentin jäsenten enimmäismäärästä ja paikkajaosta sekä Euroopan parlamentin jäsenten valitsemiseksi järjestettävistä vaaleista Kroatian liittymisen ja vaalikauden 2009–2014 päättymisen välisellä kaudella.

Artiklan 1 kohdan mukaan EU-sopimuksen, ja EUT-sopimuksen sekä Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 2 artiklasta ja EU-sopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa määrätystä Euroopan parlamentin jäsenten enimmäismäärästä poiketaan siten, että Euroopan parlamentin jäsenmäärää lisätään Kroatian liittymisen huomioon ottamiseksi 12 Kroatiasta olevalla jäsenellä Kroatian liittymispäivän ja Euroopan parlamentin vaalikauden 2009–2014 päättymisen välisenä aikana.

Artiklan 2 kohdassa määrätään, että poiketen SEU 14 artiklan 3 kohdasta, jossa määrätään Euroopan parlamentin vaalien järjestämisestä, Kroatiassa järjestetään ennen liittymispäivää erityiset vaalit, joissa valitaan yleisillä ja välittömillä vaaleilla tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut 12 parlamentin jäsentä. Erityisiä vaaleja ei kuitenkaan järjestetä siinä tapauksessa, että Kroatian liittymispäivän ja seuraavien varsinaisten Euroopan parlamentin vaalien väliin jää ainoastaan kuuden kuukauden pituinen ajanjakso. Viimeksi mainitussa tapauksessa Kroatian parlamentti voi valita keskuudestaan artiklan 1 kohdassa tarkoitetut 12 edustajaa, edellyttäen kuitenkin, että kyseiset henkilöt on valittu Kroatian parlamenttiin yleisillä ja välittömillä vaaleilla.

20 artikla. Artiklassa mukautetaan määräyksiä, jotka koskevat Eurooppa-neuvoston ja neuvoston ääntenpainotusta niiden tehdessä päätöksiä määräenemmistöllä. Artiklan mukaan korvataan EU- sopimukseen, EUT-sopimukseen ja Euratomin perustamissopimuksiin liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan (N:o 36) 3 artiklan 3 kohta. Uudessa siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan 3 kohdassa on lisätty listaan jäsenvaltioiden painotetuista äänimääristä Kroatian äänimäärä, joka on 7. Lisäksi neuvostossa määräenemmistöön vaadittavaa puoltavien äänien määrää nostetaan 255 äänestä 260 ääneen.

21 artikla. Artiklassa määrätään Kroatian kansalaisen nimittämisestä komission jäseneksi. Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatian kansalainen nimitetään komission jäseneksi liittymispäivästä alkaen kaudeksi, joka päättyy 31 päivänä lokakuuta 2014. Neuvosto nimittää uuden jäsenen määräenemmistöllä ja yhteisymmärryksessä komission puheenjohtajan kanssa Euroopan parlamenttia kuultuaan sekä noudattaen SEU 17 artiklan 3 kohtaa, jossa määrätään muun muassa, että komission jäsenet valitaan heidän yleisen pätevyytensä ja Euroopan asiaan sitoutumisensa

perusteella henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton. Artiklan 2 kohdan mukaan nimitetyn jäsenen toimikausi päättyy samaan aikaan kuin niiden jäsenten, jotka hoitavat tehtäviään liittymisajankohtana.

22 artikla. Artiklassa määrätään uuden tuomarin nimittämisestä unionin tuomioistuimeen ja unionin yleiseen tuomioistuimeen ja heidän toimikausiensa pituuksista.

Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatian liittymisen yhteydessä SEU 19 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan, jossa määrätään unionin tuomioistuimen tuomarien nimittämismenettelystä, mukaisesti nimetyn unionin tuomioistuimen tuomarin toimikausi päättyy 6 päivänä lokakuuta 2015 ja unionin yleisen tuomioistuimen tuomarin 31 päivänä elokuuta 2013.

Artiklan 2 kohdassa on työjärjestyksen soveltamista koskeva siirtymäsäännös. Sen mukaan ratkaistaessa asioita, joiden suullinen käsittely on aloitettu unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa ennen liittymispäivää, täysistuntoon kokoontuneet tuomioistuimet tai jaostot kokoontuvat ennen liittymistä olleessa kokoonpanossaan ja soveltavat liittymispäivää edeltävänä päivänä voimassa ollutta työjärjestystä.

23 artikla. Artiklassa määrätään talous- ja sosiaalikomitean jäsenten määrästä ja paikkojen jakautumisesta jäsenvaltioittain.

Artiklan 1 kohdassa määrätään EU-sopimuksen, EUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 7 artiklan korvaamisesta. Kyseisen pöytäkirjan 7 artiklassa määrätään komitean jäsenmäärän jakautumisesta jäsenvaltioiden kesken siihen saakka, kunnes neuvosto on vahvistanut talous- ja sosiaalikomitean kokoonpanon komission ehdotuksesta tekemällään yksimielisellä päätöksellä SEUT 301 artiklan toisen kohdan mukaisesti ja kunnes kyseinen päätös on tullut voimaan. Kroatian jäsenmäärä komiteassa on yhdeksän. Suomen jäsenmäärä komiteassa pysyy edelleen yhdeksänä.

Artiklan 2 kohdan mukaan komitean jäsenmäärä nousee Kroatian liittymisen huomioon ottamiseksi tilapäisesti SEUT 301 artiklassa komitean enimmäisjäsenmääräksi määritellystä 350 jäsenestä 353 jäseneen. Tilapäinen kausi alkaa Kroatian liittymispäivästä ja päättyy joko sen komitean toimikauden, jonka kuluessa Kroatia liittyy unioniin, lopussa tai neuvoston komitean kokoonpanosta SEUT 301 artiklan 2 kohdan mukaisesti tekemän päätöksen voimaan tullessa, riippuen siitä kumpi tapahtuu ensin.

Artiklan 3 kohdan mukaan Kroatialle osoitetaan väliaikaisesti asianmukainen määrä jäseniä komiteaan sen komitean toimikauden päättymiseen saakka, jonka kuluessa se liittyy unioniin, jos SEUT 301 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu päätös on jo hyväksytty liittymispäivään mennessä.

24 artikla. Artiklassa määrätään alueiden komitean jäsenten määrästä ja paikkojen jakautumisesta jäsenvaltioittain.

Artiklan 1 kohdassa määrätään EU-sopimuksen, EUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 8 artiklan korvaamisesta. Kyseisen pöytäkirjan 8 artiklassa määrätään komitean jäsenmäärän jakautumisesta jäsenvaltioiden kesken siihen saakka, kunnes neuvosto on vahvistanut alueiden komitean kokoonpanon komission ehdotuksesta tekemällään yksimielisellä päätöksellä ja kunnes kyseinen päätös on tullut voimaan. Kroatian jäsenmäärä komiteassa on yhdeksän. Suomen jäsenmäärä komiteassa pysyy edelleen yhdeksänä.

Artiklan 2 kohdan mukaan komitean jäsenmäärä nousee Kroatian liittymisen huomioon ottamiseksi tilapäisesti SEUT 305 artiklassa komitean enimmäisjäsenmääräksi määritellystä 350 jäsenestä 353 jäseneen. Tilapäinen kausi alkaa Kroatian liittymispäivästä ja päättyy joko sen komitean toimikauden lopussa, jonka kuluessa Kroatia liittyy unioniin tai neuvoston komitean kokoonpanosta tekemän päätöksen voimaan tullessa, riippuen siitä kumpi tapahtuu ensin.

Artiklan 3 kohdan mukaan Kroatialle osoitetaan väliaikaisesti asianmukainen määrä jäseniä komiteaan sen komitean toimikauden päättymiseen saakka, jonka kuluessa se liittyy unioniin, jos päätös on jo hyväksytty liittymispäivään mennessä.

25 artikla. Artiklassa määrätään Kroatian nimeämän Euroopan investointipankin hallintoneuvoston jäsenen liittymispäivästä alkavan toimikauden pituudesta. Kroatian nimeämän Euroopan investointipankin hallintoneuvoston jäsenen nimittää investointipankin valtuusto Euroopan investointipankin pe-

russäännöstä tehdyn pöytäkirjan (N:o 5) 9 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Kroatian nimeämän hallintoneuvoston jäsenen toimikausi päättyy investointipankin valtuuston sen vuosikokouksen päättyessä, jossa tarkastetaan varainhoitovuoden 2017 vuosikertomus.

26 artikla. Artiklan 1 kohta koskee komiteoiden, ryhmien ja muiden perussopimuksilla tai toimielinten antamalla säädöksellä perustettujen elinten uusien jäsenten nimittämistä. Uudet jäsenet nimitetään kyseisten komiteoiden, ryhmien tai muiden elinten jäsenten nimeämistä koskevia ehtoja ja menettelyjä noudattaen. Nimettyjen uusien jäsenten toimikaudet päättyvät samaan aikaan kuin niiden jäsenten, jotka hoitavat tehtäviään liittymisajankohtana.

Artiklan 2 kohdan mukaan perussopimuksilla tai toimielinten antamalla säädöksellä perustetut komiteat tai ryhmät, joiden jäsenmäärä vahvistetaan jäsenvaltioiden lukumäärästä riippumatta, muodostetaan liittymisajankohtana kokonaan uudelleen. Tällaista komiteaa tai ryhmää ei kuitenkaan muodosteta uudelleen, jos sen toimikausi päättyy 12 kuukauden kuluessa liittymisestä.

III osasto:

Varainhoitoa koskevat määräykset

27 artikla. Kroatia tulee Euroopan investointipankin (EIP) jäseneksi ja maksaa pankin pääomaan oman osuutensa. Kroatia maksaa liittymispäivästä alkaen 5 prosenttia merkitsemästään pääomasta eli tämän hetken laskelmien mukaan 42,72 miljoonaa euroa. Pankin pääomaan suoritettavien osuuksien lisäksi artiklassa määritellään myös maksujen suorittamisen aikataulu.

28 artikla. Artiklassa määrätään rahoitusosuudesta ja sen osuuksien maksuaikataulusta, joka aiheutuu Kroatian liittymisestä hiili- ja terästutkimusrahastoon. Hiili- ja terästutkimusrahastosta tehtiin päätös kun säädettiin Euroopan hiili- ja teräsyhteisön EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista neuvoston päätöksellä 2002/234/EHTY. Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatia maksaa rahaston pääomaan tuotannon määrään perustuvan maksuosuuden, joka on käypänä hintana Kroatian osalta 494 000 euroa.

Artiklan 2 kohdan mukaan Kroatian on maksettava rahoitusosuutensa hiili- ja terästutkimusrahastoon neljässä vuodessa. Vuosittaiset rahoituserät on maksettava kunkin vuoden ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä työpäivänä. Rahoituserien maksu alkaa vuonna 2015, jolloin maksetaan 15 prosenttia valtion rahoitusosuudesta. Seuraavana vuonna erä on 20 prosenttia ja seuraavana 30 prosenttia. Viimeinen erä maksetaan vuonna 2018 ja se on 35 prosenttia rahoitusosuudesta.

29 artikla. Artiklassa määrätään hallinnollisista järjestelyistä, jotka aiheutuvat liittymistä edeltävien rahoitusvälineiden ja menettelyjen lopettamisesta ja siirtymisestä liittymistä edeltävistä säännöksistä liittymisen jälkeen sovellettaviin säännöksiin. Artikla koskee siirtymävaiheen tukea, instituutioiden kehittämistä koskevan osa-alueen tukea ja osittain rajat ylittävää yhteistyötä.

Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatian toimeenpanevat elimet hallinnoivat liittymispäivästä lähtien mainittuja rahoitusvälineitä. Toisen alakohdan mukaan komissio luopuu tarjouskilpailuja ja rakennusurakkasopimuksia koskevasta ennakkovalvonnasta tekemällä asiasta päätöksen varmistuttuaan, että Kroatialla on riittävät hallinnolliset valmiudet vastata ennakkovalvonnasta. Jos komission päätöstä ennakkovalvonnasta ei ole tehty ennen liittymispäivää ne sopimukset, jotka allekirjoitetaan liittymispäivän ja sen välisenä aikana eivät ole tukikelpoisia.

Artiklan 2 kohdan mukaan 1 kohdassa tarkoitettujen liittymistä edeltäneiden rahoitusvälineiden nojalla talousarvioon ennen liittymistä tehtyjä kokonaissitoumuksia on hallinnoitava edelleen liittymistä edeltäviä rahoitusvälineitä koskevien sääntöjen ja määräysten mukaan kunnes kyseiset ohjelmat ja hankkeet ovat päättyneet.

Artiklan 3 kohdan mukaan maaseudun kehittämistä koskevia rahoja hallinnoidaan samoin kuin edellä olevassa kohdassa, paitsi julkisia hankintoja, joissa noudatetaan normaaleja kilpailutusmenettelyjä.

Artiklan 4 kohdan mukaan tukea voidaan sitoa vain kahdella vuodella liittymisen jälkeen. Liittymisen valmisteluun tarkoitettuja varoja voidaan tilintarkastus- ja arviointikus-

tannusten osalta sitoa enintään viideksi vuodeksi liittymisen jälkeen.

30 artikla. Artiklalla luodaan siirtymäajan rahoitusväline, jonka perusteella Kroatia voi saada liittymishetkestä liittymisen jälkeisenä vuotena tilapäistä taloudellista tukea tiettyjen alojen hallinnollisten ja oikeudellisten valmiuksien kehittämiseen ja lujittamiseen unionin lainsäädännön täytääntöönpanemiseksi ja sen soveltamisen valvomiseksi sekä parhaiden käytäntöjen vaihdon edistämiseksi vertaisryhmässä. Tuella rahoitetaan yhteiskunnan rakenteiden kehittämishankkeita ja niihin liittyviä pieniä investointeja.

Tuki suunnataan sellaisille aloille, joiden kehittämistoimia ei voida rahoittaa rakennetuista. Tuen perusteena on jatkuva tarve lujittaa tiettyjen alojen toimia, joita ei voida rahoittaa rakennerahastoista. Toteuttamisvälineinä käytetään muun muassa IPA-ohjelmasta rahoitettavia Twinning- ja TAIEX asiantuntijavaihdon järjestelyjä, jossa nykyisten jäsenvaltioiden hallintojen asiantuntemusta käytetään jäsenmaaehdokkaiden hallintovalmiuksien kehittämiseksi. Tämän lisäksi Kroatialle on tarjolla siirtymäkauden rahoituksesta teknistä apua. Siirtymäjärjestelyyn Kroatialle varatun tuen määrä on vuonna 2013 käypinä hintoina 29 miljoonaa euroa. Komissio päättää tuesta IPA-ohjelmasta säädetyn menettelyn mukaisesti.

31 artikla. Artiklan 1 kohdalla otetaan käyttöön tilapäinen Schengen-järjestely. Schengen-järjestelyn perusteella Kroatia voi sisärajatarkastusten poistamiseen valmistautuessaan saada liittymisen jälkeen vuoden 2014 loppuun saakka lisärahoitusta Schengenin säännöstön soveltamiseen ja ulkorajavalvontaan. Artiklan 2 kohdan mukaan Kroatialle osoitetaan kertaluontoiset tukimaksut tilapäiseen Schengen-järjestelyyn. Kroatia saa käyttää tukea kahtena vuonna yhteensä 120 miljoonaa euroa. Artiklan 3 kohta sääntelee tukien maksuaikataulua. Artiklan 4 kohta rajoittaa tukien käyttöaikaa sekä asettaa Kroatialle velvollisuuden raportoida tukien käytöstä. Tuen määrä on artiklan 2 kohdassa määritelty vuositasolla. Kertaluonteiset tukimaksut on käytettävä kolmen vuoden kuluessa ensimmäisestä maksamisesta. Kroatian on toimitettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua kolmen vuoden määräajan päättymisestä kattava kertomus tilapäiseen Schengen-järjestelyyn perustuvien tukimaksujen lopullisesta käytöstä sekä selvitys, jossa menot perustellaan. Komissio perii takaisin käyttämättömät tai perusteettomasti käytetyt varat.

Artiklan 5 kohdan mukaan komissiolla on oikeus antaa tilapäisen Schengen-järjestelyn toiminnan kannalta tarvittavia teknisiä säännöksiä. Tilapäisen Schengen-järjestelyn luomisella pyritään vahvistamaan erityisesti Schengen-säännöstön täytäntöönpanon infrastruktuuria ja välineitä, tavoitteena ulkorajojen valvonnan tehostaminen. Kroatia rahoittaa tällä hetkellä rajaturvallisuusjärjestelmänsä kehittämistä kansallisen budjetin lisäksi IPA- (liittymistä valmisteleva tukiväline) ja Twinning -instrumenteilla. Näiden käyttö päättyy jäsenyyteen, ja nyt luotavalla tilapäisen Schengen-järjestelyn avulla on tarkoitus jatkaa kehitystyötä liittymisen jälkeen. Komission antamat tekniset säännökset tulevat koskemaan erityisesti järjestelyn hallinnointia, monitorointia ja Kroatian raportointivelvollisuutta. Rahoituksen kohdentamisesta päättää komissio Kroatian hakemusten perusteella.

32 artikla. Artiklan 1 kohdalla otetaan käyttöön tilapäinen kassavirtajärjestely. Tilapäisen kassavirtajärjestelyn perusteella Kroatia voi saada liittymisen jälkeen vuoden 2014 loppuun saakka lisärahoitusta parantamaan kansallisen talousarvion kassavirtaa. Artiklan 2 kohdan mukaan Kroatialle osoitetaan kertaluontoiset tukimaksut tilapäiseen kassavirtajärjestelyyn. Kroatia saa käyttää tukea kahtena vuonna yhteensä 103,6 miljoonaa euroa. Artiklan 3 kohdassa säädetään kassavirtajärjestelyn maksujen ajoituksesta. Yhtä suuret kuukausierät maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä.

33 artikla. Artiklassa määrätään Kroatialle rakennerahastojen ja koheesiorahaston puitteissa varattavasta maksusitoumusmäärärahasta.

Artiklan 1 kohdassa määrätään, että Kroatialle varataan rakenne- ja koheesiorahaston puitteissa maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 määrä, jonka suuruus on käypänä hintana 449, 4 miljoonaa euroa. Artiklan 2 kohdan mukaan vuonna 2013 Kroatialle maksusitoumusmäärärahoina varatusta summasta kolmannes on varattava koheesiorahastoa varten. Artiklan 3 kohdan mukaan rakennerahastoista ja koheesiorahastosta Kroa-

tialle seuraavan rahoituskehyksen soveltamiskauteen kuuluvana aikana osoitettavat määrät lasketaan tuolloin sovellettavan unionin säännöstön perusteella ja näiden määrien käyttöönotto mukautetaan asteittain siten, että 70 prosenttia määrästä on käytettävissä vuonna 2014, 90 prosenttia määrästä vuonna 2015 ja koko määrä vuodesta 2016.

Artiklan 4 kohdassa määrätään, että siten kuin unionin uuden säännöstön asettamissa rajoissa on mahdollista, tehdään mukautus, jolla varmistetaan, että Kroatialle osoitettujen varojen määrä kasvaa vuonna 2014 vuoden 2013 määrään verrattuna 2,33-kertaisiksi ja vuonna 2015 kolminkertaisiksi vuoden 2013 määrään verrattuna.

34 artikla. Artiklassa määrätään Kroatialle kalatalousrahaston puitteissa varattavasta maksusitoumusmäärärahasta. Artiklan 1 kohdassa määrätään, että Kroatialle varataan kalatalousrahaston puitteissa maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 kokonaismäärä, jonka suuruus on käypänä hintana 8,7 miljoonaa euroa.

Artiklan 2 kohdan mukaan vuonna 2013 Kroatialle maksusitoumusmäärärahoina varatusta summasta 25 prosenttia muodostuu Euroopan kalatalousrahastosta maksettavista ennakkomaksuista, jotka maksetaan yhdessä erässä.

Artiklan 3 kohdan mukaan kalatalousrahastosta Kroatialle seuraavan rahoituskehyksen soveltamiskauteen kuuluvana aikana osoitettavat määrät lasketaan tuolloin sovellettavan unionin säännöstön perusteella ja näiden määrien käyttöönotto mukautetaan asteittain siten, että 70 prosenttia määrästä on käytettävissä vuonna 2014, 90 prosenttia määrästä vuonna 2015 ja koko määrä vuodesta 2016 lähtien.

Artiklan 4 kohdassa määrätään, että siten kuin unionin uuden säännöstön asettamissa rajoissa on mahdollista, tehdään mukautus, jolla varmistetaan, että Kroatialle osoitettujen varojen määrä kasvaa vuonna 2014 vuoden 2013 määrään verrattuna 2,33-kertaisiksi ja vuonna 2015 kolminkertaisiksi vuoden 2013 määrään verrattuna.

35 artikla. Artiklassa määrätään maaseuturahaston tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta Kroatiaan ja liittymistä valmistelevasta tukivälineestä annetun neuvoston asetuksessa määrättävästä maaseudun kehittämistä koskevan osa-alueen puitteissa Kroatialle osoitettavasta summasta sekä Kroatiaa koskevista maaseudun kehittämiseen liittyvistä väliaikaisista lisätoimenpiteistä.

Artiklan 1 kohdassa määrätään, että maaseudun kehittämisasetusta ei koko ohjelmakaudella 2007–2013 sovelleta Kroatiaan. Liittymistä valmistelevasta tukivälineestä Kroatialle osoitetaan vuonna 2013 yhteensä 27,7 miljoonaa euroa (käypinä hintoina).

Artiklan 2 kohdassa todetaan, että Kroatiaa koskevat maaseudun kehittämiseen liittyvät väliaikaiset lisätoimenpiteet on esitetty liitteessä VI.

Artiklan 3 kohdan mukaan komissio voi täytäntöönpanosäädöksin hyväksyä sääntöjä, jotka ovat tarpeen liitteen VI soveltamiseksi.

Artiklan 4 mukaan neuvosto tekee komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan tarvittaessa mukautuksia liitteeseen VI varmistaakseen niiden johdonmukaisuuden maaseudun kehittämistä koskevien asetusten kanssa.

LIITE VI

Kroatiaa koskevat maaseudun kehittämiseen liittyvät väliaikaiset lisätoimenpiteet

Näitä ovat rakenneuudistuksen kohteena olevien osittaisten omavaraistilojen tukeminen, tuottajaryhmien perustamisen ja toiminnan tukeminen, maaseutuyhteisöjen kehittäminen Leader- aloitteen toimenpiteillä, täydentävä suora tuki, tekninen apu IPARD- ohjelman jälkiarviointiin, sekä tuki maatilojen nykyaikaistamiseen, siten kun liitteessä käy tarkemmin ilmi (A-H).

Kroatia voi edelleen tehdä maaseudun kehittämistä koskevia sopimuksia tai sitoumuksia IPARD- ohjelman puitteissa, kunnes se alkaa tehdä sopimuksia tai sitoumuksia asiaan liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetuksen nojalla. Kroatia ilmoittaa komissiolle päivän, jona se alkaa tehdä sopimuksia tai sitoumuksia asiaan liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetuksen nojalla. Toimenpiteisiin vaaditaan komission hyväksyntä.

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa on neuvoston asetuksessa (EY) N:o

73/2009 olevassa liitteessä II tarkoitettuja lakisääteisiä hoitovaatimuksia, joita sovelletaan kyseisellä ohjelmakaudella. Kroatian on noudatettava näitä vaatimuksia porrastetun aikataulun mukaan vuodesta 2014 alkaen.

IV osasto:

Muut määräykset

36 artikla Artiklassa määrätään Kroatian antamien sitoumusten seurannasta ja toimenpiteistä, joihin voidaan ryhtyä, jos havaitaan puutteita sitoumusten toteuttamisessa.

Artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään komission Kroatian liittymisneuvotteluissa antamien sitoumusten toteutumista koskevasta seurannasta. Komissio seuraa tiiviisti kaikkia Kroatian liittymisneuvotteluissa antamia sitoumuksia, mukaan lukien ne, jotka on täytettävä ennen liittymispäivää tai viimeistään liittymispäivänä. Seuranta muodostuu säännöllisesti ajan tasalle saatettavista seurantataulukoista, Kroatian vakaus- ja assosiaatiosopimuksen mukaisesta vuoropuhelusta, vertaisarvioinneista, liittymistä edeltävästä talousohjelmasta, julkista taloutta koskevista ilmoituksista ja tarvittaessa Kroatian viranomaisille lähetettävistä varhaisvaroituskirjeistä. Komissio antoi syksyllä 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle ensimmäisen Kroatian edistymistä koskevan kertomuksen ja esittää kattavan seurantakertomuksen syksyllä 2012. Koko seurantaprosessin ajan komissio käyttää hyväkseen myös jäsenvaltioiden palautetta ja ottaa tarvittaessa huomioon kansainvälisten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen palautteen. Sitoumusten seurannasta ja toimenpiteistä selostetaan tarkemmin yleisperusteluiden kohdassa 3.34.2

Artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa määrätään, että komission suorittamassa seurannassa keskitytään erityisesti VII liitteessä lueteltuihin Kroatian oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla tekemiin sitoumuksiin.

Artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa määrätään, että komission seurannassa keskitytään lisäksi siihen, että Kroatia huolehtii niiden vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaan kuuluvien unionin vaatimusten täytäntöönpanosta ja noudattamisesta, jotka koskevat ulkorajojen valvontaa, poliisiyhteistyötä, järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa sekä oikeudellista yhteistyötä siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa. Lisäksi seurannassa keskitytään kilpailupolitiikan alaan kuuluvien Kroatian laivanrakennusalan rakenneuudistuksia koskevien, VIII liitteessä lueteltujen sitoumusten sekä IX liitteessä lueteltujen teräsalan rakenneuudistuksia koskevien sitoumusten toteuttamiseen.

Artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan mukaan komissio esittää Kroatian näiden alojen osalta antamista sitoumuksista puolivuosittaiset arvioinnit Kroatian liittymiseen saakka erottamattomana osana säännöllisiä seurantataulukoitaan ja kertomuksiaan.

Artiklan 2 kohdassa määrätään, että neuvosto voi päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tarvittavista toimenpiteistä, jos artiklan 1 kohdassa määritellyn seurannan aikana todetaan huolta aiheuttavia kysymyksiä. Kyseisiä toimenpiteitä ei saa kuitenkaan jatkaa pidempään kuin on ehdottomasti tarpeen ja neuvoston on samaa menettelyä käyttäen kuin toimenpiteitä hyväksyessään lopetettava ne, kun asianomaisiin huolta aiheuttaviin kysymyksiin on puututtu tehokkaasti.

Liite VII

Liitteessä VII on lueteltu sitoumukset, jotka koskevat muun muassa oikeuslaitoksen uudistamista ja tehokkuutta, sotarikosten puolueetonta käsittelyä ja korruption torjuntaa. Lisäksi kyseinen liite sisältää sitoumuksia koskien vähemmistöjen suojelua, pakolaisten paluuta ja ihmisoikeuksien suojelun parantamista.

Liite VIII

Kroatian laivanrakennusalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset

Kroatia on päättänyt toteuttaa laivanrakennusalan yritysten rakenneuudistukset yksityistämällä ne kilpailuttamiseen perustuvalla tarjousmenettelyllä. Kroatian kilpailuviraston ja komission hyväksymät rakenneuudistussuunnitelmat sisällytetään Kroatian ja yritysten ostajien välillä tehtäviin yksityistämissopimuksiin. Kutakin laivanrakennusyritystä koskevassa rakenneuudistussuunnitelmassa tarkennetaan ne ehdot, joita rakenneuudis-

tusprosessissa on noudatettava. Ehdot koskevat valtiontuen tasoa, omaa rahoitusosuutta, kapasiteetin pienentämistä, tuotannonrajoituksia ja niitä toimenpiteitä, jotka on toteutettu elinkelpoisuuden palauttamisen varmistamiseksi. Yksityistämissopimukset on toimitettava komission hyväksyttäviksi ennen Kroatian liittymistä. Jos yritystä koskeva yksityistämissuunnitelma ei noudata sitä koskevan rakenneuudistussuunnitelman vaatimuksia, komissio määrää Kroatian perimään takaisin koron korkoineen kaikki pelastamis- ja rakenneuudistustuet, joita yritykselle on 1 päivästä maaliskuuta 2006 lähtien myönnetty.

Yritykset eivät saa ottaa vastaan minkäänlaista pelastamis- tai rakenneuudistustukea ennen kuin on kulunut vähintään kymmenen vuotta yksityistämissopimuksen allekirjoittamispäivästä. Kroatian liittyessä komissio määrää Kroatian perimään takaisin tämän määräyksen vastaisesti myönnetyt pelastamis- tai rakennetuet koron korkoineen.

Liite IX

Teräsalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset

Kroatia on ilmoittanut komissiolle, että CMC Sisak d.o.o. -teräsvalmistaja on saanut rakenneuudistustukea 1.3.2002 – 28.2.2007 välisenä aikana. Jos CMC Sisak d.o.o. -yritys ei ole Kroatian liittyessä maksanut tätä tukea kokonaisuudessaan takaisin, komissio määrää, että Kroatian on perittävä takaisin kyseiselle yritykselle 1 päivästä maaliskuuta 2006 lähtien myönnetty pelastamis- ja rakenneuudistustuki koron korkoineen.

37 artikla. Artiklassa määrätään yleisestä taloudellisesta suojalausekkeesta. Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatia voi enintään liittymistä seuraavan kolmannen vuoden loppuun asti pyytää lupaa toteuttaa suojatoimenpiteitä, joilla suojataan jotakin taloudenalaa tai aluetta uhkaavilta vakavilta ongelmilta. Suojatoimenpiteet edellyttävät, että ongelma olisi vaikutuksiltaan merkittävä tai johtaisi pysyviin muutoksiin. Myös nykyiset jäsenvaltiot voivat tämän artiklan nojalla pyytää samoin edellytyksin lupaa suojatoimenpiteisiin sellaisia vastaavia ongelmia varten, jotka aiheutuvat Kroatian liittymisestä unioniin.

Artiklan 2 kohdan mukaan komissio vahvistaa tällaiset suojatoimet jäsenvaltion pyynnöstä sekä tarkentaa niitä koskevia yksityiskohtaisia määräyksiä. Tapauksissa, joissa on kyse vakavista taloudellisista vaikeuksista ja jäsenvaltio nimenomaisesti pyytää, komissio tekee ratkaisunsa viiden työpäivän kuluessa. Suojatoimenpiteitä on sovellettava välittömästi. Suojatoimenpiteiden luonne on määritelty siten, että niiden on huomioitava kaikkien asianomaisten osapuolten edut, eivätkä ne saa aiheuttaa rajatarkastuksia jäsenvaltioiden välillä.

Artiklan 3 kohdan mukaan toimenpiteillä voidaan lisäksi poiketa EU:n perustamissopimusten määräyksistä sekä liittymisasiakirjasta siinä määrin ja niin kauan kuin se on ehdottomasti tarpeen. Ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle.

38 artikla. Artiklan 1 kohdassa määrätään erityisestä sisämarkkinasuojalausekkeesta. Sisämarkkinasuojalausekkeella mahdollistetaan suojatoimenpiteiden tehokas käyttöönotto, mikäli Kroatia ei onnistu panemaan täytäntöön sisämarkkinoiden toimintaan liittyviä jäsenyysvelvoitteitaan ja tästä aiheutuu vakavaa häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle tai riski tällaisen häiriön syntymiselle.

Komissio voi ottaa suojatoimenpiteet käyttöön joko jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kolmen vuoden kuluessa liittymishetkestä. Suojalausekkeeseen voidaan vedota jo uusiin jäsenvaltioihin kohdistuvassa etukäteisseurannassa ilmenneiden seikkojen perusteella, jolloin suojatoimenpiteet tulevat voimaan liittymispäivästä lukien.

Artiklan toisen kohdan mukaan suojatoimenpiteiden tulee olla oikeassa suhteessa häiriöön tai sen riskiin nähden ja aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle. Tarvittaessa tulee käyttää jo olemassa olevia alakohtaisia suojajärjestelyitä, jotta vältyttäisiin tarpeettomalta syrjinnältä ja jäsenvaltioiden välisen kaupan peitellyltä rajoittamiselta.

Suojatoimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on tarpeellista ja ne on ehdottomasti poistettava, kun asianomainen sitoumus on pantu täytäntöön. Suojatoimenpiteiden kesto ei kuitenkaan rajoitu niiden asettamiselle annettuun määräaikaan, vaan ne

voivat olla voimassa niin kauan kunnes jäsenyysvelvoite on kokonaisuudessaan täytetty. Komissio voi mukauttaa suojatoimenpiteitä Kroatian edistymisen mukaisesti. Komissio tiedottaa etukäteen suojatoimenpiteiden peruuttamisesta ja ottaa huomioon neuvoston tässä suhteessa esittämät huomautukset.

39 artikla. Artikla sisältää vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevan suojalausekkeen, jota sovelletaan Kroatiaan.

Tämä suojalauseke koskee EUT-sopimuksen kolmannen osan V osaston (vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue) nojalla hyväksyttyjä säädöksiä sekä ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa [vanhan] EU-sopimuksen VI osaston (määräykset poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa) nojalla tai Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston (viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka sekä muu henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvä politiikka) nojalla annettuja säädöksiä. Mikäli näiden säädösten saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä tai täytäntöönpanossa on Kroatiassa vakavia puutteita tai välittömiä riskejä tällaisten puutteiden syntymisestä, komissio voi suojalausekkeen perusteella kolmen vuoden ajan liittymispäivästä lukien hyväksyä asiaankuuluvia toimenpiteitä ja määrätä tarkemmin niihin sovellettavat koskevat edellytykset ja järjestelyt.

Yllä mainittujen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevien sopimusmääräysten nojalla on annettu kattavia säädöskokonaisuuksia. Komission toimenpiteet voivat merkitä näiden säännösten ja päätösten soveltamisen tilapäistä keskeyttämistä Kroatian ja muun jäsenvaltion tai muiden jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, tämän kuitenkaan rajoittamatta tiiviin oikeudellisen yhteistyön jatkamista. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on tarpeen ja ne on joka tapauksessa poistettava, kun puutteet on korjattu. Komissio voi jäsenvaltioita kuultuaan tarvittaessa mukauttaa edellä mainittuja toimenpiteitään sitä mukaa kuin Kroatia edistyy todettujen puutteiden korjaamisessa. Komissio myös ilmoittaa neuvostolle hyvissä ajoin suojatoimenpiteiden peruuttamisesta ja ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston tältä osin esittämät huomautukset.

40 artikla. Artiklan mukaan Kroatian kansallisten säännösten täytäntöönpano liittymisasiakirjan liitteessä V tarkoitettujen siirtymäaikojen kuluessa ei saa johtaa rajatarkastuksiin jäsenvaltioiden välillä. Tällä muotoilulla halutaan varmistaa sisämarkkinoiden häiriötön toiminta.

41 artikla. Artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään Kroatiassa yhteiseen maatalouspolitiikkaan siirryttäessä mahdollisesti tarvittavien siirtymätoimenpiteiden toteuttamista koskevasta menettelystä. Siinä määrätään, että komission on toteutettava siirtymätoimenpiteet maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 195 artiklan 2 kohdassa, tarkasteltuna yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa tai sovellettavassa lainsäädännössä säädettyä asianomaista menettelyä noudattaen.

Artiklan toisessa kohdassa määrätään, että ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut siirtymätoimenpiteet, jotka ovat liittymisen vuoksi tarpeen, toteuttaa neuvosto ennen liittymispäivää määräenemmistöllä ja komission ehdotuksesta. Jos siirtymätoimenpiteet vaikuttavat välineisiin, jotka komissio on alun perin hyväksynyt, komissio toteuttaa siirtymätoimenpiteet näiden välineiden hyväksymiseen vaadittavaa menettelyä noudattaen.

42 artikla. Komissio voi tarvittaessa komitologiamenettelyä noudattaen hyväksyä elintarviketurvallisuuteen, eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyviä siirtymätoimenpiteitä liittymistä seuraavan kolmen vuoden ajaksi.

43 artikla. Artiklan mukaan neuvosto määrittelee määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ehdot, joilla voidaan luopua vaatimuksesta saapumisen ja poistumisen yleisilmoituksista SEUT 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta tavaroista, jotka kulkevat Neumin käytävän kautta Bosnia ja Hertsegovinan alueella. Myönnettävä poikkeus koskee ainoastaan sellaisia tavaroita, jotka ovat jo EU:n vapaan liikkuvuuden piirissä. Mikäli lastissa on mukana sellaisia tavaroita, jotka eivät jo ole EU:ssa vapaan liikkuvuuden piirissä, ei poikkeusta tullikoo-

din mukaisiin tulo- ja lähtöilmoituksiin myönnetä. Komissio tulee omassa ehdotuksessaan määrittämään tarkasti ne ehdot, joita poikkeuksen myöntämisessä noudatetaan ja kiinnittämään huomiota erityisesti siihen, että poikkeus ei muodosta riskiä unionin tullisäännöstön noudattamiselle.

44 artikla Artiklassa määrätään unionin delegaation henkilöstön jäämisestä Kroatiaan liittymispäivän jälkeen, jotta varmistetaan, että liittymistä valmistelevasta tukivälineestä kustannetut ennen liittymistä aloitetut hankkeet saadaan vietyä päätökseen liittymispäivän jälkeen. Artiklan mukaan komissio voi toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet, jotta tarpeellisen sääntömääräisen henkilöstön määrä Kroatiassa pidetään ennallaan 18 kuukauden ajan liittymisen jälkeen. Ennen liittymistä toimiin Kroatiassa nimitetyt virkamiehet, väliaikaiset toimihenkilöt ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, joiden on jäätävä Kroatiaan liittymispäivän jälkeen saavat samanlaiset taloudelliset ja aineelliset edut kuin joita sovellettiin ennen liittymistä neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 säädettyjen Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti. Hallinnolliset menot, mukaan lukien muun tarvittavan henkilöstön palkat, katetaan EU:n yleisestä talousarviosta.

VIIDES OSA:

Tämän asiakirjan täytäntöönpanoa koskevat määräykset

I osasto:

Toimielinten työjärjestyksiin sekä komiteoiden työjärjestyksiin ja sääntöihin tehtävät mukautukset

45 artikla. Artiklassa määrätään unionin toimielinten työjärjestyksiin sekä alkuperäisillä perussopimuksilla perustettujen komiteoiden perussääntöihin ja työjärjestyksiin Kroatian liittymisen johdosta tehtävistä mukautuksista. Mukautukset toimielinten työjärjestyksiin tehdään noudattaen alkuperäisissä perussopimuksissa määrättyä menettelyä. Mukautukset edellä mainittujen komiteoiden perussääntöihin ja työjärjestyksiin tehdään mahdollisimman pian liittymisen jälkeen.

II osasto:

Toimielinten hyväksymien säädösten sovellettavuus

46 artikla. Artiklan mukaan Kroatiaa pidetään liittymisestä lähtien sellaisena valtiona, jolle SEUT 288 artiklassa tarkoitetut direktiivit ja päätökset on alkuperäisten sopimusten mukaisesti osoitettu. Sellaisten direktiivien ja päätösten osalta, joiden voimaantulo edellyttää tiedoksi antamista, Kroatian katsotaan artiklan mukaan saaneen tiedon näistä direktiiveistä ja päätöksistä liittymishetkellä.

47 artikla. Artiklan 1 kohdan mukaan Kroatian on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta se voi noudattaa liittymishetkestä alkaen SEUT 288 artiklassa tarkoitettuja direktiivien ja päätösten säännöksiä. Ainoan poikkeuksen tähän muodostavat ne direktiivit ja päätökset, joita koskee liittymisasiakirjassa määrätty siirtymäkausi tai muu siirtymäjärjestely. Kroatian on ilmoitettava kyseisistä toimenpiteistä komissiolle viimeistään liittymispäivänä. Jos toimenpiteille on kuitenkin myönnetty siirtymäaika, niistä on ilmoitettava asiakirjassa annettuun määräaikaan mennessä.

Artiklan 2 kohdan mukaan nykyiset jäsenvaltiot toteuttavat tarpeelliset toimenpiteet, jotta ne voisivat soveltaa liittymisasiakirjalla muutettuja SEUT 288 artiklassa tarkoitettuja direktiivejä Kroatian liittymispäivästä alkaen. Jos direktiivin muutoksen voimaanpanemiselle on myönnetty siirtymäaikaa, nykyisten jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet siirtymäajan puitteissa. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toimenpiteistä komissiolle liittymispäivään mennessä, ellei toimenpiteelle ole myönnetty siirtymäaikaa.

48 artikla. Artikla määrittelee Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan kolmannen kappaleen mukaiselle säädösten ja määräysten tiedoksi saattamiselle kolmen kuukauden määräajan. Kyseiset säädökset ja määräykset liittyvät työntekijöiden ja väestön terveyden suojaamiseen ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta.

49 artikla. Artikla koskee neuvoston mahdollisuutta määrätä poikkeuksia sellaisista unionin säädöksistä, jotka ovat syntyneet 1 päivänä heinäkuuta 2011 ja liittymispäivän välisenä aikana. Määräys on tarpeen, koska liittymisneuvotteluissa käsiteltiin ainoastaan sellaisia unionin säädöksiä, jotka oli annettu ennen 1 päivää heinäkuuta 2011. Kroatia ei ole voinut neuvotella tuon päivämäärän jälkeen annettuihin unionin säädöksiin kohdistuvista mahdollisista poikkeuksista. Liittymissopimuksen allekirjoituksen jälkeen liittyvällä maalla on erityisen tiedonsaanti- ja neuvottelumenettelyn mukaisesti mahdollisuus vaikuttaa sellaisiin unionin säädöksiin, jotka annetaan allekirjoituspäivän jälkeen. Tämän takia artikla valtuuttaa neuvoston yksimielisesti hyväksymään Kroatialla siirtymäjärjestelyjä ja -kausia sellaisiin unionin säädöksiin, joihin liittyvä maa ei ole päässyt edellä olevien päivämäärien välillä vaikuttamaan. Neuvosto voi hyväksyä tällaisia toimia komission ehdotuksesta, jonka tulee perustua Kroatian perusteltuun pyyntöön. Tällaisia toimia voidaan hyväksyä vain liittymishetkeen saakka, koska tuon päivän jälkeen Kroatia voitäysimääräisesti osallistua unionin päätöksentekoon.

50 artikla. Artiklassa määrätään tapauksista, joissa unionin laajentumisen takia osoittautuu tarpeelliseksi mukauttaa sellaisia unionin säädöksiä, joiden mukautuksia ei ole sisällytetty liittymisasiakirjaan tai sen liitteisiin. Artiklan mukaan tällaisessa tapauksessa mukautetut säädökset voivat tulla voimaan liittymisestä alkaen. Mukautuksista päättää joko neuvosto määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tai komissio suoraan itse, sen mukaan, kumpi näistä kahdesta toimielimestä on antanut alkuperäisen mukautettavan säädöksen.

Seuraavassa selostetaan tarkemmin muutamien alojen osalta sellaiset mukautukset, joista on jo alustavasti jäsenvaltioiden kesken sovittu.

51 artikla. Artiklan mukaan, jollei liittymisasiakirjassa toisin määrätä, neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä komission ehdotuksesta liittymisasiakirjan määräysten soveltamista ja täytäntöönpanoa koskevat päätökset.

52 artikla. Toimielinten ennen liittymistä antamien säädösten tekstit, jotka on laadittu kroaatin kielellä, ovat liittymisestä alkaen todistusvoimaisia samoin edellytyksin kuin nykyisillä virallisilla kielillä laaditut tekstit. Uudet tekstit julkaistaan unionin virallisessa lehdessä, jos nykyisillä virallisilla kielillä laaditut tekstit on julkaistu siinä.

III osasto:

Loppumääräykset

53 artikla. Artiklassa määrätään, että liittymisasiakirjan kaikki liitteet niihin kuuluvine lisäyksineen sekä pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksien mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle sekä siihen liittyviä korvauksia ovat erottamaton osa liittymisasiakirjaa.

54 artikla. Artiklan ensimmäisen kohdan mukaan Italian tasavallan hallitus toimittaa Kroatialle oikeaksi todistetut jäljennökset EU-sopimuksesta, EUT-sopimuksesta ja Euratomin perustamissopimuksesta sekä niitä muuttaneista tai täydentäneistä sopimuksista mukaan lukien nykyisten jäsenvaltioiden liittymissopimukset sopimusten nykyisillä todistusvoimaisilla kielillä.

Artiklan toisen kohdan mukaan näiden mainittujen sopimusten tekstit kroaatin kielellä liitetään liittymisasiakirjaan ja ne ovat todistusvoimaisia samalla tavoin kuin nykyisten jäsenvaltioiden kielillä olevat perustamissopimukset.

55 artikla. Artiklan mukaan neuvoston pääsihteeri toimittaa Kroatian hallitukselle oikeaksi todistetut jäljennökset pääsihteeristöön talletetuista kansainvälisistä sopimuksista.

Liitteet

Pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle sekä siihen liittyviä korvauksia

Kroatian liittymissopimuksessa on liitteenä pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle. Pöytäkirjassa on viisi artiklaa, joissa määritellään ehdot ja menettelyt siirrolle sekä siihen liittyvät korvaukset. Kaikille Kioton pöytäkirjan allekirjoittajavaltioille on myönnetty tietty määrä sallittuja päästömääräyksiköitä. EU on luvannut siirtää kertaluontoisesti Kroatialle tietyn määrän sallittuja päästömääräyksiköitä tietyin ehdoin. Siirtoa ei toteuteta, ellei Kroatia ole kaikin kohtuullisin toimin pyrkinyt täyttämään Kioton pöytäkirjan 3 artiklan mukaiset sitoumuksensa. Siirto ei saa ylittää 7 000 000 sallitun päästömääräyksikön kokonaismäärää ja Kroatian on korvattava kaikki sille siirretyt sallitut päästömääräyksiköt mukauttamalla sille EU:n taakanjakopäätöksen nojalla kuuluvia velvoitteita. Kroatia on täyttänyt vaaditut ehdot.

1.4 Päätösasiakirja

I Päätösasiakirjan teksti

II Julistukset

A. Nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus

Yhteinen julistus Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta

Julistuksessa unionin nykyiset jäsenvaltiot toteavat, että Kroatian liittymissopimuksessa sovitut menettelyt Schengenin säännöstön kaikkien määräysten tulevasta täysimääräistä soveltamista Kroatian tasavallassa eivät vaikuta millään tavalla neuvoston tulevaan päätökseen Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa. Sovitut menettelyt eivät myöskään luo oikeudellista velvoitetta muutoin kuin Kroatian liittymissopimuksen yhteydessä.

Nykyiset jäsenvaltiot painottavat, että neuvoston päätös Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa tehdään Bulgarian ja Romanian unioniin liittymistä koskevassa vuoden 2005 sopimuksessa määrättyä menettelyä noudattaen ja ottaen huomioon 9 päivänä kesäkuuta 2011 annetut neuvoston päätelmät Schengenin säännöstön kaikkien määräysten täytäntöönpanovalmiuksien arviointiprosessin saattamisesta päätökseen Bulgarian ja Romanian osalta.

B. Useiden nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus

Saksan liittotasavallan ja Itävallan tasavallan yhteinen julistus työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta: Kroatia

Julistuksen mukaan Saksan liittotasavalta ja Itävallan tasavalta käsittävät yhteisymmärryksessä komission kanssa direktiivin 96/71/EY mukaista työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien, liittymisasiakirjan liitteessä V olevan 2 jakson mukaisten siirtymätoimenpiteiden 12 kohdan tarkoittavan sitä, että "jotkin alueet" voivat tarvittaessa käsittää kansallisen alueen kokonaisuudessaan.

C. Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian tasavallan yhteinen julistus

Yhteinen julistus Euroopan kehitysrahastosta

Julistuksen mukaan Kroatia liittyy unioniin liittymisensä jälkeen Euroopan kehitysrahaston yhteistyötä koskevaan uuteen monivuotiseen rahoituskehykseen sen voimaantulosta alkaen ja osallistuu sen rahoittamiseen liittymispäiväänsä seuraavan toisen kalenterivuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen.

D. Kroatian tasavallan julistus

Kroatian tasavallan julistus siirtymäjärjestelystä Kroatian maatalousmaata koskevien markkinoiden vapauttamiseksi

Kroatian maatalousmaan hankintaa koskevaan siirtymäaikaan liittyy Kroatian antama julistus. Jos siirtymäaikaan myönnetään pidennys, Kroatia pyrkii toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet maatalousmaan hankinnan vapauttamiseksi ennen kolmen vuoden jatko-

ajan päättymistä niillä alueilla, joita jatkoaika koskee.

III Euroopan unionin sekä Kroatian tasavallan välinen kirjeenvaihto liittymistä edeltävänä aikana hyväksyttävien tiettyjen päätösten tekemiseen ja muiden toteutettavien toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä

Kirjeenvaihto koostuu kolmesta osasta. Ensimmäisessä osassa sovitaan liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten tekemistä ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymistä koskevasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä. Menettelyllä varmistetaan Kroatian tiedonsaanti kaikista ehdotuksista, tiedoksiannoista, suosituksista ja aloitteista, jotka saattavat johtaa unionin toimielinten tekemiin päätöksiin. Järjestelyn tarkoituksena on antaa Kroatialle mahdollisuus vaikuttaa unionin lainsäädäntöön, joka tulee sitomaan sitä jäsenvaltiona. Mainitut ehdotukset ynnä muut saatetaan Kroatian tietoon sen jälkeen, kun ne on toimitettu neuvostolle tai Eurooppa-neuvostolle, ja Kroatian perustellusta pyynnöstä voidaan aloittaa neuvottelut, jos asian katsotaan koskevan sen etuja unionin tulevana jäsenvaltiona. Kuuleminen toteutetaan välivaiheen komiteassa, joka muodostuu unionin ja Kroatian edustajista. Kysymys voidaan Kroatian pyynnöstä tuoda esille ministeritasolla, jos kuulemisen päätyttyä esiintyy edelleen merkittäviä ongelmia. Samaa menettelyä sovelletaan myös Euroopan investointipankin valtuuston päätöksiin sekä Kroatian kansallisiin päätöksiin, jotka saattavat vaikuttaa sen sitoumuksiin unionin tulevana jäsenvaltioina.

Kirjeenvaihdon toisessa osassa sovitaan siitä, että unioni ja Kroatia toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta Kroatia voisi samalla hetkellä unioniin liittymisen kanssa tulla osapuoleksi niihin sopimuksiin, joiden osapuoleksi Kroatian on liittymisasiakirjassa sovitun mukaisesti tultava. Nämä sopimukset ovat jäsenvaltioiden kesken tehtyjä yleissopimuksia ja pöytäkirjoja ja unionin ja jäsenvaltioiden yhdessä kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemiä sopimuksia tai yleissopimuksia sekä ETA-sopimus. Liittymisasiakirjassa määrätään, että kun on kyse unionin yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemistä sopimuksista, Kroatian liittymisestä noihin sopimuksiin neuvotellaan kyseiseen sopimukseen liitettävä pöytäkirja, ellei kyseessä olevassa alkuperäisessä sopimuksessa toisin määrätä. Kirjeenvaihdossa sovitaan, että Kroatia osallistuu tällaisten pöytäkirjojen neuvotteluun tarkkailijana. Myös unionin yksin tekemiin, muihin kuin suosituimmuussopimuksiin voidaan neuvotella Kroatian unioniin liittymisen johdosta mukautuksia. Kroatia osallistuu neuvotteluihin kyseisistä mukautuksista tarkkailijana.

Kirjeenvaihdon kolmannessa osassa sovitaan, että Kroatia toimittaa ajoissa käännökset toimielinten ennen liittymistä hyväksymien säädösten teksteistä. Kyseiset tekstit ovat liittymisasiakirjan 52 artiklan mukaan liittymispäivästä alkaen todistusvoimaiset samoin edellytyksin kuin nykyisillä virallisilla kielillä julkaistut tekstit ja ne julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä, jos nykyisilläkin virallisilla kielillä julkaistut tekstit on siinä julkaistu.

2 Lakiehdotuksen perustelut

Laki Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä Kroatian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

1 §. Lain 1 § sisältää säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne liittymissopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa on selvitetty, miltä osin sopimuksen määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

2 §. Lain 2 §:ssä ehdotetaan kumottavaksi Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välillä tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (23/2005). Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä

Kroatian välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus allekirjoitettiin Luxemburgissa 29 päivänä lokakuuta 2001. Voimaansaattamislain kumoutuessa kumoutuu myös sopimuksen voimaansaattamisasetus. 3 §. Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja lain voimaantulosta ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Lain on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

3 Voimaantulo

Liittymissopimus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013 edellyttäen, että kaikki liittymissopimuksen sopimuspuolet ovat tallettaneet ratifioimiskirjansa Italian hallituksen huostaan 30 päivä kesäkuuta 2013 mennessä. Jokaisen nykyisen unionin jäsenvaltion on siten myös ratifioitava liittymissopimus, jotta se tulisi voimaan. Suomen osalta sopimus tulee voimaan silloin, kun sopimus tulee kansainvälisesti voimaan.

Laki Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä Kroatian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin liittymissopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 59 § sisältää säännökset kansainvälisten velvoitteiden voimaantulosta Ahvenanmaan maakunnassa. Jos valtiosopimuksen määräys koskee itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvaa asiaa tai jos määräys on ristiriidassa itsehallintolain säännösten kanssa, sopimus ei tältä osin tule voimaan maakunnassa, elleivät maakuntapäivät anna sille hyväksyntäänsä. Liittymissopimuksen määräykset eivät yleisesti ottaen koske Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan kuuluvia asioita. Liittymissopimuksen toimielimiä koskevat määräykset perustuvat Lissabonin sopimuksen määräyksiin. Lissabonin sopimuksen perusteluissa (HE 23/2008 vp, s. 332/I) on katsottu, että sen yhteydessä luodut toimielinjärjestelmän uudistukset eivät muuta unionin perusluonnetta ja että niitä laaja-alaisuudestaan huolimatta voidaan kokonaisuutena pitää sellaisena unionin sisäisen toiminnan kehittämisenä institutionaalisella tasolla, jolla ei ole merkitystä perustuslain täysivaltaisuuden kannalta. Määräysten ei ole katsottu olevan sellaisia, jotka edellyttävät Ahvenanmaan suostumusta.

Liittymissopimuksella korvataan Kroatian kanssa tehty vakautus- ja assosiaatiosopimus, jonka voimaansaattamislaille on aikanaan pyydetty Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus. Itsehallintolain 59 §:n säännös maakuntapäivien hyväksymisen hankkimisesta ei kuitenkaan koske kansainvälisen sopimuksen irtisanomista tai muuta vaikutuksiltaan vastaavanlaista kansainvälistä velvoitetta.

Liittymissopimus sisältää joitakin sellaisia vähäisempiä mukautuksia, jotka koskettavat Suomen oikeudenkäyttöpiiriä asioissa, jotka itsehallintolain 18 §:n 10, 12, 15, 16, 17 ja 22 kohdan mukaan kuuluvat maakunnan lainsäädäntövaltaan. Tällaisia seikkoja sisältyy ainakin liittymissopimuksen kalastusta, aluepolitiikkaa ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittamista, elintarviketurvallisuutta ja kasvinsuojelua sekä luonnon- ja ympäristönsuojelua koskeviin mukautuksiin. Tämän johdosta esitykseen sisältyvän lain voimaantulolle Ahvenanmaan maakunnassa olisi hallituksen käsityksen mukaan pyydettävä Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen. Eduskunnan hyväksyminen vaaditaan myös tällaisen velvoitteen irtisanomiseen.

Eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen määräys on perustuslakivaliokunnan kannan mukaan luettava lainsäädännön alaan, 1) jos määräys koskee

jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Liittymissopimus sisältää määräyksiä, joiden voidaan katsoa kuuluvan edellä mainituilla perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaisilla perusteilla lainsäädännön alaan. Myös osa mukautuksista ja siirtymäsäännöksistä koskettaa Suomen oikeudenkäyttöpiiriä asioissa, joista Suomessa olisi säädettävä lailla. Tällaisia määräyksiä sisältyy erityisesti vastavuoroisesti sovellettaviin poikkeuksiin, joita nykyiset jäsenmaat voivat soveltaa suhteessa Kroatiaan.

Useat liittymissopimuksen määräyksistä ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, joiden nojalla Kroatia vain sitoutuu olemassa oleviin sopimuksiin ja säännöksiin. Liittymissopimuksen sisältämät siirtymä- ja poikkeussäännökset mahdollistavat sen, että Kroatia soveltavaa perussopimuksista poikkeavia kansallisia säännöksiä sopimuksessa määrätyn siirtymäajan. Tällaisten määräysten ei voida katsoa kuuluvan Suomen oikeudenkäyttöpiiriin sillä tavalla, että määräykset kuuluisivat Suomessa lainsäädännön alaan perustuslain 94 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Myös osa mukautuksista ja siirtymäsäännöksistä koskettaa Suomen oikeudenkäyttöpiiriä asioissa, joista Suomessa olisi säädettävä lailla. Tällaisia määräyksiä sisältyy erityisesti vastavuoroisesti sovellettaviin poikkeuksiin ja poikkeuksiin, joita nykyiset jäsenmaat voivat soveltaa suhteessa Kroatiaan.

Liittymisasiakirjan 1 artikla sisältää eräiden asiakirjassa käytettyjen keskeisten ilmaisujen määritelmät. Liittymisasiakirjan 13 artiklassa määrätään perussopimusten maantieteellisestä soveltamisalasta. Tällaisten sopimusmääräysten, jotka välillisesti vaikuttavat lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten tulkintaan ja soveltamiseen, on katsottu kuuluvan itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp).

Liittymisasiakirjan 6 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan neuvosto tekee yksimielisesti jäsenvaltioiden puolesta kolmansien valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa pöytäkirjat, joilla Kroatia liittyy sopimuksiin ja yleissopimuksiin, jotka nykyiset jäsenvaltiot ja unioni ovat tehneet tai allekirjoittaneet yhdessä. Liittymisasiakirjan 3 artiklan 5 kohdan mukaan neuvosto tekee yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan samassa artiklassa tarkoitettujen yleissopimusten ja pöytäkirjojen mukautukset. Koska sopimusmääräyksissä tarkoitetut sopimukset ovat sekasopimuksia ja jäsenvaltioiden välisiä sopimuksia, merkitsevät määräykset sopimuksentekovallan rajattua siirtämistä jäsenvaltioilta neuvostolle. Määräys koskettaa perustuslain 1 §:n täysivaltaisuutta koskevia säännöksiä ja kuuluu lainsäädännön alaan.

Liittymisasiakirjan 7 ja 8 artiklassa määritellään liittymisasiakirjan määräysten oikeudellinen luonne ja niiden muuttamiseen sovellettava menettely. Määräyksillä selvennetään yhteisön primääri- ja sekundäärioikeuden suhdetta liittymisasiakirjassa määrättyjen asioiden osalta. Määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Liittymisasiakirjan 9-11, 19 ja 20 sekä 23–25 artikla sisältävät muita muutoksia unionin instituutioita koskeviin määräyksiin. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan tällaisilla yhteisöjen instituutioita koskevilla sopimusmääräyksillä on kiinteä kytkentä valtion täysivaltaisuuteen ja niiden on katsottava kuuluvan lainsäädännön alaan (PeVL 38/2001 vp).

Liittymisasiakirjan 16 artiklan mukaan liitteessä IV lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan liitteessä määrätyin edellytyksin. Liitteen IV yhtiöoikeutta osuuksiin sisältyy lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä

Liittymisasiakirjan 18 artiklan mukaan liitteessä V lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan Kroatiaan kyseisissä liitteissä määrätyin edellytyksin. Osa näistä siirtymätoimenpiteistä kuuluu lainsäädännön alaan. Tällaisia määräyksiä sisältyy ainakin henkilöiden vapaata

liikkuvuutta koskeviin siirtymätoimenpiteisiin. Lainsäädännön alaan kuuluvat myös sisäistä maantieliikennettä koskevat vastavuoroiset siirtymäjärjestelyt ja savukkeiden valmisteverotusta koskevat siirtymäjärjestelyt. Artikla mahdollistaa myös siirtymäjärjestelyjen käyttöönoton työvoiman vapaan liikkuvuuden suhteen. Hallitus katsoo, ettei Suomella Kroatian pienen koon sekä Suomeen nähden etäisen sijainnin vuoksi ole aihetta ottaa käyttöön asiakirjan mahdollistamia siirtymäaikoja työvoiman vapaan liikkuvuuden osalta.

Liittymisasiakirjan 38 artiklan mukaan nykyinen jäsenvaltio voi pyytää lupaa suojatoimenpiteiden toteuttamiseen Kroatian suhteen, jos ilmenee vakavia ongelmia, jotka ovat omiaan koettelemaan jotakin taloudenalaa pysyvästi, tai ongelmia, jotka voivat johtaa taloudellisen tilanteen merkittävään heikentymiseen tietyllä alueella. Asiakirjan 37 artikla sisältää lisäksi erityisen sisämarkkinasuojalausekkeen ja 39 artikla oikeudellista yhteistyötä siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa koskevan suojalausekkeen. Artiklat mahdollistavat sellaisia toimenpiteitä, jotka sisältäisivät todennäköisesti Suomessa lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Artiklat kuuluvat itsekin lainsäädännön alaan.

Perustuslain 102 §:n mukaan tuomareiden nimittämisestä säädetään lailla. Unionin tuomioistuimeen ja unionin yleiseen tuomioistuimeen nimitettäviä tuomareita koskee liittymisasiakirjan 22 artikla, joka kuuluu lainsäädännön alaan.

Tärkeä kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisen muoto Suomelle on sen jäsenyys Euroopan unionissa. Nyt käsiteltävänä olevan laajentumisen vaikutukset unionille eivät yllä vuoden 2004 laajentumisen taikka Romanian ja Bulgarian liittymisen vaikutusten tasolle, mutta myös tällä laajentumisella on unionille merkitystä. Muuttaessaan perussopimuksia, jotka ovat Suomen kansainvälisen yhteistyön kannalta keskeisimpiä instrumentteja, liittymissopimus on myös Suomen kannalta perustuslain 94 §:n 1 momentissa tarkoitettu merkitykseltään huomattava sopimus, joka vaatii eduskunnan hyväksymisen (PeVL 11/2003 vp).

Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat kansainväliset velvoitteet (esimerkiksi PeVL 45/2000 vp ja PeVL 11/2003 vp). Tällaisina velvoitteina on käytännössä pidetty lähinnä sellaisia määräyksiä, joista valtiolle aiheutuu välittömiä menoja. Laajentumisella on sekä suoria että epäsuoria budjettivaikutuksia. Kroatian liittymisestä johtuva EU:n budjetin kasvu johtaa myös Suomen maksujen nousuun. Laajentumisesta aiheutuu siten vuosittaisia menoja, jotka budjetoidaan osana Suomen maksuja EU:lle ja kuuluvat siten eduskunnan budjettitoimivallan piiriin. Liittymissopimuksen hyväksyminen vaatii myös tämän vuoksi eduskunnan hyväksymisen.

Eduskunnan on perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan hyväksyttävä myös samassa lainkohdassa tarkoitetun kansainvälisen velvoitteen irtisanominen. Liittymissopimus korvaa Kroatian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen. Koska mainittu sopimus on tehty sekasopimuksena ja se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, sopimuksen kumoavan uuden velvoitteen on katsottava myös näiltä osin kuuluvan eduskunnan toimivaltaan, vaikka asiassa ei olekaan muodollisesti kysymys sopimuksen irtisanomisesta (PeVL 18/2002 vp ja PeVL 11/2003 vp).

Eduskunnan hyväksymispäätös kattaa liittymissopimuksen kokonaisuudessaan mukaan lukien sen liittymisasiakirjan liitteineen. Eduskunnan hyväksymistä ei pyydetä liittymissopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä laadittuun erilliseen päätösasiakirjaan ja sen julistuksiin, jotka eivät ole luonteeltaan oikeudellisia (ks. PeVL 11/2003 vp).

5 Käsittelyjärjestys

Laki Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (1/2002), laki Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (1259/2003) sekä laki Romanian ja Bulgarian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien mää-

räysten voimaansaattamisesta (652/2006) on säädetty tavallisen lain säätämisjärjestyksessä (ks. PeVL 38/2001 vp ja PeVL 11/2003 vp) ja laeissa mainitut sopimukset on hyväksytty äänten enemmistöllä.

Lissabonin sopimuksen voimaansaattamista koskeva laki Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta tehdyn Lissabonin sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (599/2008) säädettiin niin sanotussa supistetussa perustuslain säätämisjärjestyksessä ja sopimuksen hyväksyminen edellytti kahden kolmasosan enemmistöä. Sopimusta koskevassa lausunnossaan perustuslakivaliokunta katsoi, että Suomen jo ollessa Euroopan unionin jäsen Lissabonin sopimuksessa ei asiallisesti ollut kysymys Suomen unionijäsenyyden näkökulmasta kokonaan uudesta järjestelystä, mitä oli omiaan korostamaan se seikka, että sopimuksella muutettiin voimassa olevia perussopimuksia eikä perustuslakisopimuksen tavoin korvattu niitä kokonaan uudella sopimuksella (PeVL 13/2008 vp). Siksi perustuslain 73 §:n 1 momentin kannalta merkityksellisiksi katsottiin vain nykytilaan verrattuna uudet poikkeukset perustuslaista. Tällaisiksi katsottiin unionin oikeuden ensisijaisuutta koskevan periaatteen soveltamisalan ja tuomioistuimen toimivallan laajeneminen pilarijaon poistumisen myötä, uudet oikeusperustat rikosoikeudenkäyntimenettelyn osatekijöiden (SEUT 82 artikla) ja rikosten tunnusmerkistöjen ja seuraamusten (SEUT 83 artikla) määrittelemiseksi, Euroopan syyttäjänviraston perustamisen mahdollistava oikeusperusta (SEUT 89 e artikla), perussopimusten yksinkertaistetut tarkistusmenettelyt (SEU 48 artiklan 7 kohta) kansainvälisten velvoitteiden hyväksymisen ja voimaansaattamisen sekä täysivaltaisuuden näkökulmasta sekä määräenemmistöpäätöksentekoon siirtymisen tiiviimmän yhteistyön aloilla mahdollistava määräys (SEUT 280 h artikla). Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa säädetään myös perustuslain 1 § 2 momentissa (1112/2011).

Nyt käsiteltävänä oleva liittymissopimus sisältää unionin laajentumisen johdosta tarpeelliset mukautukset unionin perustana oleviin sopimuksiin sekä muut Kroatian liittymistä koskevat ehdot. Liittymissopimus on voimassaolevia unionin perustana olevia sopimuksia muuttava ja täydentävä sopimus. Liittymisasiakirjan toimielimiä koskevat muutokset perustuvat Lissabonin sopimukseen ja siihen liitettyyn pöytäkirjaan N:o 36 siirtymämääräyksistä. Liittymissopimuksella ei siten muuteta tai mukauteta sellaisia määräyksiä, joiden edellä selostetuin tavoin Lissabonin voimaansaattamisen yhteydessä katsottiin edellyttävän supistettua perustuslainsäätämisjärjestystä.

Laajentumista varten tehtävät muutokset, jotka koskevat jäsenvaltioista Euroopan parlamenttiin valittavien edustajien määrää ja jäsenten kokonaismäärää, neuvoston ääntenpainotusta, neuvoa-antavien elimien jäsenmäärää sekä komission kokoa ja kokoonpanoa, perustuvat edellä sanottua vastaavasti Lissabonin sopimuksen määräyksiin ja pöytäkirjaan N:o 36. Määräykset toimielimistä eivät olennaisesti muuta Suomen asemaa unionin päätöksenteossa Lissabonin sopimuksesta johtuviin velvoitteisiin verrattuna. Unionin toiminnan tavanomaisena pidettävää kehittämistä institutionaalisella tasolla ei ole pidettävä merkittävänä toimivallan siirtona perustuslain 94 §:n 2 momentissa ja 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Liittymisasiakirjan 6 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan neuvosto tekee yksimielisesti jäsenvaltioiden puolesta kolmansien valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa pöytäkirjat, joilla Kroatia liittyy sopimuksiin ja yleissopimuksiin, jotka nykyiset jäsenvaltiot ja unioni ovat tehneet tai allekirjoittaneet yhdessä. Liittymisasiakirjan 3 artiklan 5 kohdan mukaan neuvosto tekee yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan samassa artiklassa tarkoitettujen yleissopimusten ja pöytäkirjojen mukautukset. Koska sopimusmääräyksissä tarkoitetut sopimukset ovat sekasopimuksia ja jäsenvaltioiden välisiä sopimuksia, merkitsevät määräykset sopimuksentekovallan rajattua siirtämistä jäsenvaltioilta neuvostolle. Perustuslain vuonna 2012 muutettujen 94 §:n 2 momentin ja 95 §:n 2 momentin mukaan Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävän toimivallan siirrosta Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle päätetään kahden kolmasosan enemmistöllä. Muu-

tosten tarkoituksena oli kirjata perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntö perustuslain 1 §:n tarkoittamasta täysivaltaisuudesta (HE 60/2010 vp). Kuten perustuslain muutoksen esitöissä on selvitetty, toimivallan siirron merkittävyyttä täysivaltaisuuden kannalta arvioitaessa valiokunta on kiinnittänyt huomiota toimivallan siirron asialliseen rajattuisuuteen ja soveltamisalaan (esim. PeVL 38/2010 vp ja PeVL 51/2001 vp) sekä esimerkiksi sopimusmääräysten luonteeseen, tarkoitukseen ja aineelliseen merkitykseen yleisemminkin (esim. PeVL 61/2002 vp ja PeVL 19/2010 vp). Tulkinnan lähtökohtana on, että kansainväliset velvoitteet, jotka ovat tavanomaisia nykyaikaisessa valtioiden kansainvälisessä yhteistoiminnassa ja jotka vain vähän vaikuttavat valtion täysivaltaisuuteen, eivät ole sellaisinaan merkittäviä perustuslain 1 §:n 1 momentin kannalta (HE 60/2010 vp).

Perustuslakivaliokunta on edelleen katsonut, että sopimukseen perustuvalle toimielimelle voidaan antaa toimivaltaa mukauttaa sopimusta mutta ei muuttaa sitä. Sallittujen mukautusten tulee olla asialliselta merkitykseltään sellaisia, että ne eivät vaikuta itse sopimuksen luonteeseen eivätkä toisaalta koske asioita, jotka perustuslain mukaan edellyttävät eduskunnan myötävaikutusta (ks. esim. PeVL 13/2008 vp ja PeVL 36/2006 vp). Merkityksellistä täysivaltaisuuden kannalta on myös se, voidaanko mukautuksia tehdä Suomen vastustuksesta huolimatta (ks. esim. PeVL 51/2001 vp ja PeVL 36/2006 vp). Viimeaikaisessa käytännössään valiokunta on arvioinut uudelleen toimivallan siirtoa koskevien määräysten vaikutusta täysivaltaisuuteen antamalla enemmän painoa siirrettävän toimivallan aineelliselle merkitykselle, eikä niin ikään pelkästään sille seikalle, kuuluuko jokin määräys lainsäädännön alaan (PeVL 19/2010 vp).

Uusien jäsenmaiden liittymistä koskevat mukautuspöytäkirjat eivät aiemman käytännön valossa vaikuta sen sopimuksen luonteeseen, jota mukautus koskee, eivätkä toisaalta koske asioita, jotka perustuslain mukaan edellyttäisivät eduskunnan suostumusta. Pöytäkirjoja koskevat päätökset tehdään neuvostossa yksimielisesti. Kysymys on siten sellaisesta rajatusta sopimuksentekovallansiirrosta, joka ei ole valtiosäännön kannalta ongelmallinen. Kyse ei näin ollen ole sellaisesta täysivaltaisuuden kannalta merkittävästä toimivallan siirrosta, josta tulisi päättää kahden kolmasosan enemmistöllä.

Liittymissopimus ja siihen liittyvät lait eivät siten sisällä määräyksiä tai säännöksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Liittymissopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus laiksi sopimuksen voimaansaattamisesta ja Kroatian vakautus- ja assosiaatiosopimuksen voimaansaattamislain kumoamisesta voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

> *eduskunta hyväksyisi Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian tasavallan välillä Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 2011 tehdyn sopimuksen*

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäviksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välillä tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kroatian liittymisestä Euroopan unioniin Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian tasavallan välillä Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 2011 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tällä lailla kumotaan Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välillä tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (1235/2003) annettu laki.

3 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 25 päivänä lokakuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Osastopäällikkö *Jukka Salovaara*

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

Bryssel, 7. marraskuuta 2011 (OR. en)

14409/11

LIMITE

ELARG 94
ACCTR 4

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Liittymissopimus: Kroatian tasavallan liittymissopimus

SISÄLLYSLUETTELO

A. Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian tasavallan välinen sopimus Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin .....

B. Kroatian tasavallan liittymisehdoista sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen mukautuksista tehty asiakirja .....

Ensimmäinen osa: Periaatteet .....

Toinen osa: Perussopimusten mukautukset .....

I osasto: Institutionaaliset määräykset .....
II osasto: Muut mukautukset .....

Kolmas osa: Pysyvät määräykset .....

Neljäs osa: Väliaikaiset määräykset .....

I osasto: Siirtymätoimenpiteet .....
II osasto: Institutionaaliset määräykset .....
III osasto: Varainhoitoa koskevat määräykset .....
IV osasto: Muut määräykset .....

Viides osa: Tämän asiakirjan täytäntöönpanoa koskevat määräykset .....

I osasto: Toimielinten työjärjestyksiin sekä komiteoiden työjärjestyksiin ja sääntöihin tehtävät mukautukset.....
II osasto: Toimielinten hyväksymien säädösten sovellettavuus.....
III osasto: Loppumääräykset .....

LIITTEET

Liite I: Luettelo yleissopimuksista ja pöytäkirjoista, joihin Kroatian tasavalta liittyy liittymisensä yhteydessä (luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 3 artiklan 4 kohdassa) .....

Liite II: Luettelo osaksi Euroopan unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräyksistä ja Schengenin säännöstöön perustuvista tai siihen muuten liittyvistä säädöksistä, jotka ovat Kroatian tasavaltaa sitovia ja joita on siellä sovellettava liittymisestä alkaen (luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa) .....

Liite III: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 15 artiklassa: toimielinten hyväksymiä säädöksiä koskevat mukautukset .....

1. Palvelujen tarjoamisen vapaus .....
2. Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva lainsäädäntö .....
   - I Yhteisön tavaramerkki .....
   - II Lisäsuojatodistukset .....
   - III Yhteisömallit .....
3. Rahoituspalvelut .....
4. Maatalous .....
5. Kalastus .....
6. Verotus .....
7. Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen .....
8. Ympäristö .....

Liite IV: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 16 artiklassa: muut pysyvät määräykset .....

1. Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva lainsäädäntö .....
2. Kilpailupolitiikka .....
3. Maatalous .....
4. Kalastus .....
5. Tulliliitto .....

Liitteen IV lisäys .....

Liite V: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 18 artiklassa: siirtymätoimenpiteet .....

1. Tavaroiden vapaa liikkuvuus .....
2. Henkilöiden vapaa liikkuvuus .....
3. Pääomien vapaa liikkuvuus .....
4. Maatalous .....
   - I Kroatiaa koskevat siirtymätoimenpiteet .....
   - II Puhdistusta varten tuotavan raa'an raakaa ruokosokerin siirtymäkauden tariffikiintiö .....
   - III Suorien tukien maksuun liittyvät väliaikaiset toimet Kroatian osalta .....

5. Elintarviketurvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka.....
I Munivat kanat .....
II Laitokset (liha-, maito- ja kalastusalat ja eläimistä saatavia sivutuotteita koskeva ala).....
III Siementen pitäminen kaupan .....
IV Neum .....
6. Kalastus .....
7. Liikennepolitiikka .....
8. Verotus .....
9. Vapaus ja turvallisuus ja oikeus .....
10. Ympäristö .....
I Horisontaalinen lainsäädäntö .....
II Ilmanlaatu.....
III Jätehuolto.....
IV Vedenlaatu.....
V Yhtenäistetty pilaantumisen ehkäiseminen ja valvonta (IPPC) .....
VI Kemikaalit .....

Liitteen V lisäys.....

Liite VI: Maaseudun kehittäminen (liite, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 35 artiklan 2 kohdassa).....

Liite VII: Kroatian tasavallan liittymisneuvotteluissa antamat erityiset sitoumukset (joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa) .....

Liite VIII: Kroatian laivanrakennusalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset (joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa).....

Liite IX: Teräsalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset (joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa).....

PÖYTÄKIRJA

Pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle sekä siihen liittyviä korvauksia .....

PÄÄTÖSASIAKIRJA

I Päätösasiakirjan teksti .....

II Julistukset

A Nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus.....
Yhteinen julistus Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta.....
B Useiden nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus.....
Saksan liittotasavallan ja Itävallan tasavallan yhteinen julistus työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta: Kroatia .....
C Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian tasavallan yhteinen julistus.....
Yhteinen julistus Euroopan kehitysrahastosta.....
D Kroatian tasavallan julistus ....
Kroatian tasavallan julistus siirtymäjärjestelystä Kroatian maatalousmaata koskevien markkinoiden vapauttamiseksi.....

III Euroopan unionin sekä Kroatian tasavallan välinen kirjeenvaihto liittymistä edeltävänä aikana hyväksyttävien tiettyjen päätösten tekemiseen ja muiden toteutettavien toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä .....

BELGIAN KUNINGASKUNNAN, BULGARIAN TASAVALLAN,
TŠEKIN TASAVALLAN, TANSKAN KUNINGASKUNNAN,
SAKSAN LIITTOTASAVALLAN, VIRON TASAVALLAN, IRLANNIN,
HELLEENIEN TASAVALLAN, ESPANJAN KUNINGASKUNNAN,
RANSKAN TASAVALLAN, ITALIAN TASAVALLAN,
KYPROKSEN TASAVALLAN, LATVIAN TASAVALLAN,
LIETTUAN TASAVALLAN, LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNNAN,
UNKARIN TASAVALLAN, MALTAN TASAVALLAN,
ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNNAN, ITÄVALLAN TASAVALLAN,
PUOLAN TASAVALLAN, PORTUGALIN TASAVALLAN,
ROMANIAN, SLOVENIAN TASAVALLAN, SLOVAKIAN TASAVALLAN,
SUOMEN TASAVALLAN, RUOTSIN KUNINGASKUNNAN,
ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN
YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN
(EUROOPAN UNIONIN JÄSENVALTIOT)

JA

KROATIAN TASAVALLAN VÄLINEN

SOPIMUS

KROATIAN TASAVALLAN LIITTYMISESTÄ EUROOPAN UNIONIIN

HÄNEN MAJESTEETTINSA BELGIAN KUNINGAS,

BULGARIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

TŠEKIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA TANSKAN KUNINGATAR,

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PRESIDENTTI,

VIRON TASAVALLAN PRESIDENTTI,

IRLANNIN PRESIDENTTI,

HELLEENIEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ESPANJAN KUNINGAS,

RANSKAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

KROATIAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

KYPROKSEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

LATVIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

LIETTUAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN KUNINKAALLINEN KORKEUTENSA LUXEMBURGIN SUURHERTTUA,

UNKARIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

MALTAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ALANKOMAIDEN KUNINGATAR,

ITÄVALLAN TASAVALLAN LIITTOPRESIDENTTI,

PUOLAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

PORTUGALIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

ROMANIAN PRESIDENTTI,

SLOVENIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

SLOVAKIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

SUOMEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

RUOTSIN KUNINGASKUNNAN HALLITUS,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN KUNINGATAR,

HALUAVAT YKSIMIELISESTI jatkaa Euroopan unionin tavoitteiden toteuttamista,

OVAT PÄÄTTÄNEET jatkaa Euroopan kansojen yhä läheisemmän liiton rakentamista jo luodulle perustalle,

KATSOVAT, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 49 artiklassa Euroopan valtioille annetaan mahdollisuus tulla unionin jäseniksi,

TOTEAVAT, että Kroatian tasavalta on hakenut unionin jäsenyyttä,

TOTEAVAT, että neuvosto on, saatuaan komission lausunnon ja Euroopan parlamentin hyväksynnän, ilmoittanut puoltavansa Kroatian tasavallan jäsenyyttä,

OVAT SOPINEET liittymisehdoista sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen mukautuksista ja ovat tätä varten nimittäneet täysivaltaisiksi edustajikseen:

HÄNEN MAJESTEETTINSA BELGIAN KUNINGAS,

BULGARIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

TŠEKIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA TANSKAN KUNINGATAR,

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PRESIDENTTI,

VIRON TASAVALLAN PRESIDENTTI,

IRLANNIN PRESIDENTTI,

HELLEENIEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ESPANJAN KUNINGAS,

RANSKAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

KROATIAN TASAVALTA

ITALIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

KYPROKSEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

LATVIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

LIETTUAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN KUNINKAALLINEN KORKEUTENSA LUXEMBURGIN SUURHERTTUA,

UNKARIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

MALTAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ALANKOMAIDEN KUNINGATAR,

ITÄVALLAN TASAVALLAN LIITTOPRESIDENTTI,

PUOLAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

PORTUGALIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

ROMANIAN PRESIDENTTI,

SLOVENIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

SLOVAKIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

SUOMEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

RUOTSIN KUNINGASKUNNAN HALLITUS,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN KUNINGATAR,

JOTKA, vaihdettuaan oikeiksi ja asianmukaisiksi todetut valtakirjansa,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

1. Kroatian tasavallasta tulee Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön jäsen.

2. Kroatian tasavallasta tulee Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen, sellaisina kuin nämä sopimukset ovat muutettuina tai täydennettyinä, osapuoli.

3. Liittymisehdot ja tämän liittymisen vuoksi 2 kohdassa tarkoitettuihin perussopimuksiin tehtävät mukautukset ovat tähän sopimukseen liitetyssä asiakirjassa. Tuon asiakirjan määräykset ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

2 ARTIKLA

Jäsenvaltioiden oikeuksia ja velvollisuuksia sekä unionin toimielinten valtuuksia ja toimivaltaa koskevia määräyksiä, sellaisina kuin ne ovat perussopimuksissa, joiden osapuoli Kroatian tasavallasta tulee 1 artiklan 2 kohdan nojalla, sovelletaan tämän sopimuksen osalta.

3 ARTIKLA

1. Korkeat sopimuspuolet ratifioivat tämän sopimuksen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Italian tasavallan hallituksen huostaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2013.

2. Ratifioimalla tämän sopimuksen Kroatian tasavallan katsotaan myös ratifioineen tai hyväksyneen kaikki 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen perussopimusten muutokset, jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden ratifioitavissa tai hyväksyttävissä sillä hetkellä kun Kroatian tasavalta ratifioi tämän sopimuksen, sekä kaikki sellaiset tuona ajankohtana tai ennen sitä hyväksytyt toimielinten säädökset, jotka tulevat voimaan vasta sen jälkeen kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

3. Tämä sopimus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013, jos kaikki ratifioimiskirjat on talletettu ennen tuota päivää.

4. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa määrätään, unionin toimielimet voivat ennen liittymistä hyväksyä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun asiakirjan 3 artiklan 7 kohdassa, 6 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa, 6 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa, 6 artiklan 6 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa, 6 artiklan 7 kohdan toisessa alakohdassa, 6 artiklan 8 kohdan kolmannessa alakohdassa, 17 artiklassa, 29 artiklan 1 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 5 kohdassa, 35 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 49, 50 ja 51 artiklassa sekä liitteissä IV−VI tarkoitetut toimenpiteet.

Nämä toimenpiteet tulevat voimaan vasta tämän sopimuksen voimaantulopäivänä ja vain, jos sopimus tulee voimaan.

5. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa määrätään, 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun asiakirjan 36 artiklaa sovelletaan tämän sopimuksen allekirjoittamisesta alkaen.

4 ARTIKLA

Tämä sopimus, joka on laadittu yhtenä alkuperäisenä kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, joista kielitoisinnoista kukin on yhtä todistusvoimainen, talletetaan Italian tasavallan hallituksen arkistoon, ja tämä hallitus toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä kunkin muun allekirjoittajavaltion hallitukselle.

TÄMÄN VAKUUDEKSI ALLA MAINITUT täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta vuonna ....

KROATIAN TASAVALLAN LIITTYMISEHDOISTA
SEKÄ EUROOPAN UNIONISTA TEHDYN SOPIMUKSEN,
EUROOPAN UNIONIN TOIMINNASTA TEHDYN SOPIMUKSEN
JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN
PERUSTAMISSOPIMUKSEN MUKAUTUKSISTA TEHTY
ASIAKIRJA

ENSIMMÄINEN OSA

PERIAATTEET

1 ARTIKLA

Tässä asiakirjassa tarkoitetaan ilmaisuilla:

– 'alkuperäiset perussopimukset':

a) Euroopan unionista tehtyä sopimusta, jäljempänä 'SEU', ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta, jäljempänä 'SEUT', sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai täydennettyinä ennen Kroatian tasavallan liittymistä voimaan tulleilla sopimuksilla tai muilla asiakirjoilla;

b) Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, jäljempänä 'Euratomin perustamissopimus', sellaisena kuin se on muutettuna tai täydennettynä ennen Kroatian tasavallan liittymistä voimaan tulleilla sopimuksilla tai muilla asiakirjoilla;

– 'nykyiset jäsenvaltiot' Belgian kuningaskuntaa, Bulgarian tasavaltaa, Tšekin tasavaltaa, Tanskan kuningaskuntaa, Saksan liittotasavaltaa, Viron tasavaltaa, Irlantia, Helleenien tasavaltaa, Espanjan kuningaskuntaa, Ranskan tasavaltaa, Italian tasavaltaa, Kyproksen tasavaltaa, Latvian tasavaltaa, Liettuan tasavaltaa, Luxemburgin suurherttuakuntaa, Unkarin tasavaltaa, Maltan tasavaltaa, Alankomaiden kuningaskuntaa, Itävallan tasavaltaa, Puolan tasavaltaa, Portugalin tasavaltaa, Romaniaa, Slovenian tasavaltaa, Slovakian tasavaltaa, Suomen tasavaltaa, Ruotsin kuningaskuntaa sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyttä kuningaskuntaa;

– 'unioni' Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen perustuvaa Euroopan unionia ja/tai tapauksen mukaan Euroopan atomienergiayhteisöä;

– 'toimielimet' Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustettuja toimielimiä.

2 ARTIKLA

Alkuperäisten perussopimusten määräykset sekä toimielinten ennen liittymistä hyväksymien säädösten säännökset ja määräykset sitovat Kroatiaa liittymispäivästä alkaen ja niitä sovelletaan Kroatiassa mainituissa perussopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin.

Jos jäsenvaltioiden hallitusten edustajat ovat sopineet alkuperäisten perussopimusten muutoksista SEU 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti Kroatian liittymissopimuksen ratifioinnin jälkeen ja jos nämä muutokset eivät ole tulleet voimaan liittymispäivään mennessä, Kroatia ratifioi nuo muutokset valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

3 ARTIKLA

1. Kroatia liittyy Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiesten tekemiin päätöksiin ja sopimuksiin.

2. Kroatia liittyy neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien tekemiin päätöksiin ja sopimuksiin.

3. Kroatia on samassa asemassa kuin nykyiset jäsenvaltiot Eurooppa-neuvoston tai neuvoston julistusten, päätöslauselmien ja muiden kannanottojen suhteen sekä jäsenvaltioiden yhteisellä sopimuksella hyväksyttyjen unionia koskevien julistusten, päätöslauselmien ja muiden kannanottojen suhteen; näin ollen Kroatia noudattaa näistä julistuksista, päätöslauselmista ja muista kannanotoista johtuvia periaatteita ja suuntaviivoja ja toteuttaa toimenpiteet, jotka ovat tarpeen niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi.

4. Kroatia liittyy liitteessä I lueteltuihin yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin. Nämä yleissopimukset ja pöytäkirjat tulevat voimaan Kroatian osalta ajankohtana, jonka neuvosto määrittää 5 kohdassa tarkoitetuissa päätöksissä.

5. Neuvosto päättää yksimielisesti komission suosituksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan kaikista liittymisen johdosta tarvittavista mukautuksista 4 kohdassa tarkoitettuihin yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin sekä julkaisee mukautetut tekstit *Euroopan unionin virallisessa lehdessä.*

6. Kroatia sitoutuu ottamaan 4 kohdassa tarkoitettujen yleissopimusten ja pöytäkirjojen osalta käyttöön hallinnolliset ja muut järjestelyt, kuten ne, jotka nykyiset jäsenvaltiot tai neuvosto ovat hyväksyneet liittymispäivään mennessä, ja helpottamaan jäsenvaltioiden toimielinten ja järjestöjen välistä käytännön yhteistyötä.

7. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta täydentää liitettä I asiaankuuluvilla yleissopimuksilla, sopimuksilla ja pöytäkirjoilla, jotka on allekirjoitettu ennen liittymispäivää.

4 ARTIKLA

1. Liitteessä II luetellut, osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyssä sekä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä pöytäkirjassa, jäljempänä ’Schengen-pöytäkirja’, tarkoitetut Schengenin säännöstön määräykset ja Schengenin säännöstöön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset sekä muut ennen liittymispäivää hyväksytyt tällaiset säädökset ovat Kroatiaa sitovia, ja niitä sovelletaan Kroatiassa liittymispäivästä alkaen.

2. Vaikka ne osaksi Euroopan unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräykset ja Schengenin säännöstöön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset, joita ei tarkoiteta 1 kohdassa, sitovat Kroatiaa liittymispäivästä alkaen, niitä sovelletaan Kroatiassa ainoastaan neuvoston tätä tarkoittavanpäätöksen nojalla sen jälkeen kun on sovellettavien Schengenin arviointimenettelyjen mukaisesti varmistettu, että tarvittavat edellytykset asiaankuuluvan säännöstön kaikkien osien soveltamiseksi ovat täyttyneet Kroatiassa, mukaan lukien kaikkien Schengen-sääntöjen tehokas soveltaminen sovittujen yhteisten standardien ja perusperiaatteiden mukaisesti. Neuvosto hyväksyy tuon päätöksen sovellettavien Schengen-menettelyjen mukaisesti ja ottamalla huomioon komission kertomuksen, jossa vahvistetaan, että Kroatia täyttää edelleen liittymisneuvottelujensa aikana antamansa sitoumukset, joilla on merkitystä Schengenin säännöstön kannalta.

Neuvosto hyväksyy päätöksensä Euroopan parlamenttia kuultuaan niiden jäsenvaltioiden hallituksia edustavien jäsentensä, joiden osalta tässä kohdassa tarkoitetut määräykset on jo pantu täytäntöön, ja Kroatian tasavallan hallituksen edustajan yksimielisellä päätöksellä. Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksia edustavat neuvoston jäsenet osallistuvat tällaiseen päätökseen siltä osin kuin se liittyy niihin Schengenin säännöstön määräyksiin ja Schengenin säännöstöön perustuviin tai muutoin siihen liittyviin säädöksiin, joihin nämä jäsenvaltiot osallistuvat.

5 ARTIKLA

Kroatia osallistuu talous- ja rahaliittoon liittymispäivästä alkaen SEUT 139 artiklassa tarkoitettuna jäsenvaltiona, jota koskee poikkeus.

6 ARTIKLA

1. Sopimukset, jotka unioni on tehnyt tai joita unioni soveltaa väliaikaisesti yhden tai useamman kolmannen maan, kansainvälisen järjestön tai kolmannen maan kansalaisen kanssa, sitovat Kroatiaa alkuperäisissä perussopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin.

2. Kroatia sitoutuu tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin liittymään sopimuksiin, jotka nykyiset jäsenvaltiot ja unioni ovat tehneet tai allekirjoittaneet yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa.

Jollei ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa yksittäisissä sopimuksissa toisin määrätä, Kroatian liittymisestä tällaisiin sopimuksiin sovitaan tekemällä tällaisiin sopimuksiin liitettävä pöytäkirja neuvoston, joka tekee ratkaisunsa yksimielisesti jäsenvaltioiden puolesta, ja kyseessä olevan yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä. Komissio tai, jos sopimus koskee yksinomaan tai pääasiassa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', neuvottelee nämä pöytäkirjat jäsenvaltioiden puolesta neuvoston yksimielisesti hyväksymien neuvotteluohjeiden pohjalta ja kuullen jäsenvaltioiden edustajista muodostuvaa komiteaa. Tapauksen mukaan komissio tai korkea edustaja antaa pöytäkirjojen tekemistä koskevat ehdotukset neuvostolle.

Tämä menettely ei rajoita unionin oman toimivallan käyttöä eikä vaikuta toimivallan jakautumiseen unionin ja jäsenvaltioiden välillä tällaisten sopimusten tekemisen osalta tulevaisuudessa tai mahdollisten muiden muutosten osalta, joilla ei ole yhteyttä liittymiseen.

3. Kroatia soveltaa liittymispäivästä alkaen ja 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen tarvittavien pöytäkirjojen voimaantuloon saakka 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ennen liittymistä tehtyjen tai väliaikaisesti sovellettavien sopimusten määräyksiä, lukuun ottamatta Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimusta henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta[1].

Edellä 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen pöytäkirjojen voimaantuloon saakka unioni ja jäsenvaltiot toteuttavat aiheelliset toimenpiteet, tarvittaessa yhdessä kukin toimivaltansa puitteissa.

4. Kroatia liittyy Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitettuun kumppanuussopimukseen[2] sekä kahteen kumppanuussopimuksen muuttamista koskevaan sopimukseen, joista toinen on allekirjoitettu Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005[3] ja toinen avattu allekirjoittamista varten Ouagadougoussa 22 päivänä kesäkuuta 2010[4].

5. Kroatia sitoutuu liittymään tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen[5] tuon sopimuksen 128 artiklan mukaisesti.

---

1 EYVL L 114, 30.4.2002, s. 6.
2 EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.
3 EUVL L 209, 11.8.2005, s. 27, EUVL L 287, 28.10.2005, s. 4 ja EUVL L 168M, 21.6.2006, s. 33.
4 EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3.
5 EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

6. Kroatia soveltaa liittymispäivästä alkaen unionin ja kolmansien maiden kesken tehtyjä kahdenvälisiä tekstiilisopimuksia ja -järjestelyjä.

Määrällisiä rajoituksia, joita unioni soveltaa tekstiili- ja vaatetusalan tuotteiden tuontiin, mukautetaan, jotta voidaan ottaa huomioon Kroatian liittyminen unioniin. Tätä varten unioni voi ennen liittymispäivää neuvotella kyseisten kolmansien maiden kanssa muutoksista ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin kahdenvälisiin tekstiilisopimuksiin ja -järjestelyihin.

Jos kahdenvälisten tekstiilisopimusten ja -järjestelyjen muutokset eivät ole tulleet voimaan liittymispäivään mennessä, unioni tekee tarvittavat mukautukset tekstiili- ja vaatetusalan tuotteiden tuontia kolmansista maista koskeviin sääntöihinsä, jotta voidaan ottaa huomioon Kroatian liittyminen unioniin.

7. Unionin teräksen ja terästuotteiden tuontiin soveltamia määrällisiä rajoituksia mukautetaan sen perusteella, mikä on määrä Kroatiaan on viime vuosina tuotu asianomaisista toimittajamaista peräisin olevan terästä ja terästuotteita.

Tätä varten neuvotellaan ennen liittymispäivää ne muutokset, jotka tarvitaan unionin ja kolmansien maiden kesken tehtyihin kahdenvälisiin terässopimuksiin ja -järjestelyihin.

Jos kahdenvälisten terässopimusten ja -järjestelyjen muutokset eivät ole tulleet voimaan liittymispäivään mennessä, sovelletaan ensimmäisen alakohdan määräyksiä.

8. Unioni hallinnoi liittymispäivästä alkaen Kroatian kolmansien maiden kanssa ennen tuota päivää tekemiä kalastussopimuksia.

Kroatian näistä sopimuksista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet eivät muutu sinä aikana, jona näiden sopimusten määräykset pysyvät väliaikaisesti voimassa.

Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä komission ehdotuksesta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen sopimusten voimassaolon päättymistä tapauskohtaisesti aiheelliset päätökset, jotka koskevat näistä sopimuksista johtuvan kalastustoiminnan jatkamista, myös mahdollisuutta pidentää tiettyjen sopimusten voimassaoloa enintään yhdellä vuodella.

9. Kroatia sanoo irti kaikki kolmansien maiden kanssa tekemänsä vapaakauppasopimukset, mukaan lukien Keski-Euroopan vapaakauppasopimus, sellaisena kuin se on muutettuna.

Niiltä osin kuin Kroatian ja yhden tai useamman kolmannen maan väliset sopimukset eivät ole sopusoinnussa tästä asiakirjasta johtuvien velvoitteiden kanssa, Kroatia toteuttaa kaikki aiheelliset toimenpiteet todettujen ristiriitojen poistamiseksi. Jos Kroatialla on vaikeuksia mukauttaa yhden tai useamman kolmannen maan kanssa tehtyä sopimusta, sen on sanottava kyseessä oleva sopimus irti.

Kroatia toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen tämän kohdan mukaisten velvoitteiden noudattamisen liittymispäivästä alkaen.

10. Kroatia liittyy tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin nykyisten jäsenvaltioiden tekemiin, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen sopimusten soveltamista koskeviin sisäisiin sopimuksiin.

11. Kroatia toteuttaa tarvittaessa aiheelliset toimenpiteet mukauttaakseen asemansa suhteessa kansainvälisiin järjestöihin sekä niihin kansainvälisiin sopimuksiin, joiden osapuolia myös unioni tai muut jäsenvaltiot ovat, niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat Kroatian liittymisestä unioniin.

Kroatia sanoo irti erityisesti ne kansainväliset kalastussopimukset ja eroaa niistä kansainvälisistä kalastusjärjestöistä, joiden osapuoli myös unioni on, jollei sen jäsenyys liity muihin kysymyksiin kuin kalastukseen.

Kroatia toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen tämän kohdan mukaisten velvoitteiden noudattamisen liittymispäivästä alkaen.

7 ARTIKLA

1. Jollei tässä asiakirjassa toisin määrätä, sen määräyksien soveltamista ei saa keskeyttää eikä niitä ei saa muuttaa tai kumota muutoin kuin alkuperäisten perussopimusten tarkistamista koskevalla menettelyllä, josta määrätään kyseisissä perussopimuksissa.

2. Toimielinten hyväksymien sellaisten säädösten, joihin tässä asiakirjassa vahvistetut siirtymämääräykset liittyvät, oikeudellinen luonne säilyy ennallaan; erityisesti näiden säädösten muuttamista koskevia menettelyjä sovelletaan edelleen.

3. Tämän asiakirjan määräyksillä, joiden tarkoituksena tai seurauksena on toimielinten hyväksymien säädösten kumoaminen tai muuttaminen, on sama oikeudellinen asema kuin niillä säännöksillä, jotka niillä kumotaan tai muutetaan, ja niitä koskevat samat säännöt kuin näitä säännöksiä, paitsi jos tällaiset säännökset ovat luonteeltaan siirtymätoimenpiteitä.

8 ARTIKLA

Tässä asiakirjassa määrätyt poikkeukset koskevat siirtymäluontoisesti alkuperäisten perussopimusten ja toimielinten hyväksymien säädösten soveltamista.

TOINEN OSA

PERUSSOPIMUSTEN MUKAUTUKSET

I OSASTO

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

9 ARTIKLA

Korvataan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetty Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehty pöytäkirja seuraavasti:

1. Korvataan 9 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

   "Kun osa tuomareista vaihtuu joka kolmas vuosi, vaihto koskee neljäätoista tuomaria.".

2. Korvataan 48 artikla seuraavasti:

   "48 artikla
   "Unionin yleisessä tuomioistuimessa on 28 tuomaria.".

10 ARTIKLA

Muutetaan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetty Euroopan investointipankin perussäännöstä tehty pöytäkirja seuraavasti:

1) Muutetaan 4 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

a) korvataan johdantolause seuraavasti:

"1. Pankin pääoma on 233 247 390 000 euroa, jonka jäsenvaltiot merkitsevät seuraavasti:"

b) lisätään Romaniaa ja Slovakiaa koskevien kohtien väliin seuraava:

"Kroatia 854 400 000".

2) Korvataan 9 artiklan 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta seuraavasti:

"2. Hallintoneuvostossa on 29 jäsentä ja 19 varajäsentä.

Valtuusto nimittää hallintoneuvoston jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan siten, että jokainen jäsenvaltio sekä komissio nimeävät kukin yhden jäsenen.

Valtuusto nimittää varajäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan seuraavasti:

– kaksi Saksan liittotasavallan nimeämää varajäsentä,

– kaksi Ranskan tasavallan nimeämää varajäsentä,

– kaksi Italian tasavallan nimeämää varajäsentä,

– kaksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan nimeämää varajäsentä,

– yhden Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan yhteisellä sopimuksella nimeämän varajäsenen,

– yhden Belgian kuningaskunnan, Luxemburgin suurherttuakunnan ja Alankomaiden kuningaskunnan yhteisellä sopimuksella nimeämän varajäsenen,

– kaksi Tanskan kuningaskunnan, Helleenien tasavallan, Irlannin ja Romanian yhteisellä sopimuksella nimeämää varajäsentä,

– kaksi Viron tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan yhteisellä sopimuksella nimeämää varajäsentä,

– neljä Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Kroatian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan yhteisellä sopimuksella nimeämää varajäsentä,

– yhden komission nimeämän varajäsenen.".

11 ARTIKLA

Korvataan Euratomin perustamissopimuksen 134 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta, joka koskee tieteellis-teknisen komitean kokoonpanoa, seuraavasti:

"2. Komiteassa on 42 jäsentä, jotka neuvosto nimeää komissiota kuultuaan.".

II OSASTO

MUUT MUKAUTUKSET

12 ARTIKLA

Lisätään SEUT 64 artiklan 1 kohtaan virke seuraavasti:

"Kroatiassa kansallisen lainsäädännön mukaan voimassa olevien rajoitusten osalta kyseinen päivämäärä on 31 päivä joulukuuta 2002.".

13 ARTIKLA

Korvataan SEU 52 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Perussopimuksia sovelletaan Belgian kuningaskuntaan, Bulgarian tasavaltaan, Tšekin tasavaltaan, Tanskan kuningaskuntaan, Saksan liittotasavaltaan, Viron tasavaltaan, Irlantiin, Helleenien tasavaltaan, Espanjan kuningaskuntaan, Ranskan tasavaltaan, Kroatian tasavaltaan, Italian tasavaltaan, Kyproksen tasavaltaan, Latvian tasavaltaan, Liettuan tasavaltaan, Luxemburgin suurherttuakuntaan, Unkarin tasavaltaan, Maltan tasavaltaan, Alankomaiden kuningaskuntaan, Itävallan tasavaltaan, Puolan tasavaltaan, Portugalin tasavaltaan, Romaniaan, Slovenian tasavaltaan, Slovakian tasavaltaan, Suomen tasavaltaan, Ruotsin kuningaskuntaan sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan.".

14 ARTIKLA

1. Korvataan SEU 55 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Tämä sopimus, joka on laadittu yhtenä alkuperäisenä kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jonka teksti on yhtä todistusvoimainen kullakin näistä kielistä, talletetaan Italian tasavallan hallituksen arkistoon, ja tämä hallitus toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä kunkin muun allekirjoittajavaltion hallitukselle.".

2. Korvataan Euratomin perustamissopimuksen 225 artiklan toinen kohta seuraavasti:

"Liittymissopimusten nojalla tämä sopimus on todistusvoimainen myös bulgarian, englannin, espanjan, iirin, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, romanian, ruotsin, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä laadittuina toisintoina.",

KOLMAS OSA

PYSYVÄT MÄÄRÄYKSET

15 ARTIKLA

Liitteessä III luetellut säädökset mukautetaan siten kuin tuossa liitteessä määrätään.

16 ARTIKLA

Liitteessä IV lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan tuossa liitteessä määrätyin edellytyksin.

17 ARTIKLA

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja kuultuaan Euroopan parlamenttia tehdä tämän asiakirjan yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeviin määräyksiin mukautukset, jotka voivat osoittautua unionin säännöstön muutosten vuoksi tarpeellisiksi.

NELJÄS OSA

VÄLIAIKAISET MÄÄRÄYKSET

I OSASTO

SIIRTYMÄTOIMENPITEET

18 ARTIKLA

Liitteessä V lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan Kroatian osalta tuossa liitteessä määrätyin edellytyksin.

II OSASTO

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

19 ARTIKLA

1. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 2 artiklasta poiketen ja SEU 14 artiklan 2 kohdassa määrätystä Euroopan parlamentin jäsenten enimmäismäärästä poiketen Euroopan parlamentin jäsenmäärää lisätään Kroatian liittymisen huomioon ottamiseksi 12:lla Kroatiasta olevalla jäsenellä liittymispäivän ja Euroopan parlamentin vaalikauden 2009–2014 päättymisen väliseksi kaudeksi:

2. SEU 14 artiklan 3 kohdasta poiketen Kroatia järjestää ennen liittymispäivää erityiset Euroopan parlamentin vaalit, joissa sen väestö valitsee yleisillä ja välittömillä vaaleilla tämän artiklan 1 kohdassa vahvistetun määrän jäseniä Euroopan parlamenttiin unionin säännöstön mukaisesti. Jos liittymispäivä on kuitenkin alle kuusi kuukautta ennen Euroopan parlamentin seuraavia vaaleja, Kroatian parlamentti voi nimetä keskuudestaan Kroatian kansalaisia edustavat Euroopan parlamentin jäsenet edellyttäen, että kyseiset henkilöt on valittu yleisillä ja välittömillä vaaleilla.

20 ARTIKLA

Korvataan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan 3 kohta seuraavasti:

"3. Seuraavat määräykset ovat voimassa 31 päivään lokakuuta 2014, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 235 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan soveltamista:

Kun Eurooppa-neuvoston ja neuvoston ratkaisun edellytyksenä on määräenemmistö, jäsenten äänet painotetaan seuraavasti:

Belgia	12
Bulgaria	10
Tšekki	12
Tanska	7
Saksa	29
Viro	4
Irlanti	7

Kreikka	12
Espanja	27
Ranska	29
Kroatia	7
Italia	29
Kypros	4
Latvia	4
Liettua	7
Luxemburg	4
Unkari	12
Malta	3
Alankomaat	13
Itävalta	10
Puola	27
Portugali	12
Romania	14
Slovenia	4
Slovakia	7
Suomi	7
Ruotsi	10
Yhdistynyt kuningaskunta	29

Kun ratkaisu on perussopimusten nojalla tehtävä komission ehdotuksesta, sen edellytyksenä on vähintään 260 puoltavaa ääntä, jotka edustavat jäsenten enemmistöä. Muissa tapauksissa ratkaisun edellytyksenä on vähintään 260 puoltavaa ääntä, jotka edustavat ainakin kahta kolmasosaa jäsenistä.

Eurooppa-neuvoston tai neuvoston jäsen voi pyytää, että Eurooppa-neuvoston tai neuvoston hyväksyessä säädöksen määräenemmistöllä tarkistetaan, että määräenemmistön muodostavat jäsenvaltiot edustavat vähintään 62:ta prosenttia unionin koko väestöstä. Jos osoittautuu, että tämä ehto ei täyty, kyseessä olevaa säädöstä ei hyväksytä.".

21 ARTIKLA

1. Kroatian kansalainen nimitetään komission jäseneksi kaudeksi, joka alkaa liittymispäivänä ja päättyy 31 päivänä lokakuuta 2014. Neuvosto nimittää komission uuden jäsenen määräenemmistöllä ja yhteisymmärryksessä komission puheenjohtajan kanssa Euroopan parlamenttia kuultuaan sekä SEU 17 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti nimitetyn jäsenen toimikausi päättyy samaan aikaan kuin niiden jäsenten, joiden toimikausi on kesken liittymisajankohtana.

22 ARTIKLA

1. Kroatiasta liittymisen yhteydessä SEU 19 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti nimitetyn unionin tuomioistuimen tuomarin toimikausi päättyy 6 päivänä lokakuuta 2015 ja unionin yleisen tuomioistuimen tuomarin 31 päivänä elokuuta 2013.

2. Ratkaistaessa asioita, joiden suullinen käsittely on aloitettu unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa ennen liittymispäivää, täysistuntoon kokoontunut unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin tai niiden jaostot kokoontuvat ennen liittymistä olleessa kokoonpanossaan ja soveltavat liittymispäivää edeltävänä päivänä voimassa ollutta työjärjestystä.

23 ARTIKLA

1. SEUT 301 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätystä talous- ja sosiaalikomitean jäsenten enimmäismäärästä poiketen korvataan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 7 artikla seuraavasti:

"7 artikla

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 301 artiklassa tarkoitetun päätöksen voimaantuloon saakka talous- ja sosiaalikomitean jäsenmäärä jakautuu seuraavasti:

Belgia	12
Bulgaria	12
Tšekki	12
Tanska	9
Saksa	24
Viro	7
Irlanti	9

Kreikka	12
Espanja	21
Ranska	24
Kroatia	9
Italia	24
Kypros	6
Latvia	7
Liettua	9
Luxemburg	6
Unkari	12
Malta	5
Alankomaat	12
Itävalta	12
Puola	21
Portugali	12
Romania	15
Slovenia	7
Slovakia	9
Suomi	9
Ruotsi	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

"

2. Kroatian liittymisen huomioon ottamiseksi talous- ja sosiaalikomitean jäsenmäärää lisätään väliaikaisesti 353:een kaudeksi, joka alkaa liittymispäivänä ja päättyy sen toimikauden, jonka kuluessa Kroatia liittyy unioniin, lopussa tai, jos tämä tapahtuu aiemmin, SEUT 301 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun päätöksen tullessa voimaan.

3. Jos SEUT 301 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu päätös on jo hyväksytty liittymispäivään mennessä, SEUT 301 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätystä talous- ja sosiaalikomitean jäsenten enimmäismäärästä poiketen Kroatialle osoitetaan väliaikaisesti asianmukainen määrä jäseniä sen toimikauden päättymiseen saakka, jonka kuluessa se liittyy unioniin.

24 ARTIKLA

1. SEUT 305 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätystä alueiden komitean jäsenten enimmäismäärästä poiketen korvataan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 8 artikla seuraavasti:

"8 artikla

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 305 artiklassa tarkoitetun päätöksen voimaantuloon saakka alueiden komitean jäsenmäärä jakautuu seuraavasti:

Belgia	12
Bulgaria	12
Tšekki	12
Tanska	9

Saksa	24
Viro	7
Irlanti	9
Kreikka	12
Espanja	21
Ranska	24
Kroatia	9
Italia	24
Kypros	6
Latvia	7
Liettua	9
Luxemburg	6
Unkari	12
Malta	5
Alankomaat	12
Itävalta	12
Puola	21
Portugali	12
Romania	15
Slovenia	7
Slovakia	9
Suomi	9
Ruotsi	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

"

2. Kroatian liittymisen huomioon ottamiseksi alueiden komitean jäsenmäärää lisätään väliaikaisesti 353:een kaudeksi, joka alkaa liittymispäivänä ja päättyy sen toimikauden, jonka kuluessa Kroatia liittyy unioniin, lopussa tai, jos tämä tapahtuu aiemmin, SEUT 305 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun päätöksen tullessa voimaan.

3. Jos SEUT 305 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu päätös on jo hyväksytty liittymispäivään mennessä, SEUT 305 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätystä alueiden komitean jäsenten enimmäismäärästä poiketen Kroatialle osoitetaan väliaikaisesti asianmukainen määrä jäseniä sen toimikauden päättymiseen saakka, jonka kuluessa se liittyy unioniin.

25 ARTIKLA

Euroopan investointipankin hallintoneuvoston jäsenen, jonka Kroatia on nimennyt ja joka on liittymisestä alkaen nimitetty Euroopan investointipankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, toimikausi päättyy valtuuston sen vuosikokouksen päättyessä, jossa tarkastetaan varainhoitovuoden 2017 vuosikertomus.

26 ARTIKLA

1. Alkuperäisillä perussopimuksilla tai jollain toimielinten hyväksymällä säädöksellä perustettujen komiteoiden, ryhmien, virastojen ja muiden elinten uudet jäsenet nimetään näiden komiteoiden, ryhmien, virastojen tai muiden elinten jäsenten nimeämistä koskevia ehtoja ja menettelyjä noudattaen. Nimettyjen uusien jäsenten toimikaudet päättyvät samaan aikaan kuin niiden jäsenten, joiden toimikausi on kesken liittymisajankohtana.

2. Alkuperäisillä perussopimuksilla tai jollain toimielinten hyväksymällä säädöksellä perustetut komiteat, ryhmät, virastot tai muut elimet, joiden jäsenmäärä on vakio jäsenvaltioiden lukumäärästä riippumatta, muodostetaan liittymisajankohtana kokonaan uudelleen, paitsi jos nykyisten jäsenten toimikausi päättyy 12 kuukauden kuluessa liittymisestä.

III OSASTO

VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

27 ARTIKLA

1. Kroatia maksaa liittymispäivästä alkaen seuraavan määrän, joka vastaa sen osuutta Euroopan investointipankin perussäännön 4 artiklassa määritettyä merkittyä pääomaa varten maksetusta pääomasta:

Kroatia	42 720 000 euroa

Tämä suoritus maksetaan kahdeksana samansuuruisena eränä, jotka erääntyvät 30 päivänä marraskuuta 2013, 30 päivänä marraskuuta 2014, 30 päivänä marraskuuta 2015, 31 päivänä toukokuuta 2016, 30 päivänä marraskuuta 2016, 31 päivänä toukokuuta 2017, 30 päivänä marraskuuta 2017 ja 31 päivänä toukokuuta 2018.

2. Kroatia osallistuu kahdeksalla samansuuruisella, 1 kohdassa määrättyinä eräpäivinä erääntyvällä erällä rahastojen ja rahastoja vastaavien varausten kartuttamiseen sekä rahastoihin ja varauksiin, jotka kattavat tuloslaskelman, sellaisena kuin se on vahvistettu liittymistä edeltävän kuukauden lopussa ja on otettu Euroopan investointipankin taseeseen, vielä maksettavan määrän maksamiseen määrillä, jotka vastaavat seuraavaa prosenttiosuutta rahastoista ja varauksista:

Kroatia	0,368 %

3. Kroatia maksaa 1 ja 2 kohdassa määrätyt pääoman ja maksut käteisenä euroina, jollei Euroopan investointipankin valtuuston yksimielisesti päättämästä poikkeuksesta muuta johdu.

4. Edellä 1 kohdassa sekä 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja Kroatiaa koskevia lukuja voidaan mukauttaa Euroopan investointipankin hallintoelinten päätöksellä Eurostatin ennen liittymistä julkaisemien viimeisimpien lopullisten BKT-tietojen perusteella.

28 ARTIKLA

1. Kroatia maksaa seuraavan määrän hiili- ja terästutkimusrahastoon, jota tarkoitetaan EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästutkimusrahastosta 27 päivänä helmikuuta 2002 tehdyssä, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöksessä 2002/234/EHTY[1]:

(euroa, käypinä hintoina)
Kroatia 494 000.

2. Rahoitusosuus hiili- ja terästutkimusrahastoon maksetaan neljässä erässä vuodesta 2015 alkaen seuraavasti ja kulloinkin kunkin vuoden ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä työpäivänä:

– 2015: 15 %,
– 2016: 20 %,
– 2017: 30 %,
– 2018: 35 %.

[1] EYVL L 79, 22.3.2002, s. 42.

29 ARTIKLA

1. Kroatian täytäntöönpanevat yksiköt hallinnoivat liittymispäivästä lähtien tarjouskilpailuja, avustusten myöntämisiä ja maksuja, jotka koskevat 17 päivänä heinäkuuta 2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1085/2006[1] perustetun liittymistä valmistelevan tukivälineen siirtymävaiheen tukea ja instituutioiden kehittämistä koskevan osa-alueen ja rajatylittävää yhteistyötä, lukuun ottamatta Kroatia–Unkari- sekä Kroatia–Slovenia -rajatylittäviä ohjelmia, koskevan osa-alueen mukaiseen, liittymistä edeltävään tukeen kuuluvaa, ennen liittymistä sidottuihin varoihin liittyvää tukea sekä 30 artiklassa tarkoitetun siirtymäjärjestelyn mukaista tukea.

Komissio luopuu tarjouskilpailuja ja avustusten myöntämisiä koskevasta ennakkovalvonnasta tätä tarkoittavalla komission päätöksellä sen jälkeen kun komissio on varmistunut kyseessä olevan hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaasta toiminnasta niiden perusteiden ja edellytysten mukaisesti, joista säädetään Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002[2] 56 artiklan 2 kohdassa ja liittymistä valmistelevasta tukivälineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 täytäntöönpanosta 12 päivänä kesäkuuta 2007 annetun komission panoasetuksen (EY) N:o 718/2007[3] 18 artiklassa.

---

1 EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.
2 EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.
3 EUVL L 170, 29.6.2007, s. 1.

Jos komission päätöstä ennakkovalvonnasta luopumisesta ei ole hyväksytty ennen liittymispäivää, mikään niistä sopimuksista, jotka on allekirjoitettu liittymispäivän ja sen päivän välisenä aikana, jolloin komission päätös hyväksytään, ei ole ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen liittymistä valmistelevan tuen ja siirtymäjärjestelyn nojalla tukikelpoinen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen liittymistä valmistelevan tuen ja siirtymäjärjestelyn nojalla ennen liittymispäivää tehtyjä talousarviositoumuksia, mukaan luettuina liittymisen jälkeen tehdyt ja rekisteröidyt yksittäiset oikeudelliset sitoumukset ja maksut, hallinnoidaan edelleen liittymistä edeltäviä rahoitusvälineitä koskevien sääntöjen mukaisesti ja ne kirjataan vastaaviin talousarvion lukuihin, kunnes kyseiset ohjelmat ja hankkeet ovat päättyneet.

3. Säännöksiä, jotka koskevat 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua liittymistä valmistelevaa tukea ja liittymistä valmistelevan tukivälineen maaseudun kehittämistä koskevaa osa-aluetta koskevien, ennen liittymistä tehtyihin rahoituspäätöksiin liittyvien rahoitussopimusten talousarviositoumusten täytäntöönpanoa, sovelletaan edelleen liittymispäivän jälkeen. Niihin sovelletaan liittymistä edeltäviin rahoitusvälineisiin sovellettavia sääntöjä. Liittymisen jälkeen aloitettavat julkisia hankintoja koskevat menettelyt toteutetaan tämän estämättä asiaankuuluvien unionin direktiivien mukaisesti.

4. Jäljempänä 44 artiklassa tarkoitettujen hallinnollisten menojen kattamiseen tarkoitettuja liittymisen valmisteluun tarkoitettuja varoja voidaan sitoa kahtena ensimmäisenä vuonna liittymisen jälkeen. Liittymisen valmisteluun tarkoitettuja varoja voidaan tilintarkastus- ja arviointikustannusten osalta sitoa enintään viideksi vuodeksi liittymisen jälkeen.

30 ARTIKLA

1. Unioni antaa ensimmäisenä liittymisen jälkeisenä vuonna Kroatialle väliaikaista taloudellista tukea, jäljempänä 'siirtymäjärjestely', sen hallinnollisten ja oikeudellisten valmiuksien kehittämiseen ja lujittamiseen unionin oikeuden täytäntöönpanemiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi sekä parhaiden käytäntöjen vaihdon edistämiseksi vertaisten kesken. Tällä tuella rahoitetaan yhteiskunnan rakenteiden kehittämishankkeita ja niihin liittyviä rajoitettuja pienimuotoisia investointeja.

2. Tuella vastataan jatkuvaan tarpeeseen lujittaa institutionaalisia valmiuksia tietyillä aloilla toimin, joita ei voida rahoittaa rakennerahastoista tai maaseudun kehittämisrahastoista.

3. Yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä koskevissa julkisten hallintolaitosten välisissä kumppanuushankkeissa sovelletaan edelleen jäsenvaltioissa olevien yhteyspisteverkostojen kautta tapahtuvaa ehdotuspyyntömenettelyä.

4. Siirtymäjärjestelyyn osoitettavat ja kansallisten ja horisontaalisten painopisteiden mukaan käytettäviksi tarkoitetut maksusitoumusmäärärahat ovat Kroatian osalta käypinä hintoina yhteensä 29 miljoonaa euroa vuonna 2013.

5. Siirtymäjärjestelyn nojalla maksettavasta tuesta päätetään ja se pannaan täytäntöön neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 mukaisesti tai muiden siirtymäjärjestelyn toiminnan kannalta tarpeellisten, komission hyväksymien teknisten säännösten perusteella.

6. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asianmukaiseen täydentävyyteen sen tuen kanssa, jota Euroopan sosiaalirahastosta on tarkoitus maksaa hallinnonuudistusta ja institutionaalisia valmiuksia varten.

31 ARTIKLA

1. Tilapäisenä välineenä otetaan käyttöön Schengen-järjestely, jäljempänä 'tilapäinen Schengen-järjestely', Kroatian auttamiseksi rahoittamaan liittymispäivän ja vuoden 2014 lopun välisenä aikana toimia unionin uusilla ulkorajoilla Schengenin säännöstön ja ulkorajojen valvonnan täytäntöön panemiseksi.

2. Kroatialle osoitetaan tilapäisen Schengen-järjestelyn perusteella 1 päivän heinäkuuta 2013 ja 31 päivän joulukuuta 2014 väliseksi ajaksi kertaluonteisina maksuina seuraavat määrät (käypinä hintoina):

(milj. euroa käypinä hintoina)

	2013	2014
Kroatia	40	80

3. Vuodelle 2013 tarkoitettu määrä maksetaan Kroatialle 1 päivänä heinäkuuta 2013 ja vuodelle 2014 tarkoitettu määrä annetaan sen saataville ensimmäisenä 1 päivän tammikuuta 2014 jälkeisenä työpäivänä.

4. Kertaluonteiset maksut on käytettävä kolmen vuoden kuluessa ensimmäisestä maksusta. Kroatian on toimitettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän kolmen vuoden määräajan päättymisestä kattava kertomus tähän tilapäiseen Schengen-järjestelyyn perustuvien maksujen lopullisesta käytöstä sekä selvitys, jolla menot perustellaan. Komissio perii takaisin käyttämättömät tai perusteettomasti käytetyt varat.

5. Komissio voi hyväksyä tilapäisen Schengen-järjestelyn toiminnan kannalta tarpeellisia teknisiä säännöksiä.

32 ARTIKLA

1. Tilapäisenä välineenä otetaan käyttöön kassavirtajärjestely, jäljempänä 'tilapäinen kassavirtajärjestely', Kroatian auttamiseksi liittymispäivän ja vuoden 2014 lopun välisenä aikana parantamaan kansallisen talousarvion kassavirtaa.

2. Kroatialle osoitetaan tilapäisen kassavirtajärjestelyn perusteella 1 päivän heinäkuuta 2013 ja 31 päivän joulukuuta 2014 väliseksi ajaksi kertaluonteisina maksuina seuraavat määrät (käypinä hintoina):

(milj. euroa käypinä hintoina)

	2013	2014
Kroatia	75	28,6

3. Kunkin vuoden määrä jaetaan yhtä suuriksi kuukausieriksi, jotka maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä.

33 ARTIKLA

1. Rakennerahastojen ja koheesiorahaston puitteissa varataan Kroatialle maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 määrä, jonka suuruus on 449,4 miljoonaa euroa (käypinä hintoina).

2. Kolmannes 1 kohdassa tarkoitetuista määrästä on varattava koheesiorahastoa varten.

3. Seuraavan rahoituskehyksen soveltamiskauteen kuuluvana aikana Kroatialle rakennerahastoista ja koheesiorahastosta maksusitoumusmäärärahoina osoitettavat määrät lasketaan tuolloin sovellettavan unionin säännöstön perusteella. Nämä määrät mukautetaan seuraavan asteittaista käyttöönottoa koskevan aikataulun mukaisesti:

– 70 % vuonna 2014
– 90 % vuonna 2015
– 100 % vuodesta 2016.

4. Siltä osin kuin uuden unionin säännöstön asettamissa rajoissa on mahdollista, tehdään mukautus, jolla varmistetaan Kroatialle vuonna 2014 osoitettavien varojen kasvu 2,33-kertaisiksi vuoden 2013 määrään ja vuonna 2015 3-kertaisiksi vuoden 2013 määrään verrattuna.

34 ARTIKLA

1. Euroopan kalatalousrahaston puitteissa Kroatialle osoitetaan maksusitoumusmäärärahoina vuonna 2013 kokonaismäärä, jonka suuruus on 8,7 miljoonaa euroa (käypinä hintoina).

2. Euroopan kalatalousrahastosta maksettavat ennakkomaksut ovat 25 % edellä 1 kohdassa tarkoitetuista kokonaismäärästä, ja ne maksetaan yhdessä erässä.

3. Seuraavan rahoituskehyksen soveltamiskauteen kuuluvana aikana Kroatialle maksusitoumusmäärärahoina osoitettavat määrät lasketaan tuolloin sovellettavan unionin säännöstön perusteella. Nämä määrät mukautetaan seuraavan asteittaista käyttöönottoa koskevan aikataulun mukaisesti:

– 70 % vuonna 2014
– 90 % vuonna 2015
– 100 % vuodesta 2016.

4. Siltä osin kuin uuden unionin säännöstön asettamissa rajoissa on mahdollista, tehdään mukautus, jolla varmistetaan Kroatialle vuonna 2014 osoitettavien varojen kasvu 2,33-kertaisiksi vuoden 2013 määrään ja vuonna 2015 3-kertaisiksi vuoden 2013 määrään verrattuna.

35 ARTIKLA

1. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1698/2005[1] ei koko ohjelmakaudella 2007-2013 sovelleta Kroatiaan.

Vuonna 2013 Kroatialle osoitetaan 27,7 miljoonaa euroa (käypinä hintoina) neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 12 artiklassa tarkoitetun maaseudun kehittämistä koskevan osa-alueen puitteissa.

2. Liitteessä VI on esitetty Kroatiaa koskevat maaseudun kehittämiseen liittyvät väliaikaiset lisätoimenpiteet.

3. Komissio voi täytäntöönpanosäädöksin hyväksyä sääntöjä, jotka ovat tarpeen liitteen VI soveltamiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään noudattaen menettelyä, josta säädetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 90 artiklan 2 kohdassa, tarkasteltuna yhdessä yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[2] 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, tai sovellettavassa lainsäädännössä määritettyä asianomaista menettelyä noudattaen.

4. Neuvosto tekee komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan tarvittaessa mukautuksia liitteeseen VI varmistaakseen niiden johdonmukaisuuden maaseudun kehittämistä koskevien asetusten kanssa.

---

1 EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1 ja EUVL L 286M, 4.11.2010, s. 26.
2 EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

IV OSASTO

MUUT MÄÄRÄYKSET

36 ARTIKLA

1. Komissio seuraa tiiviisti kaikkia Kroatian liittymisneuvotteluissa antamia sitoumuksia, mukaan lukien ne, jotka on täytettävä ennen liittymispäivää tai viimeistään liittymispäivänä. Komission toteuttama seuranta muodostuu säännöllisesti ajan tasalle saatettavista seurantataulukoista, Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen[1], jäljempänä 'vakaus- ja assosiaatiosopimus', mukaisesta vuoropuhelusta, vertaisarvioinneista, liittymistä edeltävästä talousohjelmasta, julkista taloutta koskevista ilmoituksista ja tarvittaessa Kroatian viranomaisille lähetettävistä varhaisvaroituskirjeistä. Komissio esittää syksyllä 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle edistymistä koskevan kertomuksen. Syksyllä 2012 se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kattavan seurantakertomuksen. Koko seurantaprosessin ajan komissio käyttää hyväkseen myös jäsenvaltioiden palautetta ja ottaa tarvittaessa huomioon kansainvälisten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen palautteen.

Komission seurannassa keskitytään erityisesti sitoumuksiin, jotka Kroatia on tehnyt oikeuslaitoksen ja perusoikeuksien alalla (liite VII), mukaan luettuna tulosten edelleen saavuttaminen oikeuslaitoksen uudistamisen ja tehokkuuden, sotarikosten puolueettoman käsittelyn ja korruption torjunnan osalta.

---

[1] EUVL L 26, 28.1.2005, s. 3.

Lisäksi komission seurannassa keskitytään vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaan, mukaan luettuna niiden unionin vaatimusten täytäntöönpano ja niiden noudattamisesta huolehtiminen, jotka koskevat ulkorajojen valvontaa, poliisiyhteistyötä, järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa sekä oikeudellista yhteistyötä siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa, samoin kuin kilpailupolitiikan, kuten laivanrakennusteollisuuden rakenneuudistuksen (liite VIII) ja teräsalan rakenneuudistuksen (liite IX) alalla tehtyihin sitoumuksiin.

Komissio esittää Kroatian näiden alojen osalta antamista sitoumuksista puolivuosittaiset arvioinnit Kroatian liittymiseen saakka erottamattomana osana säännöllisiä seurantataulukoitaan ja kertomuksiaan.

2. Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, jos seurantaprosessin aikana todetaan huolta aiheuttavia kysymyksiä. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on ehdottomasti tarpeen, ja neuvoston on joka tapauksessa samaa menettelyä noudattaen poistettava ne, kun asianomaisiin huolta aiheuttaviin kysymyksiin on puututtu tehokkaasti.

37 ARTIKLA

1. Jos kolmannen liittymistä seuraavan vuoden loppuun asti ulottuvana kautena ilmenee vakavia ongelmia, jotka todennäköisesti koettelevat jotakin talouden alaa pysyvästi, tai ongelmia, jotka voivat johtaa taloudellisen tilanteen merkittävään heikentymiseen tietyllä alueella, Kroatia voi pyytää lupaa toteuttaa suojatoimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi ja kyseisen alan mukauttamiseksi sisämarkkinoiden talouteen.

Mikä tahansa nykyinen jäsenvaltio voi samassa tilanteessa pyytää lupaa suojatoimenpiteiden toteuttamiseen Kroatian suhteen.

2. Asianomaisen valtion pyynnöstä komissio määrittää tarpeellisiksi katsomansa suojatoimenpiteet kiireellisessä menettelyssä sekä määrää tarkemmin niihin sovellettavat edellytykset ja järjestelyt.

Tapauksessa, jossa ilmenee vakavia taloudellisia vaikeuksia, ja asianomaisen jäsenvaltion nimenomaisesta pyynnöstä, komissio tekee ratkaisunsa viiden työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut pyynnön asianmukaisine taustatietoineen. Näin päätettyjä toimenpiteitä voidaan soveltaa välittömästi, niissä on otettava huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten etu, eivätkä ne saa käsittää rajatarkastuksia.

3. Tämän artiklan mukaisesti sallituissa toimenpiteissä voidaan poiketa SEU:n, SEUT:n ja tämän asiakirjan säännöistä siinä määrin ja niin kauan kuin se on ehdottomasti tarpeen tässä suojalausekkeessa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle.

38 ARTIKLA

Jos Kroatia ei täytä liittymisneuvottelujen yhteydessä antamiaan sitoumuksia, mukaan lukien sitoumukset sellaisten alakohtaisten politiikkojen alalla, jotka koskevat rajat ylittäviä vaikutuksia omaavia taloudellisia toimia, ja aiheuttaa tuolloin vakavaa häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle tai uhan unionin taloudellisille eduille tai välittömän riskin tällaisen häiriön tai uhan syntymisestä, komissio voi kolmannen liittymistä seuraavan vuoden loppuun ulottuvana kautena toteuttaa jonkin jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan asiaankuuluvia toimenpiteitä.

Näiden toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia, ja ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle, ja sovellettava olemassa olevia alakohtaisia suojajärjestelyjä. Tämän artiklan mukaisia suojatoimenpiteitä ei saa käyttää keinona mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen. Suojalausekkeeseen voidaan vedota seurannassa ilmenneiden seikkojen perusteella jo ennen liittymistä, ja hyväksytyt toimenpiteet tulevat voimaan liittymispäivänä, jollei niissä määrätä myöhempää ajankohtaa. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on ehdottomasti tarpeen ja ne on joka tapauksessa poistettava, kun asianomainen sitoumus täytetään. Niitä voidaan kuitenkin soveltaa ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun määräajan jälkeen niin kauan, kuin asianomaisia sitoumuksia ei ole täytetty. Komissio voi mukauttaa toimenpiteitä tarvittaessa sitä mukaa kuin Kroatia edistyy sitoumustensa täyttämisessä. Komissio ilmoittaa neuvostolle hyvissä ajoin suojatoimenpiteiden peruuttamisesta ja ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston tältä osin esittämät huomautukset.

39 ARTIKLA

Jos toimielinten SEUT:n kolmannen osan V osaston nojalla hyväksymien säädösten sekä toimielinten ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa SEU:n VI osaston nojalla tai Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston nojalla hyväksymien säädösten saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä tai täytäntöönpanossa on Kroatiassa vakavia puutteita tai välittömiä riskejä tällaisten puutteiden syntymisestä, komissio voi kolmannen liittymistä seuraavan vuoden loppuun ulottuvana kautena hyväksyä jonkin jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan ja jäsenvaltioita kuultuaan asiaankuuluvia toimenpiteitä ja määrätä tarkemmin niihin sovellettavat koskevat edellytykset ja järjestelyt.

Nämä toimenpiteet voivat merkitä asianomaisten säännösten ja päätösten soveltamisen tilapäistä keskeyttämistä Kroatian ja minkä tahansa muun jäsenvaltion tai muiden jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, tämän kuitenkaan rajoittamatta tiiviin oikeudellisen yhteistyön jatkumista. Suojalausekkeeseen voidaan vedota seurannassa ilmenneiden seikkojen perusteella jo ennen liittymistä, ja hyväksytyt toimenpiteet tulevat voimaan liittymispäivänä jollei niissä määrätä myöhempää ajankohtaa. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on ehdottomasti tarpeen ja ne on joka tapauksessa poistettava, kun puutteet on korjattu. Niitä voidaan kuitenkin soveltaa ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun määräajan jälkeen niin kauan kuin nämä puutteet ovat olemassa. Komissio voi jäsenvaltioita kuultuaan tarvittaessa mukauttaa toimenpiteitä sitä mukaa kuin Kroatia edistyy todettujen puutteiden korjaamisessa. Komissio ilmoittaa neuvostolle hyvissä ajoin suojatoimenpiteiden peruuttamisesta ja ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston tältä osin esittämät huomautukset.

40 ARTIKLA

Jotta sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ei vaikeutettaisi, Kroatian kansallisten säännösten täytäntöönpano liitteessä V tarkoitettujen siirtymäkausien kuluessa ei saa johtaa rajatarkastuksiin jäsenvaltioiden välillä.

41 ARTIKLA

Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä Kroatiassa voimassa olevasta järjestelmästä tässä asiakirjassa esitettyjen edellytysten mukaisesti sovellettavasta yhteisestä maatalouspolitiikasta johtuvaan järjestelmään, komissio hyväksyy ne noudattaen menettelyä, jota tarkoitetaan maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007[1] 195 artiklan 2 kohdassa, tarkasteltuna yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[2] 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, tai sovellettavassa lainsäädännössä määritettyä asianomaista menettelyä noudattaen. Ne voidaan hyväksyä kolmen vuoden kuluessa liittymispäivästä eikä niitä saa soveltaa tuon määräajan jälkeen. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja kuultuaan Euroopan parlamenttia pidentää tätä määräaikaa.

---

1 EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.
2 EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja siirtymätoimenpiteitä voidaan tarvittaessa hyväksyä myös ennen liittymispäivää. Neuvosto hyväksyy tällaiset toimenpiteet määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tai, jos ne vaikuttavat komission alunperin hyväksymiin välineisiin, komissio kyseisten toimenpiteiden hyväksymistä varten vaadittavia menettelyjä noudattaen.

42 ARTIKLA

Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä Kroatiassa voimassa olevasta järjestelmästä unionin eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan sekä elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien sääntöjen soveltamisesta johtuvaan järjestelmään, komissio hyväksyy nämä toimenpiteet sovellettavassa lainsäädännössä määritetyn asianomaisen menettelyn mukaisesti. Nämä toimenpiteet on hyväksyttävä kolmen liittymispäivää seuraavan vuoden kuluessa, eikä niitä saa soveltaa tuon kauden jälkeen.

43 ARTIKLA

Neuvosto määrittelee määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ehdot, joilla

a) voidaan luopua vaatimuksesta jättää poistumisen yleisilmoitus SEUT 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta, jotka viedään pois Kroatian alueelta ja jotka kulkevat Bosnia ja Hertsegovinan alueen kautta Neumissa ("Neumin käytävä");

b) voidaan luopua vaatimuksesta jättää saapumisen yleisilmoitus a alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta, kun ne tuodaan takaisin Kroatian alueelle sen jälkeen, kun ne ovat kulkeneet Bosnia ja Hertsegovinan alueen kautta Neumissa.

44 ARTIKLA

Komissio voi toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tarpeellisen sääntömääräisen henkilöstön määrä pidetään ennallaan Kroatiassa enintään 18 kuukauden ajan liittymisen jälkeen. Tänä aikana sellaiset virkamiehet, väliaikaiset toimihenkilöt ja sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka on nimitetty toimiin Kroatiassa ennen liittymistä ja joiden on jäätävä palvelukseen Kroatiassa liittymispäivän jälkeen, saavat samanlaiset taloudelliset ja aineelliset edut, joita sovellettiin ennen liittymistä neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68[1] säädettyjen Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti. Hallinnolliset menot, mukaan lukien muun tarvittavan henkilöstön palkat, katetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.

[1] EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1.

VIIDES OSA

TÄMÄN ASIAKIRJAN TÄYTÄNTÖÖNPANOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

I OSASTO

TOIMIELINTEN TYÖJÄRJESTYKSIIN SEKÄ KOMITEOIDEN TYÖJÄRJESTYKSIIN JA SÄÄNTÖIHIN TEHTÄVÄT MUKAUTUKSET

45 ARTIKLA

toimielimet tekevät liittymisen edellyttämät mukautukset työjärjestyksiinsä alkuperäisissä perussopimuksissa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

Liittymisen edellyttämät mukautukset alkuperäisillä perussopimuksilla perustettujen komiteoiden perussääntöihin ja työjärjestyksiin tehdään niin pian kuin mahdollista liittymisen jälkeen.

II OSASTO

TOIMIELINTEN HYVÄKSYMIEN SÄÄDÖSTEN SOVELLETTAVUUS

46 ARTIKLA

Liittymisestä alkaen katsotaan, että SEUT 288 artiklassa tarkoitetut direktiivit ja päätökset on alkuperäisten perussopimusten mukaisesti osoitettu myös Kroatialle. Lukuun ottamatta direktiivejä ja päätöksiä, jotka ovat tulleet voimaan SEUT 297 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ja SEUT 297 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, Kroatian katsotaan saaneen tiedon näistä direktiiveistä ja päätöksistä liittymisajankohtana.

47 ARTIKLA

1. Kroatia toteuttaa toimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta se voi noudattaa liittymispäivästä alkaen SEUT 288 artiklassa tarkoitettujen direktiivien ja päätösten säännöksiä, jollei tässä asiakirjassa ole määrätty muuta määräpäivää. Kroatian on ilmoitettava näistä toimenpiteistä komissiolle viimeistään liittymispäivänä tai, jos kyseessä on myöhempi ajankohta, tässä asiakirjassa asetettuun määräpäivään mennessä.

2. Siltä osin kuin SEUT 288 artiklassa tarkoitettuihin direktiiveihin tällä asiakirjalla tehdyt muutokset edellyttävät nykyisten jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten muuttamista, nykyiset jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteet, jotka ovat tarpeen muutettujen direktiivien noudattamiseksi Kroatian liittymispäivästä alkaen, jollei tässä asiakirjassa määrätä muuta määräaikaa. Niiden on ilmoitettava näistä toimenpiteistä komissiolle viimeistään liittymispäivänä tai, jos kyseessä on myöhempi ajankohta, tässä asiakirjassa asetettuun määräaikaan mennessä.

48 ARTIKLA

Kroatia toimittaa komissiolle Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa liittymisestä ne lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joiden tarkoituksena on varmistaa Kroatian alueella työntekijöiden ja väestön terveyden suojaaminen ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta.

49 ARTIKLA

Asianmukaisesti perustellun Kroatian pyynnön johdosta, jonka se on toimittanut komissiolle viimeistään liittymispäivänä, voi joko neuvosto komission ehdotuksesta tai komissio, jos se on antanut alkuperäisen säädöksen, toteuttaa toimenpiteitä, jotka merkitsevät väliaikaisia poikkeuksia toimielinten 1 päivän heinäkuuta 2011 ja liittymispäivän välisenä aikana antamiin säädöksiin. Toimenpiteet hyväksytään niiden äänestyssääntöjen mukaisesti, joita on noudatettu sitä säädöstä hyväksyttäessä, josta väliaikaista poikkeusta pyydetään. Jos nämä poikkeukset hyväksytään liittymisen jälkeen, niitä voidaan soveltaa liittymispäivästä alkaen.

50 ARTIKLA

Jos toimielinten ennen liittymistä antamia säädöksiä on mukautettava liittymisen johdosta ja jos tarvittavista mukautuksista ei ole määrätty tässä asiakirjassa tai sen liitteissä, joko neuvosto määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tai, jos komissio on antanut alkuperäisen säädöksen, komissio hyväksyy tätä varten tarvittavat säädökset. Jos nämä mukautukset hyväksytään liittymisen jälkeen, niitä voidaan soveltaa liittymispäivästä alkaen.

51 ARTIKLA

Jollei tässä asiakirjassa toisin määrätä, neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tarvittavat toimenpiteet tämän asiakirjan määräysten täytäntöönpanemiseksi.

52 ARTIKLA

Toimielinten ennen liittymistä hyväksymien säädösten tekstit, jotka nämä toimielimet ovat laatineet kroaatin kielellä, ovat liittymispäivästä alkaen todistusvoimaiset samoin edellytyksin kuin nykyisillä virallisilla kielillä laaditut tekstit. Ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos nykyisillä virallisilla kielillä laaditut tekstitkin on julkaistu siinä.

III OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

53 ARTIKLA

Liitteet I–IX, niiden lisäykset ja pöytäkirja ovat erottamaton osa tätä asiakirjaa.

54 ARTIKLA

Italian tasavallan hallitus toimittaa Kroatian tasavallan hallitukselle oikeaksi todistetun jäljennöksen Euroopan unionista tehdystä sopimuksesta, Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksesta ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksesta sekä sopimuksista, joilla niitä on muutettu tai täydennetty, mukaan lukien Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymisestä tehty sopimus, Helleenien tasavallan liittymisestä tehty sopimus, Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisestä tehty sopimus, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisestä tehty sopimus, Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisestä tehty sopimus sekä Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä tehty sopimus, bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä laadittuina toisintoina.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen perussopimusten kroaatinkieliset tekstit ovat tämän asiakirjan liitteenä. Nämä tekstit ovat todistusvoimaisia samoin edellytyksin kuin näiden perussopimusten nykyisillä virallisilla kielillä laaditut tekstit.

55 ARTIKLA

Pääsihteeri toimittaa Kroatian tasavallan hallitukselle oikeaksi todistetun jäljennöksen neuvoston pääsihteeristön arkistoon talletetuista kansainvälisistä sopimuksista.

LIITE I

Luettelo yleissopimuksista ja pöytäkirjoista, joihin Kroatian tasavalta liittyy liittymisensä yhteydessä (luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 3 artiklan 4 kohdassa)

1. Kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulonoikaisun yhteydessä 23 päivänä heinäkuuta 1990 tehty yleissopimus (EYVL L 225, 20.8.1990, s. 10)

   – Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisestä yleissopimukseen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulonoikaisun yhteydessä 21 päivänä joulukuuta 1995 tehty sopimus (EYVL C 26, 31.1.1996, s. 1)

   – Kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulonoikaisun yhteydessä 23 päivänä heinäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta 25 päivänä toukokuuta 1999 tehty pöytäkirja (EYVL C 202, 16.7.1999, s. 1)

   – Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisestä yleissopimukseen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulonoikaisun yhteydessä 8 päivänä joulukuuta 2004 tehty sopimus (EUVL C 160, 30.6.2005, s. 1)

2. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL C 316, 27.11.1995, s. 49)

   – Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimuksen liittyvä pöytäkirja (EYVL C 313, 23.10.1996, s. 2)

   – Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 29 päivänä marraskuuta 1996 tehty pöytäkirja, joka koskee Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen tulkintaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen antamilla ennakkoratkaisuilla (EYVL C 151, 20.5.1997, s. 2)

   – Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 19 päivänä kesäkuuta 1997 tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvä toinen pöytäkirja (EYVL C 221, 19.7.1997, s. 12)

3. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla 26 päivänä toukokuuta 1997 tehty sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskeva yleissopimus (EYVL C 195, 25.6.1997, s. 2)

4. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 18 päivänä joulukuuta 1997 tehty yleissopimus tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä (EYVL C 24, 23.1.1998, s. 2)

5. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 17 päivänä kesäkuuta 1998 tehty yleissopimus ajokielloista (EYVL C 216, 10.7.1998, s. 2)

6. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti neuvoston 29 päivänä toukokuuta 2000 tekemä yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (EYVL C 197, 12.7.2000, s. 3)

   – Keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyyn yleissopimukseen liitettävä 16 päivänä lokakuuta 2001 tehty pöytäkirja, jonka neuvosto on laatinut Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti (EYVL C 326, 21.11.2001, s. 2)

LIITE II

Luettelo osaksi Euroopan unionia sisällytetyn
Schengenin säännöstön määräyksistä ja Schengenin säännöstöön perustuvista
tai siihen muuten liittyvistä säädöksistä, jotka ovat
Kroatian tasavaltaa sitovia ja joita on siellä sovellettava liittymisestä alkaen
(luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa)

1. Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehty sopimus[1].

2. Seuraavat tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen sekä siihen liittyvien päätösasiakirjan ja yhteisten julistusten[2] määräykset sellaisina kuin ne ovat muutettuina eräillä tämän liitteen 8 kohdassa luetelluilla säädöksillä:

   1 artikla siltä osin kuin se liittyy tässä kohdassa oleviin määräyksiin, 26 artikla, 39 artikla, 44–49 artikla (lukuun ottamatta 47 artiklan 4 kohtaa ja 49 artiklan a alakohtaa), 51 artikla, 54–58 artikla, 62 artiklan 3 kohta, 67–69 artikla, 71 ja 72 artikla, 75 ja 76 artikla, 82 artikla, 91 artikla, 126-130 artikla siltä osin kuin ne liittyvät tässä kohdassa oleviin määräyksiin ja 136 artikla, päätösasiakirjassa olevat yhteiset julistukset 1 ja 3.

---

[1] EYVL L 239, 22.09.2000, s. 13.
[2] EYVL L 239, 22.09.2000, s. 19.

3. Seuraavat tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehtyyn yleissopimukseen liittymisestä tehtyjen sopimusten, niiden päätösasiakirjojen ja niihin liittyvien julistusten määräykset sellaisina kuin ne ovat muutettuina eräillä tämän liitteen 8 kohdassa luetelluilla säädöksillä:

a) 19 päivänä joulukuuta 1996 allekirjoitettu sopimus Tanskan kuningaskunnan liittymisestä:

– 5 artiklan 2 kohta ja 6 artikla;

b) 19 päivänä joulukuuta 1996 allekirjoitettu sopimus Suomen tasavallan liittymisestä:

– 5 artikla,
– päätösasiakirjan III osassa oleva Suomen tasavallan hallituksen julistus Ahvenanmaasta;

c) 19 päivänä joulukuuta 1996 allekirjoitettu sopimus Ruotsin kuningaskunnan liittymisestä:

– 5 artikla.

4. Seuraavat Schengenin säännöstöön perustuvat tai siihen muuten liittyvät sopimukset ja järjestelyt:

– 18 päivänä toukokuuta 1999 tehty Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen sekä sopimuksen liitteet, päätösasiakirja, julistukset ja siihen liitetty kirjeenvaihto, hyväksytty neuvoston päätöksellä 1999/439/EY (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 35)

– 30 päivänä kesäkuuta 1999 tehty Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan sopimus yhtäältä Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja toisaalta Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisten oikeuksien ja velvollisuuksien määräämiseksi niillä Schengenin säännöstön aloilla, joita sovelletaan näihin valtioihin, hyväksytty neuvoston päätöksellä 2000/29/EY (EYVL L 15, 20.1.2000, s. 1)

– 26 päivänä lokakuuta 2004 allekirjoitettu Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, hyväksytty neuvoston päätöksellä 2008/146/EY ja neuvoston päätöksellä 2008/149/YOS (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1 ja s. 50)

– 28 päivänä helmikuuta 2008 allekirjoitettu Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehtyyn sopimukseen tehtävä pöytäkirja, hyväksytty neuvoston päätöksellä 2011/349/EU ja neuvoston päätöksellä 2011/350/EU (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 1 ja s. 19)

– 1 päivänä helmikuuta 2007 allekirjoitettu järjestelyasiakirja Euroopan yhteisön sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä yksityiskohtaisista säännöistä näiden valtioiden osallistumiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston toimintaan ja siihen liitetty yhteinen julistus, hyväksytty neuvoston päätöksellä 2007/511/EY (EUVL L 188, 20.7.2007, s. 15)

– 30 päivänä syyskuuta 2009 allekirjoitettu Euroopan yhteisön sekä Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen järjestely näiden valtioiden osallistumista Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston toimintaan koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja siihen liitetyt liite ja yhteiset julistukset, hyväksytty neuvoston päätöksellä 2010/490/EU (EUVL L 243, 16.9.2010, s. 2)

– 19 päivänä maaliskuuta 2010 allekirjoitettu Euroopan yhteisön ja Islannin tasavallan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan sopimus vuosiksi 2007–2013 perustetun ulkorajarahaston täydentävistä säännöistä ja siihen liitetyt julistukset, hyväksytty neuvoston päätöksellä 2011/305/EU (EUVL L 137, 25.5.2011, s.1)[1].

5. Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyllä yleissopimuksella perustetun toimeenpanevan komitean seuraavien päätösten (ks. EYVL L 239, 22.9.2000, s. 1) määräykset, sellaisina kuin ne ovat muutettuina eräillä tämän liitteen 8 kohdassa luetelluilla säädöksillä:

– SCH/Com-ex (93) 10 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 14 päivänä joulukuuta 1993, ministerien ja valtiosihteerien julistuksista

– SCH/Com-ex (93) 14 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 14 päivänä joulukuuta 1993, oikeusviranomaisten välisen käytännön yhteistyön parantamisesta laittoman huumausainekaupan torjumisessa

– SCH/Com-ex (94) 16 rev Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 21 päivänä marraskuuta 1994, yhteisistä maahantulo- ja maastapoistumisleiman ominaisuuksista

– SCH/Com-ex (94) 28 rev Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 22 päivänä joulukuuta 1994, 75 artiklan mukaisesta todistuksesta, mikä oikeuttaa lääkärin määräämien huumaavien ja psykotrooppisten aineiden mukana kuljettamiseen

[1] Niin kauan kuin sopimusta ei ole tehty, ja vain sikäli kuin sitä sovelletaan väliaikaisesti.

- SCH/Com-ex (94) 29 rev 2 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 22 päivänä joulukuuta 1994, Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta

- SCH/Com-ex (95) 21 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 20 päivänä joulukuuta 1995, Schengen-valtioiden ulkorajoilla mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia koskevien tilastotietojen ja yksittäisten tietojen vaihtamisesta

- SCH/Com-ex (98) 1 rev 2 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 21 päivänä huhtikuuta 1998, task force -ryhmän toiminnasta siltä osin kuin se liittyy tämän liitteen 2 kohdassa oleviin määräyksiin

- SCH/Com-ex (98) 26 def Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 16 päivänä syyskuuta 1998, pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta

- SCH/Com-ex (98) 37 def 2 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 27 päivänä lokakuuta 1998, laittoman maahanmuuton vastaisten toimenpiteiden soveltamisesta siltä osin kuin se liittyy tämän liitteen 2 kohdassa oleviin määräyksiin

- SCH/Com-ex (98) 52 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 16 päivänä joulukuuta 1998, rajat ylittävästä poliisiyhteistyön käsikirjasta siltä osin kuin se liittyy tämän liitteen 2 kohdassa oleviin määräyksiin

– SCH/Com-ex (98) 59 rev Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 16 päivänä joulukuuta 1998, asiakirjaneuvonantajien koordinoidusta käytöstä

– SCH/Com-ex (99) 1 rev 2 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 28 päivänä huhtikuuta 1999, huumausaineita koskevasta tilanteesta

– SCH/Com-ex (99) 6 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 28 päivänä huhtikuuta 1999, televiestintää koskevasta Schengenin säännöstöstä

– SCH/Com-ex (99) 7 rev 2 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 28 päivänä huhtikuuta 1999, yhteyshenkilöistä

– SCH/Com-ex (99) 8 rev 2 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 28 päivänä huhtikuuta 1999, vihjeenantajien ja tiedonantajien palkitsemista koskevista yleisistä periaatteista

– SCH/Com-ex (99) 10 Toimeenpanevan komitean päätös, tehty 28 päivänä huhtikuuta 1999, laittomasta asekaupasta.

6. Seuraavat tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyllä yleissopimuksella perustetun toimeenpanevan komitean julistukset (ks. EYVL L 239, 22.9.2000, s. 1), niiltä osin kuin ne liittyvät tämän liitteen 2 kohdan määräyksiin:

– SCH/Com-ex (96) decl 6 rev 2 Toimeenpanevan komitean julistus, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1996, luovutuksesta

– SCH/Com-ex (97) decl 13 rev 2 Toimeenpanevan komitean julistus, annettu 9 päivänä helmikuuta 1998, alaikäisten kaappauksista.

7. Seuraavat tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyllä yleissopimuksella perustetun keskusryhmän päätökset (ks. EYVL L 239, 22.9.2000, s. 1), niiltä osin kuin ne liittyvät tämän liitteen 2 kohdan määräyksiin:

– SCH/C (98) 117 Keskusryhmän päätös, tehty 27 päivänä lokakuuta 1998, toimenpiteistä laittoman maahanmuuton torjumiseksi

– SCH/C (99) 25 Keskusryhmän päätös, tehty 22 päivänä maaliskuuta 1999, vihjeenantajien ja tiedonantajien palkitsemista koskevista yleisistä periaatteista.

8. Seuraavat Schengenin säännöstöön perustuvat tai siihen muuten liittyvät säädökset:

– Neuvoston asetus (EY) N:o 1683/95, annettu 29 päivänä toukokuuta 1995, yhtenäisestä viisumin kaavasta (EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1)

– Neuvoston päätös 1999/307/EY, tehty 1 päivänä toukokuuta 1999, yksityiskohtaisista säännöistä Schengenin sihteeristön yhdistämisestä neuvoston pääsihteeristöön (EYVL L 119, 7.5.1999, s. 49)

- Neuvoston päätös 1999/435/EY, tehty 20 päivänä toukokuuta 1999, Schengenin säännöstön määrittelemisestä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisen oikeusperustan vahvistamiseksi kullekin Schengenin säännöstöön kuuluvalle määräykselle tai päätökselle (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 1)

- Neuvoston päätös 1999/436/EY, tehty 20 päivänä toukokuuta 1999, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisen oikeusperustan vahvistamisesta kullekin Schengenin säännöstöön kuuluvalle määräykselle tai päätökselle (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 17)

- Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31)

- Neuvoston päätös 1999/848/EY, tehty 13 päivänä joulukuuta 1999, Schengenin säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta Kreikassa (EYVL L 327, 21.12.1999, s. 58)

- Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43)

- Neuvoston päätös 2000/586/YOS, tehty 28 päivänä syyskuuta 2000, tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 40 artiklan 4 ja 5 kohdan, 41 artiklan 7 kohdan ja 65 artiklan 2 kohdan muuttamista koskevasta menettelystä (EYVL L 248, 3.10.2000, s. 1)

- Neuvoston päätös 2000/777/EY, tehty 1 päivänä joulukuuta 2000, Schengenin säännöstön soveltamisesta Tanskassa, Suomessa ja Ruotsissa sekä Islannissa ja Norjassa (EYVL L 309, 9.12.2000, s. 24)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1)

- Neuvoston direktiivi 2001/51/EY, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2001, 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan määräysten täydentämiseksi (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 45)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 333/2002, annettu 18 päivänä helmikuuta 2002, sellaisen lomakkeen yhtenäisestä kaavasta, johon kiinnitetään jäsenvaltioiden niille henkilöille myöntämät viisumit, joiden matkustusasiakirjaa lomakkeen laativa jäsenvaltio ei tunnusta (EYVL L 53, 23.2.2002, s. 4)

- Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1)

- Neuvoston puitepäätös 2002/946/YOS, tehty 28 päivänä marraskuuta 2002, rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemistä varten (EYVL L 328, 5.12.2002, s. 1)

- Neuvoston direktiivi 2002/90/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2002, laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelystä (EYVL L 328, 5.12.2002, s. 17)

- Neuvoston päätös 2003/170/YOS, tehty 27 päivänä helmikuuta 2003, jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ulkomaille lähettämien yhteyshenkilöiden yhteisestä käytöstä (EUVL L 67, 12.3.2003, s. 27)

- Neuvoston päätös 2003/725/YOS, tehty 2 päivänä lokakuuta 2003, tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 40 artiklan 1 ja 7 kohdan määräysten muuttamisesta (EUVL L 260, 11.10.2003, s. 37)

- Neuvoston direktiivi 2003/110/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, avunannosta kauttakulkutilanteissa lentoteitse tapahtuvien palauttamistoimenpiteiden yhteydessä (EUVL L 321, 6.12.2003, s. 26)

- Neuvoston asetus (EY) N:o 377/2004, annettu 19 päivänä helmikuuta 2004, maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkoston perustamisesta (EUVL L 64, 2.3.2004, s. 1)

– Neuvoston direktiivi 2004/82/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 24)

– Neuvoston päätös 2004/573/EY, tehty 29 päivänä huhtikuuta 2004, yhteisten lentojen järjestämisestä henkilökohtaisen maastapoistamispäätöksen saaneiden kolmansien maiden kansalaisten poistamiseksi kahden tai useamman jäsenvaltion alueelta (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 28)

– Neuvoston päätös 2004/512/EY, tehty 8 päivänä kesäkuuta 2004, viisumitietojärjestelmän (VIS) perustamisesta (EUVL L 213, 15.6.2004, s. 5 ja EUVL L 142M, 30.5.2006, s. 60)

– Neuvoston asetus (EY) N:o 2007/2004, annettu 26 päivänä lokakuuta 2004, Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta (EUVL L 349, 25.11.2004, s. 1 ja EUVL L 153M, 7.6.2006, s. 136)

– Neuvoston asetus (EY) N:o 2252/2004, annettu 13 päivänä joulukuuta 2004, jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevista vaatimuksista (EUVL L 385, 29.12.2004, s. 1 ja EUVL L 153M, 7.6.2006, s. 375)

– Neuvoston päätös 2004/926/EY, tehty 22 päivänä joulukuuta 2004, Schengenin säännöstön osien voimaansaattamisesta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneessä kuningaskunnassa (EUVL L 395, 31.12.2004, s. 70)

– Neuvoston päätös 2005/267/EY, tehty 16 päivänä maaliskuuta 2005, verkkoteknologiaan perustuvan suojatun tieto- ja koordinointiverkoston perustamisesta maahanmuuton hallinnasta vastaavia jäsenvaltioiden viranomaisia varten (EUVL L 83, 1.4.2005, s. 48 ja EUVL L 159M, 13.6.2006, s. 288)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 105, 13.4.2006, s.1), lukuun ottamatta 1 artiklan ensimmäistä virkettä, 5 artiklan 4 kohdan a alakohtaa, III osastoa ja II osaston ja liitteiden niitä säännöksiä, joissa viitataan Schengenin tietojärjestelmään (SIS)

- Neuvoston puitepäätös 2006/960/YOS, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta (EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1931/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla sekä Schengenin yleissopimuksen säännösten muuttamisesta (EUVL L 405, 30.12.2006, s. 1), lukuun ottamatta 4 artiklan b alakohtaa ja 9 artiklan c alakohtaa

- Neuvoston päätös 2007/471/EY, tehty 12 päivänä kesäkuuta 2007, Schengenin tietojärjestelmää koskevien Schengenin säännöstön määräysten soveltamisesta Tšekin tasavallassa, Viron tasavallassa, Latvian tasavallassa, Liettuan tasavallassa, Unkarin tasavallassa, Maltan tasavallassa, Puolan tasavallassa, Slovenian tasavallassa ja Slovakian tasavallassa (EUVL L 179, 7.7.2007, s. 46)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 863/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, nopeiden rajainterventioryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta mainitun mekanismin sekä vierailevien virkamiesten tehtävien ja toimivallan osalta (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 30), lukuun ottamatta 6 artiklan 8 ja 9 kohdan säännöksiä siltä osin kuin niissä viitataan oikeuteen käyttää Schengenin tietojärjestelmää

- Neuvoston päätös 2007/801/EY, tehty 6 päivänä joulukuuta 2007, Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Tšekin tasavallassa, Viron tasavallassa, Latvian tasavallassa, Liettuan tasavallassa, Unkarin tasavallassa, Maltan tasavallassa, Puolan tasavallassa, Slovenian tasavallassa ja Slovakian tasavallassa (EUVL L 323, 8.12.2007, s. 34)

- Neuvoston päätös 2008/421/EY, tehty 5 päivänä kesäkuuta 2008, Schengenin tietojärjestelmää koskevien Schengenin säännöstön määräysten soveltamisesta Sveitsin valaliitossa (EUVL L 149, 7.6.2008, s. 74)

- Jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitietojärjestelmästä (VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi 23 päivänä kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/633/YOS 6 artikla (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 129)

- Neuvoston päätös 2008/903/EY, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Sveitsin valaliitossa (EUVL L 327, 5.12.2008, s. 15)

- Neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta (EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98)

- Yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1) 3 artikla

- Neuvoston päätös 2010/252/EU, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2010, Schengenin rajasäännöstön täydentämisestä Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston koordinoiman operatiivisen yhteistyön puitteissa suoritettavan ulkoisten merirajojen valvonnan osalta (EUVL L 111, 4.5.2010, s. 20)

- Neuvoston päätös 2010/365/EU, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2010, Schengenin tietojärjestelmää koskevien Schengenin säännöstön määräysten soveltamisesta Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa (EUVL L 166, 1.7.2010, s. 17).

LIITE III

Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 15 artiklassa:
toimielinten hyväksymiä säädöksiä koskevat mukautukset

1. PALVELUJEN TARJOAMISEN VAPAUS

32005 L 0036: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

a) Korvataan 23 artiklan 5 kohta seuraavasti:

"5. Rajoittamatta 43 b artiklan soveltamista on kunkin jäsenvaltion tunnustettava entisessä Jugoslavian tasavallassa jäsenvaltioiden kansalaisille annetut muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, jotka antavat oikeuden ryhtyä harjoittamaan ammattitoimintaa lääkärin peruskoulutuksen tai erikoislääkärin koulutuksen saaneena lääkärinä, yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana, hammaslääkärinä, erikoishammaslääkärinä, eläinlääkärinä, kätilönä, proviisorina tai arkkitehtina, tai jos asianomainen koulutus on alkanut

a) Slovenian osalta ennen 25 päivää kesäkuuta 1991, ja
b) Kroatian osalta ennen 8 päivää lokakuuta 1991,

jos edellä mainittujen jäsenvaltioiden viranomaiset todistavat, että tällaiset muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat ovat niiden alueella oikeudellisesti yhtä päteviä kuin niiden itsensä antamat muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat ja arkkitehtien osalta yhtä päteviä kuin kyseisten jäsenvaltioiden osalta liitteessä VI olevassa 6 kohdassa tarkoitetut muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, kun on kyse oikeudesta aloittaa ammattitoiminta peruskoulutuksen tai erikoislääkärin koulutuksen saaneena lääkärinä, yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana, hammaslääkärinä, erikoishammaslääkärinä, eläinlääkärinä, kätilönä, 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toiminnan osalta proviisorina ja 48 artiklassa tarkoitetun toiminnan osalta arkkitehtina sekä tällaisen ammattitoiminnan harjoittaminen.

Todistukseen on liitettävä näiden samojen viranomaisten myöntämä todistus, joka osoittaa kyseisten henkilöiden harjoittaneen tosiasiallisesti ja luvallisesti asianomaista toimintaa niiden alueella yhtäjaksoisesti vähintään kolme vuotta todistuksen myöntämistä edeltäneiden viiden vuoden aikana."

b) Lisätään artikla seuraavasti:

"43 b artikla

Kätilöitä koskevia saavutettuja oikeuksia ei sovelleta seuraaviin ammattipätevyyksiin, jotka on saatu Kroatiassa ennen 1 päivää heinäkuuta 2013: viša medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera (gynekologiaan ja synnytysoppiin erikoistunut ylisairaanhoitaja), medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera (gynekologiaan ja synnytysoppiin erikoistunut sairaanhoitaja), viša medicinska sestra primaljskog smjera (kätilön tutkinnon suorittanut ylisairaanhoitaja), medicinska sestra primaljskog smjera (kätilön tutkinnon suorittanut sairaanhoitaja), ginekološko-opstetrička primalja (gynekologiaan ja synnytysoppiin erikoistunut kätilö) ja primalja (kätilö).".

2. TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

I YHTEISÖN TAVARAMERKKI

32009 R 0207: Neuvoston asetus (EY) N:o 207/2009, annettu 26 päivänä helmikuuta 2009, yhteisön tavaramerkistä (EUVL L 78, 24.3.2009, s. 1).

Korvataan 165 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Siitä päivästä, jona Bulgaria, Tšekin tasavalta, Viro, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Romania, Slovenia ja Slovakia, jäljempänä 'uudet jäsenvaltiot', liittyvät jäseniksi, tämän asetuksen nojalla ennen asianomaista liittymispäivää rekisteröity tai haettu yhteisön tavaramerkki ulotetaan olemaan voimassa näiden jäsenvaltioiden alueella, jotta sen oikeusvaikutukset olisivat samanlaiset kaikkialla yhteisössä.".

II LISÄSUOJATODISTUKSET

1. 31996 R 1610: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1610/96, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1996, kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta (EYVL L 198, 8.8.1996, s. 30).

a) Lisätään 19 a artiklaan kohta seuraavasti:

"m) jokaiselle kasvinsuojeluaineelle, jota suojaa voimassa oleva peruspatentti ja jolle on myönnetty ensimmäinen lupa saattaa se markkinoille kasvinsuojeluaineena 1 päivän tammikuuta 2003 jälkeen, voidaan myöntää todistus Kroatiassa sillä edellytyksellä, että todistusta koskeva hakemus on jätetty kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä.".

b) Korvataan 20 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Tätä asetusta sovelletaan Tšekin tasavallan, Viron, Kroatian, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Romanian, Slovenian ja Slovakian kansallisen lainsäädännön mukaisesti ennen asianomaista liittymispäivää myönnettyihin lisäsuojatodistuksiin.".

2. 32009 R 0469: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 469/2009, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta (EUVL L 152, 16.6.2009, s. 1).

a) Lisätään 20 artiklaan kohta seuraavasti:

"m) jokaiselle lääkkeelle, jota suojaa voimassa oleva peruspatentti ja jolle on myönnetty ensimmäinen lupa saattaa se markkinoille lääkkeenä 1 päivän tammikuuta 2003 jälkeen, voidaan myöntää todistus Kroatiassa sillä edellytyksellä, että todistusta koskeva hakemus on jätetty kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä.".

b) Korvataan 21 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Tätä asetusta sovelletaan Tšekin tasavallan, Viron, Kroatian, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Romanian, Slovenian ja Slovakian kansallisen lainsäädännön mukaisesti ennen asianomaista liittymispäivää myönnettyihin lisäsuojatodistuksiin.".

III YHTEISÖMALLIT

32002 R 0006: Neuvoston asetus (EY) N:o 6/2002, annettu 12 päivänä joulukuuta 2001, yhteisömallista (EYVL L 3, 5.1.2002, s. 1).

Korvataan 110 a artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Siitä päivästä alkaen, jona Bulgaria, Tšekin tasavalta, Viro, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Romania, Slovenia ja Slovakia, jäljempänä 'uudet jäsenvaltiot', liittyvät jäseniksi, tämän asetuksen nojalla ennen asianomaista liittymispäivää suojattu tai haettu yhteisömalli ulotetaan olemaan voimassa kyseisten jäsenvaltioiden alueella, jotta sen oikeusvaikutukset olisivat samanlaiset kaikkialla yhteisössä."

3. RAHOITUSPALVELUT

32006 L 0048: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/48/EY, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2006, luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (uudelleenlaadittu teksti) (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1).

Lisätään 2 artiklaan Ranskaa koskevan luetelmakohdan jälkeen luetelmakohta seuraavasti:

"– Kroatiassa seuraaviin laitoksiin: 'kreditne unije' ja 'Hrvatska banka za obnovu i razvitak',".

4. MAATALOUS

1. 31991 R 1601: Neuvoston asetus (ETY) N:o 1601/91, annettu 10 päivänä kesäkuuta 1991, maustettujen viinien, maustettujen viinipohjaisten juomien ja maustettujen viinistä valmistettujen juomasekoitusten määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä (EYVL L 149, 14.6.1991, s. 1).

   Lisätään liitteeseen II maantieteellisen nimityksen 'Nürnberger Glühwein' jälkeen seuraava:

   'Samoborski bermet'

2. 32007 R 1234: Neuvoston asetus (EY) N:o 1234/2007, annettu 22 päivänä lokakuuta 2007, maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1).

   a) Lisätään 66 artiklaan kohta seuraavasti:

   "4 a. Kroatiaa varten perustetaan erityinen rakenneuudistusvaranto liitteessä IX olevassa 2 kohdassa esitetyn mukaisesti. Varanto vapautetaan ensimmäisen liittymisen jälkeisen kiintiövuoden 1 päivästä huhtikuuta siinä määrin kuin maidon ja maitotuotteiden tilalla tapahtuva kulutus Kroatiassa on vähentynyt kaudella 2008–2012.

   Komissio päättää varannon vapauttamisesta ja sen jakamisesta toimitusten ja suoramyynnin kiintiöön 195 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti ja arvioituaan raporttia, joka Kroatian on määrä toimittaa 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä. Raportissa on esitettävä yksityiskohtaisesti tosiasiallisen rakenneuudistusprosessin tulokset ja suuntaukset Kroatian maitoalalla ja erityisesti siirtyminen tilalla tapahtuvaan kulutukseen tarkoitetusta tuotannosta markkinoille suuntautuvaan tuotantoon."

b) Lisätään 103 *k* artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Tätä kohtaa ei sovelleta Kroatiaan varainhoitovuonna 2013. Kroatian on toimitettava komissiolle ehdotus viisivuotiseksi tukiohjelmaksi ohjelmakautta 2014–2018 varten."

c) Korvataan liitteessä III oleva II osan 13 kohta seuraavasti:

"13. 'päätoimisella puhdistamolla' tarkoitetaan tuotantoyksikköä

– jonka ainoa toiminta on tuodun raa'an ruokosokerin puhdistaminen,

tai

– joka puhdisti markkinointivuonna 2004/2005 vähintään 15000 tonnia tuotua raakaa ruokosokeria. Tätä luetelmakohtaa sovellettaessa Kroatian osalta kyseinen markkinointivuosi on markkinointivuosi 2007/2008."

d) Korvataan liite VI seuraavasti:

"LIITE VI

KANSALLISET JA ALUEELLISET KIINTIÖT

markkinointivuodesta 2010/2011 alkaen

(tonnia)

Jäsenvaltio tai alue (1)	Sokeri (2)	Isoglukoosi (3)	Inuliinisiirappi (4)
Belgia	676 235,0	114 580,2	0
Bulgaria	0	89 198,0	
Tšekki	372 459,3		
Tanska	372 383,0		
Saksa	2 898 255,7	56 638,2	
Irlanti	0		
Kreikka	158 702,0	0	
Espanja	498 480,2	53 810,2	
Ranska (emämaa)	3 004 811,15		0
Ranskan merentakaiset departementit	432 220,05		
Kroatia	192 877,0		
Italia	508 379,0	32 492,5	
Latvia	0		
Liettua	90 252,0		
Unkari	105 420,0	220 265,8	
Alankomaat	804 888,0	0	0
Itävalta	351 027,4		
Puola	1 405 608,1	42 861,4	
Portugali (manneralue)	0	12 500,0	
Azorien itsehallintoalue	9 953,0		
Romania	104 688,8	0	
Slovenia	0		
Slovakia	112 319,5	68 094,5	
Suomi	80 999,0	0	
Ruotsi	293 186,0		
Yhdistynyt kuningaskunta	1 056 474,0	0	
YHTEENSÄ	13 529 618,20	690 440,8	0

"

e) Lisätään liitteessä IX olevaan 1 kohtaan Ranskaa koskevan kohdan jälkeen seuraava:

"

Jäsenvaltio	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Kroatia						765 000	765 000

"

f) Korvataan liitteessä IX oleva 2 kohdan taulukko seuraavasti:

"

Jäsenvaltio	Tonnia
Bulgaria	39 180
Kroatia	15 000
Romania	188 400

"

g) Lisätään liitteeseen X Ranskaa koskevan kohdan jälkeen seuraava:

"

Kroatia	40,70

"

h) Lisätään liitteeseen X *b* taulukko seuraavasti:

"

tuhatta euroa

Varainhoito-vuosi	2013	2014	2015	2016	2017 alkaen
HR	0	11 885	11 885	11 885	10 832

"

i) Lisätään liitteessä XI *b* olevan lisäyksen 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"h) Kroatiassa viiniviljelmät seuraavilla osa-alueilla: Moslavina, Prigorje-Bilogora, Plešivica, Pokuplje ja Zagorje-Međimurje."

j) Lisätään liitteessä XI *b* olevan lisäyksen 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

"h) Kroatiassa viiniviljelmät seuraavilla osa-alueilla: Hrvatsko Podunavlje ja Slavonija."

k) Lisätään liitteessä XI *b* olevan lisäyksen 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

"g) Kroatiassa viiniviljelmät seuraavilla osa-alueilla: Hrvatska Istra, Hrvatsko primorje, Dalmatinska zagora, Sjeverna Dalmacija ja Srednja i Južna Dalmacija."

3. 32008 R 0110: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 110/2008, annettu 15 päivänä tammikuuta 2008, tislattujen alkoholijuomien määritelmistä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojaamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1576/89 kumoamisesta (EUVL L 39, 13.2.2008, s. 16):

a) Lisätään 20 artiklaan kohta seuraavasti:

"4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua määräaikaa teknisten asiakirjojen toimittamiselle sovelletaan myös liitteessä III lueteltujen Kroatian maantieteellisten merkintöjen osalta."

b) Lisätään liitteessä III olevaan 9 kohtaan maantieteelliset merkinnät seuraavasti:

"

	Hrvatska loza	Kroatia
	Hrvatska stara šljivovica	Kroatia
	Slavonska šljivovica	Kroatia

"

c) Lisätään liitteessä III olevaan 32 kohtaan maantieteellinen merkintä seuraavasti:

"

	Hrvatski pelinkovac	Kroatia

"

d) Lisätään liitteeseen III kohta seuraavasti:

"

39. Maraschino/ Marrasquino/ Maraskino	Zadarski maraschino	Kroatia

"

e) Lisätään liitteessä III olevaan tuoteluokkaan "Muut viinat" maantieteellinen merkintä seuraavasti:

"

Hrvatska travarica	Kroatia

"

4. 32009 R 0073: Neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009, annettu 19 päivänä tammikuuta 2009, yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta (EUVL L 30, 31.1.2009, s. 16).

a) Korvataan 2 artiklan g alakohta seuraavasti:

"g) 'uusilla jäsenvaltioilla' Bulgariaa, Tšekkiä, Viroa, Kroatiaa, Kyprosta, Latviaa, Liettuaa, Unkaria, Maltaa, Puolaa, Romaniaa, Sloveniaa ja Slovakiaa;"

b) Korvataan 6 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"2. Muiden kuin uusien jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden vuoden 2003 pinta-alatukihakemusten määräpäivänä pysyvänä laitumena ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Uusien jäsenvaltioiden on Bulgariaa, Kroatiaa ja Romaniaa lukuun ottamatta varmistettava, että pysyvänä laitumena 1 päivänä toukokuuta 2004 ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Bulgarian ja Romanian on kuitenkin varmistettava, että 1 päivänä tammikuuta 2007 pysyvänä laitumena ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Kroatian on kuitenkin varmistettava, että 1 päivänä heinäkuuta 2013 pysyvänä laitumena ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena."

c) Korvataan 33 artiklan 1 kohdan b alakohdan iv alakohta seuraavasti:

"iv) 47 artiklan 2 kohdan, 57 a ja 59 artiklan, 64 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan, 65 artiklan ja 68 artiklan 4 kohdan c alakohdan nojalla."

d) Lisätään 51 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatia voi päättää hyödyntää tämän asetuksen 52 artiklassa ja 53 artiklan 1 kohdassa säädettyjä vaihtoehtoja. Tästä päätöksestä on ilmoitettava komissiolle viimeistään 15 päivänä heinäkuuta 2013."

e) Lisätään 51 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Poiketen siitä, mitä toisessa alakohdassa säädetään, Kroatian osalta tämä enimmäismäärä määräytyy niiden kansallisten enimmäismäärien mukaan, jotka vahvistetaan 104 artiklan 4 kohdassa 52 artiklassa tarkoitettujen lampaan- ja vuohenlihapalkkioiden osalta ja 112 artiklan 5 kohdassa 53 artiklassa tarkoitettujen naudan- ja vasikanlihapalkkioiden osalta ottaen huomioon 121 artiklassa esitetty suorien tukien käyttöönottoa koskeva aikataulu."

f) Lisätään 52 artiklaan ensimmäisen kohdan jälkeen kohta seuraavasti:

"Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä kohdassa säädetään, Kroatia voi pidättää enintään 50 prosenttia tämän asetuksen 51 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetusta enimmäismäärästä johtuvasta määrästä maksaakseen viljelijöille vuosittain lisätukea."

g) Lisätään 53 artiklan 1 kohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, Kroatia voi pidättää kaiken tai osan tämän asetuksen 51 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetusta enimmäismäärästä johtuvasta määrästä maksaakseen viljelijöille vuosittain lisätukea."

h) Korvataan III osaston 3 luvun otsikko seuraavasti:

"Täytäntöönpano uusissa jäsenvaltioissa, jotka ovat soveltaneet yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmää, ja Kroatiassa".

i) Korvataan 55 artiklan otsikko seuraavasti:

"Tilatukijärjestelmän käyttöönotto jäsenvaltioissa, jotka ovat soveltaneet yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmää, ja Kroatiassa".

j) Korvataan 55 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"1. Jollei tässä luvussa toisin säädetä, tämän osaston säännöksiä sovelletaan uusiin jäsenvaltioihin, jotka ovat soveltaneet V osaston 2 luvussa säädettyä yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmää, ja Kroatiaan."

k) Lisätään 57 artiklan 1 kohtaan virke seuraavasti:

"Kroatian osalta tämä vähennys ei saa olla suurempi kuin 20 prosenttia liitteen VIII taulukossa 3 esitetystä vuotuisesta enimmäismäärästä."

l) Lisätään 57 artiklan 3 kohtaan virkkeet seuraavasti:

"Kroatiassa kansallisen varannon käyttö edellyttää hyväksyntää, jonka komissio antaa täytäntöönpanosäädöksellä ilman 141 artiklassa tarkoitetun komitean apua. Komissio tarkastelee erityisesti mahdollisen ennen liittymispäivää sovelletun kansallisen suoran tuen järjestelmän perustamista ja sen soveltamisedellytyksiä. Kroatian on toimitettava kansallisen varannon sallimista koskeva pyyntönsä komissiolle 15 päivään heinäkuuta 2013 mennessä."

m) Lisätään artikla seuraavasti:

"57 a artikla
Erityinen Kroatian kansallinen miinanraivaukseen liittyvä varanto

1. Kroatia perustaa erityisen kansallisen miinanraivaukseen liittyvän varannon, josta jaetaan kymmenen vuoden ajan liittymisen jälkeen ja puolueettomin perustein ja tavalla, jolla varmistetaan viljelijöiden yhtäläinen kohtelu ja vältetään markkinoiden ja kilpailun vääristyminen, tukioikeuksia viljelijöille, jotka ottavat miinoista puhdistettuja alueita takaisin maatalouskäyttöön.

2. Alueille, joiden osalta voidaan jakaa tukioikeuksia tämän artiklan nojalla, ei voida jakaa tukioikeuksia 59 artiklan ja 61 artiklan nojalla.

3. Tämän artiklan nojalla vahvistettujen tukioikeuksien arvo ei saa olla korkeampi kuin 59 artiklan ja 61 artiklan mukaisesti vahvistettujen tukioikeuksien arvo.

4. Erityiseen kansalliseen miinanraivaukseen liittyvään varantoon osoitettu enimmäismäärä on 9 600 000 euroa ja siihen sovelletaan 121 artiklassa esitettyä suorien tukien käyttöönottoa koskevaa aikataulua. Vuotuiset enimmäismäärät ovat seuraavat:

(1 000 euroa)

Kroatia	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Erityisen kansallisen miinan-raivaukseen liittyvän varannon enimmäis-määrä	2 400	2 880	3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

5. Tilatukijärjestelmän ensimmäisenä soveltamisvuonna Kroatia jakaa tukioikeudet viljelijöille niiden miinoista puhdistettujen alueiden perusteella, jotka viljelijät ovat ilmoittaneet tilatukijärjestelmän ensimmäisenä soveltamisvuonna jätetyissä tukihakemuksissa ja jotka on otettu takaisin maatalouskäyttöön 1 päivän tammikuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2012 välisenä aikana.

6. Vuosina 2013–2022 tukioikeudet jaetaan viljelijöille niiden miinoista puhdistettujen alueiden perusteella, jotka viljelijät ovat ilmoittaneet kyseessä olevana vuonna edellyttäen, että tällaiset alueet on otettu takaisin maatalouskäyttöön edellisen kalenterivuoden aikana, ja jotka on ilmoitettu komissiolle 9 kohdan mukaisesti.

7. Unionin varojen asianmukaisen käytön varmistamiseksi komissio muuttaa 141 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen liitteessä VIII olevan taulukon 3 enimmäismäärää lisätäkseen siihen erityisen kansallisen miinanraivaukseen liittyvän varannon määrät, jotka on jaettu 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

8. Kaikkien tämän artiklan soveltamiseksi ilmoitettujen alueiden on oltava 34 artiklan 2 kohdassa säädetyn tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mukaisia.

9. Kroatian on ilmoitettava komissiolle 15 päivään heinäkuuta 2013 mennessä 5 kohdan mukaisesti tukikelpoiset alueet mainiten sekä 59 artiklan mukaisiin tukitasoihin kelpoiset alueet että 61 artiklan mukaisiin tukitasoihin kelpoiset alueet. Tähän ilmoitukseen on sisällytettävä myös tiedot vastaavista talousarviomäärärahoista ja käyttämättömistä määristä. Vuodesta 2014 alkaen komissiolle on toimitettava vuosittain viimeistään 31 päivänä tammikuuta samat tiedot sisältävä ja edellisen kalenterivuoden kattava tiedonanto maatalouskäyttöön takaisin otetuista alueista ja vastaavista talousarviomäärärahoista.

10. Kaikki miinoitetut ja miinoista puhdistetut alueet, joiden osalta viljelijät saattavat saada tukioikeuksia tästä erityisestä kansallisesta miinanraivaukseen liittyvästä varannosta, on määritettävä 31 päivään joulukuuta 2012 mennessä II osaston 4 luvun mukaisesti perustetussa yhdennetyssä hallinto- ja valvontajärjestelmässä."

n) Lisätään 59 artiklaan kohta seuraavasti:

"4. Komissio antaa 141 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen säännöt, jotka koskevat tukioikeuksien myöntämistä ensimmäisen kerran Kroatiassa."

o) Lisätään 61 artiklaan kohta seuraavasti:

"Kroatian osalta ensimmäisen kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu päivämäärä on 30 päivä kesäkuuta 2011."

p) Lisätään 69 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen alakohtaan seuraava:

"Kroatia voi liittymispäivään mennessä päättää käyttää 59 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta tilatukijärjestelmän ensimmäisestä soveltamisvuodesta alkaen enintään 10 prosenttia 40 artiklassa tarkoitetusta, liitteen VIII taulukossa 3 esitetystä kansallisesta enimmäismäärästä."

q) Lisätään 69 artiklan 9 kohdan ensimmäiseen alakohtaan a alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"aa) on määritetty vuodeksi 2022 Kroatian tapauksessa,"

r) Korvataan 104 artiklan 4 kohta seuraavasti:

"4. Sovelletaan seuraavia kansallisia enimmäismääriä:

Jäsenvaltiot	Kansallinen enimmäismäärä
Bulgaria	2 058 483
Tšekki	66 733
Tanska	104 000
Viro	48 000
Espanja	19 580 000
Ranska	7 842 000
Kroatia	542 651
Kypros	472 401
Latvia	18 437
Liettua	17 304
Unkari	1 146 000
Puola	335 880
Portugali	2 690 000
Romania	5 880 620
Slovenia	84 909
Slovakia	305 756
Suomi	80 000
Yhteensä	41 273 174

"

s) Lisätään 112 artiklan 5 kohtaan Ranskaa koskevan kohdan jälkeen seuraava:

"

Kroatia	105 270

"

t) Korvataan 121 artikla seuraavasti:

"121 artikla
Suorien tukien käyttöönotto

Suorat tuet otetaan uusissa jäsenvaltioissa Bulgariaa, Kroatiaa ja Romaniaa lukuun ottamatta käyttöön seuraavan tukien lisäystä koskevan aikataulun mukaisesti, jossa tuen lisäykset esitetään prosenttiosuutena muissa jäsenvaltioissa kuin uusissa jäsenvaltioissa kyseisenä ajankohtana sovellettavasta tällaisten tukien tasosta:

– 60 prosenttia vuonna 2009,
– 70 prosenttia vuonna 2010,
– 80 prosenttia vuonna 2011,
– 90 prosenttia vuonna 2012,
– 100 prosenttia vuodesta 2013.

Bulgariassa ja Romaniassa suorat tuet otetaan käyttöön seuraavan tukien lisäystä koskevan aikataulun mukaisesti, jossa tuen lisäykset esitetään prosenttiosuutena muissa jäsenvaltioissa kuin uusissa jäsenvaltioissa kyseisenä ajankohtana sovellettavasta tällaisten tukien tasosta:

– 35 prosenttia vuonna 2009,
– 40 prosenttia vuonna 2010,
– 50 prosenttia vuonna 2011,
– 60 prosenttia vuonna 2012,
– 70 prosenttia vuonna 2013,
– 80 prosenttia vuonna 2014,
– 90 prosenttia vuonna 2015,
– 100 prosenttia vuodesta 2016.

Kroatiassa suorat tuet otetaan käyttöön seuraavan tukien lisäystä koskevan aikataulun mukaisesti, jossa tuen lisäykset esitetään prosenttiosuutena muissa jäsenvaltioissa kuin uusissa jäsenvaltioissa kyseisenä ajankohtana sovellettavasta tällaisten tukien tasosta:

– 25 prosenttia vuonna 2013,
– 30 prosenttia vuonna 2014,
– 35 prosenttia vuonna 2015,
– 40 prosenttia vuonna 2016,
– 50 prosenttia vuonna 2017,
– 60 prosenttia vuonna 2018,
– 70 prosenttia vuonna 2019,
– 80 prosenttia vuonna 2020,
– 90 prosenttia vuonna 2021,
– 100 prosenttia vuodesta 2022."

u) Lisätään 132 artiklan 2 kohtaan toisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Poiketen siitä, mitä ensimmäisen kohdan a ja b alakohdassa säädetään, Kroatialla on mahdollisuus täydentää suoria tukia enintään 100 prosentilla tasosta, jota sovelletaan muissa jäsenvaltioissa kuin uusissa jäsenvaltioissa."

v) Lisätään liitteeseen VII Ranskaa koskevan kohdan jälkeen seuraava:

"

Kroatia	100	1

"

w) Lisätään liitteeseen VIII taulukko seuraavasti:

"Taulukko 3(*)

Jäsen-valtio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kroatia	93 250	111 900	130 550	149 200	186 500	223 800	261 100	298 400	335 700	373 000

(*) Enimmäismäärät laskettu ottaen huomioon 121 artiklassa säädetty tukien lisäystä koskeva aikataulu."

5. KALASTUS

1. 32002 R 2371: Neuvoston asetus (EY) N:o 2371/2002, annettu 20 päivänä joulukuuta 2002, elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä ja kestävästä hyödyntämisestä yhteisessä kalastuspolitiikassa (EYVL L 358, 31.12.2002, s. 59).

Lisätään liitteeseen I osat seuraavasti:

"11. KROATIAN RANNIKKOVEDET*

Maantieteellinen alue	Jäsenvaltio	Laji	Laajuus tai erityispiirteet
12 peninkulmaa, jotka rajoittuvat Kroatian suvereniteettiin kuuluvaan merialueeseen, joka sijaitsee 45° 10':n pohjoista leveyttä pohjoispuolella Länsi-Istrian rannikolla, Kroatian meriulkorajasta, jossa mainittu leveyspiiri koskettaa Länsi-Istrian rannikon maa-aluetta (niemi Grgatov rt Funtana)	Slovenia	Pohjakalalajit ja pienet pelagiset lajit, mukaan lukien sardiini ja sardelli	100 tonnia 25 kalastusaluksen enimmäismäärälle, joka käsittää 5 troolinuotilla varustettua kalastusalusta

* Edellä mainittua järjestelyä sovelletaan Slovenian tasavallan hallituksen ja Kroatian tasavallan hallituksen välillä 4 päivänä marraskuuta 2009 Tukholmassa allekirjoitetun välityssopimuksen johdosta annetun välitystuomion täysimääräisestä täytäntöönpanosta lukien.

12. SLOVENIAN RANNIKKOVEDET*

Maantieteellinen alue	Jäsenvaltio	Laji	Laajuus tai erityispiirteet
12 peninkulmaa, jotka rajoittuvat Slovenian suvereniteettiin kuuluvaan merialueeseen, joka sijaitsee 45°10':n pohjoista leveyttä pohjoispuolella Länsi-Istrian rannikolla, Kroatian meriulkorajasta, jossa mainittu leveyspiiri koskettaa Länsi-Istrian rannikon maa-aluetta (niemi Grgatov rt Funtana)	Kroatia	Pohjakalalajit ja pienet pelagiset lajit, mukaan lukien sardiini ja sardelli	100 tonnia 25 kalastusaluksen enimmäismäärälle, joka käsittää 5 troolinuotilla varustettua kalastusalusta

* Edellä mainittua järjestelyä sovelletaan Slovenian tasavallan hallituksen ja Kroatian tasavallan hallituksen välillä 4 päivänä marraskuuta 2009 Tukholmassa allekirjoitetun välityssopimuksen johdosta annetun välitystuomion täysimääräisestä täytäntöönpanosta lukien."

2. 32006 R 1198: Neuvoston asetus (EY) N:o 1198/2006, annettu 27 päivänä heinäkuuta 2006, Euroopan kalatalousrahastosta (EUVL L 223, 15.8.2006, s. 1).

a) Lisätään 27 artiklaan kohta seuraavasti:

"5. Euroopan kalatalousrahastosta voidaan rahoittaa järjestelmää, josta maksetaan yksittäisiä palkkioita asetuksen (EY) N:o 2371/2002, sellaisena kuin se on muutettuna Kroatian liittymisasiakirjalla, liitteessä I olevan 11 kohdan mukaisesta, vesialueille pääsyä koskevasta järjestelystä tukea saaville kalastajille. Järjestelmää voidaan soveltaa vain vuosina 2014–2015 tai, jos tämä on aikaisempi ajankohta, siihen saakka kun Slovenian tasavallan hallituksen ja Kroatian tasavallan hallituksen välillä 4 päivänä marraskuuta 2009 Tukholmassa allekirjoitetun välityssopimuksen johdosta annettu välitystuomio on pantu täysimääräisesti täytäntöön."

b) Korvataan 29 artiklan 3 kohta seuraavasti:

"3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, syrjäisimmillä alueilla ja Kreikan syrjäisillä saaristoalueilla sekä Kroatian saarilla Dugi otok, Vis, Mljet ja Lastovo tukea voidaan myöntää kaikille yrityksille."

c) Korvataan 35 artiklan 4 kohta seuraavasti:

"4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, syrjäisimmillä alueilla ja Kreikan syrjäisillä saaristoalueilla sekä Kroatian saarilla Dugi otok, Vis, Mljet ja Lastovo tukea voidaan myöntää kaikille yrityksille."

d) Korvataan 53 artiklan 9 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"9. Jos toimia rahoitetaan kalatalousrahastosta Kreikan syrjäisillä saaristoalueilla, jotka kärsivät syrjäisestä sijainnistaan, ja syrjäisimmillä alueilla sekä Kroatian saarilla Dugi otok, Vis, Mljet ja Lastovo, kalatalousrahaston tuen enimmäismäärää kunkin toimintalinjan osalta korotetaan enintään 10 prosenttiyksiköllä lähentymistavoitealueilla ja enintään 35 prosenttiyksiköllä muilla kuin lähentymistavoitealueilla."

e) Korvataan liitteessä II olevan a alakohdan taulukko seuraavasti:

"

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4
Lähentymistavoite-alueet ja Kreikan syrjäiset saaristoalueet sekä Kroatian saaret Dugi otok, Vis, Mljet ja Lastovo	A ≤ 100 % B ≥ 0 %	A ≤ 40 % B ≥ 60 % (*) (**)	A ≤ 80 % B ≥ 20 %	A ≤ 60 % B ≥ 40 % (***)
Muut kuin lähentymistavoite-alueet	A ≤ 100 % B ≥ 0 %	A ≤ 40 % B ≥ 60 % (*) (**)	A ≤ 60 % B ≥ 40 %	A ≤ 40 % B ≥ 60 % (***)
Syrjäisimmät alueet	A ≤ 100 % B ≥ 0 %	A ≤ 50 % B ≥ 50 % (*) (**)	A ≤ 80 % B ≥ 20 %	A ≤ 75 % B ≥ 25 %

(*) 25 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien osalta B-tyypin rahoituksen tasoja lisätään ryhmän 2 osalta 20 prosenttiyksiköllä. A-tyypin rahoituksen tasoja alennetaan tätä vastaavasti.

(**) 26 artiklan 2 kohdassa (pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa toimiviin aluksiin tehtävät 25 artiklan mukaiset investoinnit) tarkoitettujen toimien osalta B-tyypin rahoituksen tasoja voidaan alentaa ryhmän 2 osalta 20 prosenttiyksiköllä. A-tyypin rahoituksen tasoja nostetaan tätä vastaavasti.

(***) Kun kyseessä ovat 29 ja 35 artiklassa tarkoitetut toimet, joita toteuttavat yritykset, jotka eivät kuulu 3 artiklan f alakohdan määritelmän soveltamisalaan ja joilla on alle 750 työntekijää tai joiden liikevaihto on alle 200 miljoonaa euroa, B-tyypin rahoituksen tasoja lisätään niiden alueiden osalta, joihin sovelletaan lähentymistavoitetta, lukuun ottamatta Kreikan syrjäisiä saaristoalueita ja Kroatian saaria Dugi otok, Vis, Mljet ja Lastovo, 30 prosenttiyksiköllä ja niiden alueiden osalta, joihin ei sovelleta lähentymistavoitetta, 20 prosenttiyksiköllä. A-tyypin rahoituksen tasoja alennetaan tätä vastaavasti."

f) Korvataan liitteessä II olevan a alakohdan otsakkeen "Ryhmä 2" alla oleva toinen kohta seuraavasti:

"(*) ja (**) kohtia soveltaen niissä tapauksissa, joissa kalatalousrahastosta myönnetään rahoitusta 25 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin toimiin pienimuotoisen rannikkokalastuksen hyväksi, B-tyypin rahoituksen tasot ryhmän 2 osalta ovat:

– niiden alueiden, joihin sovelletaan lähentymistavoitetta, Kreikan syrjäisten saaristoalueiden sekä Kroatian saarien Dugi otok, Vis, Mljet ja Lastovo ja niiden alueiden, joihin ei sovelleta lähentymistavoitetta, osalta vähintään 60 prosenttiyksikköä (B ≥ 60 %),

ja

– syrjäisimpien alueiden osalta vähintään 50 prosenttiyksikköä (B ≥ 50 %)."

6. VEROTUS

1. 32006 L 0112: Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

Lisätään 287 artiklaan kohta seuraavasti:

"19) Kroatia: 35 000 euroa.".

2. 32008 L 0118: Neuvoston direktiivi 2008/118/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta (EUVL L 9, 14.1.2009, s. 12).

Korvataan 46 artiklan 3 kohta seuraavasti:

"3. Jäsenvaltiot, joita ei tarkoiteta direktiivin 92/79/ETY 2 artiklan 2 kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa, voivat soveltaa niiden savukkeiden osalta, joita saadaan tuoda niiden alueelle ilman enempien valmisteverojen maksamista, 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen vähintään 300 kappaleen määrällistä rajoitusta savukkeisiin, jotka on tuotu jäsenvaltiosta, joka soveltaa mainitun direktiivin 2 artiklan 2 kohdan kolmannen ja neljännen alakohdan mukaisesti sen 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisia valmisteveroja alhaisempia veroja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 32 artiklan soveltamista.

Direktiivin 92/79/ETY 2 artiklan 2 kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot, jotka kantavat valmisteveroa vähintään 77 euroa 1000 savukkeelta riippumatta vähittäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta, voivat 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen soveltaa vähintään 300 kappaleen määrällistä rajoitusta savukkeisiin, jotka on tuotu niiden alueelle ilman enempien valmisteverojen maksamista jäsenvaltiosta, joka soveltaa alhaisempaa valmisteveroa mainitun direktiivin 2 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden, jotka soveltavat määrällistä rajoitusta tämän kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisesti, on ilmoitettava tästä komissiolle. Ne voivat toteuttaa tarvittavat tarkastukset edellyttäen, että nämä tarkastukset eivät vaikuta sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan."

7. ALUEPOLITIIKKA JA RAKENNEPOLITIIKAN VÄLINEIDEN YHTEENSOVITTAMINEN

1. 32006 R 1083: Neuvoston asetus (EY) N:o 1083/2006, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2006, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 25):

a) Lisätään 15 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan loppuun virke seuraavasti:

"Kroatian osalta tämä jälkivarmennus suoritetaan 31 päivänä joulukuuta 2017."

b) Korvataan 18 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"1. Rahastojen maksusitoumuksiin käytettävissä olevat varat kaudella 2007–2013 ovat 308 417 037 817 euroa vuoden 2004 hintoina liitteessä I olevan vuosijakauman mukaisesti."

c) Korvataan 19 artikla seuraavasti:

"19 artikla

Lähentymistavoitteen määrärahat

Lähentymistavoitteen kokonaismäärärahat ovat 81,56 prosenttia 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli yhteensä 251 529 800 379 euroa, ja ne jaetaan osa-alueittain seuraavasti:

a) 70,50 prosenttia eli yhteensä 177 324 921 223 euroa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, alueellista vaurautta, kansallista vaurautta ja työttömyysastetta;

b) 4,98 prosenttia eli yhteensä 12 521 289 405 euroa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun erityiseen siirtymäkauden tukeen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, alueellista vaurautta, kansallista vaurautta ja työttömyysastetta;

c) 23,23 prosenttia eli yhteensä 58 433 589 750 euroa 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, kansallista vaurautta ja pinta-alaa;

d) 1,29 prosenttia eli yhteensä 3 250 000 000 euroa 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun erityiseen siirtymäkauden tukeen."

d) Korvataan 20 artiklan johdantokappale seuraavasti:

"Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen kokonaismäärärahat ovat 15,93 prosenttia 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli yhteensä 49 127 784 318 euroa, ja ne jaetaan osa-alueittain seuraavasti:"

e) Korvataan 21 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

"1. Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen kokonaismäärärahat ovat 2,52 prosenttia 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli yhteensä 7 759 453 120 euroa, ja ne jaetaan osa-alueittain seuraavasti:

a) 73,86 prosenttia eli yhteensä 5 583 386 893 euroa 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun rajat ylittävän yhteistyön rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteena tukikelpoista väestöä;

b) 20,95 prosenttia eli yhteensä 1 583 594 654 euroa 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun valtioiden välisen yhteistyön rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteena tukikelpoista väestöä;

c) 5,19 prosenttia eli 392 471 574 euroa 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun alueiden välisen yhteistyön, yhteistyöverkostojen ja kokemusten vaihdon rahoitukseen.

2. EAKR:n rahoitusosuus rajat ylittäviin ja merialueita koskeviin ohjelmiin asetuksella eurooppalaisen naapuruuden ja kumppanuuden välineen nojalla sekä rajat ylittäviin ohjelmiin asetuksella (EY) N:o 1085/2006 perustetun liittymistä valmistelevan tukivälineen nojalla on 817 691 234 euroa kunkin asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksen johdosta, jolloin määrä vähennetään 1 kohdan a alakohdan mukaisista kyseisen jäsenvaltion määrärahoista. Näitä EAKR:n rahoitusosuuksia ei voida jakaa uudelleen asianomaisten jäsenvaltioiden kesken."

f) Lisätään 22 artiklaan kohta seuraavasti:

"Ensimmäisestä kohdasta poiketen Kroatia voi jakaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen määrärahansa 21 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa tarkoitettujen kolmen osa-alueen välillä tehokkuuden lisäämistä ja yksinkertaistamista varten."

g). Korvataan 23 artikla seuraavasti:

"23 artikla

Suoritusvarauksen varat

Jäsenvaltiot Kroatiaa lukuun ottamatta voivat jakaa kolme prosenttia 19 artiklan a ja b alakohdassa ja 20 artiklassa tarkoitetuista varoista 50 artiklan mukaisesti."

h) Muutetaan 28 artikla seuraavasti:

i) Lisätään 1 kohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta kansallinen strateginen viitekehys laaditaan liittymispäivän ja 31 päivän joulukuuta 2013 väliseksi ajaksi."

ii) Lisätään 2 kohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Kroatian on toimitettava kansallinen strateginen viitekehyksensä komissiolle kolmen kuukauden kuluessa liittymispäivästä."

i) Lisätään 29 artiklaan kohta seuraavasti:

"5. Tämän artiklan 1–4 kohtaa ei sovelleta Kroatiaan."

j) Lisätään 32 artiklan 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta komissio antaa päätöksen ohjelmakaudella 2007–2013 rahoitettavan toimenpideohjelman hyväksymisestä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013. Kroatian on toimenpideohjelmassaan otettava huomioon komission mahdollisesti tekemät huomautukset ja esitettävä ohjelma komissiolle viimeistään kolme kuukautta liittymispäivästä."

k) Lisätään 33 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta ennen liittymispäivää hyväksyttyjä toimenpideohjelmia voidaan tarkistaa, mutta pelkästään niiden mukauttamiseksi paremmin tähän asetukseen."

l) Lisätään 49 artiklan 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian toimenpideohjelmien osalta jälkiarviointi on suoritettava loppuun 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä."

m) Lisätään artikla seuraavasti:

"51 a artikla

Edellä olevaa 50 ja 51 artiklaa ei sovelleta Kroatiaan."

n) Korvataan 53 artiklan 3 kohta seuraavasti:

"3. Sellaisten Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen nojalla toteutettavien toimenpideohjelmien osalta, joiden osallistujista vähintään yksi kuuluu sellaiseen jäsenvaltioon, jonka keskimääräinen asukaskohtainen BKT vuosina 2001–2003 oli alle 85 prosenttia EU-25:n keskiarvosta samana jaksona, tai sellaisten ohjelmien osalta, joissa Kroatia on osallistujamaana, EAKR:n rahoitusosuus saa olla korkeintaan 85 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Kaikkien muiden toimenpideohjelmien osalta EAKR:n rahoitusosuus saa olla korkeintaan 75 prosenttia EAKR:sta osarahoitettavista tukikelpoisista kustannuksista."

o) Lisätään 56 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta menoihin voidaan myöntää rahastojen rahoitusosuutta asetuksen (EY) N:o 1085/2006 nojalla hyväksyttyjen välineiden mukaisesti vahvistetun menojen tukikelpoisuuden alkamispäivän ja 31 päivän joulukuuta 2016 välisenä aikana. Liittymisen jälkeen hyväksyttävien toimenpideohjelmien osalta menoihin voidaan kuitenkin myöntää rahastojen rahoitusosuutta liittymispäivästä alkaen, jollei kyseistä toimenpideohjelmaa koskevassa päätöksessä ole säädetty myöhemmästä ajankohdasta."

p) Lisätään 56 artiklan 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Huolimatta tukikelpoisuutta koskevista erityissäännöksistä, joista säädetään 105 a artiklassa, Kroatian toimenpideohjelmien seurantakomitean vahvistamia perusteita ei sovelleta toimenpiteisiin, joiden hyväksyntää koskeva päätös on tehty ennen liittymispäivää ja jotka ovat kuuluneet asetuksen (EY) N:o 1085/2006 nojalla hyväksyttyihin välineisiin."

q) Muutetaan 62 artiklan 1 kohta seuraavasti:

i) Lisätään c alakohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta toimenpideohjelman tarkastusviranomaisen on toimitettava komissiolle liittymistä valmistelevasta tukivälineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 täytäntöönpanosta 12 päivänä kesäkuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 718/2007* 29 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun vuotuisen tarkastussuunnitelman päivitys kolmen kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

* EUVL L 170, 29.6.2007, s. 1. "

ii) Lisätään d alakohdan i alakohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta ensimmäinen vuotuinen tarkastuskertomus on toimitettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013, ja se kattaa 1 päivästä lokakuuta 2012 30 päivään kesäkuuta 2013 ulottuvan kauden. Seuraava kertomus, joka kattaa 1 päivästä heinäkuuta 2013 30 päivään kesäkuuta 2014 ulottuvan kauden, on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014, sitä seuraava kertomus, joka kattaa 1 päivästä heinäkuuta 2014 30 päivään kesäkuuta 2015 ulottuvan kauden, viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015, ja sitä seuraava kertomus, joka kattaa 1 päivästä heinäkuuta 2015 30 päivään kesäkuuta 2016 ulottuvan kauden, viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016. Tiedot, jotka koskevat 1 päivän heinäkuuta 2016 jälkeen tehtyjä tarkastuksia, on sisällytettävä e alakohdassa tarkoitettuun ohjelman päättyessä annettavaan ilmoitukseen liitettävään lopulliseen tarkastuskertomukseen."

iii) Lisätään e alakohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta toimenpideohjelman sulkemista koskeva ilmoitus, johon on liitetty lopullinen tarkastuskertomus, on annettava komissiolle 31 päivään maaliskuuta 2018 mennessä."

r) Lisätään 67 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta hallintoviranomaisen on toimitettava toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskeva loppukertomus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2018."

s) Muutetaan 71 artikla seuraavasti:

i) Lisätään kohta seuraavasti:

"1 a. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, Kroatian on mahdollisimman pian liittymispäivänsä jälkeen tai viimeistään ennen kuin komissio suorittaa yhtään maksua toimitettava komissiolle järjestelmien kuvaus, joka koskee mainitun kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä seikkoja."

ii) Lisätään kohta seuraavasti:

"2 a. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan Kroatiaan soveltuvin osin. Edellä 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu kertomus katsotaan hyväksytyksi samoin edellytyksin, jotka vahvistetaan 2 kohdan toisessa alakohdassa. Tällainen hyväksyntä on kuitenkin 82 artiklassa tarkoitetun ennakkomaksun ennakkoedellytys."

t) Lisätään 75 artiklaan kohta seuraavasti:

"1 a. Kroatian osalta EAKR:n, koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston talousarviositoumukset vuodelle 2013 tehdään 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun päätöksen perusteella ennen kuin komissio tekee päätöstä hyväksytyn toimenpideohjelman tarkistamisesta. 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua päätöstä pidetään asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 75 artiklassa tarkoitettuna rahoituspäätöksenä Kroatian hyväksi tehtäviä mahdollisia talousarviositoumuksia varten."

u) Lisätään 78 artiklan 2 kohdan c alakohtaan virke seuraavasti:

"Kroatian osalta ne on katettava tuensaajien hanketta toteuttaessaan maksamilla menoilla, jotka on osoitettava maksukuittien tai todistusarvoltaan vastaavien kirjanpitotositteiden avulla, viimeistään kolme vuotta ennakon maksamisvuoden jälkeen tai 31 päivänä joulukuuta 2016 sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aikaisempi; jos näin ei ole tehty, seuraava menoilmoitus on korjattava tämän mukaisesti."

v) Lisätään 82 artiklan jälkeen kohta seuraavasti:

"1 a. Kroatian osalta, sen jälkeen kun kertomus on hyväksytty 71 artiklan 2 a kohdan mukaisesti, maksetaan 75 artiklan 1 a kohdassa tarkoitettujen asiaan liittyvien talousarviositoumusten perusteella yhtenä eränä ennakkomaksu kaudesta 2007–2013 jäljellä olevalle osalle, ja se vastaa 30:a prosenttia rakennerahastojen rahoitusosuudesta ja 40:ää prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan."

w) Lisätään 89 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta maksupyyntö, johon on liitetty a alakohdan i–iii alakohdassa luetellut asiakirjat, on lähetettävä 31 päivään maaliskuuta 2018 mennessä."

x) Lisätään 93 artiklaan kohta seuraavasti:

"3 a. Edellä olevasta 1–3 kohdasta poiketen komission on sovellettava Kroatian osalta 1 kohdassa esitettyä määrärahojen vapauttamismekanismia seuraavasti:

i) vuoden 2010 talousarviositoumuksen avoinna olevan osan määräaika on 31 päivä joulukuuta 2013;

ii) vuoden 2011 talousarviositoumuksen avoinna olevan osan määräaika on 31 päivä joulukuuta 2014;

iii) vuoden 2012 talousarviositoumuksen avoinna olevan osan määräaika on 31 päivä joulukuuta 2015;

iv) vuoden 2013 talousarviositoumusten vielä 31 päivänä joulukuuta 2016 avoinna oleva osa vapautetaan ilman eri toimenpiteitä, jos komissio ei ole saanut sitä koskevaa hyväksyttävää maksupyyntöä 31 päivään maaliskuuta 2018 mennessä."

y) Lisätään 95 artiklaan toisen kohdan jälkeen kohta seuraavasti:

"Edellä olevasta ensimmäisestä ja toisesta kohdasta poiketen 93 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettujen määräaikojen kuluminen keskeytetään Kroatian osalta tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa esitetyin edellytyksin kyseisiin toimiin liittyvän määrän osalta."

z) Lisätään 98 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatian osalta Kroatia voi käyttää tällä tavoin vapautuneet rahastojen varat uudelleen 31 päivään joulukuuta 2016 saakka."

za) Lisätään artikla seuraavasti:

"105 a artikla

Kroatian liittymisestä johtuvat erityissäännökset

1. Ohjelmat ja suurhankkeet, jotka on Kroatian liittymispäivänä hyväksytty asetuksen (EY) N:o 1085/2006 nojalla ja joiden täytäntöönpano ei ole päättynyt mainittuun päivään mennessä, katsotaan komission hyväksymiksi tämän asetuksen nojalla, lukuun ottamatta ohjelmia, jotka on hyväksytty asetuksen (EY) N:o 1085/2006 3 artiklan 1 kohdan a ja e alakohdassa tarkoitettujen osa-alueiden nojalla.

Lisäksi seuraavat ohjelmat, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 1085/2006 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun osa-alueeseen, rajataan niin ikään soveltamisalan ulkopuolelle:

a) rajatylittävä yhteistyöohjelma "IPA Adrianmeri";
b) rajatylittävä ohjelma "Kroatia–Bosnia ja Hertsegovina";
c) rajatylittävä ohjelma "Kroatia–Montenegro";
d) rajatylittävä ohjelma "Kroatia–Serbia";

Tämän asetuksen nojalla hyväksyttyjen toimien ja suurhankkeiden täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä sovelletaan näihin toimiin ja suurhankkeisiin, tämän kuitenkaan rajoittamatta 2–7 kohdan soveltamista.

2. Kaikki ohjelmiin kuuluviin toimiin tai 1 kohdassa tarkoitettuihin suurhankkeisiin liittyvät hankintamenettelyt, joista liittymispäivänä on jo julkaistu tarjouspyyntö *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, pannaan täytäntöön asianomaisessa tarjouspyynnössä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 165 artiklaa ei sovelleta.

Kaikki ohjelmiin kuuluviin toimiin tai 1 kohdassa tarkoitettuihin suurhankkeisiin liittyvät hankintamenettelyt, joista liittymispäivänä ei ole vielä julkaistu tarjouspyyntöä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, pannaan täytäntöön perussopimuksia tai perussopimusten nojalla hyväksyttyjä säädöksiä sekä tämän asetuksen 9 artiklaa noudattaen.

Muut kuin ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetut toimet, joiden osalta ehdotuspyynnöt on julkaistu komission asetuksen (EY) N:o 718/2007 158 artiklan mukaisesti tai joiden osalta pyynnöt on toimitettu toimivaltaisille viranomaisille ennen liittymispäivää, ja joiden osalta sopimukset voidaan viimeistellä vasta mainitun päivän jälkeen, on toteutettava asiaan liittyvässä ehdotuspyynnöissä julkistettujen tai mahdollisille tuensaajille etukäteen ilmoitettujen edellytysten ja tukikelpoisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti.

3. Komission 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmien nojalla suorittamat maksut katsotaan tämän asetuksen mukaiseksi rahastojen rahoitusosuudeksi ja kirjataan aikaisimpaan avoimeen talousarviositoumukseen, IPA-sitoumukset mukaan luettuina.

Komission 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmien puitteissa tekemien talousarviositoumusten vielä liittymispäivänä avoinna olevaan osaan on sovellettava liittymispäivästä alkaen tätä asetusta.

4. Toimiin, jotka on hyväksytty asetuksen (EY) N:o 1085/2006 nojalla ja joille on annettu hyväksyntä tai joita koskevat avustussopimukset lopullisten tuensaajien kanssa on allekirjoitettu ennen liittymispäivää, sovelletaan edelleen komission asetuksen (EY) N:o 718/2007 mukaisesti tai sen perusteella hyväksyttyjä menojen tukikelpoisuussääntöjä, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joista komissio päättää Kroatian pyynnöstä.

Edellä ensimmäisessä alakohdassa vahvistettua tukikelpoisuutta koskevaa sääntöä sovelletaan myös 1 kohdassa tarkoitettuihin suurhankkeisiin, joita koskevat kahdenväliset hankesopimukset on allekirjoitettu ennen liittymispäivää.

5. Kroatian osalta kaikkia viittauksia 1 artiklan toisessa kohdassa määriteltyihin rahastoihin pidetään viittauksina myös asetuksessa (EY) N:o 1085/2006 perustettuun liittymistä valmistelevaan tukivälineeseen (IPA).

6. Kroatiaan sovellettavia erityisiä määräaikoja sovelletaan myös seuraaviin rajatylittäviin ohjelmiin, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 1085/2006 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun osa-alueeseen ja joiden osallistujamaa Kroatia on:

a) rajatylittävä ohjelma "Unkari–Kroatia"; ja

b) rajatylittävä ohjelma "Slovenia–Kroatia";

Kroatiaan tämän asetuksen nojalla sovellettavia erityisiä määräaikoja ei sovelleta Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen puitteissa toteutettaviin valtioiden välisen ja yhteistyön ohjelmalohkon alueiden välisen yhteistyön ohjelmalohkon toimenpideohjelmiin, joissa Kroatia on osallistujamaana.

7. Jos tarvitaan toimenpiteitä helpottamaan Kroatian siirtymistä liittymistä edeltävästä järjestelmästä tämän artiklan soveltamisesta johtuvaan järjestelmään, komissio toteuttaa vaadittavat toimenpiteet."

zb) Korvataan liite I seuraavasti:

"LIITE I

Maksusitoumusmäärärahojen (18 artiklassa tarkoitettu) vuosijakauma kaudella 2007–2013

(euroa, vuoden 2004 hintoina)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 718 037 817

"

zc) Muutetaan liite II seuraavasti:

i) Lisätään 5 kohtaan alakohdat seuraavasti:

"c) Kroatian osalta rajat ylittävän yhteistyön rahoittamiseen tarkoitetut määrärahat ovat 7 028 744 euroa vuoden 2004 hintoina;

d) Kroatian osalta valtioiden välisen yhteistyön rahoittamiseen tarkoitetut määrärahat ovat 1 874 332 euroa vuoden 2004 hintoina."

ii) Lisätään kohta seuraavasti:

"7 a. Kroatian osalta rahastosiirron enimmäismäärä on 3,5240 prosenttia sen BKT:stä."

iii) Lisätään kohta seuraavasti:

"9 a. Kroatian osalta komission BKT-laskelmat perustuvat toukokuussa 2011 julkaistuihin tilastoihin ja ennusteisiin."

zd) Korvataan liite III seuraavasti:

"LIITE III

Osarahoitukseen sovellettavat enimmäismäärät

(53 artiklassa tarkoitetut)

Perusteet	Jäsenvaltiot	EAKR ja ESR Tukikelpoisten menojen prosenttimäärä	Koheesiorahasto Tukikelpoisten menojen prosenttimäärä
1. Jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKT vuosina 2001–2003 oli alle 85 % EU-25:n keskiarvosta kyseisenä jaksona	Bulgaria, Tšekin tasavalta, Viro, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia, Slovakia	85 % lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta	85 %
2. Muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot, jotka voivat saada siirtymäkauden tukea koheesiorahastosta 1 päivästä tammikuuta 2007	Espanja	80 % lähentymistavoitteen ja phasing in -alueilla alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta 50 % alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta muilla kuin phasing in -alueilla	85 %
3. Muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot	Belgia, Tanska, Saksa, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta	75 % lähentymistavoitteen osalta	–

Perusteet	Jäsenvaltiot	EAKR ja ESR Tukikelpoisten menojen prosenttimäärä	Koheesiorahasto Tukikelpoisten menojen prosenttimäärä
4. Muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot	Belgia, Tanska, Saksa, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta	50 % alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta	–
5. SEUT 349 artiklassa tarkoitetut syrjäisimmät alueet, jotka saavat tukea liitteessä II olevassa 20 kohdassa säädetyn kyseisten alueiden lisämäärärahan perusteella	Espanja, Ranska ja Portugali	50 %	–
6. SEUT 349 artiklassa tarkoitetut syrjäisimmät alueet	Espanja, Ranska ja Portugali	85 % lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta	–

2. 32006 R 1084: Neuvoston asetus (EY) N:o 1084/2006, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2006, koheesiorahaston perustamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1164/94 kumoamisesta (EUVL L 210, 31.7.2006, s.79):

Lisätään artikla seuraavasti:

"5 a artikla

Kroatian liittymisestä johtuvat erityissäännökset

1. Toimenpiteiden, joita ovat liittymispäivänä koskeneet komission päätökset liittymistä edeltävästä rakennepolitiikan välineestä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1267/1999* mukaisesta tuesta ja joiden täytäntöönpano ei ole päättynyt mainittuun päivään mennessä, katsotaan komission hyväksymiksi tämän asetuksen nojalla.

Tämän asetuksen ja asetuksen (EY) N:o 1083/2006 nojalla hyväksyttyjen toimien täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä sovelletaan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2–5 kohdan soveltamista.

2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvät hankintamenettelyt, joista liittymispäivänä on jo julkaistu tarjouspyyntö *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, pannaan täytäntöön asianomaisessa tarjouspyynnössä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002** 165 artiklaa ei sovelleta.

Kaikki 1 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvät hankintamenettelyt, joista liittymispäivänä ei ole vielä julkaistu tarjouspyyntöä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, pannaan täytäntöön perussopimusten tai perussopimusten nojalla hyväksyttyjen säädösten säännösten sekä asetuksen (EY) N:o 1083/2006 9 artiklan mukaisesti.

3. Komission 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen nojalla maksamat maksut katsotaan tämän asetuksen mukaiseksi rahaston tueksi.

Komission 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen nojalla maksamat maksut kirjataan aikaisimpaan avoimeen talousarviositoumukseen, joka on tehty ensin asetuksen (EY) N:o 1267/1999 nojalla ja sitten tämän asetuksen ja asetuksen (EY) N:o 1083/2006 nojalla.

Loppumaksun suorittamiseksi maksettaviin välimaksuihin sovelletaan ehtoja, jotka vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 1164/94 liitteessä II olevan D artiklan 2 kohdan b–d alakohdassa ja 3–5 kohdassa.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan edelleen asetuksen (EY) N:o 1267/1999 mukaisia tai asiaankuuluvissa rahoitussopimuksissa erityisesti vahvistettuja menojen tukikelpoisuussääntöjä, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joista komissio päättää Kroatian pyynnöstä.

5. Jos tarvitaan toimenpiteitä helpottamaan Kroatian siirtymistä liittymistä edeltävästä järjestelmästä tämän artiklan soveltamisesta johtuvaan järjestelmään, komissio hyväksyy nämä vaadittavat toimenpiteet.

---

* EYVL L 161, 26.6.1999, s. 73.

** EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1."

8. YMPÄRISTÖ

1. 32003 L 0087: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

a) Lisätään 9 artiklan ensimmäiseen kohtaan virke seuraavasti:

"Päästöoikeuksien koko yhteisön lukumäärää korotetaan Kroatian liittymisen johdosta ainoastaan sillä päästöoikeuksien määrällä, jonka Kroatia huutokauppaa 10 artiklan 1 kohdan nojalla."

b) Lisätään liitteeseen II a Espanjaa koskevan maininnan jälkeen seuraava:

"Kroatia 26 %".

2. 32009 D 0406: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 406/2009/EY, tehty 23 päivänä huhtikuuta 2009, jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjään yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 136).

Lisätään liitteeseen II Ranskaa koskevan maininnan jälkeen seuraava:

"Kroatia 11 %".

LIITE IV

Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 16 artiklassa: muut pysyvät määräykset

1. TEOLLIS- JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, kolmas osa, II osasto, Tavaroiden vapaa liikkuvuus

ERITYISJÄRJESTELY

Kroatian osalta, jos haltija tai tämän edunsaaja on hakenut patenttia tai lisäsuojatodistusta lääkkeelle jäsenvaltiossa ajankohtana, jolloin kyseiselle tuotteelle ei voinut saada Kroatiassa suojaa, haltija tai edunsaaja voi käyttää kyseiseen patenttiin tai lisäsuojatodistukseen perustuvia oikeuksia estääkseen tuotteen maahantuonnin ja kaupan pitämisen jäsenvaltiossa tai -valtioissa, joissa tuote on patentin tai lisäsuojatodistuksen suojaama, vaikka sen olisi saattanut markkinoille Kroatiassa ensimmäistä kertaa kyseinen haltija tai edunsaaja tai markkinoille saattaminen olisi tapahtunut haltijan tai edunsaajan suostumuksella.

Henkilön, joka aikoo tuoda maahan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua lääkettä jäsenvaltioon, jossa tuotteella on patentti tai lisäsuojatodistussuoja, tai pitää sitä siellä kaupan, on osoitettava toimivaltaisille viranomaisille kyseistä tuontia koskevassa hakemuksessa, että tällaisen suojan haltijalle tai edunsaajalle on annettu ilmoitus yhtä kuukautta aikaisemmin.

2. KILPAILUPOLITIIKKA

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, kolmas osa, VII osasto, 1 luku, Kilpailusäännöt

1. Seuraavia tukijärjestelmiä ja yksittäisiä tukia, joita pannaan täytäntöön Kroatiassa ennen liittymispäivää ja joita sovelletaan edelleen tuon ajankohdan jälkeen, pidetään liittymisestä alkaen SEUT 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna voimassa olevana tukena:

   a) ennen 1 päivää maaliskuuta 2002 toteutetut tukitoimenpiteet;

   b) tämän liitteen lisäyksessä luetellut tukitoimenpiteet;

   c) tukitoimenpiteet, jotka Kroatian kilpailuvirasto on arvioinut ennen liittymispäivää ja jotka on todettu unionin säännöstön mukaisiksi ja joita komissio ei ole vastustanut sillä perusteella, että toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille olisi vakavia epäilyksiä, 2 kohdassa esitetyn menettelyn mukaisesti.

   Kaikkia vielä liittymispäivän jälkeen sovellettavia toimenpiteitä, jotka ovat valtion tukea ja jotka eivät täytä edellä esitettyjä edellytyksiä, pidetään liittymisestä alkaen SEUT 108 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa uutena tukena.

Edellä olevia määräyksiä ei sovelleta SEU:n ja SEUT:n liitteessä I lueteltujen tuotteiden tuotantoon, jalostukseen tai kaupan pitämiseen liittyvään toimintaan.

2. Siinä tapauksessa, että Kroatia toivoo komission tarkastelevan tukitoimenpidettä 1 kohdan c alakohdassa kuvatun menettelyn mukaisesti, sen on annettava komissiolle säännöllisesti seuraavat tiedot:

a) luettelo voimassa olevista tukitoimenpiteistä, jotka Kroatian kilpailuvirasto on arvioinut ja jotka se on todennut unionin säännöstön mukaisiksi; ja

b) mahdolliset muut tiedot, jotka ovat olennaisia tarkasteltavan tukitoimenpiteen soveltuvuuden arvioimiseksi,

komission ilmoittaman konkreettisen tietojenantomuodon mukaisesti.

Komission katsotaan olleen vastustamatta toimenpidettä, jollei se kolmen kuukauden kuluessa kaikkien toimenpidettä koskevien tietojen vastaanottamisesta tai siitä, kun se on vastaanottanut Kroatian lausunnon, jossa se ilmoittaa komissiolle pitävänsä annettuja tietoja täydellisinä, koska pyydettyjä lisätietoja ei ole saatavilla tai ne on jo annettu, vastusta kyseistä voimassa olevaa tukitoimenpidettä sen perusteella, että toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille olisi vakavia epäilyksiä.

Kaikkiin ennen liittymispäivää komissiolle 1 kohdan c alakohdassa selostetun menettelyn mukaisesti esitettyihin tukitoimenpiteisiin sovelletaan edellä esitettyä menettelyä, vaikka Kroatiasta on jo tullut unionin jäsen tarkasteluajanjaksona.

3. Komission päätöstä vastustaa toimenpidettä 1 kohdan c alakohdan mukaisesti pidetään päätöksenä aloittaa EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan (nyt SEUT 108 artikla) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 659/1999[1] tarkoitettu muodollinen tutkintamenettely.

Jos tällainen päätös tehdään ennen liittymispäivää, päätös tulee voimaan vasta liittymispäivänä.

[1] EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

3. MAATALOUS

a) Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, kolmas osa, III osasto, Maatalous ja kalastus

1. Unioni ottaa haltuunsa Kroatiassa liittymispäivänä olevat markkinatukipolitiikasta johtuvat julkiset varastot arvolla, joka määritetään komission asetuksen (EY) N:o 884/2006[1] 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja liitteen VIII mukaisesti; kyseinen asetus koskee neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä julkisena varastointina toteutettavien interventiotoimenpiteiden Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) myönnettävän rahoituksen ja jäsenvaltioiden maksajavirastojen hoitaman julkisen varastoinnin toimien kirjanpidon osalta. Mainitut varastot otetaan haltuun vain sillä edellytyksellä, että kyseisten tuotteiden julkinen interventio toteutetaan unionissa ja että varastot täyttävät unionin interventiovaatimukset.

2. Kroatian on suoritettava maksu Euroopan unionin yleiseen talousarvioon kaikista Kroatian liittymispäivänä vapaassa liikkeessä olevista yksityisistä tai julkisista varastoista, joiden määrä ylittää tavanomaisena pidettyjen siirtovarastojen määrän.

---

[1] EUVL L 171, 23.6.2006, s. 35 ja EUVL L 326 M, 10.12.2010, s. 70.

Maksun suuruus vahvistetaan tasolle, joka vastaa kustannuksia, jotka aiheutuvat ylijäämävarastojen vaikutuksista maataloustuotteiden markkinoihin.

Ylijäämävarastojen taso on vahvistettava kunkin tuotteen osalta ottaen huomioon tuotteiden ominaisuudet ja niiden markkinat sekä niihin sovellettavan unionin lainsäädännön.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut varastot vähennetään tavanomaisen tasausvaraston ylittävästä määrästä.

4. Komissio panee täytäntöön ja soveltaa 1–3 kohdassa mainittuja järjestelyjä yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä kesäkuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005[1] 41 artiklan 2 kohdassa vahvistetun menettelyn mukaisesti taikka tarvittaessa neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 195 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn tai sovellettavassa lainsäädännössä määritetyn asianmukaisen komiteamenettelyn mukaisesti.

[1] EUVL L 209, 11.8.2005, s. 1.

b) Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, kolmas osa, VII osasto, 1 luku, Kilpailusäännöt

SEU:n ja SEUT:n liitteessä I lueteltujen tuotteiden, kalastustuotteita ja niistä johdettuja tuotteita lukuun ottamatta, tuotantoon ja kauppaan liittyvään toimintaan myönnettyjä tukijärjestelmiä tai yksittäistä tukea, joka on otettu käyttöön Kroatiassa ennen liittymispäivää ja joka on vielä voimassa kyseisen päivän jälkeen, pidetään SEUT 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna voimassa olevana tukena seuraavin edellytyksin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 108 artiklassa määrättyjen, voimassa olevaa tukea koskevien menettelyjen soveltamista:

– tukitoimenpiteistä on ilmoitettava komissiolle neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä. Ilmoitettaessa on mainittava kunkin toimenpiteen oikeusperusta. Voimassa olevista tukitoimenpiteistä ja tukien myöntämistä tai muuttamista koskevista suunnitelmista, joista on ilmoitettu komissiolle ennen liittymispäivää, katsotaan ilmoitetun liittymispäivänä. Komissio julkaisee luettelon näistä tuista.

Näitä tukitoimenpiteitä pidetään SEUT 108 artiklan 1 kohdan mukaisina "voimassa olevina" tukina liittymispäivää seuraavien kolmen vuoden ajan.

Kroatian on kolmen vuoden kuluessa liittymispäivästä muutettava tarvittaessa näitä tukitoimenpiteitä siten, että ne vastaavat komission soveltamia suuntaviivoja. Tuon ajanjakson jälkeen edellä mainittujen suuntaviivojen kanssa ristiriidassa olevia tukia pidetään uusina tukina.

4. KALASTUS

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, kolmas osa, VII osasto, 1 luku, Kilpailusäännöt

SEU:n ja SEUT:n liitteessä I lueteltujen tuotteiden, kalastustuotteita ja niistä johdettuja tuotteita lukuun ottamatta, tuotantoon ja kauppaan liittyvään toimintaan myönnettyjä tukijärjestelmiä tai yksittäistä tukea, joka on otettu käyttöön Kroatiassa ennen liittymispäivää ja joka on vielä voimassa kyseisen päivän jälkeen, pidetään SEUT 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna voimassa olevana tukena seuraavin edellytyksin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 108 artiklassa määrättyjen, voimassa olevaa tukea koskevien menettelyjen soveltamista:

– tukitoimenpiteistä on ilmoitettava komissiolle neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä. Ilmoitettaessa on mainittava kunkin toimenpiteen oikeusperusta. Voimassa olevista tukitoimenpiteistä ja tukien myöntämistä tai muuttamista koskevista suunnitelmista, joista on ilmoitettu komissiolle ennen liittymispäivää, katsotaan ilmoitetun liittymispäivänä. Komissio julkaisee luettelon näistä tuista.

  Näitä tukitoimenpiteitä pidetään SEUT 108 artiklan 1 kohdan mukaisina "voimassa olevina" tukina liittymispäivää seuraavien kolmen vuoden aikana.

  Kroatian on kolmen vuoden kuluessa liittymispäivästä muutettava tarvittaessa näitä tukitoimenpiteitä siten, että ne vastaavat komission soveltamia suuntaviivoja. Tuon ajanjakson jälkeen edellä mainittujen suuntaviivojen kanssa ristiriidassa olevia tukia pidetään uusina tukina.

5. TULLILIITTO

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, kolmas osa, II osasto, Tavaroiden vapaa liikkuvuus, 1 luku, Tulliliitto

31992 R 2913: Neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92, annettu 12 päivänä lokakuuta 1992, yhteisön tullikoodeksista (EYVL L 302, 19.10.1992, s. 1).

31993 R 2454: Komission asetus (ETY) N:o 2454/93, annettu 2 päivänä heinäkuuta 1993, tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä (EYVL L 253, 11.10.1993, s. 1).

Neuvoston asetusta (ETY) N:o 2913/92 ja komission asetusta (ETY) N:o 2454/93 sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin.

TODISTUS UNIONIASEMASTA (KAUPPA LAAJENTUNEESSA UNIONISSA)

1. Sen estämättä, mitä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 20 artiklassa säädetään, tavarat, jotka liittymispäivänä ovat väliaikaisesti varastoituina tai kyseisen asetuksen jossakin 4 artiklan 15 kohdan b alakohdassa ja 16 kohdan b–h alakohdassa tarkoitetuista tullikäsittelyistä ja -menettelyistä laajentuneessa unionissa tai jotka ovat kuljetettavina sen jälkeen kun niille on suoritettu vientimuodollisuudet laajentuneessa unionissa, vapautetaan tulleista ja muista tullitoimenpiteistä sen jälkeen kun ne on ilmoitettu luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen laajentuneessa unionissa edellyttäen, että esitetään jokin seuraavista:

   a) asianmukaisesti ennen liittymispäivää vakautus- ja assosiaatiosopimuksen mukaisesti annettu tai laadittu todistus etuuskohteluun oikeuttavasta alkuperästä;

   b) jokin komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 314 c artiklassa tarkoitettu todistus unioniasemasta;

   c) jossain nykyisessä jäsenvaltiossa tai Kroatiassa ennen liittymispäivää myönnetty ATA-carnet.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen todistusten antamiseksi liittymispäivänä vallitsevan tilanteen osalta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 4 artiklan 7 kohdan säännösten lisäksi, 'yhteisötavaroilla' tarkoitetaan tavaroita, jotka:

– on kokonaan tuotettu Kroatian alueella neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 23 artiklassa säädettyjä vastaavin edellytyksin ja joihin ei sisälly muista maista tai muilta alueilta tuotuja tavaroita;

– on tuotu muista maista tai muilta alueilta kuin Kroatiasta ja luovutettu vapaaseen liikkeeseen Kroatiassa; tai

– on saatu tai tuotettu Kroatiassa joko ainoastaan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetuista tavaroista tai ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa tarkoitetuista tavaroista.

3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen todistusten tarkastamiseksi sovelletaan alkuperätuotteiden määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevia vakautus- ja assosiaatiosopimuksen määräyksiä. Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian toimivaltaisten tulliviranomaisten on hyväksyttävä näiden todistusten jälkitarkastuspyynnöt kolmen vuoden ajan kyseisen alkuperäselvityksen antamisesta tai laatimisesta ja ne voivat tehdä jälkitarkastuspyyntöjä kolmen vuoden ajan vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevan ilmoituksen liitteenä olevan alkuperäselvityksen hyväksymisen jälkeen.

TODISTUS ETUUSKOHTELUUN OIKEUTTAVASTA ALKUPERÄSTÄ (KOLMANSIEN MAIDEN, MUKAAN LUKIEN TURKKI, KANSSA MAATALOUS-, HIILI- JA TERÄSTUOTTEITA KOSKEVIEN ETUUSKOHTELUSOPIMUSTEN PUITTEISSA KÄYTÄVÄSSÄ KAUPASSA)

4. Kolmansien maiden asianmukaisesti antamat tai Kroatian kyseisten kolmansien maiden kanssa tekemien etuuskohtelusopimusten mukaisesti laaditut alkuperäselvitykset on hyväksyttävä Kroatiassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisestä kauppapolitiikasta johtuvien toimenpiteiden soveltamista, sillä edellytyksellä, että:

   a) tällaisen alkuperäaseman saaminen oikeuttaa tullietuuskohteluun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 20 artiklan 3 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettujen, unionin näiden kolmansien maiden tai kolmansien maiden ryhmien kanssa tekemiin tai niiden suhteen hyväksymiin sopimuksiin tai järjestelyihin sisältyvien tullietuustoimenpiteiden pohjalta;

   b) alkuperäselvitys ja kuljetusasiakirjat on annettu tai laadittu viimeistään liittymispäivää edeltävänä päivänä; ja

   c) alkuperäselvitys toimitetaan tulliviranomaisille neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

Jos tavarat on ilmoitettu luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen Kroatiassa ennen liittymispäivää, vapaaseen liikkeeseen luovuttamispäivänä Kroatiassa voimassa olevien etuussopimusten mukaisesti jälkikäteen annettu tai laadittu alkuperäselvitys voidaan myös hyväksyä Kroatiassa edellyttäen, että tällainen alkuperäselvitys toimitetaan tulliviranomaisille neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

5. Kroatia saa pitää voimassa luvat, joilla valtuutetun viejän asema on myönnetty kolmansien maiden kanssa tehtyjen sopimusten yhteydessä edellyttäen, että:

a) vastaava määräys on myös sopimuksissa, jotka unioni on ennen liittymispäivää tehnyt näiden kolmansien maiden tai kolmansien maiden ryhmien kanssa tai järjestelyissä, jotka se on niiden osalta hyväksynyt ennen liittymispäivää; ja

b) valtuutetut viejät soveltavat kyseisissä sopimuksissa tai järjestelyissä määrättyjä alkuperäsääntöjä.

Kroatia korvaa nämä luvat viimeistään vuoden kuluttua liittymispäivästä unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti myönnetyillä uusilla luvilla.

6. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen todistusten tarkastamiseksi sovelletaan alkuperätuotteiden määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevia asianomaisten sopimusten tai järjestelyjen määräyksiä. Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian toimivaltaisten tulliviranomaisten on hyväksyttävä näiden todistusten jälkitarkastuspyynnöt kolmen vuoden ajan kyseisen alkuperäselvityksen antamisesta tai laatimisesta ja ne voivat tehdä jälkitarkastuspyyntöjä kolmen vuoden ajan vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevan ilmoituksen liitteenä olevan alkuperäselvityksen hyväksymisen jälkeen.

7. Alkuperäselvitykset, jotka kolmannet maat antavat tai laativat jälkikäteen unionin kyseisten kolmansien maiden kanssa tekemien etuuskohtelusopimusten tai niiden osalta hyväksymiensä etuusjärjestelyjen mukaisesti, on hyväksyttävä Kroatiassa sellaisten tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen osalta, jotka liittymispäivänä ovat joko kuljetettavina tai väliaikaisesti varastoituina, tullivarastossa tai vapaa-alueella jossain näistä kolmansista maista tai Kroatiassa, edellyttäen, että Kroatialla ei ollut voimassa olevaa vapaakauppasopimusta kyseisen kolmannen maan kanssa kyseessä olevien tuotteiden osalta hetkellä, jona kuljetusasiakirjat myönnettiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisestä kauppapolitiikasta johtuvien toimenpiteiden soveltamista, sillä edellytyksellä, että:

a) tällaisen alkuperäaseman saaminen oikeuttaa tullietuuskohteluun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 20 artiklan 3 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettujen, unionin näiden kolmansien maiden tai kolmansien maiden ryhmien kanssa tekemiin tai niiden suhteen hyväksymiin sopimuksiin tai järjestelyihin sisältyvien tullietuustoimenpiteiden pohjalta;

b) kuljetusasiakirjat on annettu viimeistään liittymispäivää edeltävänä päivänä; ja

c) jälkikäteen annettu tai laadittu alkuperäselvitys toimitetaan tulliviranomaisille neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettujen todistusten tarkastamiseksi sovelletaan alkuperätuotteiden määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevia asianomaisten sopimusten tai järjestelyjen määräyksiä.

TODISTUS TEOLLISUUSTUOTTEIDEN VAPAATA LIIKKUVUUTTA KOSKEVIEN MÄÄRÄYSTEN MUKAISESTA ASEMASTA EU–TURKKI-TULLILIITOSSA

9. Alkuperäselvitykset, jotka joko Turkki tai Kroatia on asianmukaisesti antanut tai jotka on laadittu niiden välillä sovellettavien etuuskohteluun oikeutettua kauppaa koskevien sopimusten mukaisesti, ja joissa määrätään kyseessä olevia tavaroita koskevasta tullinpalautuksen tai tulleista vapauttamisen kiellosta, on hyväksyttävä asianomaisissa maissa todistuksena tulliliiton viimeisen vaiheen aloittamisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 tehdyssä EY–Turkki-assosiaationeuvoston päätöksessä N:o 1/95[1], jäljempänä 'päätös N:o 1/95', esitettyjen, teollisuustuotteiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten mukaisesta asemasta edellyttäen, että:

a) alkuperäselvitys ja kuljetusasiakirjat on annettu tai laadittu viimeistään liittymispäivää edeltävänä päivänä; ja

[1] EYVL L 35, 13.2.1996, s. 1.

b) alkuperäselvitys toimitetaan tulliviranomaisille neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

Jos tavarat on ilmoitettu luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen joko Turkissa tai Kroatiassa ennen liittymispäivää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen etuuskohteluun oikeutettua kauppaa koskevien sopimusten mukaisesti, kyseisten sopimusten mukaisesti jälkikäteen annettu tai laadittu alkuperäselvitys voidaan myös hyväksyä edellyttäen, että se toimitetaan tulliviranomaisille neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

10. Edellä 9 kohdassa tarkoitettujen todistusten tarkastamiseksi sovelletaan alkuperätuotteiden määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevia asianomaisten etuuskohtelusopimusten määräyksiä. Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian toimivaltaisten tulliviranomaisten on hyväksyttävä näiden todistusten jälkitarkastuspyynnöt kolmen vuoden ajan kyseisen alkuperäselvityksen antamisesta tai laatimisesta ja ne voivat tehdä jälkitarkastuspyyntöjä kolmen vuoden ajan vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevan ilmoituksen liitteenä olevan alkuperäselvityksen hyväksymisen jälkeen.

11. A.TR.-tavaratodistus, joka on annettu päätöksessä N:o 1/95 esitettyjen, teollisuustuotteiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten mukaisesti, on hyväksyttävä Kroatiassa sellaisten vapaaseen liikkeeseen luovutettavien tavaroiden osalta, jotka liittymispäivänä ovat joko vientimuodollisuuksien jälkeen kuljetettavina unionissa tai Turkissa tai väliaikaisesti varastoituina tai neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 4 artiklan 16 kohdan b–h alakohdassa tarkoitetussa tullimenettelyssä Turkissa tai Kroatiassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisestä kauppapolitiikasta johtuvien toimenpiteiden soveltamista, edellyttäen, että:

a) kyseisten tavaroiden osalta ei esitetä 9 kohdassa tarkoitettua alkuperäselvitystä;

b) tavarat ovat teollisuustuotteiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten täytäntöönpanoa koskevien edellytysten mukaisia;

c) kuljetusasiakirjat on annettu viimeistään liittymispäivää edeltävänä päivänä; ja

d) A.TR.-tavaratodistus toimitetaan tulliviranomaisille neljän kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

12. Edellä olevassa 11 kohdassa tarkoitettujen A.TR.-tavaratodistusten tarkastamiseksi sovelletaan EY—Turkki-assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/95 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 26 päivänä heinäkuuta 2006 tehdyssä EY–Turkki-tulliyhteistyökomitean päätöksessä N:o 1/2006[1] esitettyjä A.TR.-tavaratodistusten antamista ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevia määräyksiä.

TULLIMENETTELYT

13. Väliaikainen varastointi ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 4 artiklan 16 kohdan b–h alakohdassa tarkoitetut tullimenettelyt, jotka on aloitettu ennen liittymistä, on lopetettava tai päätettävä unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti.

Jos lopettamisesta tai päättämisestä syntyy tullivelka, maksettava tuontitullin määrä on tullivelan syntyhetkellä voimassa oleva määrä yhteisen tullitariffin mukaisesti ja maksettu määrä on katsottava unionin omiksi varoiksi.

[1] EUVL L 265, 26.9.2006, s. 18.

14. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 84–90 artiklassa ja 98–113 artiklassa sekä komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 496–535 artiklassa säädettyjä tullivarastointimenettelyjä sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin:

– jos tullivelan määrä määräytyy tuontitavaroiden luonteen perusteella ja jos tavaroiden menettelyyn asettamista koskeva ilmoitus on otettu vastaan ennen liittymispäivää, tuontitavaroiden tariffiin luokittelu, määrä, tullausarvo ja alkuperä niiden menettelyyn asettamisen hetkellä määräytyvät sen lainsäädännön mukaisesti, jota Kroatiassa sovellettiin päivänä, jona tulliviranomaiset ovat hyväksyneet kyseisen ilmoituksen.

15. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 84–90 artiklassa ja 114–129 artiklassa sekä komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 496–523 ja 536–550 artiklassa säädettyjä sisäistä jalostusta koskevia menettelyjä sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin:

– jos tullivelan määrä määräytyy tuontitavaroiden luonteen perusteella ja jos tavaroiden menettelyyn asettamista koskeva ilmoitus on otettu vastaan ennen liittymispäivää, tuontitavaroiden tariffiin luokittelu, määrä, tullausarvo ja alkuperä niiden menettelyyn asettamisen hetkellä määräytyvät sen lainsäädännön mukaisesti, jota Kroatiassa sovellettiin päivänä, jona tulliviranomaiset ovat hyväksyneet kyseisen ilmoituksen;

– jos menettelyn päättämisestä syntyy tullivelka, nykyisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden lupien haltijoiden ja Kroatiaan sijoittautuneiden lupien haltijoiden välisen tasapuolisuuden takaamiseksi on liittymispäivästä alkaen maksettava tuontitullin hyvityskorkoa unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti;

– jos sisäistä jalostusta koskeva ilmoitus on otettu vastaan tullinpalautusjärjestelmää soveltaen, Kroatia suorittaa tullinpalautuksen unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti ja omalla kustannuksellaan, jos tullivelka, jonka palautusta pyydetään, on syntynyt ennen liittymispäivää.

16. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 84–90 artiklassa ja 137–144 artiklassa sekä komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 496–523 ja 553–584 artiklassa säädettyjä väliaikaisen maahantuonnin menettelyjä sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin:

– jos tullivelan määrä määräytyy tuontitavaroiden luonteen perusteella ja jos tavaroiden menettelyyn asettamista koskeva ilmoitus on otettu vastaan ennen liittymispäivää, tuontitavaroiden tariffiin luokittelu, määrä, tullausarvo ja alkuperä niiden menettelyyn asettamisen hetkellä määräytyvät sen lainsäädännön mukaisesti, jota Kroatiassa sovellettiin päivänä, jona tulliviranomaiset ovat hyväksyneet kyseisen ilmoituksen;

– jos menettelyn päättämisestä syntyy tullivelka, nykyisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden lupien haltijoiden ja Kroatiaan sijoittautuneiden lupien haltijoiden välisen tasapuolisuuden takaamiseksi on liittymispäivästä alkaen maksettava tuontitullin hyvityskorkoa unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti.

17. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 84–90 artiklassa ja 145–160 artiklassa sekä komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 496–523 ja 585–592 artiklassa säädettyjä ulkoista jalostusta koskevia menettelyjä sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin:

– komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 591 artiklan toista kohtaa sovelletaan soveltuvin osin väliaikaisesti vietyihin tavaroihin, jotka on viety väliaikaisesti Kroatiasta ennen liittymispäivää.

MUUT MÄÄRÄYKSET

18. Kroatian ennen liittymispäivää myöntämät, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 4 artiklan 16 kohdan d, e ja g alakohdassa tarkoitettujen tullimenettelyjen tai 5 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetun valtuutetun taloudellisen toimijan aseman käyttämiseen tarkoitetut luvat ovat voimassa niiden voimassaoloajan päättymiseen asti tai vuoden ajan liittymispäivästä sen mukaan, kumpi on aikaisempi.

19. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 201–232 artiklassa sekä komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 859–876 a artiklassa säädettyjä tullivelan syntymistä, tullien määrän kirjaamista tileihin ja tullien kantamista jälkitullauksina koskevia menettelyjä sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin:

– jälkitullaus suoritetaan unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti. Jos tullivelka kuitenkin syntyi ennen liittymispäivää, Kroatia suorittaa jälkitullauksen omaksi edukseen Kroatiassa ennen liittymistä voimassa olevien edellytysten mukaisesti.

20. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 235–242 artiklassa sekä komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 877–912 artiklassa säädettyjä tullien palauttamista ja peruuttamista koskevia menettelyjä sovelletaan Kroatiaan seuraavin erityismääräyksin:

– tullien palauttaminen ja peruuttaminen suoritetaan unionin lainsäädännön edellytysten mukaisesti. Jos kuitenkin tullit, joiden palauttamista tai peruuttamista pyydetään, liittyvät tullivelkaan, joka syntyi ennen liittymispäivää, Kroatia palauttaa ja peruuttaa tullit omalla kustannuksellaan Kroatiassa ennen liittymistä voimassa olevien edellytysten mukaisesti.

LIITTEEN IV lisäys

Luettelo 2 jaksossa (Kilpailupolitiikka) esitetyn voimassa olevan tukijärjestelmän 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista voimassa olevista tukitoimenpiteistä

Huomautus: Tässä lisäyksessä lueteltuja tukitoimenpiteitä pidetään voimassa olevana tukena liitteessä IV olevassa 2 jaksossa esitetyn voimassa olevan tukijärjestelmän mukaisesti ainoastaan, jos kyseiset tukitoimenpiteet sisältyvät sen 1 kohdan soveltamisalaan.

Rekisteröintinumero			Nimi (alkukielinen)	Kroatian kilpailuviraston hyväksynnän päivämäärä	Kesto
Jäsen-valtio	N:o	Vuosi			
HR	1	2011	Zakon o slobodnim zonama (NN 44/96, 92/05 i 85/08)	17/06/2008	31/12/2016
HR	3	2011	Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (NN 137/10)	21/10/2010	Rajoittamaton
HR	4	2011	Odluka o otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. u razdoblju od 2009. do 2013. godine, od 20. veljače 2009. i 24. travnja 2009	25/05/2009	31/12/2013
HR	5	2011	Program financiranja nakladništva od 2011. do 2013	10/02/2011	31/12/2013
HR	6	2011	Naknadno odobrenje državnih potpora poduzetniku Rockwool Adriatic d.o.o.	30/12/2010	31/12/2015
HR	9	2011	Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07)	01/02/2007	31/12/2014
HR	10	2011	Odluka o obvezi otvorenosti Zračne luke Rijeka d.o.o. za javni zračni promet u razdoblju od 2010. do 2014., od 25. siječnja 2010. i 3. studenoga 2010.	10/03/2011	31/12/2014

LIITE V

Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 18 artiklassa: siirtymätoimenpiteet

1. TAVAROIDEN VAPAA LIIKKUVUUS

32001 L 0083: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67).

Poiketen direktiivissä 2001/83/EY säädetyistä laatua, turvallisuutta ja tehoa koskevista vaatimuksista, niiden lääkkeiden myyntiluvat, joihin ei sovelleta ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 726/2004[1] 3 artiklan 1 kohtaa ja jotka ovat Kroatian lainsäädännön mukaisesti ennen liittymispäivää esitetyssä luettelossa (tämän liitteen lisäyksessä Kroatian esittämänä), ovat voimassa siihen saakka kun ne uusitaan unionin säännöstön mukaisesti tai neljä vuotta liittymispäivästä, riippuen siitä kumpi ajankohta on aikaisempi.

Tämän poikkeuksen piiriin kuuluviin myyntilupiin ei sovelleta vastavuoroista tunnustamista jäsenvaltioissa ennen kuin kyseessä oleville lääkkeille on annettu lupa direktiivin 2001/83/EY mukaisesti.

---

[1] EUVL L 136, 30.4.2004, s. 1.

Kansallisten myyntilupien, jotka on myönnetty kansallisen lainsäädännön mukaisesti ennen liittymistä ja jotka eivät kuulu tämän poikkeuksen piiriin, ja kaikkien uusien myyntilupien on oltava direktiivin 2001/83/EY mukaisia liittymispäivästä alkaen.

2. HENKILÖIDEN VAPAA LIIKKUVUUS

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus

31996 L 0071: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1996, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon (EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1);

32004 L 0038: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77);

32011 R 0492: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 492/2011, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella (EUVL L 141, 27.5.2011, s. 1).

1. SEUT 45 artiklaa ja 56 artiklan ensimmäistä kohtaa sovelletaan täysimääräisesti direktiivin 96/71/EY 1 artiklassa määriteltyyn työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen ja työntekijöiden tilapäistä liikkuvuutta sisältävien palvelujen tarjoamisen vapauteen toisaalta Kroatian ja toisaalta jokaisen nykyisen jäsenvaltion välillä ainoastaan, jollei 2–13 kohdassa esitetyistä siirtymämääräyksistä muuta johdu.

2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklassa säädetään, ja liittymispäivää seuraavan kahden vuoden jakson päättymiseen saakka nykyiset jäsenvaltiot soveltavat kansallisia tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä, joilla säädellään Kroatian kansalaisten pääsyä niiden työmarkkinoille. Nykyiset jäsenvaltiot voivat jatkaa tällaisten toimenpiteiden soveltamista liittymispäivää seuraavan viiden vuoden jakson päättymiseen saakka.

   Kroatian kansalaisilla, jotka liittymispäivänä työskentelevät laillisesti jossain nykyisessä jäsenvaltiossa ja jotka ovat saaneet tulla kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille 12 kuukauden mittaiseksi tai sitä pidemmäksi yhtämittaiseksi ajanjaksoksi, on oikeus pääsyyn kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille, mutta ei kansallisia toimenpiteitä soveltavien muiden jäsenvaltioiden työmarkkinoille.

   Kroatian kansalaisilla, jotka saavat tulla jonkin nykyisen jäsenvaltion työmarkkinoille liittymisen jälkeen vähintään 12 kuukauden yhtämittaiseksi ajanjaksoksi, on myös samat oikeudet.

   Toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen Kroatian kansalaisten noissa alakohdissa tarkoitetut oikeudet lakkaavat, jos he omasta tahdostaan lähtevät kyseisen nykyisen jäsenvaltion työmarkkinoilta.

Toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja oikeuksia ei ole niillä Kroatian kansalaisilla, jotka työskentelevät laillisesti jossain nykyisessä jäsenvaltiossa liittymispäivänä tai ajanjaksona, jolloin kansallisia toimenpiteitä sovelletaan, ja jotka ovat saaneet tulla kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille alle 12 kuukauden pituiseksi ajanjaksoksi.

3. Ennen liittymispäivää seuraavan kahden vuoden ajanjakson päättymistä neuvosto tarkastelee uudelleen 2 kohdassa esitettyjen siirtymämääräysten toimivuutta komission kertomuksen perusteella.

Tarkastelun päättyessä ja viimeistään liittymispäivää seuraavan kahden vuoden ajanjakson lopussa nykyiset jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle, aikovatko ne jatkaa kansallisten toimenpiteiden tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvien toimenpiteiden soveltamista vai aikovatko ne soveltaa sen jälkeen asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklaa. Jos ilmoitusta ei tehdä, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklaa.

4. Kroatian pyynnöstä voidaan tehdä vielä yksi uudelleentarkastelu. Siinä sovelletaan edellä 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä, ja se saatetaan päätökseen kuuden kuukauden kuluessa Kroatian pyynnön vastaanottamisesta.

5. Jäsenvaltio, joka jatkaa kansallisten toimenpiteiden tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvien toimenpiteiden soveltamista edellä 2 kohdassa tarkoitetun viiden vuoden määräajan loputtua, saa jatkaa näiden toimenpiteiden soveltamista liittymispäivää seuraavan seitsemän vuoden ajanjakson päättymiseen saakka siinä tapauksessa, että sen työmarkkinoille aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavia häiriöitä, ilmoitettuaan siitä komissiolle. Jos ilmoitusta ei tehdä, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklaa.

6. Liittymispäivää seuraavien seitsemän vuoden ajanjakson aikana ne jäsenvaltiot, joissa sovelletaan Kroatian kansalaisten osalta 3, 4 tai 5 kohdan nojalla asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklaa ja jotka myöntävät työlupia Kroatian kansalaisille valvontaa varten kyseisenä ajanjaksona, antavat nämä luvat ilman eri toimenpiteitä.

7. Ne jäsenvaltiot, joissa sovelletaan Kroatian kansalaisten osalta 3, 4 tai 5 kohdan nojalla asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklaa, voivat käyttää tämän kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa määrättyjä menettelyjä liittymispäivää seuraavan seitsemän vuoden ajanjakson päättymiseen saakka.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun jäsenvaltion, jossa on tai on ennakoitavissa sellainen työmarkkinoiden häiriötilanne, että jollakin alueella tai jossakin ammatissa syntyy elintasoa tai työllisyyttä uhkaava vakava häiriö, on ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille sekä toimitettava niille kaikki tarvittavat tiedot. Kyseisten tietojen pohjalta jäsenvaltio voi pyytää komissiota keskeyttämään kokonaan tai osittain asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklan soveltamisen palauttaakseen normaalin tilanteen kyseisen alueen tai ammatin osalta. Komissio päättää keskeyttämisestä sekä sen kestosta ja laajuudesta viimeistään kahden viikon kuluessa pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoittaa päätöksestä neuvostolle. Jokainen jäsenvaltio voi kahden viikon kuluessa komission päätöksen antamisesta pyytää neuvostoa peruuttamaan päätöksen tai muuttamaan sitä. Neuvosto tekee pyyntöä koskevan päätöksen määräenemmistöllä kahden viikon kuluessa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu jäsenvaltio voi kiireellisissä ja poikkeuksellisissa tapauksissa keskeyttää asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklan soveltamisen ja toimittaa asiasta jälkikäteen perustellun ilmoituksen komissiolle.

8. Niin kauan kuin asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklan soveltaminen on keskeytetty sen nojalla, mitä edellä 2–5 ja 7 kohdassa määrätään, direktiivin 2004/38/EY 23 artiklaa on sovellettava Kroatiassa nykyisten jäsenvaltioiden kansalaisten osalta ja nykyisissä jäsenvaltioissa Kroatian kansalaisten osalta seuraavin edellytyksin, kun on kyse työntekijöiden perheenjäsenten oikeudesta toimia työntekijänä:

– työntekijän puolisolla ja heidän alle 21-vuotiailla tai huollettavilla jälkeläisillään, jotka asuvat laillisesti työntekijän kanssa jäsenvaltion alueella liittymispäivänä, on liittymisestä alkaen välitön pääsy kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille. Tämä ei koske sellaisen työntekijän perheenjäseniä, jotka saavat laillisesti työskennellä kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoilla alle 12 kuukauden ajan;

– työntekijän puolisolla ja heidän alle 21-vuotiailla tai huollettavilla jälkeläisillään, jotka asuvat laillisesti työntekijän kanssa jäsenvaltion alueella myöhemmästä ajankohdasta kuin liittymispäivästä alkaen, mutta ajankohtana, jona sovelletaan edellä esitettyjä siirtymämääräyksiä, on pääsy kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille, kun he ovat asuneet kyseisessä jäsenvaltiossa vähintään 18 kuukautta tai liittymispäivää seuraavasta kolmannesta vuodesta alkaen riippuen siitä, kumpi päivämäärä on aikaisempi.

Nämä määräykset eivät rajoita edullisempien kansallisten tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvien toimenpiteiden soveltamista.

9. Sikäli kuin jäsenvaltioiden työntekijöiden ja heidän perheidensä liikkumista ja oleskelua yhteisön alueella koskevien rajoitusten poistamisesta 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston direktiivin 68/360/ETY[1] säännökset korvaavia direktiivin 2004/38/EY säännöksiä ei voida pitää erillään asetuksen (EU) N:o 492/2011 säännöksistä, joiden soveltamista lykätään 2–5 sekä 7 ja 8 kohdan mukaisesti, Kroatia ja nykyiset jäsenvaltiot saavat poiketa kyseisistä säännöksistä siltä osin kuin on tarpeen 2–5 sekä 7 ja 8 kohdan soveltamiseksi.

10. Kun nykyiset jäsenvaltiot soveltavat kansallisia tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä edellä vahvistettujen siirtymämääräysten nojalla, Kroatia saa pitää voimassa vastaavat toimenpiteet kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden kansalaisten osalta.

11. Jokainen nykyinen jäsenvaltio, joka soveltaa kansallisia toimenpiteitä 2– 5 ja 7–9 kohdan mukaisesti, voi sallia kansallisen lainsäädännön mukaisesti suuremman liikkumisvapauden kuin liittymispäivänä tai jopa avoimen pääsyn työmarkkinoille. Kolmannesta liittymispäivää seuraavasta vuodesta alkaen jokainen nykyinen jäsenvaltio, joka soveltaa kansallisia toimenpiteitä, voi milloin tahansa päättää soveltaa asetuksen (EU) N:o 492/2011 1–6 artiklaa näiden sijasta. Komissiolle on ilmoitettava tällaisesta päätöksestä.

---

[1] EYVL L 257, 19.10.1968, s. 13. Direktiiviä on viimeksi muutettu vuoden 2003 liittymisasiakirjalla (EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33) ja se on kumottu 30.4.2006 alkaen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/38/EY (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

12. Itävalta ja Saksa saavat, jos ja niin kauan kuin ne edellä esitettyjen siirtymämääräysten nojalla soveltavat kansallisia toimenpiteitä tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä kroatialaisten työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen, ilmoitettuaan asiasta ensin komissiolle, poiketa SEUT 56 artiklan ensimmäisestä kohdasta rajoittaakseen Kroatiaan sijoittautuneiden yritysten palvelujen tarjoamisen yhteydessä työntekijöiden tilapäistä liikkumista tapauksissa, joissa työntekijöiden oikeutta tehdä työtä Itävallassa ja Saksassa säädellään kansallisin toimenpitein sellaisten työmarkkinoidensa tietyillä aroilla palvelualoilla ilmenevien vakavien häiriöiden tai niiden uhan yhteydessä, joita voi joillakin alueilla aiheutua palvelujen tarjoamisesta valtioiden välillä direktiivin 96/71/EY 1 artiklassa määritellyn mukaisesti.

Luettelo palvelualoista, jotka voivat kuulua tämän poikkeuksen piiriin, on seuraava:

– Saksassa:

Ala	NACE*-koodi, jollei toisin mainita
Rakentaminen ja siihen liittyvä toiminta	45.1–4; Direktiivin 96/71/EY liitteessä luetellut toimet
Teollisuussiivous	74.70 Teollisuussiivous
Muut palvelut	74.87 Ainoastaan sisustuspalvelut

(*) NACE: katso 31990 R 3037: Neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90, annettu 9 päivänä lokakuuta 1990, Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta (EYVL L 293, 24.10.1990, s. 1);

– Itävallassa:

Ala	NACE*-koodi, jollei toisin mainita
Puutarhapalvelut	01.41
Kiven leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely	26.7
Metallirakenteiden ja niiden osien valmistus	28.11
Rakentaminen ja siihen liittyvä toiminta	45.1–4; Direktiivin 96/71/EY liitteessä luetellut toimet
Turvallisuuspalvelut	74.60
Teollisuussiivous	74.70
Kotisairaanhoito	85.14
Sosiaalityö ja -palvelut ilman majoitusta	85.32

(*) NACE: katso 31990 R 3037: Neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90, annettu 9 päivänä lokakuuta 1990, Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta (EYVL L 293, 24.10.1990, s. 1).

Siltä osin kuin Saksa tai Itävalta poikkeavat SEUT 56 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisesta tämän kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisesti, Kroatia saa toteuttaa vastaavia toimenpiteitä ilmoitettuaan siitä komissiolle.

Tämän kohdan soveltaminen ei saa johtaa siihen, että Saksan tai Itävallan ja Kroatian välisen palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvaa työntekijöiden tilapäistä liikkumista koskevista edellytyksistä tulee tiukempia kuin liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä voimassa olevat edellytykset.

13. Sen soveltaminen, mitä 2–5 sekä 7–11 kohdassa määrätään, ei saa johtaa siihen, että Kroatian kansalaisten pääsyä nykyisten jäsenvaltioiden työmarkkinoille koskevista edellytyksistä tulee tiukempia kuin liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä voimassa olevat edellytykset.

Sen estämättä, mitä 1–12 kohdassa määrätään, nykyiset jäsenvaltiot asettavat työmarkkinoilleen pääsyn osalta minä hyvänsä sellaisena aikana, jona ne soveltavat kansallisia tai kahdenvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä, sellaiset työntekijät, jotka ovat jäsenvaltioiden kansalaisia, etusijalle sellaisiin työntekijöihin nähden, jotka ovat kolmannen maan kansalaisia.

Toisessa jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä kroatialaisia siirtotyöläisiä ja heidän perheitään tai Kroatiassa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä toisesta jäsenvaltiosta tulleita siirtotyöläisiä ja heidän perheitään ei saa kohdella tiukemmin kuin kyseisessä jäsenvaltiossa tai Kroatiassa oleskelevia ja työskenteleviä kolmansien maiden kansalaisia. Sen lisäksi ei Kroatiassa oleskelevia ja työskenteleviä kolmansista maista tulleita siirtotyöläisiä saa unionin suosituimmuuskohtelun periaatetta sovellettaessa suosia Kroatian kansalaisiin verrattuna.

3. PÄÄOMIEN VAPAA LIIKKUVUUS

Euroopan unionista tehty sopimus ja Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus.

Niiden velvoitteiden estämättä, joista määrätään sopimuksissa, joihin Euroopan unioni perustuu, Kroatia saa pitää voimassa seitsemän vuoden ajan liittymispäivästä liittymissopimuksen allekirjoittamispäivänä voimassa olevassa maatalousmaata koskevassa laissaan (virallinen lehti 152/08) olevat rajoitukset, jotka koskevat jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisten, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) osapuolina olevien valtioiden kansalaisten ja jonkin toisen jäsenvaltion tai ETA-sopimuksen osapuolena olevan valtion lainsäädännön mukaisesti perustettujen oikeushenkilöiden maatalousmaan hankintaa. Jäsenvaltion kansalaisen tai jonkin toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetun oikeushenkilön kohtelu maatalousmaan hankinnan osalta ei kuitenkaan saa missään tilanteessa olla epäedullisempi kuin tällaisen kansalaisen tai henkilön kohtelu liittymissopimuksen allekirjoituspäivänä eikä heitä saa kohdella tiukemmin kuin kolmannen maan kansalaista tai oikeushenkilöä.

Itsenäisiin viljelijöihin, jotka ovat jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisia ja jotka haluavat sijoittautua Kroatiaan ja asua siellä, ei sovelleta ensimmäisen kohdan määräyksiä eikä muita sääntöjä ja menettelyjä kuin niitä, joita sovelletaan Kroatian kansalaisiin.

Liittymispäivää seuraavan kolmannen vuoden loppuun mennessä tehdään tätä siirtymätoimenpidettä koskeva yleinen uudelleentarkastelu. Komissio esittää tätä varten kertomuksen neuvostolle. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta päättää lyhentää ensimmäisessä kohdassa mainittua siirtymäkautta tai lopettaa sen.

Jos on riittävää näyttöä siitä, että siirtymäkauden päättyessä Kroatian maatalousmaan markkinoilla tulee olemaan vakavia häiriöitä tai vakavien häiriöiden uhka, komissio päättää Kroatian pyynnöstä, siirtymäkauden jatkamisesta kolmella vuodella. Tämä jatkaminen voidaan rajoittaa koskemaan valikoituja maantieteellisiä alueita, joihin vaikutukset erityisesti kohdistuvat.

4. MAATALOUS

I KROATIAA KOSKEVAT SIIRTYMÄTOIMENPITEET

1. 32001 L 0113: Neuvoston direktiivi 2001/113/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 2001, elintarvikkeina käytettävistä hedelmähilloista, hyytelöistä ja marmeladeista sekä makeutetusta kastanjasoseesta (EYVL L 10, 12.1.2002, s. 67).

   Poiketen 8 artiklassa säädetystä velvollisuudesta on sellaisten tuotteiden kaupan pitäminen, joista käytetään tuotenimitystä 'domaÿa marmelada' ja 'ekstra domaÿa marmelada', sallittu Kroatian markkinoilla liittymispäivänä jäljellä olevan varaston loppuun käyttämiseksi.

2. 32006 R 0510: Neuvoston asetus (EY) N:o 510/2006, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2006, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta (EUVL L 93, 31.3.2006, s. 12 ja EUVL L 335 M, 13.12.2008, s. 213).

a) Korvataan 5 artiklan 8 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

"Bulgarian, Romanian ja Kroatian on saatettava voimaan kyseiset lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset viimeistään vuoden kuluttua liittymispäivistään."

b) Korvataan 5 artiklan 11 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"11. Bulgarian, Romanian ja Kroatian osalta niiden liittymispäivänä voimassa olevien maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten kansallista suojaa voidaan jatkaa kahdentoista kuukauden ajan niiden liittymispäivistä."

3. 32007 R 1234: Neuvoston asetus (EY) N:o 1234/2007, annettu 22 päivänä lokakuuta 2007, maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1).

a) Lisätään 118 m artiklaan kohta seuraavasti:

"5. Poiketen siitä, mitä 1–4 kohdassa säädetään, Kroatia saa saattaa markkinoille Kroatiassa tai viedä kolmansiin maihin "Mlado vino portugizac" -nimityksellä varustettuja viinejä kunnes liittymispäivänä jäljellä olevat varastot on käytetty loppuun. Kroatian on perustettava tietokonepohjainen tietokanta, jossa on tiedot liittymispäivänä olemassa olevista varastoista, ja varmistettava, että nämä varastot tarkastetaan ja ilmoitetaan komissiolle."

b) Lisätään 118 *s* artiklaan kohta seuraavasti:

"5. Kroatian osalta 14 päivänä huhtikuuta 2011 virallisen lehden numerossa EUVL C 116 julkaistut viinien nimitykset ovat suojattuja tämän asetuksen mukaisesti edellyttäen, että vastaväitteiden esittämistä koskevan menettelyn tulos on myönteinen. Komissio kirjaa ne 118 n artiklassa säädettyyn rekisteriin.

Sovelletaan tämän artiklan 2–4 kohtaa seuraavin edellytyksin: Edellä 3 kohdassa tarkoitettu määräaika on yksi vuosi Kroatian liittymispäivästä. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu määräaika on neljä vuotta Kroatian liittymispäivästä."

4. 32009 R 0073: Neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009, annettu 19 päivänä tammikuuta 2009, yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta (EUVL L 30, 31.1.2009, s. 16).

   a) Poiketen asetuksen (EY) N:o 73/2009 4 artiklan 1 kohdassa säädetystä velvoitteesta noudattaa kyseisen asetuksen liitteessä II lueteltuja lakisääteisiä hoitovaatimuksia, suoria tukia saavat Kroatian viljelijät sisällyttävät täydentävien ehtojen soveltamisalaan liitteessä II olevissa A, B ja C kohdassa esitetyt lakisääteiset hoitovaatimukset seuraavan aikataulun mukaisesti: 1 päivästä tammikuuta 2014 A kohdan osalta, 1 päivästä tammikuuta 2016 B kohdan osalta ja 1 päivästä tammikuuta 2018 C kohdan osalta.

b) Lisätään asetuksen (EY) N:o 73/2009 V osaston 1 luvun jälkeen luvun otsikko ja artikla seuraavasti:

"1 a LUKU
Tilatukijärjestelmä

"121 a artikla
Tilatukijärjestelmän soveltaminen Kroatiassa

Kroatiassa 4, 5, 23, 24 ja 25 artiklan soveltaminen on valinnaista 31 päivään joulukuuta 2013 saakka siltä osin kuin nuo säännökset liittyvät lakisääteisiin hoitovaatimuksiin. Tilatukijärjestelmässä Kroatiassa tukia saavan viljelijän on 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen täytettävä liitteessä II tarkoitetut lakisääteiset hoitovaatimukset seuraavan aikataulun mukaisesti:

a) liitteessä II olevassa A kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014;

b) liitteessä II olevassa B kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016;

c) liitteessä II olevassa C kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2018."

II PUHDISTUSTA VARTEN TUOTAVAN RAA'AN RUOKOSOKERIN SIIRTYMÄKAUDEN TARIFFIKIINTIÖ

Kroatialle varataan puhdistusta varten tuotavan raa'an ruokosokerin osalta vuotuinen 40 000 tonnin autonominen kaikkia koskeva tuontikiintiö enintään kolmen markkinointivuoden pituiseksi kaudeksi sen liittymisestä alkaen; tuontitulli on 98,00 euroa tonnia kohti. Jos neuvottelut, joita käydään Maailman kauppajärjestön muiden jäsenten kanssa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen XXIV artiklan 6 kohdan mukaisesti hyvitysjärjestelyistä Kroatian liittymisen johdosta, johtavat sokerin hyvityskiintiöiden avaamiseen ennen siirtymäkauden päättymistä, Kroatialle myönnetty 40 000 tonnin kiintiö päättyy kokonaisuudessaan tai osittain, kun sokerin hyvityskiintiöt avataan. Komissio hyväksyy tarvittavat täytäntöönpanotoimenpiteet sen menettelyn mukaisesti, jota tarkoitetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 195 artiklan 2 kohdassa yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa.

III SUORIEN TUKIEN MAKSUUN LIITTYVÄT VÄLIAIKAISET TOIMET KROATIAN OSALTA

Viljelijöille vuonna 2013 myönnettävien suorien tukien takaisin maksamisen ehtona on se, että Kroatia soveltaa ennen liittymistä tällaisia suoria tukia koskevia niitä sääntöjä vastaavia sääntöjä, joista on säädetty neuvoston asetuksessa (EY) 73/2009 sekä yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 III osastossa säädetyn tilatukijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 29 päivänä lokakuuta 2009 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1120/2009[1], neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sen IV ja V osastossa säädettyjen viljelijätukijärjestelmien osalta 29 päivänä lokakuuta 2009 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1121/2009[2] sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta 30 päivänä marraskuuta 2009 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1122/2009[3].

---

1 EUVL L 316, 2.12.2009, s. 1.
2 EUVL L 316, 2.12.2009, s. 27.
3 EUVL L 316, 2.12.2009, s. 65.

5. ELINTARVIKETURVALLISUUS, ELÄINLÄÄKINTÄ- JA KASVINSUOJELUPOLITIIKKA

I MUNIVAT KANAT

31999 L 0074: Neuvoston direktiivi 1999/74/EY, annettu 19 päivänä heinäkuuta 1999, munivien kanojen suojelun vähimmäisvaatimuksista (EYVL L 203, 3.8.1999, s. 53).

Poiketen siitä, mitä neuvoston direktiivin 1999/74/EY 6 artiklassa säädetään, liittymispäivänä munivia kanoja saadaan Kroatian osalta pitää häkeissä, jotka eivät ole kyseisessä artiklassa säädettyjen rakenteellisten vaatimusten mukaisia. Kroatian on varmistettava, että tällaisten häkkien käyttö lopetetaan viimeistään 12 kuukauden kuluttua liittymisestä.

Tällaisista varustelemattomista häkeistä peräisin olevat kananmunat saadaan saattaa ainoastaan Kroatian kansallisille markkinoille. Tällaisten munien ja niiden pakkausten on oltava selvästi tunnistettavissa erityisestä merkinnästä, mikä mahdollistaa tarvittavan valvonnan. Tällaisen erityismerkinnän täsmällinen kuvaus on toimitettava komissiolle viimeistään yhtä vuotta ennen liittymispäivää.

II LAITOKSET (LIHA-, MAITO- JA KALASTUSALAT JA ELÄIMISTÄ SAATAVIA SIVUTUOTTEITA KOSKEVA ALA)

32004 R 0852: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, elintarvikehygieniasta (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1);

32004 R 0853: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

32009 R 1069: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) (EUVL L 300, 14.11.2009, s. 1).

1. Rakenteellisia vaatimuksia, joista säädetään seuraavissa:

   a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004:

      – liitteessä II oleva II luku;

   b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004:

      – liitteessä III olevan I jakson II ja III luku,

      – liitteessä III olevan II jakson II ja III luku,

      – liitteessä III olevan V jakson I luku;

   c) Komission asetus (EU) N:o 142/2011, annettu 25 päivänä helmikuuta 2011, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärintarkastuksista rajatarkastusasemilla[1]:

      – liitteessä IV oleva I luku,

[1] EUVL L 54, 26.2.2011, s. 1.

– liitteessä IX olevat I, II ja III luku,

– liitteessä X olevat I ja II luku, ja

– liite XIII;

sovelletaan tiettyihin liha-, maito- ja kalastusalojen ja eläimistä saatavia sivutuotteita koskevan alan laitoksiin Kroatiassa vasta 31 päivän joulukuuta 2015 jälkeen, jollei jäljempänä mainituista vaatimuksista muuta johdu.

2. Niin kauan kuin 1 kohdassa tarkoitettuihin laitoksiin sovelletaan tuota kohtaa, näistä laitoksista peräisin olevia tuotteita saa saattaa ainoastaan Kroatian kotimarkkinoille tai kolmansien maiden markkinoille asiaankuuluvan unionin lainsäädännön mukaisesti tai käyttää jatkojalostukseen 1 kohdan soveltamisalaan myös kuuluvissa Kroatian laitoksissa kaupan pitämisen ajankohdasta riippumatta.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista laitoksista peräisin olevat elintarvikkeet on merkittävä terveys- tai tunnistusmerkillä, joka eroaa asetuksen (EY) N:o 853/2004 5 artiklassa säädetystä merkistä. Tällaisen erilaisen terveys- tai tunnistusmerkin täsmällinen kuvaus on toimitettava komissiolle viimeistään yksi vuosi ennen liittymispäivää.

4. Edellä olevia 2 ja 3 kohtaa sovelletaan myös kaikkiin integroiduista lihanjalostus-, maitoalan tai kalastusalan laitoksista peräisin oleviin tuotteisiin, jos johonkin tällaisen laitoksen osaan sovelletaan 1 kohtaa.

5. Kroatian on jatkuvasti seurattava laitosten parantamista koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa ja annettava komissiolle tätä koskeva vuosittainen edistymistä koskeva suunnitelma. Kroatian on varmistettava, että laaditaan kutakin näistä laitoksista koskeva yksilöllinen parannussuunnitelma, jossa on määräajat rakenteellisten vaatimusten korjaamista varten, ja että se toimitetaan pyynnöstä komissiolle.

6. Komissio on hyvissä ajoin ennen liittymistä laadittava luettelo 1 kohdassa tarkoitetuista laitoksista. Tämä luettelo julkistetaan ja se sisältää kunkin laitoksen nimen ja osoitteen.

7. Kroatian on varmistettava, että laitosten, jotka eivät liittymisajankohtaan mennessä täysin noudata elintarvikkeiden turvallisuutta koskevaa unionin säännöstöä, paitsi jos ne kuuluvat tämän siirtymätoimenpiteen määräysten piiriin, lopettavat toimintansa.

8. Täytäntöönpanosäännöt siirtymäjärjestelyn moitteettoman toiminnan varmistamiseksi asetusten (EY) N:o 852/2004 ja N:o 853/2004 osalta voidaan vahvistaa asetuksen (EY) N:o 852/2004 12 artiklan toisen kohdan ja asetuksen (EY) N:o 853/2004 9 artiklan toisen kohdan mukaisesti.

9. Täytäntöönpanosäännöt siirtymäjärjestelyn moitteettoman toiminnan varmistamiseksi asetuksen (EY) N:o 1069/2009 osalta voidaan hyväksyä mainitun asetuksen 52 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

III SIEMENTEN PITÄMINEN KAUPAN

32002 L 0053: Neuvoston direktiivi 2002/53/EY, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, viljelykasvilajien yleisestä lajikeluettelosta (EYVL L 193, 20.7.2002, s. 1).

32002 L 0055: Neuvoston direktiivi 2002/55/EY, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, vihannesten siementen pitämisestä kaupan (EYVL L 193, 20.7.2002, s. 33).

Kroatia saa lykätä 31 päivään joulukuuta 2014 direktiivin 2002/53/EY 4 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 2002/55/EY 4 artiklan 1 kohdan soveltamisen sellaisten sen kansallisissa viljelykasvilajien ja vihanneslajien lajikeluetteloissa lueteltujen lajikkeiden siementen kaupan pitämiseen alueellaan, joita ei ole virallisesti hyväksytty mainittujen direktiivien mukaisesti. Siirtymäaikana tällaisia siemeniä ei saa pitää kaupan muiden jäsenvaltioiden alueella.

IV NEUM

31997 L 0078: Neuvoston direktiivi 97/78/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 1997, kolmansista maista yhteisöön tuotavien tuotteiden eläinlääkinnällisten tarkastusten järjestämistä koskevista periaatteista (EYVL L 24, 30.1.1998, s. 9).

Korvataan 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on tehtävä kolmansista maista jollekin liitteessä I mainitulle alueelle tulevien tuotteiden eläinlääkinnälliset tarkastukset tämän direktiivin sekä rehu- ja elintarvikelainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisesti*.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, niiden tuotteiden eriin, jotka tuodaan Kroatian alueelta ja kulkevat Bosnia ja Hertsegovinan alueen kautta Neumissa ('Neumin käytävä') ennen niiden tuomista uudelleen Kroatian alueelle Klekin tai Zaton Dolin saapumispaikkojen kautta, voidaan olla soveltamatta eläinlääkinnällisiä tarkastuksia, edellyttäen että noudatetaan seuraavia vaatimuksia:

a) Kroatialla on oltava liittymispäivänä tai sitä ennen Neumin käytävän pohjois- ja eteläosassa saapumispaikat, joissa on varustus, henkilöstö ja valmiudet varmistaa tämän kohdan vaatimusten noudattaminen;

b) Kroatian on varmistettava, että:

i) erien kuljetukseen käytetään ainoastaan umpinaisia ajoneuvoja;

ii) eriä kuljettavat ajoneuvot sinetöidään yksilöllisesti numeroiduilla sineteillä ennen niiden kulkemista Neumin käytävän kautta;

iii) laaditaan rekisteri, jossa esitetään, mitkä numeroidut sinetit on kiinnitetty mihinkin ajoneuvoihin, mikä mahdollistaa tarvittavat tarkastukset;

iv) päivämäärät ja ajat, joina eriä kuljettavat ajoneuvot poistuvat Kroatian alueelta ja tulevat sinne uudelleen, merkitään muistiin, jotta voidaan laskea kauttakulun kokonaisaika.

c) Kroatian on varmistettava, että erää ei saa tuoda uudelleen Kroatian alueelle, jos:

i) ajoneuvon sinetti on rikkoutunut tai vaihdettu Neumin käytävän kautta tapahtuneen kauttakulun aikana; ja/tai

ii) kauttakulun kokonaisaika ylittää huomattavasti kauttakulun hyväksyttävän kokonaisajan ottaen huomioon kauttakulun kokonaismatka, jollei toimivaltainen viranomainen ole suorittanut arviointia eläinten terveydelle ja kansanterveydelle aiheutuvista riskeistä ja toteuttanut tehokkaita, oikeasuhteisia ja kohdennettuja toimenpiteitä tämän arvioinnin pohjalta.

d) Kroatian on säännöllisesti ja tarvittaessa ilmoitettava komissiolle b alakohdan vaatimusten noudattamatta jättämiset ja c alakohdan nojalla toteuttamansa toimenpiteet.

e) Päätös 1 kohtaa koskevan poikkeuksen peruuttamisesta toistaiseksi tai lopullisesti tehdään tarvittaessa 29 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

f) Yksityiskohtaiset säännöt tämän kohdan soveltamisesta voidaan tarvittaessa antaa 29 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

* EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1.".

6. KALASTUS

32006 R 1967: Neuvoston asetus (EY) N:o 1967/2006, annettu 21 päivänä joulukuuta 2006, kalavarojen kestävää hyödyntämistä koskevista hoitotoimenpiteistä Välimerellä, asetuksen (ETY) N:o 2847/93 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1626/94 kumoamisesta (EUVL L 409, 30.12.2006, s. 11. Oikaistu toisinto: EUVL L 36, 8.2.2007, s. 6).

a) Poiketen siitä, mitä 13 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, alle 50 metrin syvyyksissä sallitaan ainoastaan Länsi-Istrian alueella rekisteröityjen ja siellä toimivien alusten tilapäisesti 30 päivään kesäkuuta 2014 saakka käyttää pohjatroolia vähintään 1,5 meripeninkulman etäisyydellä rannikosta.

Tätä poikkeusta sovelletaan Länsi-Istrian alueella, jonka sijainti määritellään maantieteellisten koordinaattien pisteestä φ=44.52135 ja λ=14.29244 jatkuen suoraan pohjoiseen ja suoraan länteen.

Kroatian sallitaan kokonaispituudeltaan alle 15 metrin alusten osalta yli 50 metrin syvyyksissä tilapäisesti 30 päivään kesäkuuta 2014 saakka käyttää pohjatrooleja vähintään yhden meripeninkulman etäisyydellä rannikosta kaikkien muiden liittymispäivänä sovellettujen alueellisten ja ajallisten rajoitusten säilyessä.

b) Poiketen siitä, mitä 17 artiklan 1 kohdassa säädetään, enintään 2000 aluksen rajalliselle määrälle kuuluvia aluksia, jotka kuuluvat ei-kaupallisen kalastuksen erityisluokkaan "pienimuotoinen kotitarvekalastus", annetaan lupa käyttää 31 päivään joulukuuta 2014 saakka enintään 200 metrin pituisia verkkoja edellyttäen, että kaikkia muita liittymispäivänä käytössä olevia rajoituksia sovelletaan edelleen. Kroatian on toimitettava komissiolle viimeistään liittymispäivänä luettelo aluksista, joita tämä siirtymäkausi koskee, ja niiden ominaisuudet ja kapasiteetti bruttovetoisuutena ja kilowatteina ilmaistuina.

7. LIIKENNEPOLITIIKKA

1. 31992 R 3577: Neuvoston asetus (ETY) N:o 3577/92, annettu 7 päivänä joulukuuta 1992, palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) (EYVL L 364, 12.12.1992, s. 7).

Lisätään 6 artiklaan kohdat seuraavasti:

"4. Poiketen siitä, mitä 4 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, julkisia palveluja koskevia sopimuksia, jotka on tehty ennen Kroatian liittymispäivää, voidaan soveltaa 31 päivään joulukuuta 2016.

5. Poiketen siitä, mitä 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, risteilyliikenne, jota harjoitetaan Kroatian satamien välillä alle 650 bruttotonnin aluksilla, varataan 31 päivään joulukuuta 2014 saakka aluksille, jotka on rekisteröity Kroatiassa ja jotka purjehtivat Kroatian lipun alla, ja joita liikennöivät laivanvarustamot, jotka on perustettu Kroatian lainsäädännön mukaisesti, joiden pääasiallinen toimipaikka on Kroatiassa ja joita tosiasiallisesti johdetaan Kroatiasta käsin.

6. Poiketen siitä, mitä 1 artiklan 1 kohdassa säädetään ja 31 päivään joulukuuta 2014 ulottuvan siirtymäkauden osalta komissio voi jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä päättää 30 arkipäivän kuluessa siitä, kun tätä asiaa koskeva pyyntö on saapunut, että aluksilla, joihin sovelletaan tämän artiklan 5 kohdassa esitettyä poikkeusta, ei saa harjoittaa risteilyliikennettä jonkin muun jäsenvaltion kuin Kroatian tiettyjen alueiden satamien välillä, jos osoitetaan, että tällaisen liikenteen harjoittaminen vakavasti haittaa tai uhkaa vakavasti haitata liikenteen sisämarkkinoita kyseessä olevilla alueilla. Jos komissio ei ole tehnyt asiasta päätöstä 30 arkipäivän kuluessa, asianomaisella jäsenvaltiolla on oikeus soveltaa suojatoimenpiteitä, kunnes komissio tekee päätöksensä. Kiireellisessä tapauksessa tämä jäsenvaltio voi yksipuolisesti toteuttaa aiheelliset väliaikaiset toimenpiteet, jotka saavat olla voimassa enintään kolme kuukautta. Tämän jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta välittömästi komissiolle. Komissio voi kumota toimenpiteet tai vahvistaa ne, kunnes se tekee lopullisen päätöksensä. Jäsenvaltioille tiedotetaan asiasta.".

2. 32009 R 1072: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1072/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä (uudelleenlaadittu toisinto) (EUVL L 300, 14.11.2009, s. 72).

   Poiketen siitä, mitä asetuksen (EY) N:o 1072/2009 8 artiklassa säädetään, sovelletaan seuraavaa:

   – Kroatiaan sijoittautuneet yritykset eivät kahden vuoden ajan Kroatian liittymispäivästä saa harjoittaa kabotaasia muissa jäsenvaltioissa;

   – muut jäsenvaltiot voivat kahden vuoden ajan Kroatian liittymispäivästä ilmoittaa komissiolle, aikovatko ne pidentää ensimmäisessä luetelmakohdassa mainittua siirtymäkautta enintään kahdella vuodella vai aikovatko ne soveltaa 8 artiklaa Kroatiaan sijoittautuneisiin yrityksiin. Jos tällaista ilmoitusta ei anneta, sovelletaan 8 artiklaa;

   – mikä tahansa nykyisistä jäsenvaltiosta voi milloin tahansa kahden vuoden aikana Kroatian liittymispäivän jälkeen ilmoittaa komissiolle aikomuksestaan soveltaa 8 artiklaa Kroatiaan sijoittautuneisiin yrityksiin;

– ainoastaan sellaisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet liikenteenharjoittajat, jotka soveltavat 8 artiklaa Kroatiaan sijoittautuneisiin yrityksiin, voivat harjoittaa kabotaasia Kroatiassa;

– neljän vuoden ajan Kroatian liittymispäivästä mikä tahansa 8 artiklaa soveltava jäsenvaltio voi pyytää komissiota keskeyttämään kokonaan tai osittain 8 artiklan soveltamisen Kroatiaan sijoittautuneisiin yrityksiin, jos kabotaasi on aiheuttanut vakavia häiriöitä sen kansallisille markkinoille tai niiden osille taikka pahentanut näitä häiriöitä, joita voivat olla esimerkiksi vakava ylitarjonta kysyntään nähden tai useiden maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien taloudelliseen vakauteen tai eloonjääntiin kohdistuvat uhat. Tällöin sovelletaan 10 artiklaa.

Ensimmäisen kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa tarkoitettua siirtymätoimenpidettä soveltavat jäsenvaltiot voivat asteittain vaihtaa kabotaasilupia Kroatian kanssa tehtyjen kahdenvälisten sopimusten perusteella.

Ensimmäisessä ja toisessa kohdassa tarkoitetut siirtymäjärjestelyt eivät saa johtaa siihen, että Kroatian liikenteenharjoittajien pääsy kabotaasiin jossakin jäsenvaltiossa olisi rajoitetumpi kuin liittymissopimuksen allekirjoitusajankohtana.

8. VEROTUS

1. 31992 L 0079: Neuvoston direktiivi 92/79/ETY, annettu 19 päivänä lokakuuta 1992, savukkeiden verojen lähentämisestä (EYVL L 316, 31.10.1992, s. 8).

Lisätään 2 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Kroatialle myönnetään siirtymäkausi 31 päivään joulukuuta 2017 ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi. Valmisteveron on kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2014 oltava vähintään 77 euroa 1000 savukkeelta riippumatta vähimmäismyyntihinnan painotetusta keskiarvosta.".

2. 32006 L 0112: Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

a) Korvataan 13 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Jäsenvaltiot voivat pitää julkisoikeudellisten yhteisöjen harjoittamaa toimintaa, joka on vapautettu arvonlisäverosta 132, 135, 136 ja 371 artiklan, 374–377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan, 379 artiklan 2 kohdan tai 380–390 c artiklan nojalla, sellaisena toimintana, jota nämä harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.".

b) Korvataan 80 artiklan 1 kohdan b alakohta seuraavasti:

"b) vastike on käypää markkina-arvoa alhaisempi ja luovuttajalla tai suorittajalla ei ole 167–171 ja 173–177 artiklan mukaan täyttä vähennysoikeutta ja luovutus tai suoritus on vapautettu verosta 132, 135, 136, 371, 375, 376 tai 377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan tai 379 artiklan 2 kohdan taikka 380–390 c artiklan mukaisesti;".

c) Korvataan 136 artiklan a alakohta seuraavasti:

"a) sellaisten tavaroiden luovutukset, joita on käytetty kokonaan 132, 135, 371, 375, 376 ja 377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan, 379 artiklan 2 kohdan sekä 380–390 c artiklan nojalla vapautettuun toimintaan, jos nämä tavarat eivät ole oikeuttaneet veron vähentämiseen;".

d) Korvataan 221 artiklan 3 kohta seuraavasti:

"3. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa verovelvolliset 220 artiklan 1 kohdassa tai 220 a artiklassa säädetystä velvollisuudesta laatia lasku verovelvollisen niiden alueella tekemistä tavaroiden luovutuksista tai palvelujen suorituksista, jotka on vapautettu 110 ja 111 artiklan, 125 artiklan 1 kohdan, 127 artiklan, 128 artiklan 1 kohdan, 132 artiklan, 135 artiklan 1 kohdan h–l alakohdan sekä 136, 371, 375, 376 ja 377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan, 379 artiklan 2 kohdan sekä 380–390 c artiklan mukaisesti ja joihin liittyy tai ei liity oikeus edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähentämiseen.".

e) Lisätään artikla seuraavasti:

"390 c artikla

Kroatia saa edellytyksin, jotka olivat voimassa tässä jäsenvaltiossa sen liittymispäivänä, jatkaa seuraavien liiketoimien vapautusta arvonlisäverosta:

a) 135 artiklan 1 kohdan j alakohdassa ja liitteessä X olevan B osan 9 kohdassa tarkoitetun rakennusmaan luovutus riippumatta siitä, onko sillä rakennuksia, 31 päivään joulukuuta 2014 saakka, mitä määräaikaa ei voida jatkaa;

b) liitteessä X olevan B osan 10 kohdassa tarkoitetut kansainväliset henkilökuljetukset niin kauan kuin jossakin ennen Kroatian liittymistä unioniin kuuluneessa jäsenvaltiossa sovelletaan samaa vapautusta."

f) Korvataan 391 artikla seuraavasti:

"391 artikla

Jäsenvaltiot, jotka vapauttavat arvonlisäverosta 371, 375, 376 ja 377 artiklassa, 378 artiklan 2 kohdassa, 379 artiklan 2 kohdassa ja 380–390 c artiklassa tarkoitetut liiketoimet, voivat myöntää verovelvollisille oikeuden valita näiden liiketoimien verotus.".

g) Korvataan liitteen X otsikko seuraavasti (ja sisällysluettelo vastaavasti):

"LUETTELO LIIKETOIMISTA, JOIHIN VOIDAAN SOVELTAA 370 JA 371 SEKÄ 375–390 c ARTIKLASSA TARKOITETTUJA POIKKEUKSIA".

9. VAPAUS, TURVALLISUUS JA OIKEUS

32006 R 0562: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1).

Lisätään 19 artiklan jälkeen artikla seuraavasti:

"19 a artikla

Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen säännöksissä säädetään rajanylityspaikkojen perustamisesta, ja siihen saakka kun neuvoston päätös Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Kroatiassa liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti tulee voimaan tai siihen saakka kun tätä asetusta muutetaan lisäämällä siihen säännöksiä rajavalvonnasta yhteisillä rajanylityspaikoilla, riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi, Kroatia voi säilyttää yhteiset rajanylityspaikat rajallaan Bosnia ja Hertsegovinan kanssa. Yhden osapuolen rajavartijat tekevät näillä yhteisillä rajanylityspaikoilla maahantulo- ja maastapoistumistarkastuksia toisen osapuolen alueella. Kaikissa Kroatian rajavartijoiden tekemissä maahantulo- ja maastapoistumistarkastuksissa on noudatettava unionin säännöstöä, myös kansainvälistä suojelua ja palauttamiskieltoa koskevia jäsenvaltioiden velvoitteita. Kyseessä olevien yhteisten rajanylityspaikkojen perustamisesta tehtyjä asiaankuuluvia kahdenvälisiä sopimuksia on tarpeen mukaan muutettava tätä varten."

10. YMPÄRISTÖ

I HORISONTAALINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

1. 32003 L 0087: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

a) Kaikkien kahden Kroatian alueella sijaitsevan lentopaikan välisten lentojen sekä kaikkien Kroatian alueella sijaitsevan lentopaikan ja ETA-alueen ulkopuolisessa maassa sijaitsevan lentopaikan välisiin lentojen, jäljempänä 'muu ilmailutoiminta', sisällyttämiseen sovelletaan seuraavaa:

i) Poiketen siitä, mitä 3 c artiklan 2 kohdassa säädetään, 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kausi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2013, alkaa muun ilmailutoiminnan osalta 1 päivänä tammikuuta 2014.

ii) Poiketen siitä, mitä 3 c artiklan 4 kohdassa säädetään, komissio tekee mainitussa säännöksessä tarkoitetun menettelyn mukaisesti päätöksen ilmailun aiemmista päästöistä muun ilmailutoiminnan osalta kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä.

iii) Poiketen siitä, mitä 3 d artiklan 2 kohdassa säädetään, 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen muun ilmailutoiminnan osalta huutokaupalla myytävien päästöoikeuksien prosenttiosuus on päästöoikeuksista jäljelle jäävä osuus sen jälkeen kun on laskettu 3 e artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti maksutta myönnettävien ilmailun päästöoikeuksien määrä ja 3 f artiklan mukaisesti erityisvarantoon siirrettävien päästöoikeuksien määrä.

iv) Poiketen siitä, mitä 3 d artiklan 3 kohdassa säädetään, komissio tekee viitevuoden 2010 osalta päätöksen muuta ilmailutoimintaa koskevista ilmailusta aiheutuvista päästöistä parhaiden saatavilla olevien tietojen perusteella. Niiden jäsenvaltioiden huutokauppaamien päästöoikeuksien määrää, joiden ilmailusta aiheutuviin kokonaispäästöihin sisältyy kroatialaiselta lentopaikalta saapuvien lentojen päästöjä, mukautetaan 1 päivästä heinäkuuta 2013 alkaen näihin päästöihin liittyvien huutokauppaoikeuksien siirtämiseksi Kroatialle.

v) Poiketen siitä, mitä 3 e artiklan 1 kohdassa säädetään, muuta ilmailutoimintaa koskeva tarkkailuvuosi on 2012, ja päästöoikeuksia koskeva hakemus on toimitettava Kroatian toimivaltaisille viranomaisille 31 päivään maaliskuuta 2013 mennessä.

vi) Poiketen siitä, mitä 3 e artiklan 2 kohdassa säädetään, Kroatian on toimitettava komissiolle muuta ilmailutoimintaa koskevat hakemukset 1 päivään heinäkuuta 2013 mennessä.

vii) Poiketen siitä, mitä 3 e artiklan 3 kohdassa säädetään, komissio hyväksyy sen a–e alakohdassa mainittuja asioita koskevan päätöksen muun ilmailutoiminnan osalta 30 päivään syyskuuta 2013 mennessä.

viii) Poiketen siitä, mitä 3 e artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädetään, maksutta myönnettävien päästöoikeuksien määrä lasketaan muun ilmailutoiminnan osalta kertomalla e alakohdassa tarkoitettu vertailuluku komissiolle 3 e artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitetuissa hakemuksissa olevien tonnikilometritietojen määrällä, jota mukautetaan EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvan ilmailutoiminnan tonnikilometrimäärän keskimääräisen muutoksen huomioon ottamiseksi vuoden 2010 osalta. Komissio voi tarvittaessa soveltaa vertailulukuun yhtenäistä korjauskerrointa.

ix) Poiketen siitä, mitä 3 e artiklan 3 kohdassa säädetään, sen e alakohdassa tarkoitettu vertailuluku on muun ilmailutoiminnan osalta sama kuin EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin 1 päivästä tammikuuta 2012 alkaen kuuluvalle ilmailutoiminnalle laskettu vertailuluku.

x) Poiketen siitä, mitä 3 e artiklan 5 kohdassa säädetään, muun ilmailutoiminnan päästöoikeudet on myönnettävä 28 päivään helmikuuta 2014 mennessä.

xi) Poiketen siitä, mitä 3 f artiklassa säädetään, muun ilmailutoiminnan osalta viittaukset vuonna 2013 alkavan kauden toiseen kalenterivuoteen katsotaan viittauksiksi vuoteen 2014 ja viittaukset kyseisen kauden kolmanteen kalenterivuoteen viittauksiksi vuoteen 2015.

xii) Poiketen siitä, mitä 14 artiklan 3 kohdassa säädetään, muun ilmailutoiminnan osalta kyseisessä kohdassa asetettu määräaika on 1 päivä heinäkuuta 2013.

xiii) Poiketen siitä, mitä 18 a artiklan 1 kohdassa säädetään, ilma-alusten käyttäjien hallinnollisen vastuun siirtäminen Kroatiaan on tehtävä vuoden 2014 aikana sen jälkeen, kun ilma-aluksen käyttäjä on täyttänyt vuotta 2013 koskevat velvoitteensa, jollei sitä aikaisemmin hallinnoineen viranomaisen ja Kroatian välillä sovita eri ajankohdasta sen jälkeen, kun ilma-aluksen käyttäjä on esittänyt asiaa koskevan pyynnön kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on julkaisut ilma-alusten käyttäjien päivitetyn luettelon, jossa on otettu huomioon Kroatian liittyminen. Jälkimmäisessä tapauksessa siirtäminen on tehtävä viimeistään vuonna 2020 vuonna 2021 alkavan päästökauppakauden osalta.

xiv) Poiketen siitä, mitä liitteessä I olevassa 6 kohdassa säädetään, muu ilmailutoiminta sisältyy siihen 1 päivästä tammikuuta 2014.

b) Kroatian on saatettava voimaan lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että se voi noudattaa direktiiviä liittymisestä lähtien koko vuoden 2013 osalta, tämän kuitenkaan rajoittamatta edellä mainittujen poikkeusten soveltamista.

2. 32010 R 0920: Komission asetus (EU) N:o 920/2010, annettu 7 päivänä lokakuuta 2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 280/2004/EY mukaisesta standardoidusta ja suojatusta rekisterijärjestelmästä (EUVL L 270, 14.10.2010, s. 1).

   Ilmailutoimintaa koskevia 16, 29, 41, 46 ja 54 artiklaa sekä liitettä VIII sovelletaan Kroatiassa 1 päivästä tammikuuta 2014.

II ILMANLAATU

32008 L 0050: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/50/EY, annettu 21 päivänä toukokuuta 2008, ilmanlaadusta ja sen parantamisesta (EUVL L 152, 11.6.2008, s. 1).

a) Poiketen siitä, mitä liitteessä XIV säädetään, kohdan A ensimmäisessä kohdassa mainittu viitevuosi on toinen vuosi Kroatian liittymisvuoden lopusta. Kyseisen viitevuoden keskimääräisen altistumisen indikaattori on liittymisvuoden sekä liittymisvuotta seuraavien ensimmäisen ja toisen vuoden pitoisuuskeskiarvo.

b) Poiketen siitä, mitä liitteen XIV kohdassa B säädetään, altistumisen vähennystavoite lasketaan suhteessa keskimääräisen altistumisen indikaattoriin viitevuonna, joka on Kroatian liittymisvuoden päättymistä seuraava toinen vuosi.

III JÄTEHUOLTO

31999 L 0031: Neuvoston direktiivi 1999/31/EY, annettu 26 päivänä huhtikuuta 1999, kaatopaikoista (EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1).

a) Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa säädetään, vaatimusta, joka koskee kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrän vähentämistä 75, 50 ja 35 prosenttiin vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan), sovelletaan Kroatiaan jäljempänä esitettyjen määräaikojen mukaisesti.

Kroatian on varmistettava kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrän asteittainen vähentäminen seuraavan aikataulun mukaisesti:

i) 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen osuutta on vähennettävä 75 prosenttiin vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan);

ii) 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen osuutta on vähennettävä 50 prosenttiin vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan);

iii) 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä kaatopaikoille sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen osuutta on vähennettävä 35 prosenttiin vuonna 1997 tuotetun biohajoavan yhdyskuntajätteen kokonaismäärästä (massan mukaan).

b) Poiketen siitä, mitä 14 artiklan c alakohdassa säädetään, kaikkien Kroatiassa käytössä olevien kaatopaikkojen on noudatettava direktiivin vaatimuksia 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä, lukuun ottamatta liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia.

Kroatian on varmistettava käytössä oleville vaatimukset täyttämättömille kaatopaikoille sijoitettavien jätteiden asteittainen vähentäminen seuraavien vuosittaisten enimmäismäärien mukaisesti:

– 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä: 1 710 000 tonnia,
– 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä: 1 410 000 tonnia,
– 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä: 1 210 000 tonnia,
– 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä: 1 010 000 tonnia,
– 31 päivään joulukuuta 2017 mennessä: 800 000 tonnia.

Kroatia toimittaa komissiolle liittymisvuodesta alkaen viimeistään kunkin vuoden joulukuun 31 päivänä selvityksen direktiivin asteittaisesta täytäntöönpanosta ja esitettyjen välitavoitteiden noudattamisesta.

IV VEDENLAATU

1. 31991 L 0271: Neuvoston direktiivi 91/271/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40).

Poiketen siitä, mitä 3, 4, 5, 6 ja 7 artiklassa säädetään, yhdyskuntajätevesien keräysjärjestelmiä ja käsittelyä koskevia vaatimuksia sovelletaan Kroatiassa 1 päivästä tammikuuta 2024 seuraavia välitavoitteita noudattaen:

a) 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä saavutetaan direktiivinmukaisuus niiden taajamien osalta, joiden asukasvastineluku on yli 15 000, lukuun ottamatta seuraavia rannikkotaajamia:

Bibinje - Sukošan,
Biograd,
Jelsa - Vrboska,
Makarska,
Mali Lošinj,
Malinska - Njivice,
Nin,
Pirovac - Tisno - Jezera,
Pula - sjever,
Vela Luka,
Vir.

b) 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä saavutetaan direktiivin mukaisuus niiden taajamien osalta, joiden asukasvastineluku on yli 10 000 ja joiden jätevedet päästetään haavoittumiselle alttiille alueille, sekä niiden käsittelylaitosten osalta, jotka sijaitsevat asianomaisilla Tonavan ja muiden alueiden herkillä valuma-alueilla ja jotka myötävaikuttavat näiden alueiden pilaantumiseen, sekä a kohdassa lueteltujen 11 rannikkotaajaman osalta.

c) 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä saavutetaan direktiivin mukaisuus niiden taajamien osalta, joiden asukasvastineluku on yli 2 000.

2. 31998 L 0083: Neuvoston direktiivi 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32).

Poiketen siitä, mitä mikrobiologisista muuttujista liitteessä I olevassa A osassa ja osoitinmuuttujista liitteessä I olevassa C osassa säädetään, kyseisiä muuttujia sovelletaan Kroatiassa 1 päivästä tammikuuta 2019 seuraavilla vedenjakelualueilla:

Vedenjakelualue	Alue nro	Väestö	NUTS-koodi
DA BJELOVAR	107	51 921	HR02
DA DARUVAR	125	25 608	HR02
DA ĐURĐEVAC	204	30 079	HR01
DA GORSKI KOTAR	306	26 430	HR03
DA HRVATSKO ZAGORJE	101	143 093	HR01
DA ISTOČNA SLAVONIJA - SLAVONSKI BROD	129	124 349	HR02
DA ISTRA	301	97 046	HR03

DA JASTREBARSKO-KLINČA SELA	114	23 213	HR01
DA KARLOVAC-DUGA RESA	116	91 511	HR02
DA KNIN	404	17 187	HR03
DA KOPRIVNICA	203	58 050	HR01
DA KRIŽEVCI	103	36 338	HR01
DA LAPAC	311	1 880	HR03
DA LIČKA JESENICA	118	13 893	HR02
DA NAŠICE	210	37 109	HR02
DA NERETVA-PELJEŠAC-KORČULA-LASTOVO-MLJET	407	58 246	HR03
DA OGULIN	117	25 192	HR02
DA OPATIJA-RIJEKA-KRK	304	238 088	HR03
DA OTOČAC	309	15 434	HR03
DA OZALJ	113	11 458	HR02
DA PETRINJA-SISAK	121	84 528	HR02
DA PISAROVINA	115	3 910	HR01
DA PITOMAČA	205	10 465	HR02
DA POŽEŠTINE	128	70 302	HR02
DA SVETI IVAN ZELINA	102	17 790	HR01
DA UDBINA-KORENICA	310	6 747	HR03
DA VARAŽDIN	201	184 769	HR01
DA VELIKA GORICA	503	75 506	HR01
DA ZAGREB	501	831 047	HR01
DA ZAPREŠIĆ	502	50 379	HR01
DA ZRMANJA-ZADAR	401	158 122	HR03
DA ŽRNOVNICA	307	20 160	HR03

V YHTENÄISTETTY YMPÄRISTÖN PILAANTUMISEN EHKÄISEMINEN JA VALVONTA (IPPC)

1. 31999 L 0013: Neuvoston direktiivi 1999/13/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 1999, orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta (EYVL L 85, 29.3.1999, s. 1).

   a) Poiketen siitä, mitä 5 artiklassa ja liitteissä IIA ja IIB säädetään, orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen raja-arvoja sovelletaan Kroatiassa seuraavien laitosten osalta seuraavista päivämääristä lähtien:

      i) 1 päivästä tammikuuta 2014:

         1. ČATEKS, dioničko društvo za proizvodnju tkanine, umjetne kože, kućanskog rublja i proizvoda za šport i rekreaciju (ČATEKS d.d.), Čakovec, Ulica Zrinsko-Frankopanska 25
         2. Drvna industrija KLANA d.d. (DI KLANA d.d.), Klana, Klana 264.

      ii) 1 päivästä tammikuuta 2015:

         1. HEMPEL društvo s ograničenom odgovornošću Prerađivačka kemijska industrija (HEMPEL d.o.o.), Umag, Novigradska ulica 32
         2. ALUFLEXPACK, proizvodno, trgovačko, export-import društvo s ograničenom odgovornošću (ALUFLEXPACK, d.o.o.), Zadar, Murvica bb - pogon Zadar (Zadarin laitos, sijainti: Zadar, Murvica bb)

3. ALUFLEXPACK, proizvodno, trgovačko, export-import društvo s ograničenom odgovornošću (ALUFLEXPACK, d.o.o.), Zadar, Murvica bb - pogon Umag (Umagin laitos, sijainti: Umag, Ungarija bb)

iii) 1 päivästä tammikuuta 2016:

1. PALMA društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju pogrebnih potrepština (PALMA d.o.o.), Jastrebarsko, Donja Reka 24
2. FERRO-PREIS društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju lijevanih, kovanih i prešanih metalnih proizvoda (FERRO-PREIS d.o.o.), Čakovec, Dr. Tome Bratkovića 2
3. AD PLASTIK dioničko društvo za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvoda iz plastičnih masa (AD PLASTIK d.d.), Solin, Matoševa ulica 8 - sijainti: Zagreb, Jankomir 5
4. REMONT ŽELJEZNIČKIH VOZILA BJELOVAR društvo s ograničenom odgovornošću (RŽV d.o.o.), Bjelovar, Trg kralja Tomislava 2
5. FEROKOTAO d.o.o. za proizvodnju transformatorskih kotlova i ostalih metalnih konstrukcija (FEROKOTAO d.o.o.), Kolodvorska bb, Donji Kraljevec
6. SAME DEUTZ-FAHR Žetelice, društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i usluge (SAME DEUTZ-FAHR Žetelice d.o.o.), Županja, Industrijska 5

7. CMC Sisak d.o.o. za proizvodnju i usluge (CMC Sisak d.o.o.), Sisak, Braće Kavurića 12
8. METALSKA INDUSTRIJA VARAŽDIN dioničko društvo (MIV d.d.), Varaždin, Fabijanska ulica 33
9. CHROMOS BOJE I LAKOVI, dioničko društvo za proizvodnju boja i lakova (CHROMOS BOJE I LAKOVI, d.d.), Zagreb, Radnička cesta 173/d
10. CHROMOS-SVJETLOST, Tvornica boja i lakova, društvo s ograničenom odgovornošću (CHROMOS-SVJETLOST d.o.o.), Lužani, Mijata Stojanovića 13
11. MURAPLAST društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i preradu plastičnih masa (MURAPLAST d.o.o.), Kotoriba, Industrijska zona bb
12. ISTRAPLASTIKA dioničko društvo za proizvodnju ambalaže (ISTRAPLASTIKA d.d.), Pazin, Dubravica 2/a
13. GRUDINA društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i usluge (GRUDINA d.o.o.), Županja, Aleja Matice hrvatske 21
14. SLAVICA - KEMIJSKA ČISTIONICA, vlasnik Slavica Hinek, Beli Manastir, J. J. Strossmayera 17
15. MIDA d.o.o. za usluge i ugostiteljstvo (MIDA d.o.o.), Osijek, Ivana Gundulića 206
16. EXPRESS KEMIJSKA ČISTIONA, vlasnik Ivanka Drčec, Križevci, Ulica Petra Preradovića 14
17. Kemijska čistionica "BISER", vlasnik Gojko Miletić, Dubrovnik, Nikole Tesle 20
18. Kemijska čistionica "ELEGANT", vlasnik Frane Miletić, Dubrovnik, Andrije Hebranga 106
19. KOLAR obrt za kemijsko čišćenje odjeće, vlasnik Svjetlana Kolar, Žakanje, Kamanje 70/a

20. MM d.o.o. za trgovinu i usluge (MM d.o.o.), Draganić, Lug 112
21. KEMIJSKA ČISTIONA "AGATA", vlasnik Branko Szabo, Virovitica, S. Radića 66
22. Obrt za kemijsko čišćenje odjeća "KEKY", vlasnik Jovita Malek-Milovanović, Pula, Dubrovačke bratovštine 29
23. LORNA d.o.o. za pranje i kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda (LORNA d.o.o.), Pula, Valdebečki put 3
24. KEMIJSKA ČISTIONICA I KOPIRANJE KLJUČEVA "ŠUPER", vlasnik Ivan Šuper, Virovitica, J.J. Strossmayera 5
25. KEMIJSKO ČIŠĆENJE ŠTEFANEC kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda, vlasnik Nadica Štefanec, Koprivnica, Ledinska 1a
26. ARIES društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju glazbala i usluge (ARIES d.o.o.), Varaždin, Creska 3
27. OBRT ZA PRANJE I ČIŠĆENJE TEKSTILA I ODJEĆE ĐORĐEVIĆ, vlasnik Javorka Đorđević, Makarska, Ante Starčevića 2
28. OBRT ZA USLUGE PRANJA I KEMIJSKOG ČIŠĆENJA "KORDIĆ", vlasnik Pero Kordić, Makarska, Kipara Rendića 2
29. Kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda ČISTIONICA GALEB, vlasnik Stipan Radović, Zadar, Varoška 6
30. KEMIJSKA ČISTIONICA, vlasnik Krešimir Borovec, Varaždin, Juraja Habdelića 2
31. KEMIJSKA ČISTIONICA "VBM", vlasnik Biserka Posavec, Maruševec, Biljevec 47
32. OBRT ZA KEMIJSKO ČIŠĆENJE I PRANJE RUBLJA "PLITVICE", vlasnik Momirka Ninić, Pula, Rizzijeva 34
33. "ANA" KEMIJSKA ČISTIONA, vlasnik Saša Dadić, Pula, Zagrebačka 18

34. Kemijska čistionica, vlasnik Gordana Bralić, Trogir, Put Demunta 16
35. "ECONOMATIC" - PRAONICA RUBLJA, vlasnik Marino Bassanese, Umag, Savudrijska cesta 9
36. SERVIS ZA ČIŠĆENJE "SJAJ", vlasnik Danijela Brković, Virovitica, Golo Brdo 2A.

b) Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetään, toiminnanharjoittajan velvollisuutta osoittaa toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla, että laitoksessa käytetään parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa, sovelletaan laivanrakennuksen pinnoitusprosesseihin seuraavien laitosten osalta Kroatiassa vasta 1 päivästä tammikuuta 2016:

1. BRODOTROGIR d.d., Trogir, Put brodograditelja 16
2. NCP-NAUTIČKI CENTAR PRGIN-REMONTNO BRODOGRADILIŠTE ŠIBENIK d.o.o. za remont i proizvodnju brodova (NCP - REMONTNO BRODOGRADILIŠTE ŠIBENIK d.o.o.), Šibenik, Obala Jerka Šižgorića 1
3. BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC dioničko društvo (BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC d.d.), Rijeka, Martinšćica bb
4. MAJ BRODOGRADILIŠTE d.d., Rijeka, Liburnijska 3
5. BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE društvo s ograničenom odgovornošću (BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE d.o.o.), Split, Put Supavla 21
6. ULJANIK Brodogradilište, d.d., Pula, Flaciusova 1.

2. 32001 L 0080: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/80/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2001, tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta (EYVL L 309, 27.11.2001, s. 1).

   Poiketen siitä, mitä 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään, rikkidioksidin, typen oksidien ja hiukkasten päästöjen raja-arvoja sovelletaan Kroatiassa seuraaviin laitoksiin vasta 1 päivästä tammikuuta 2018:

   1. BELIŠĆE d.d., Belišće: höyrykattila K3+K4 (240 MW)
   2. DIOKI d.d., Zagreb: höyrykattila SG 6401C (86 MW)
   3. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, TE Plomin 1: höyrykattila (338 MW)
   4. TE PLOMIN d.o.o., Plomin, TE Plomin 2: höyrykattila (544 MW)
   5. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, TE Rijeka: höyrykattila (800 MW)
   6. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, TE Sisak - lohko 1: höyrykattilat 1A+1B (548 MW)
   7. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, TE Sisak - lohko 2: höyrykattilat 2A+2B (548 MW)
   8. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, TE-TO Zagreb: muodostuu lohkon C höyrykattilasta K3, kuumavesikattiloista VK 3, VK 4, VK 5, VK 6 ja höyrykattilasta PK 3 (yhteensä: 828 MW)
   9. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, EL-TO Zagreb: muodostuu 30 MW:n lohkosta, jossa höyrykattilat K4 (K8) ja K5 (K9), 12 MW:n lohkosta, jossa höyrykattila K3 (K6), kuumavesikattiloista WK 1 ja WK 3, ja höyrykattilasta K2 (K7) (yhteensä: 510 MW)
   10. HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, TE-TO Osijek: höyrykattilat K1+K2 (yhteensä: 196 MW).

3. 32008 L 0001: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/1/EY, annettu 15 päivänä tammikuuta 2008, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi (Kodifioitu toisinto) (EUVL L 24, 29.1.2008, s. 8).

Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, lupien myöntämistä olemassa oleville laitoksille koskevia vaatimuksia sovelletaan Kroatiassa seuraaviin laitoksiin kunkin laitoksen osalta mainitusta päivämäärästä lähtien siltä osin, kuin on kyse velvoitteesta käyttää näitä laitoksia 2 artiklan 12 kohdan mukaiseen parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan perustuvien päästöjen raja-arvojen, vastaavien muuttujien tai teknisten toimenpiteiden mukaisesti:

a) 1 päivästä tammikuuta 2014:

1. NAŠICECEMENT Tvornica cementa, dioničko društvo (NAŠICECEMENT d.d. Našice), Našice, Tajnovac 1, IPPC-toiminta 3.1.
2. LIPIK GLAS za proizvodnju stakla društvo s ograničenom odgovornošću (LIPIK GLAS d.o.o.), Lipik, Staklanska b.b., IPPC-toiminta 3.2.
3. KOKA peradarsko prehrambena industrija dioničko društvo (KOKA d.d.), Varaždin, Jalkovečka ulica bb – farma br. 18 (tila No.18, sijainti: Čakovec, Totovec), IPPC-toiminta 6.6.a.
4. ŽITO d.o.o. za proizvodnju i trgovinu (ŽITO d.o.o.), Osijek, Đakovština 3 - farma Forkuševci (Farm Forkuševci), IPPC-toiminta 6.6.c.
5. ŽITO d.o.o. za proizvodnju i trgovinu (ŽITO d.o.o.), Osijek, Đakovština 3 - farma V. Branjevina (Farm V. Branjevina), IPPC-toiminta 6.6.c.
6. Drvna industrija KLANA d.d. (DI KLANA d.d.), Klana, Klana 264, IPPC-toiminta 6.7.

7. ČATEKS, dioničko društvo za proizvodnju tkanine, umjetne kože, kućanskog rublja i proizvoda za šport i rekreaciju (ČATEKS d.d.), Čakovec, Ulica Zrinsko-Frankopanska 25, IPPC-toiminta 6.7.

b) 1 päivästä tammikuuta 2015:

1. CIMOS LJEVAONICA ROČ d.o.o. proizvodnja aluminijskih odljevaka (CIMOS LJEVAONICA ROČ d.o.o.), Roč, Stanica Roč 21, IPPC-toiminta 2.5.b.
2. P. P. C. BUZET društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge (P. P. C. BUZET d.o.o.), Buzet, Most 24, IPPC-toiminta 2.5.b.
3. Vetropack Straža tvornica stakla d.d. Hum na Sutli (Vetropack Straža d.d. Hum na Sutli), Hum na Sutli, Hum na Sutli 203, IPPC-toiminta 3.3.
4. KOKA peradarsko prehrambena industrija dioničko društvo (KOKA d.d.), Varaždin, Jalkovečka ulica bb - pogon mesa (lihantuotantolaitos), IPPC-toiminta 6.4.a.
5. SLADORANA TVORNICA ŠEĆERA dioničko društvo (SLADORANA d.d.), Županja, Šećerana 63, IPPC-toiminta 6.4.b.
6. KOKA peradarsko prehrambena industrija dioničko društvo (KOKA d.d.), Varaždin, Jalkovečka ulica bb – farma br. 19 (tila No. 19, sijainti: Donji Martijanec, Vrbanovec), IPPC-toiminta 6.6.a.
7. ŽITO d.o.o. za proizvodnju i trgovinu (ŽITO d.o.o.), Osijek, Đakovština 3 - farma Slaščak (Farm Slaščak), IPPC-toiminta 6.6.b.
8. ŽITO d.o.o. za proizvodnju i trgovinu (ŽITO d.o.o.), Osijek, Đakovština 3 - farma Magadenovac (Farm Magadenovac), IPPC-toiminta 6.6.c.
9. ALUFLEXPACK, proizvodno, trgovačko, export-import društvo s ograničenom odgovornošću (ALUFLEXPACK, d.o.o.), Zadar, Murvica bb - pogon Umag (Umagin laitos, sijainti: Umag, Ungarija bb), IPPC-laitos 6.7.

10. ALUFLEXPACK, proizvodno, trgovačko, export-import društvo s ograničenom odgovornošću (ALUFLEXPACK, d.o.o.), Zadar, Murvica bb - pogon Zadar (Zadarin laitos, sijainti: Zadar, Murvica bb), IPPC-toiminta 6.7.
11. HEMPEL društvo s ograničenom odgovornošću Prerađivačka kemijska industrija (HEMPEL d.o.o.), Umag, Novigradska ulica 32, IPPC-toiminta 6.7.
12. BELIŠĆE dioničko društvo za proizvodnju papira, kartonske ambalaže, strojeva, primarnu i finalnu preradu drva i suhu destilaciju drva (BELIŠĆE d.d.), Belišće, Trg Ante Starčevića 1 - lukuun ottamatta höyrykattiloita K3 and K4 (siirtymäkausi 31 päivään joulukuuta 2017 saakka, katso jäljempänä), IPPC-toiminta 6.1.b.
13. MAZIVA-ZAGREB d.o.o. za proizvodnju i trgovinu mazivima i srodnim proizvodima (MAZIVA-ZAGREB d.o.o.), Zagreb, Radnička cesta 175, IPPC-toiminta 1.2.

c) 1 päivästä heinäkuuta 2015:

GAVRILOVIĆ Prva hrvatska tvornica salame, sušena mesa i masti M. Gavrilovića potomci, d.o.o. (GAVRILOVIĆ d.o.o.), Petrinja, Gavrilovićev trg 1 - pogon klaonice: papkari, rezanje i prerada mesa i proizvodnja prerađevina od peradi i papkara, te skladištenje mesa (eläinten teurastamiseen tarkoitettu laitos: sorkkaeläimet, lihan leikkaaminen ja jalostaminen sekä siipikarjasta ja sorkkaeläimistä saatujen jalosteiden valmistus sekä lihan varastointi), IPPC-toiminta 6.4.a.

d) 1 päivästä tammikuuta 2016:

1. FERRO-PREIS društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju lijevanih, kovanih i prešanih metalnih proizvoda (FERRO-PREIS d.o.o.), Čakovec, Dr. Tome Bratkovića 2, IPPC-toiminta 2.4.
2. CEMEX Hrvatska dioničko društvo za proizvodnju i prodaju cementa i drugih građevinskih materijala (CEMEX Hrvatska d.d.), Kaštel Sućurac, Cesta dr. Franje Tuđmana bb - pogon Sv. Kajo (Sv. Kajon laitos), IPPC-toiminta 3.1.
3. CEMEX Hrvatska dioničko društvo za proizvodnju i prodaju cementa i drugih građevinskih materijala (CEMEX Hrvatska d.d.), Kaštel Sućurac, Cesta dr. Franje Tuđmana bb - pogon Sv. Juraj (Sv. Jurajin laitos), IPPC-toiminta 3.1.
4. CEMEX Hrvatska dioničko društvo za proizvodnju i prodaju cementa i drugih građevinskih materijala (CEMEX Hrvatska d.d.), Kaštel Sućurac, Cesta dr. Franje Tuđmana bb - pogon 10. kolovoza (10. kolovozan laitos), IPPC-toiminta 3.1.
5. KIO KERAMIKA d.o.o. za proizvodnju keramičkih pločica - "u stečaju" (KIO KERAMIKA d.o.o. - "u stečaju"), Orahovica, V. Nazora bb - pogon Orahovica (Orahovican laitos, sijainti: Orahovica, V. Nazora bb), IPPC-toiminta 3.5.
6. KIO KERAMIKA d.o.o. za proizvodnju keramičkih pločica - "u stečaju" (KIO KERAMIKA d.o.o. - "u stečaju"), Orahovica, V. Nazora bb - pogon Rujevac (Rujevacin laitos, sijainti: Dvor, Rujevac bb), IPPC-toiminta 3.5.
7. PLIVA HRVATSKA d.o.o. za razvoj, proizvodnju i prodaju lijekova i farmaceutskih proizvoda (PLIVA HRVATSKA d.o.o.), Zagreb, Prilaz baruna Filipoviæa 25 - pogon Savski Marof (Savski Marofin laitos, sijainti: Prigorje Brdovečko, Prudnička 98), IPPC-toiminta 4.5.
8. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - mesna industrija (lihantuotantolaitos, sijainti: Sv. Petar u Šumi), IPPC-toiminta 6.4 a ja b.

9. KOKA peradarsko prehrambena industrija dioničko društvo (KOKA d.d.), Varaždin, Jalkovečka ulica bb – farma br. 20 (tila No. 20, sijainti: Petrijanec-Nova Ves), IPPC-toiminta 6.6.a.
10. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Sv. Petar u Šumi 8 (tila Sv. Petar u Šumi 8, sijainti: Sveti Petar u Šumi), IPPC-toiminta 6.6.a.
11. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Sv. Petar u Šumi 8 (tila Sv. Petar u Šumi 9, sijainti: Sveti Petar u Šumi), IPPC-toiminta 6.6.a.
12. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Barban (tila Barban, sijainti: Barban), IPPC-toiminta 6.6.a.
13. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Muntrilj (tila Muntrilj, sijainti: Muntrilj), IPPC-toiminta 6.6.a.
14. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Šikuti (tila Šikuti, sijainti: Svetvinčenat), IPPC-toiminta 6.6.a.
15. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Žminj 2 (tila Žminj 2, sijainti: Žminj), IPPC-toiminta 6.6.a.
16. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Surani 2 (tila Surani 2, sijainti: Tinjani, Surani), IPPC-toiminta 6.6.a.

17. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Pilati (tila Pilati, sijainti: Lovrin, Pilati), IPPC-toiminta 6.6.a.
18. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Škropeti 2 (tila Škropeti 2, sijainti: Škropeti), IPPC-toiminta 6.6.a.
19. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Katun 2 (tila Katun 2, sijainti: Trviz, Katun Trviski), IPPC-toiminta 6.6.a.
20. PURIS, poljoprivredna, prehrambena, trgovačka i ugostiteljska djelatnost, dioničko društvo (PURIS d.d.), Pazin, Hrvatskog narodnog preporoda 2 - farma Srbinjak (tila Srbinjak, sijainti: Jakovici, Srbinjak), IPPC-toiminta 6.6.a.
21. AD PLASTIK dioničko društvo za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvoda iz plastičnih masa (AD PLASTIK d.d.), Solin, Matoševa ulica 8 - sijainti: Zagreb, Jankomir 5, IPPC-toiminta 6.7.
22. BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE društvo s ograničenom odgovornošću (BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE d.o.o.), Split, Put Supavla 21, IPPC-toiminta 6.7.
23. CHROMOS BOJE I LAKOVI, dioničko društvo za proizvodnju boja i lakova (CHROMOS BOJE I LAKOVI, d.d.), Zagreb, Radnička cesta 173/d, IPPC-toiminta 6.7.
24. MURAPLAST društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i preradu plastičnih masa (MURAPLAST d.o.o.), Kotoriba, Industrijska zona bb, IPPC-toiminta 6.7.
25. MAJ BRODOGRADILIŠTE d.d., Rijeka, Liburnijska 3, IPPC-toiminta 6.7.

26. CHROMOS-SVJETLOST, Tvornica boja i lakova, društvo s ograničenom odgovornošću (CHROMOS-SVJETLOST d.o.o.), Lužani, Mijata Stojanovića 13, IPPC-toiminta 6.7.
27. BRODOTROGIR d.d., Trogir, Put brodograditelja 16, IPPC-toiminta 6.7.
28. ULJANIK Brodogradilište, d.d., Pula, Flaciusova 1, IPPC-toiminta 6.7.

e) 1 päivästä tammikuuta 2017:

1. METALSKA INDUSTRIJA VARAŽDIN dioničko društvo (MIV d.d.), Varaždin, Fabijanska ulica 33, IPPC-toiminta 2.4.
2. KANDIT PREMIJER d.o.o. za proizvodnju, promet i usluge (KANDIT PREMIJER d.o.o.), Osijek, Frankopanska 99, IPPC-toiminta 6.4.b.
3. KOKA peradarsko prehrambena industrija dioničko društvo (KOKA d.d.), Varaždin, Jalkovečka ulica bb – farma br. 21 (tila No. 21, sijainti: Čakovec, Totovec), IPPC-toiminta 6.6.a.
4. ŽITO d.o.o. za proizvodnju i trgovinu (ŽITO d.o.o.), Osijek, Đakovština 3 – farma Lužani (tila Lužani), IPPC-toiminta 6.6.b.

f) 1 päivästä tammikuuta 2018:

1. BELIŠĆE dioničko društvo za proizvodnju papira, kartonske ambalaže, strojeva, primarnu i finalnu preradu drva i suhu destilaciju drva (BELIŠĆE d.d.), Belišće, Trg Ante Starčevića 1 – parni kotao K3, parni kotao K4 (höyrykattila K3, höyrykattila K4), IPPC-toiminta 1.1 (tämä koskee vain höyrykattiloita K3 ja K4).
2. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 – KTE Jertovec (Jertovecin kombivoimalaitos, sijainti: Konjšćina, Jertovec, Jertovec 151), IPPC-toiminta 1.1.
3. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 - TE Plomin 1 (Lämpövoimalaitos Plomin 1, sijainti: Plomin, Plomin bb), IPPC-toiminta 1.1.
4. TE PLOMIN društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju električne energije (TE PLOMIN d.o.o.), Plomin, Plomin bb - TE Plomin 2 (Lämpövoimalaitos Plomin 2, sijainti: Plomin, Plomin bb), IPPC-toiminta 1.1.
5. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 - EL-TO Zagreb (Zagrebin voimalaitos - lämpövoimala, sijainti: Zagreb, Zagorska 1), IPPC-toiminta 1.1.
6. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 - TE-TO Zagreb (Zagrebin lämpövoimalaitos - lämpövoimala, sijainti: Zagreb, Kuševačka 10 a), IPPC-toiminta 1.1.

7. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 - TE Sisak (Sisakin lämpövoimalaitos, sijainti: Sisak, Čret bb), IPPC-toiminta 1.1.
8. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 - TE-TO Osijek (Osijekin lämpövoimalaitos - lämpövoimala, sijainti: Osijek, Martina Divalta 203), IPPC-toiminta 1.1.
9. HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije (HEP-Proizvodnja d.o.o.), Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 - TE Rijeka (Rijekan lämpövoimalaitos, sijainti: Kostrena, Urinj bb), IPPC-toiminta 1.1.
10. DIOKI Organska petrokemija dioničko društvo (DIOKI d.d.), Zagreb, Čulinečka cesta 252, IPPC-toiminta 1.1.
11. INA-INDUSTRIJA NAFTE, d.d. (INA, d.d.), Zagreb, Avenija V. Holjevca 10 – Rafinerija nafte Rijeka - Urinj (Rijekan öljynjalostamo - Urinj, sijainti: Kostrena, Urinj), IPPC-toiminta 1.2.
12. INA-INDUSTRIJA NAFTE, d.d. (INA, d.d.), Zagreb, Avenija V. Holjevca 10 – Rafinerija nafte Sisak (Sisakin öljynjalostamo, sijainti: Sisak, Ante Kovačića 1), IPPC-toiminta 1.2.
13. ŽELJEZARA SPLIT poduzeće za proizvodnju i preradu čelika d.d. "u stečaju" (ŽELJEZARA SPLIT d.d. "u stečaju"), Kaštel Sućurac, Cesta dr. F. Tuđmana bb, IPPC-toiminta 2.2.
14. PETROKEMIJA, d.d. tvornica gnojiva (PETROKEMIJA, d.d.), Kutina, Aleja Vukovar 4, IPPC-toiminta 4.2.b.

VI KEMIKAALIT

32006 R 1907: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

a) Poiketen siitä, mitä säädetään 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä 28 artiklassa, joissa määritellään niissä mainittujen aineiden rekisteröintiä ja ennakkorekisteröintiä koskevat määräajat, Kroatiaan sijoittautuneille esineiden valmistajille, maahantuojille ja tuottajille myönnetään kuuden kuukauden sopeutumisaika liittymispäivästä vaiheittain rekisteröitävien aineiden ennakkorekisteröintiä varten. Asetuksen 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen ensimmäisen ja toisen rekisteröinnin määräaikojen päivämäärä on 12 kuukautta liittymispäivästä.

b) Asetuksen 6, 7, 9, 17, 18 ja 33 artiklaa ei sovelleta Kroatiassa kuuden kuukauden ajan liittymispäivästä.

c) Poiketen siitä, mitä liitteeseen XIV sisältyvien aineiden osalta vahvistetuissa siirtymäjärjestelyissä säädetään, jos viimeisin hakemuspäivämäärä on ennen liittymispäivää tai alle kuusi kuukautta tuon päivän jälkeen, Kroatiaan sijoittautuneille hakijoille myönnetään kuuden kuukauden sopeutumisaika liittymispäivästä, jonka loppuun mennessä lupahakemukset on toimitettava.

LIITTEEN V lisäys

Kroatian esittämä luettelo(*) lääkkeistä, joiden osalta
Kroatian lainsäädännön mukaisesti ennen liittymispäivää myönnetty myyntilupa
on voimassa siihen saakka kun se uusitaan unionin säännöstön mukaisesti tai
30 päivään kesäkuuta 2017, sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Tähän luetteloon sisällyttäminen ei yksin osoita, onko kyseessä olevalla lääkkeellä unionin säännöstön mukainen myyntilupa.

(*) Katso EUVL C …

LIITE VI

Maaseudun kehittäminen (liite, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 35 artiklan 2 kohdassa)

KROATIAA KOSKEVAT MAASEUDUN KEHITTÄMISEEN LIITTYVÄT VÄLIAIKAISET LISÄTOIMENPITEET

A. Rakenneuudistuksen kohteena olevien osittaisten omavaraistilojen tukeminen

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa Kroatian osalta myönnetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 34 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti osittaisia omavaraistiloja koskevaa erityistä tukea viljelijöille 31 päivään joulukuuta 2017 mennessä hyväksyttyjen hakemusten osalta edellyttäen, että samanlaisia yleisiä toimenpiteitä ja/tai tukitoimia ei esitetä uudessa maaseudun kehittämistä koskevassa asetuksessa ohjelmakaudelle 2014–2020.

B. Tuottajaryhmät

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa Kroatian osalta myönnetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 35 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti tuottajaryhmien perustamisen ja hallinnollisen toiminnan helpottamiseksi erityistä tukea tuottajaryhmille, jotka Kroatian toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt virallisesti viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017, edellyttäen, että samanlaisia yleisiä toimenpiteitä ja/tai tukitoimia ei esitetä uudessa maaseudun kehittämistä koskevassa asetuksessa ohjelmakaudelle 2014–2020.

C. Leader-aloite

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa Kroatian osalta asetetaan maaseuturahastosta maaseudun kehittämisohjelmalle Leaderin osalta myönnettävä rahoitusosuuden vähimmäismäärä keskimäärin tasolle, joka on prosenttiosuudeltaan vähintään puolet siitä talousarviosta, jota sovelletaan muihin jäsenvaltioihin, mikäli tällainen vaatimus asetetaan.

D. Täydentävät suorat tuet

1. Tukea voidaan myöntää neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 132 artiklan mukaisiin täydentäviin kansallisiin suoriin tukiin tai tukiin oikeutetuille viljelijöille.

2. Viljelijälle vuosien 2014, 2015 ja 2016 osalta myönnettävä tuki ei saa ylittää seuraavien välistä erotusta:

   a) asianomaisena vuonna Kroatiassa neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 121 artiklan mukaisesti sovellettava suorien tukien taso, ja

   b) 45 prosenttia unionissa, sellaisena kuin se oli 30 päivänä huhtikuuta 2004, kyseisenä vuotena sovellettavasta suorien tukien tasosta.

3. Unionin rahoitusosuus tämän D alajakson perusteella Kroatiassa myönnetystä tuesta kunakin vuosista 2014, 2015 ja 2016 ei saa ylittää 20:ta prosenttia sen maaseuturahastoon maksamasta vastaavasta vuotuisesta kokonaisosuudesta.

4. Unionin osuus täydentäviin suoriin tukiin ei saa olla yli 80 prosenttia.

E. Liittymistä valmisteleva tukiväline – Maaseudun kehittäminen

1. Kroatia voi edelleen tehdä sopimuksia tai sitoumuksia IPARD-ohjelman puitteissa liittymistä valmistelevasta tukivälineestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 täytäntöönpanosta 12 päivänä kesäkuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 718/2007[1] nojalla, kunnes se alkaa tehdä sopimuksia tai sitoumuksia asiaan liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetuksen nojalla. Kroatia ilmoittaa komissiolle päivän, jona se alkaa tehdä sopimuksia tai sitoumuksia asiaan liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetuksen nojalla.

2. Komissio hyväksyy tätä varten tarvittavat toimenpiteet Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Komissiota avustaa tässä tehtävässä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu liittymistä valmistelevaa tukivälinettä käsittelevä komitea.

---

[1] EUVL L 170, 29.6.2007, s. 1.

F. Ipard-ohjelman jälkiarviointi

Mitä tulee Ipard-ohjelman täytäntöönpanoon Kroatiassa, ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa komission asetuksen (EY) N:o 718/2007 191 artiklassa säädettyyn Ipard-ohjelman jälkiarviointiin liittyvät menot voivat olla tukikelpoisia teknisenä apuna.

G. Maatilojen nykyaikaistaminen

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa on maatilojen nykyaikaistamiseen tarkoitetun tuen enimmäisintensiteetti Kroatian osalta 75 prosenttia vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY[1] täytäntöönpanon osalta tukikelpoisten investointien määrästä enintään neljän vuoden ajan liittymispäivästä kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

H. Vaatimusten noudattaminen

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevissa maaseudun kehittämisen lainsäädäntöpuitteissa on neuvoston asetuksessa (EY) N:o 73/2009 olevassa liitteessä II tarkoitettuja lakisääteisiä hoitovaatimuksia, joita sovelletaan kyseisellä ohjelmakaudella, Kroatian osalta noudatettava seuraavan aikataulun mukaisesti: liitteessä II olevassa A kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014; liitteessä II olevassa B kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016; ja liitteessä II olevassa C kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2018.

---

[1] EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1.

LIITE VII

Kroatian tasavallan liittymisneuvotteluissa
antamat erityiset sitoumukset (joihin viitataan
liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa)

1. Kroatia jatkaa oikeuslaitoksen uudistamista koskevan strategian ja toimintasuunnitelman tosiasiallista täytäntöönpanoa.

2. Kroatia jatkaa oikeuslaitoksen riippumattomuuden, vastuun, puolueettomuuden ja ammattimaisuuden vahvistamista.

3. Kroatia jatkaa oikeuslaitoksen tehokkuuden parantamista.

4. Kroatia jatkaa kansallisten sotarikosasioiden käsittelyn parantamista.

5. Kroatia jatkaa edelleen tehokkaaseen, tuloksekkaaseen ja puolueettomaan tutkintaan, syytetoimenpiteisiin ja tuomioistuinratkaisuihin perustuvien kestävien ja merkittävien tulosten saavuttamista järjestäytynyttä rikollisuutta ja lahjontaa koskevissa asioissa kaikilla tasoilla, korkean tason korruptio mukaan luettuna, sekä haavoittuvilla aloilla, kuten julkisissa hankinnoissa.

6. Kroatia parantaa edelleen tuloksiaan korruption ja eturistiriitojen torjuntaa koskevien tehostettujen ennalta ehkäisevien toimenpiteiden osalta saavuttamiaan tuloksia.

7. Kroatia tehostaa edelleen vähemmistöjen suojelua, myös panemalla tosiasiallisesti täytäntöön kansallisten vähemmistöjen oikeuksista annetun perustuslaillisen lain.

8. Kroatia jatkaa avoinna olevien pakolaisten paluuta koskeviin kysymyksiin puuttumista.

9. Kroatia jatkaa ihmisoikeuksien suojelun parantamista.

10. Kroatia toimii edelleen täydessä yhteistyössä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa.

LIITE VIII

Kroatian laivanrakennusalan rakenneuudistusta koskevat
Kroatian tasavallan sitoumukset
(joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan
1 kohdan kolmannessa alakohdassa)

Rakenneuudistuksen kohteina ovat seuraavat laivanrakennusalan yritykset, jäljempänä 'yritykset':

– Brodograđevna industrija 3 MAJ dioničko društvo, Rijeka (jäljempänä "3. MAJ")

– BRODOTROGIR d.d., Trogir (jäljempänä "Brodotrogir")

– BRODOGRAĐEVNA INDUSTRIJA SPLIT, dioničko društvo, Split (jäljempänä "Brodosplit")

– BRODOSPLIT-BRODOGRADILIŠTE SPECIJALNIH OBJEKATA društvo s ograničenom odgovornošću, Split (jäljempänä "BSO")

– BRODOGRADILIŠTE KRALJEVICA dioničko društvo za izgradnju i popravak brodova, Kraljevica (jäljempänä "Kraljevica")

Kroatia on päättänyt toteuttaa näiden yritysten rakenneuudistukset yksityistämällä ne kilpailuttamiseen perustuvalla tarjousmenettelyllä. Tarjoajat ovat toimittaneet näiden yritysten rakenneuudistussuunnitelmat, jotka Kroatian kilpailuvirasto ja komissio ovat hyväksyneet. Rakenneuudistussuunnitelmat sisällytetään Kroatian ja yritysten ostajien välillä tehtäviin asianomaisiin yksityistämissopimuksiin.

Kunkin yrityksen osalta toimitetussa rakenneuudistussuunnitelmassa tarkennetaan seuraavat keskeiset ehdot, joita rakenneuudistusprosessissa on noudatettava:

– Kaikkea näiden yritysten 1 päivästä maaliskuuta 2006 lähtien saamaa valtiontukea on pidettävä rakenneuudistustukena. Näiden yritysten on annettava rakenneuudistussuunnitelmaan omista varoistaan rahoitusosuus, jonka on oltava todellinen, valtion tuesta irrallinen ja vähintään 40 prosenttia rakenneuudistuksen kokonaiskustannuksista.

– Yritysten kokonaistuotantokapasiteettia on pienennettävä verrattuna 1 päivän kesäkuuta 2011 tasoihin 471 324 kompensoidusta bruttovetoisuudesta 372 346 kompensoituun bruttovetoisuuteen. Yritysten on pienennettävä tuotantokapasiteettinsa viimeistään kahdentoista kuukauden kuluttua yksityistämissopimuksen allekirjoittamisesta. Kapasiteetin pienennys on toteutettava laivanrakennusalustoja pysyvästi sulkemalla, varaamalla laivanrakennusalustoja yksinomaan SEUT 346 artiklassa tarkoitettuun sotilaalliseen tuotantoon ja/tai supistamalla pinta-alaa. Kompensoidut bruttovetoisuudet (CGT) ovat sovellettavien OECD-sääntöjen mukaisesti laskettavan tuotoksen mittausyksiköitä.

– Yritysten kokonaisvuosituotanto rajoitetaan 323 600 kompensoituun bruttovetoisuuteen 10 vuoden ajaksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2011. Yritysten tuotanto rajoitetaan seuraaville tasoille[1]:

  – 3 MAJ: 109 570 CGT
  – Brodotrogir: 54 955 CGT
  – Brodosplit ja BSO: 132 078 CGT
  – Kraljevica: 26 997 CGT

  Yritykset voivat päättää tarkistaa yrityskohtaisia tuotantorajoituksiaan. Sitovien sopimusten perusteella ne voivat nimenomaisesti vahvistaa, minkä osuuden yrityskohtaisesta tuotantokiintiöstään (ilmaistuna kompensoituina bruttovetoisuuksina, CGT) ne luovuttavat toisilleen. On noudatettava vuotuista kokonaistuotantorajoitusta, joka on 323,600 kompensoitua bruttovetoisuutta.

– Rakenneuudistussuunnitelmissa on tarkennettava myös joitakin muita toimenpiteitä, joita kunkin yrityksen on toteutettava pitkä ajan elinkelpoisuuden palauttamisen varmistamiseksi.

---

[1] Tietyn yrityksen vuosituotanto lasketaan seuraavasti: Aluksen valmistaminen alkaa teräksen leikkaamisen suunnitellusta päivämäärästä ja päättyy aluksen odotettuna luovuttamispäivänä, joka ilmoitetaan ostajan kanssa tehdyssä sopimuksessa (tai keskeneräisen aluksen osalta ennakoituna luovuttamispäivänä, kun aluksen rakentaminen on jaettu kahden yrityksen kesken). Alusta vastaavien kompensoitujen bruttovetoisuuksien määrä jaetaan lineaarisesti valmistuskauden kattamille kalenterivuosille. Yrityksen kokonaistuotos tiettynä vuotena lasketaan laskemalla yhteen kyseisenä vuonna valmistettujen kompensoitujen bruttovetoisuuksien määrä.

Kaikissa näiden suunnitelmien myöhemmissä muutoksissa on noudatettava edellä mainittuja rakenneuudistusprosessin keskeisiä ehtoja, ja nämä muutokset on toimitettava komissiolle sen hyväksymistä varten.

Yritykset eivät saa ottaa vastaan minkäänlaista pelastamis- tai rakenneuudistustukea ennen kuin on kulunut vähintään 10 vuotta yksityistämissopimuksen allekirjoittamispäivästä. Kroatian liittyessä komissio määrää Kroatian perimään takaisin tämän määräyksen vastaisesti myönnetyt pelastamis- tai rakenneuudistustuet koron korkoineen.

Kroatian kilpailuviraston ja komission hyväksymät rakenneuudistussuunnitelmat on sisällytettävä asianomaisiin, Kroatian ja yritysten ostajien välillä tehtäviin yksityistämissopimuksiin. Yksityistämissopimukset on toimitettava komission hyväksyttäviksi ja allekirjoitettava ennen Kroatian liittymistä.

Komissio seuraa tarkasti rakenneuudistussuunnitelmien toteuttamista ja niiden ehtojen noudattamista, joista on määrätty tässä liitteessä ja jotka koskevat valtiontuen tasoa, omaa rahoitusosuutta, kapasiteetin pienentämistä, tuotantorajoituksia ja niitä toimenpiteitä, jotka on toteutettu elinkelpoisuuden palauttamisen varmistamiseksi.

Tätä seurantaa on suoritettava rakenneuudistuskauden jokaisena vuotena. Kroatian on toimittava täysimääräisesti yhteistyössä kaikissa seurantaan liittyvissä järjestelyissä. Erityisesti mainittakoon seuraava:

– Kroatian on annettava komissiolle tukea saavien yritysten rakenneuudistusta koskevat puolivuotisselvitykset viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä tammikuuta ja 15 päivänä heinäkuuta rakenneuudistuskauden päättymiseen saakka.

– Selvitysten on sisällettävä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen rakenneuudistusprosessin, oman rahoitusosuuden, kapasiteetin pienentämisen, tuotantorajoitusten ja niiden toimenpiteiden, jotka on toteutettu elinkelpoisuuden palauttamisen varmistamiseksi, seurantaa varten.

– Kroatian on annettava selvitykset rakenneuudistuksen kohteena olevien yritysten vuotuisesta tuotannosta viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä heinäkuuta vuoden 2020 loppuun saakka.

– Kroatia velvoittaa yritykset antamaan kaikki asiaankuuluvat tiedot, joita voidaan muissa olosuhteissa pitää luottamuksellisina. Komissio varmistaa, ettei yrityskohtaisia luottamuksellisia tietoja paljasteta.

Komissio voi milloin tahansa päättää valtuuttaa riippumattoman asiantuntijan arvioimaan seurannan tulokset, tekemään tarvittavat tutkimukset ja antamaan selvityksen komissiolle. Kroatia toimii täysimääräisesti yhteistyössä komission nimittämän riippumattoman asiantuntijan kanssa ja varmistaa, että tällä asiantuntijalla on kaikilta osin pääsy kaikkeen aineistoon, jota komission antaman tehtävän suorittaminen edellyttää.

Kroatian liittyessä komissio määrää Kroatian perimään takaisin koron korkoineen kaikki pelastamis- tai rakenneuudistustuet, joita yksittäiselle yritykselle on 1 päivästä maaliskuuta 2006 lähtien myönnetty, jos:

– yritystä koskevaa yksityistämissuunnitelmaa ei ole vielä allekirjoitettu tai se ei kaikilta osin sisällä Kroatian kilpailuviraston ja komission hyväksymässä rakenneuudistussuunnitelmassa asetettuja edellytyksiä, tai

– yritys ei ole antanut omista varoistaan todellista, valtion tuesta irrallista rahoitusosuutta, joka on vähintään 40 prosenttia rakenneuudistuksen kustannuksista, tai

– kokonaistuotantokapasiteetin pienentämistä ei ole toteutettu kahdentoista kuukauden kuluessa yksityistämissopimuksen allekirjoittamisesta. Tällöin tukien takaisinperimistä vaaditaan ainoastaan yrityksiltä, jotka eivät ole yrityskohtaisesti pienentäneet kapasiteettia seuraavin osuuksin:

  – 3 MAJ: 46 543 CGT:lla
  – Brodotrogir: 15 101 CGT:lla
  – Brodosplit ja BSO: 29 611 CGT:lla
  – Kraljevica: 9 636 CGT:lla, tai

– yritysten kokonaistuotannon enimmäismäärä (323 600 CGT) on ylittynyt jonakin yksittäisenä vuotena kaudella 2011–2020. Siinä tapauksessa tuen takaisinperintää vaaditaan yrityskohtaisen tuotantorajoituksensa (tarvittaessa sellaisina kuin ne ovat muutettuina toisen laivanrakennusyrityksen kanssa tehdyllä oikeudellisesti sitovalla sopimuksella) ylittäneiltä yrityksiltä.

LIITE IX

Teräsalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset
(joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan
1 kohdan kolmannessa alakohdassa)

Kroatia ilmoitti komissiolle 23 päivänä toukokuuta 2011 päivätyllä kirjeellä saaneensa CMC Sisak d.o.o. -teräsvalmistajalta tunnustuksen velasta, joka vastaa rakenneuudistustukea, jota kyseinen yritys on saanut 1 päivänä maaliskuuta 2002 alkaneella ja 28 helmikuuta 2007 päättyneellä kaudella, mukaan lukien koron korot[1]. Saadun valtiontuen määrä on ilman koron korkoja HRK 19 117 572,36.

Mikäli CMC Sisak d.o.o. -yritys ei Kroatian liittyessä ole maksanut tätä tukea kokonaisuudessaan koron korkoineen takaisin, komissio määrää, että Kroatian on perittävä takaisin kyseiselle yritykselle 1 päivästä maaliskuuta 2006 lähtien myönnetty pelastamis- ja rakenneuudistustuki koron korkoineen.

---

[1] Lasketaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1125/2009 /EUVL L 308, 24.11.2009, s. 5), 9–11 artiklan mukaisesti.

PÖYTÄKIRJA TIETYISTÄ JÄRJESTELYISTÄ,
JOTKA KOSKEVAT ILMASTONMUUTOSTA KOSKEVAN
YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN PUITESOPIMUKSEN
KIOTON PÖYTÄKIRJAN NOJALLA LIIKKEELLE LASKETTUJEN
SALLITTUJEN PÄÄSTÖMÄÄRÄYKSIKÖIDEN
MAHDOLLISTA KERTALUONTEISTA SIIRTÄMISTÄ
KROATIAN TASAVALLALLE SEKÄ SIIHEN LIITTYVIÄ KORVAUKSIA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PANEVAT MERKILLE, että tiettyjen Kroatiaan vaikuttaneiden erityisten historiallisten olosuhteiden vuoksi on päätetty ilmaista valmius antaa apua Kroatialle ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan, jäljempänä 'Kioton pöytäkirja', nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden kertaluonteisen siirtämisen avulla,

TOTEAVAT, että tällainen siirto tehtäisiin vain kertaluonteisesti, se ei muodostaisi ennakkotapausta ja se kuvastaisi Kroatian tilanteen ainutlaatuista ja poikkeuksellista luonnetta,

KOROSTAVAT, että Kroatian olisi korvattava tällainen siirto siten, että mukautetaan sille jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjään yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä 23 päivänä huhtikuuta 2009 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 406/2009/EY[1] nojalla kuuluvia velvoitteita, jotta varmistetaan ympäristötavoitteiden tinkimättömyys välttämällä unionin ja Kroatian sallittujen päästöjen kokonaismäärän kasvu vuoteen 2020 saakka,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ:

[1] EUVL L 140, 5.6.2009, s. 136.

I OSA

SIIRTÄMINEN

1 ARTIKLA

Tätä osaa sovelletaan toimenpiteisiin, jotka liittyvät Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden tietyn määrän mahdolliseen kertaluonteiseen siirtämiseen Kroatialle.

2 ARTIKLA

Mitään siirtoa ei toteuteta, ellei Kroatia ole peruuttanut Kioton pöytäkirjan valvontakomitean täytäntöönpanojaoston päätöstä koskevaa valitustaan valitusten peruuttamista koskevien asiaankuuluvien sääntöjen ja määräaikojen mukaisesti ennen Durbanissa (28 päivänä marraskuuta – 9 päivänä joulukuuta 2011) pidettävän, ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen osapuolten konferenssin alkamista.

Mahdollisen siirtämisen edellytyksenä on, että UNFCCC-asiantuntijaryhmä päättää oikaisukauden (true-up period) jälkeen, että Kroatia ei ole täyttänyt Kioton pöytäkirjan 3 artiklan mukaisia sitoumuksiaan.

Mitään siirtoa ei toteuteta, ellei Kroatia ole kaikin kohtuullisin toimin pyrkinyt täyttämään Kioton pöytäkirjan 3 artiklan mukaiset sitoumuksensa, mukaan lukien maankäytöstä, maankäytön muutoksista ja metsätaloudesta saatavien poistoyksiköiden täysimääräinen käyttö.

3 ARTIKLA

Päätös sallittujen päästömääräyksiköiden siirtämisestä hyväksytään yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[1] 5 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Komissiota avustaa järjestelmästä yhteisön kasvihuonepäästöjen seuraamiseksi ja Kioton pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi 11 päivänä helmikuuta 2004 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 280/2004/EY[2] 9 artiklalla perustettu ilmastonmuutoskomitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea. Päätöstä ei hyväksytä, jos lausuntoa ei ole annettu.

Siirrettävät sallitut päästömääräyksiköt otetaan neuvoston päätöksen 2002/358/EY nojalla yhteisölle ja sen jäsenvaltioille Kioton pöytäkirjan mukaisesti sallittujen päästötasojen määrittämisestä 14 päivänä joulukuuta 2006 tehdyn komission päätöksen 2006/944/EY[3] 2 artiklassa tarkoitetusta sallittujen päästömääräyksiköiden määrästä.

Siirto ei saa ylittää 7 000 000 sallitun päästömääräyksikön kokonaismäärää.

---

1 EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.
2 EUVL L 49, 19.2.2004, s. 1.
3 EUVL L 358, 16.12.2006, s. 87, päätös sellaisena kuin se on muutettuna komission päätöksellä 2010/778/EU (EUVL L 332, 16.12.2010, s. 41).

II OSA

KORVAUS

4 ARTIKLA

Tätä osaa sovelletaan korvaukseen, jonka Kroatian suorittaa siinä tapauksessa, että sallittuja päästömääräyksiköitä siirretään I osan määräysten mukaisesti.

5 ARTIKLA

1. Kroatian on korvattava kaikki sille siirretyt sallitut päästömääräyksiköt mukauttamalla tämän artiklan nojalla sille Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 406/2009/EY nojalla kuuluvia velvoitteita.

Erityisesti on siirrettyjä sallittuja päästömääräyksiköitä vastaava määrä hiilidioksidiekvivalenttitonneina tämän artiklan nojalla vähennettävä Kroatian vuosittaisista päästökiintiöistä sen jälkeen kun ne on määritetty Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 406/2009/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Komissio julkaisee 1 kohdan mukaisen vähentämisen jälkeisiä Kroatian vuosittaisia päästökiintiöitä koskevat luvut.

PÄÄTÖSASIAKIRJA

I PÄÄTÖSASIAKIRJAN TEKSTI

1. Seuraavien täysivaltaiset edustajat:

HÄNEN MAJESTEETTINSA BELGIAN KUNINGAS,

BULGARIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

TŠEKIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA TANSKAN KUNINGATAR,

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PRESIDENTTI,

VIRON TASAVALLAN PRESIDENTTI,

IRLANNIN PRESIDENTTI,

HELLEENIEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ESPANJAN KUNINGAS,

RANSKAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

KROATIAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

KYPROKSEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

LATVIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

LIETTUAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

HÄNEN KUNINKAALLINEN KORKEUTENSA LUXEMBURGIN SUURHERTTUA,

UNKARIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

MALTAN PRESIDENTTI,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ALANKOMAIDEN KUNINGATAR,

ITÄVALLAN TASAVALLAN LIITTOPRESIDENTTI,

PUOLAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

PORTUGALIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

ROMANIAN PRESIDENTTI,

SLOVENIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

SLOVAKIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

SUOMEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,

RUOTSIN KUNINGASKUNNAN HALLITUS,

HÄNEN MAJESTEETTINSA ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN KUNINGATAR,

jotka ovat kokoontuneet [paikka] [päivämäärä] allekirjoittamaan sopimuksen Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian tasavallan välillä Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin,

ovat todenneet, että seuraavat tekstit on laadittu ja hyväksytty Kroatian tasavallan liittymistä Euroopan unioniin koskevassa Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Kroatian tasavallan välisessä konferenssissa:

I Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Kroatian tasavallan välinen sopimus Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin, jäljempänä 'liittymissopimus';

II Kroatian tasavallan liittymisehdoista sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen mukautuksista tehty asiakirja, jäljempänä 'liittymisasiakirja';

III Seuraavat liittymisasiakirjaan liitetyt tekstit:

A. Liite I: Luettelo yleissopimuksista ja pöytäkirjoista, joihin Kroatian tasavalta liittyy liittymisensä yhteydessä (luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 3 artiklan 4 kohdassa)

Liite II: Luettelo osaksi Euroopan unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräyksistä ja Schengenin säännöstöön perustuvista tai siihen muuten liittyvistä säädöksistä, jotka ovat Kroatian tasavaltaa sitovia ja joita on siellä sovellettava liittymisestä alkaen (luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa)

Liite III: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 15 artiklassa: toimielinten hyväksymiä säädöksiä koskevat mukautukset

Liite IV: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 16 artiklassa: muut pysyvät määräykset

Liite V: Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 18 artiklassa: siirtymätoimenpiteet

Liite VI: Maaseudun kehittäminen (liite, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan 35 artiklan 2 kohdassa)

Liite VII: Kroatian tasavallan liittymisneuvotteluissa antamat erityiset sitoumukset (joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa)

Liite VIII: Kroatian laivanrakennusalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset (joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa)

Liite IX: Teräsalan rakenneuudistusta koskevat Kroatian tasavallan sitoumukset (joita tarkoitetaan liittymisasiakirjan 36 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa)

B. Pöytäkirja tietyistä järjestelyistä, jotka koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan nojalla liikkeelle laskettujen sallittujen päästömääräyksiköiden mahdollista kertaluonteista siirtämistä Kroatian tasavallalle sekä siihen liittyviä korvauksia

C. Seuraavien sopimusten tekstit: Euroopan unionista tehty sopimus, Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus sekä niitä muuttavat tai täydentävät sopimukset, mukaan lukien Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymisestä tehty sopimus, Helleenien tasavallan liittymisestä tehty sopimus, Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisestä tehty sopimus, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisestä tehty sopimus, Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisestä tehty sopimus sekä Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä tehty sopimus, jotka on laadittu kroaatin kielellä.

2. Korkeat sopimuspuolet ovat päässeet poliittiseen yhteisymmärrykseen tietyistä toimielinten antamia säädöksiä koskevista mukautuksista, jotka ovat tarpeen liittymisen johdosta, ja pyytävät neuvostoa ja komissiota hyväksymään nämä mukautukset ennen liittymistä liittymissopimuksen 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuin tavoin liittymisasiakirjan 50 artiklan mukaisesti, tarvittaessa täydennettyinä ja ajan tasalle saatettuina unionin oikeuden kehityksen ottamiseksi huomioon.

3. Korkeat sopimuspuolet sitoutuvat antamaan komissiolle ja toinen toisilleen tiedoksi kaikki liittymisasiakirjan soveltamisen edellyttämät tarpeelliset tiedot. Tarvittaessa nämä tiedot on toimitettava niin hyvissä ajoin ennen liittymispäivää, että liittymisasiakirjan täysimääräinen soveltaminen erityisesti sisämarkkinoiden toimintaa koskevilta osin on mahdollista liittymispäivästä. Liittymisasiakirjan 47 artiklan mukainen varhainen ilmoittaminen Kroatian tasavallan toteuttamista toimenpiteistä on tässä yhteydessä ensisijaisen tärkeää. Komissio voi ilmoittaa Kroatian tasavallalle ajankohdan, jota se pitää sopivana määräaikana erityistietojen vastaanottamiselle tai toimittamiselle.

   Tähän allekirjoittamispäivään mennessä on korkeille sopimuspuolille toimitettu luettelo eläinlääkintäalan ilmoittamisvelvollisuuksista.

4. Täysivaltaiset edustajat ovat ottaneet huomioon seuraavat annetut ja tähän päätösasiakirjaan liitetyt julistukset:

   A Nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus

   Yhteinen julistus Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta

   B Useiden nykyisten jäsenvaltioiden yhteinen julistus

   Saksan liittotasavallan ja Itävallan tasavallan yhteinen julistus työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta: Kroatia

C Nykyisten jäsenvaltioiden ja Kroatian tasavallan yhteinen julistus

Yhteinen julistus Euroopan kehitysrahastosta

D Kroatian tasavallan julistus

Kroatian tasavallan julistus siirtymäjärjestelyistä Kroatian maatalousmaata koskevien markkinoiden vapauttamiseksi

5. Täysivaltaiset edustajat ovat panneet merkille tähän päätösasiakirjaan liitetyn Euroopan unionin sekä Kroatian tasavallan välisen kirjeenvaihdon liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavasta tiedonsaanti- ja neuvottelumenettelystä

Tehty ...ssa/ssä, ... päivänä ...kuuta vuonna kaksituhatta...

II JULISTUKSET

A NYKYISTEN JÄSENVALTIOIDEN YHTEINEN JULISTUS

Yhteinen julistus Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta

Sovitut menettelyt, jotka koskevat Schengenin säännöstön kaikkien määräysten tulevaa täysimääräistä soveltamista Kroatian tasavallassa – sellaisina kuin nämä menettelyt sisällytetään Kroatian unioniin liittymistä koskevaan sopimukseen, jäljempänä 'Kroatian liittymissopimus', – eivät vaikuta millään tavalla neuvoston tulevaan päätökseen Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa.

Neuvoston päätös Schengenin säännöstön määräysten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa tehdään Bulgarian ja Romanian unioniin liittymistä koskevassa vuoden 2005 sopimuksessa määrättyä menettelyä noudattaen ja ottaen huomioon 9 päivänä kesäkuuta 2011 annetut neuvoston päätelmät Schengenin säännöstön kaikkien määräysten täytäntöönpanovalmiuksien arviointiprosessin saattamisesta päätökseen Bulgarian ja Romanian osalta.

Sovitut menettelyt, jotka koskevat Schengenin säännöstön kaikkien määräysten tulevaa täysimääräistä soveltamista Kroatiassa – sellaisina kuin nämä menettelyt sisällytetään Kroatian liittymissopimukseen – eivät luo oikeudellista velvoitetta muutoin kuin Kroatian liittymissopimuksen yhteydessä.

B USEIDEN NYKYISTEN JÄSENVALTIOIDEN YHTEINEN JULISTUS

Saksan liittotasavallan ja Itävallan tasavallan yhteinen julistus työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta: Kroatia

Saksan liittotasavalta ja Itävallan tasavalta käsittävät yhteisymmärryksessä komission kanssa direktiivin 96/71/EY mukaista työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien, liittymisasiakirjan liitteessä V olevan 2 jakson mukaisten siirtymätoimenpiteiden 12 kohdan tarkoittavan sitä, että "jotkin alueet" voivat tarvittaessa myös käsittää kansallisen alueen kokonaisuudessaan.

C NYKYISTEN JÄSENVALTIOIDEN JA KROATIAN TASAVALLAN YHTEINEN JULISTUS

Yhteinen julistus Euroopan kehitysrahastosta

Kroatian tasavalta liittyy Euroopan kehitysrahastoon yhteistyötä koskevan uuden monivuotisen rahoituskehyksen voimaantulosta alkaen sen jälkeen, kun se on liittynyt unioniin, ja osallistuu sen rahoittamiseen liittymispäiväänsä seuraavan toisen kalenterivuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen.

D KROATIAN TASAVALLAN JULISTUS

Kroatian tasavallan julistus siirtymäjärjestelystä Kroatian maatalousmaata koskevien markkinoiden vapauttamiseksi

Ottaen huomioon liittymisasiakirjan liitteessä V määrätyt siirtymäjärjestelyt, jotka koskevat maatalousmaan hankkimista Kroatian tasavallassa EU-/ETA-maista olevien luonnollisten ja oikeushenkilöiden toimesta,

Ottaen huomioon määräyksen, jonka mukaan komissio voi Kroatian tasavallan pyynnöstä päättää, seitsemän vuoden siirtymäkauden jatkamisesta kolmella vuodella, jos on riittävää näyttöä siitä, että seitsemän vuoden siirtymäkauden päättyessä Kroatian tasavallan maatalousmaan markkinoilla tulee olemaan vakavia häiriöitä tai vakavien häiriöiden uhka,

Kroatian tasavalta toteaa, että jos edellä mainittu siirtymäkauden pidennys myönnetään, se pyrkii toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet maatalousmaan hankkimisen vapauttamiseksi määritetyillä alueilla ennen asetetun kolmen vuoden määräajan päättymistä.

III

EUROOPAN UNIONIN JA
KROATIAN TASAVALLAN VÄLINEN KIRJEENVAIHTO
LIITTYMISTÄ EDELTÄVÄNÄ AIKANA HYVÄKSYTTÄVIEN
TIETTYJEN PÄÄTÖSTEN TEKEMISEEN JA
MUIDEN TOTEUTETTAVIEN TOIMENPITEIDEN HYVÄKSYMISEEN
SOVELLETTAVASTA TIEDONSAANTI- JA
KUULEMISMENETTELYSTÄ

Kirje nro 1

Arvoisa Herra,

Minulla on kunnia viitata liittymisneuvottelujen yhteydessä esiin tulleeseen kysymykseen maanne Euroopan unioniin liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä.

Vahvistan täten, että Euroopan unioni on valmis sopimaan tällaisesta menettelystä tämän kirjeen liitteessä esitetyin edellytyksin, joita voidaan soveltaa Kroatian tasavallan osalta siitä päivästä alkaen, jona liittymiskonferenssi julistaa liittymisneuvottelujen lopullisesti päättyneen.

Olisin kiitollinen, jos voisitte vahvistaa hallituksenne olevan yhtä mieltä tämän kirjeen sisällöstä.

Kunnioittavasti,

LIITE

Liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten
ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymiseen
sovellettava tiedonsaanti- ja kuulemismenettely

I

1. Kroatian tasavallan riittävän tiedonsaannin varmistamiseksi kaikki ehdotukset, tiedoksiannot, suositukset tai aloitteet, joiden tarkoituksena on johtaa Euroopan parlamentin ja neuvoston, neuvoston tai Eurooppa-neuvoston säädösten hyväksymiseen, saatetaan Kroatian tietoon sen jälkeen, kun ne on toimitettu neuvostolle tai Eurooppa-neuvostolle.

2. Neuvottelut käydään Kroatian perustellusta pyynnöstä, jossa se ilmaisee selvästi etunsa unionin tulevana jäsenvaltiona ja huomionsa.

3. Hallinnolliset päätökset eivät yleensä anna aihetta neuvotteluihin.

4. Kuuleminen toteutetaan välivaiheen komiteassa, joka muodostuu unionin ja Kroatian edustajista. Paitsi jos unioni tai Kroatia sitä perustellusti vastustaa, kuuleminen voi tapahtua sähköisessä muodossa olevien viestien vaihtona, erityisesti yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla.

5. Unionin edustajina välivaiheen komiteassa ovat pysyvien edustajien komitean jäsenet tai näiden tähän tehtävään nimeämät edustajat. Välivaiheen komitean jäsenet voivat tarvittaessa olla samat kuin poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean jäsenet. Komission on asianmukaisesti edustettuna.

6. Välivaiheen komiteaa avustaa liittymiskonferenssin sihteeristö, jonka toimikautta jatketaan tätä tehtävää varten.

7. Kuuleminen toteutetaan heti kun 1 kohdassa mainittujen säädösten hyväksymisen valmistelutyöt unionin tasolla ovat tuottaneet yhteisiä suuntaviivoja, joiden pohjalta kuuleminen on aiheellista järjestää.

8. Jos kuulemisen päätyttyä esiintyy edelleen merkittäviä ongelmia, kysymys voidaan Kroatian pyynnöstä tuoda esille ministeritasolla.

9. Edellä olevia määräyksiä sovelletaan tarvittavin muutoksin Euroopan investointipankin valtuuston päätöksiin.

10. Edellisissä kohdissa määrättyä menettelyä sovelletaan myös sellaisiin Kroatian päätöksiin, jotka saattavat vaikuttaa sen sitoumuksiin unionin tulevana jäsenvaltiona.

II

11. Unioni ja Kroatia toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta viimeksi mainitun liittyminen Kroatian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan, jäljempänä 'liittymisasiakirja', 3 artiklan 4 kohdassa, 6 artiklan 2 kohdassa ja 6 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksiin ja yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin tapahtuisi sikäli kuin mahdollista samaan aikaan kun liittymissopimus tulee voimaan.

12. Niiden neuvottelujen osalta, joita käydään liittymisasiakirjan 6 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen pöytäkirjojen sopimuspuolina olevien tahojen kanssa, Kroatian edustajat osallistuvat työskentelyyn nykyisten jäsenvaltioiden edustajien rinnalla tarkkailijoina.

13. Tiettyihin unionin tekemiin muihin kuin suosituimmuussopimuksiin, joiden voimassaolo jatkuu liittymispäivän jälkeen, voidaan tehdä muutoksia tai mukautuksia unionin laajentumisen huomioon ottamiseksi. Unioni neuvottelee näistä muutoksista ja mukautuksista yhteistoiminnassa Kroatian edustajien kanssa 12 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

III

14. Toimielimet laativat aikanaan liittymisasiakirjan 52 artiklassa tarkoitetut tekstit. Tätä varten Kroatia toimittaa hyvissä ajoin näiden tekstien käännökset toimielimille.

Kirje nro 2

Arvoisa Herra,

Minulla on kunnia ilmoittaa vastaanottaneeni kirjeenne, joka kuuluu seuraavasti:

> "Minulla on kunnia viitata liittymisneuvottelujen yhteydessä esiin tulleeseen kysymykseen maanne Euroopan unioniin liittymistä edeltävänä aikana tehtävien tiettyjen päätösten ja toteutettavien muiden toimenpiteiden hyväksymiseen sovellettavasta tiedonsaanti- ja kuulemismenettelystä.
>
> Vahvistan täten, että Euroopan unioni on valmis sopimaan tällaisesta menettelystä tämän kirjeen liitteessä esitetyin edellytyksin, joita voidaan soveltaa Kroatian tasavallan osalta siitä päivästä alkaen, jona liittymiskonferenssi julistaa liittymisneuvottelujen lopullisesti päättyneen.
>
> Olisin kiitollinen, jos voisitte vahvistaa hallituksenne olevan yhtä mieltä tämän kirjeen sisällöstä."

Minulla on kunnia vahvistaa, että hallitukseni on yhtä mieltä tämän kirjeen sisällöstä.

Kunnioittavasti,